TARTALOM

Határozatok.....	2. oldal
Rendeletek	17. oldal
– Dombóvár Város Önkormányzata Képviselőtestületének 42/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelete Dombóvár város helyi jelentőségű természeti területeinek és értékeinek védelméről	17. oldal
– Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 43/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelete Dombóvár Város Természetvédelmi Alaptervéről...61. oldal	
– Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 44/2015 (XII. 18.) önkormányzati rendelete a közigazgatási területének helyi építési szabályzatáról szóló 2/2006. (II.20.) önkormányzati rendelet módosításáról	218. oldal
– Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 45/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelete az egészségügyi alapellátás körzeteiről szóló 19/2002. (VI.25.) önkormányzati rendelet módosításáról	227. oldal
– Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 46/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelete az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól szóló 10/2011. (III. 4.) önkormányzati rendelet módosításáról ..	228. oldal
– Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 47/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelete a szociális szolgáltatásokról szóló 22/2003. (VIII.26.) önkormányzati rendelet módosításáról	229. oldal
– Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 48/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelete a gyermekvédelem helyi szabályozásáról szóló 12/2006. (II.20.) önkormányzati rendelet módosításáról	237. oldal
– Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 49/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelete az önkormányzat tulajdonában lévő lakások és helyiségek bérletéről szóló 22/2015. (VI.29.) önkormányzati rendelet módosításáról	241. oldal
– Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 50/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelete Dombóvár Város Önkormányzata 2015. évi költségvetéséről szóló 9/2015. (II. 20.) önkormányzati rendeletének módosításáról	242. oldal
– Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 51/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelete a Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének szervezeti és működési szabályzatáról szóló 17/2015. (IV. 30.) önkormányzati rendelet módosításáról	274. oldal

HATÁROZATOK

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2015. december 17-i rendes ülésén elfogadott határozatait:

535/2015. (XII. 17.)Kt. határozat

A Gólyavári régészeti feltárásokról

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2015. évi Gólyavári régészeti feltárásokról szóló beszámolót elfogadja.

536/2015. (XII. 17.)Kt. határozat

Dombóvár város településrendezési eszközeiről

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a módosítás alatt lévő Településrendezési eszközeire vonatkozóan a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet [továbbiakban: KR] alapján az alábbi határozatot hozza:

1. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 7/2004. (II.9.) Önkormányzati határozattal jóváhagyott Dombóvár Város Szerkezeti Tervének leírását e határozat 2. számú mellékletében foglaltak szerint módosítja.
2. Dombóvár Város Szerkezeti Tervlapját
  - a) Tüske major (AGRÁR-BÉTA Központ); Gagarin utca - tervezett Köu-2 jelű út - tervezett véderdő-tervezett Köu-4 jelű út - tervezett Köu-6 jelű út - tervezett Köu-5 jelű út - tervezett Köu-4 jelű út - Reich Béla utca által határolt tömb tekintetében e határozat 3. számú mellékletében foglaltak szerint,
  - b) Hunyadi tér, Buszpályaudvar és környezete; Szabadság utca - Petőfi utca - Szepessi utca által határolt tömb tekintetében e határozat 3. számú mellékletében foglaltak szerint,
  - c) Bajcsy-Zsilinszky utca menti, 1954 hrsz. alatti ingatlan; Bajcsy

Zsilinszky utca - 1948 utca - vízfolyás - Gip-2 övezet határ által határolt tömb tekintetében e határozat 3. számú mellékletében foglaltak szerint,

- d) 4641/6 hrsz. terület-felhasználás; Köztársaság utca - Köu-4 jelű út - Köu-6 jelű út - Kiskondai patak menti tervezett zöldterület által határolt tömb tekintetében e határozat 3. számú mellékletében foglaltak szerint,
- módosítja.

3. Dombóvár Város Helyi Építész Szabályzatának 2/2006. (II.20.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló rendelettervezetét a 3. számú mellékletben foglaltak szerint módosítja.

Határidő: azonnal

Felelős: Szabó Loránd polgármester

Végrehajtásért felelős: Városüzemeltetési Iroda

A határozatban elfogadott dokumentumok megegyeznek a 2015. december 17-i képviselő-testületi ülés 4. számú előterjesztésében foglaltakkal.

537/2015. (XII. 17.)Kt. határozat

Az önkormányzat vagyónbiztosításáról

1. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete – a Golden Global Gate Független Biztosításközvetítő és Tanácsadó Zrt.-vel kötött megbízási szerződésben foglalt feladatokra hivatkozva – az Aegon Magyarország Általános Biztosító Zrt. által adott vagyónbiztosítási ajánlatot elfogadja.
2. A döntés hatálybalépésének feltétele az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól szóló

10/2011. (III. 4.) önkormányzati rendelet – alkusz cégek esetében beszerzések során ajánlatkérési eljárás mellőzését lehetővé tevő – módosításának elfogadása és hatályba lépése.

A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a szükséges nyilatkozatok megadására.

Határidő: 2015. december 31. – vagyonbiztosítás megkötése

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Városüzemeltetési Iroda

538/2015. (XII. 17.)Kt. határozat

A Dombóvár Térségi Humán Szolgáltató Társulás működéséhez való hozzájárulásról

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete egyetért azzal, hogy a Dombóvár Térségi Humán Szolgáltató Társulás által fenntartott „Kapaszkodó” Szociális és Gyermejjóléti Alapszolgáltató Központ mindazon közalkalmazottak részére, akiknek jogviszonya a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (Kjt.) 25. § (1) bekezdés c) pontja szerint a munkáltató jogutód nélküli megszűnése okán 2015. december 31-ével megszűnik, fizessen annyi időre szóló távolléti díjat, amennyi felmentési idejük lenne akkor, ha felmentéssel szűnne meg a jogviszonyuk. A Képviselő-testület a Társulás működéséhez való hozzájárulásában a szükséges fedezetet az alábbiak szerint biztosítja:

- A községi önkormányzatok részére nyújtott házi segítségnyújtás ellátásban közreműködő érintett közalkalmazottak távolléti díjára nem biztosít fedezetet.
- A támogató szolgáltatás ellátásban közreműködő érintett közalkalmazottak távolléti díjára a teljes fedezetet biztosítja.
- A családsegítés szolgáltatásban közreműködő érintett közalkalmazottak

tekintetében a szolgálat vezetője távolléti díjára teljesen, a további dolgozó távolléti díjára feladatarányosan biztosítja a fedezetet.

A Képviselő-testület felhatalmazza a Dombóvári Térségi Humán Szolgáltató Társulás Társulási Tanácsába delegált képviselőt a fentiek képviselőtére a Társulás Társulási Tanácsának ülésén.

Határidő: 2015. december 31.

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Önkormányzati Iroda

539/2015. (XII. 17.)Kt. határozat

A Dombóvár Város, Gyulaj és Szakcs Községek Szociális Intézményfenntartó Társulása társulási megállapodásának módosításáról

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Dombóvár Város, Gyulaj és Szakcs Községek Szociális Intézményfenntartó Társulása társulási megállapodását a melléklet szerint módosítja, és a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt társulási megállapodását a melléklet szerint elfogadja.

A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy a társulási megállapodás módosítását, valamint a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt társulási megállapodást a Képviselő-testület, mint a Társulás tagja nevében aláírja.

Határidő: 2015. december 31. – társulási megállapodás aláírására

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Önkormányzati Iroda

A határozatban elfogadott dokumentum megegyezik a 2015. december 17-i képviselő-testületi ülés 8. számú előterjesztésében foglaltakkal.

540/2015. (XII. 17.)Kt. határozat**A család- és gyermekjóléti központ kialakításához kapcsolódó egyszeri állami támogatás felhasználásáról**

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete felhatalmazza a polgármestert a család- és gyermekjóléti központ kialakításához kapcsolódó egyszeri, 2 millió Ft összegű állami támogatás felhasználásához kapcsolódó intézkedések és kötelezettségvállalások megtételére az Egyesített Szociális Intézmény igazgatójával egyeztetve. A képviselő-testület a beszerzett eszközöket az Egyesített Szociális Intézmény használatába adja.

Határidő: 2016. január 31.

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Önkormányzati Iroda

541/2015. (XII. 17.)Kt. határozat**A Szigeterdőben található lakótorony használatba adásáról**

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Szigeterdőben - dombóvári 1882/3 hrsz.-ú közpark, lakótorony megnevezésű ingatlanon - található lakótorony használatát haszonkölcsön szerződéssel - 2016. január 1-től 2018. december 31-ig – működtetésre, téglagyűjteményének bemutatására Óri Nándor dombóvári lakos részére térítésmentesen átadja azzal, hogy az épület felső szintjén található 1848-as kiállítás jelenlegi formájában és helyén marad, a használó a térítésmentes használat fejében köteles viselni az összes üzemeltetési költséget. A pályáztatás nélküli és ingyenes használatba adás a kulturális örökség helyi védelmével és a közművelődési tevékenység támogatásával kapcsolatos önkormányzati közfeladatokra tekintettel történik.

A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a haszonkölcsön szerződés tartalmának jóváhagyására és megkötésére

Határidő: 2015. december 31. – szerződés megkötésére

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Városüzemeltetési Iroda

542/2015. (XII. 17.)Kt. határozat**A Dombóvári Városszépítő és Városvédő Közhasznú Egyesület ingatlanhasználatáról**

1. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megerősíti, hogy a Dombóvári Városszépítő és Városvédő Közhasznú Egyesület és Dombóvár Város Önkormányzata között 2004. március 16. napján létrejött megállapodás szerint az Egyesület térítésmentes használatába került határozatlan időre a Dombóvár, Szabadság u. 16. szám alatt lévő, 7/2 hrsz.-ú ingatlan.
2. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Dombóvár, Szabadság u. 16. szám alatt lévő, 7/2 hrsz.-ú ingatlan nyugati telekhatára mentén álló épület használatát haszonkölcsön szerződéssel - 2016. január 1-től 2016. december 31-ig – működtetésre, iroda és raktározás céljára a Dombóvári Városszépítő és Városvédő Közhasznú Egyesület részére térítésmentesen átadja azzal, hogy a használó a térítésmentes használat fejében köteles viselni az összes üzemeltetési költséget. A pályáztatás nélküli és ingyenes használatba adás a kulturális örökség helyi védelmével és a közművelődési tevékenység támogatásával kapcsolatos önkormányzati közfeladatokra tekintettel történik.

A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a 2004. március 16. napján

létrejött megállapodás módosítására és a haszonkölcsön szerződés tartalmának jóváhagyására és megkötésére.

Határidő: 2015. december 31.

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Városüzemeltetési Iroda

543/2015. (XII. 17.)Kt. határozat

Az önkormányzat 2016. évi belső ellenőrzési tervéről

Dombóvár Város Önkormányzatának képviselő-testülete Dombóvár Város Önkormányzatának 2016. évi belső ellenőrzési tervét a melléklet szerint jóváhagyja.

A határozatban elfogadott dokumentum megegyezik a 2015. december 17-i képviselő-testületi ülés 25. számú előterjesztésében foglaltakkal.

544/2015. (XII. 17.)Kt. határozat

Betontörmelék aprítására vonatkozó ajánlatkérésről

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Kórház melletti parkolók létesítéséhez szükséges zúzottkő egy részét a Dombóvári Város- és Lakásgazdálkodási NKft. területén deponált betontörmelék aprításával kívánja kiváltani.

A Képviselő-testület a betonaprítás elvégzéséhez maximum 1.000.000,- Ft fedezetet biztosít az önkormányzat 2016. évi költségvetésének terhére.

A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy folytasson le közbeszerzésen kívüli beszerzési eljárást a szükséges betonaprítási munka kivitelezőjének kiválasztására.

Határidő:

2015. december 20. – a beszerzési eljárás megindítására

2016. március 30. – a kivitelezési munka elvégzésére

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Városüzemeltetési Iroda

545/2015. (XII. 17.)Kt. határozat

„Dombóvár város kommunális és közvilágítási célú villamos energia beszerzése” tárgyban közbeszerzési eljárás megindításáról

1. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete döntést hoz a „Dombóvár város kommunális és közvilágítási célú villamos energia beszerzése” elnevezésű közbeszerzési eljárás megindításáról, a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény alapján. A Képviselő-testület az eljárást megindító felhívás jóváhagyását a polgármesterre bizza.
2. A képviselő-testület jóváhagyja az alábbi személyi összetételű bírálóbizottságot az eljárásban való közreműködésre:

Bírálóbizottsági tag neve	Kbt. 27. § (3) bekezdése szerinti szakértelem
dr. Szabó Péter	jogi
Münnich Ádám	közbeszerzés tárgya szerinti szakmai
Kovács Gyula	pénzügyi
Reichert Gyula	közbeszerzési
Gulyásné Kovács Zita	az intézmények képviselőjében

3. A képviselő-testület a beszerzés fedezetét az Önkormányzat 2016. évi költségvetésében biztosítja, beleértve az energetikai szakértői közreműködést és az elektronikus árlejtést is.

Határidő:

2016. január 15. – az eljárás megindítására

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Városüzemeltetési Iroda

546/2015. (XII. 17.)Kt. határozat**Az Önkormányzati Hivatal postázási és adóztatási tevékenységének korszerűsítéséről**

- 1) Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete hozzájárul, hogy a Dombóvári Közös Önkormányzati Hivatal bérmentesítő gépet szerezzen be a postázási tevékenységének korszerűsítése és az ezzel elérhető megtakarítás érdekében az Önkormányzati Hivatal ügyfélfívó rendszerére elkülönített előirányzat terhére.
- 2) A Képviselő-testület hozzájárul, hogy a Dombóvári Közös Önkormányzati Hivatal korszerűsítse az adóztatási tevékenységét QR kódot tartalmazó, teljesen kitöltött készpénz-átutalási megbízás előállítására alkalmas nyomtatásvezérlő szoftver és hozzá kapcsolódó nyomtató beszerzésével, illetve borítékoló gép alkalmankénti bérletével. A Képviselő-testület a beszerzés 2015. évre eső költségét – 600.000,-Ft-ot – az Önkormányzati Hivatal dologi kiadásaira elkülönített előirányzat terhére biztosítja, további 900.000,-Ft-ot pedig a Hivatal 2016. évi költségvetésében.

Határidő: 2015. december 31. - megrendelésre

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Önkormányzati Iroda

547/2015. (XII. 17.)Kt. határozat**Folyószámlahitel igénybeviteléről**

1. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 200 millió Ft

összegű folyószámlahitel felvételét rendeli el 2016. december 31-i lejáratával.

A képviselő-testület kötelezettséget vállal arra, hogy a hitel és járulékainak fizetését az éves költségvetésébe a fejlesztési kiadások előtt betervezi, jóváhagyja.

A képviselő-testület hozzájárul az önkormányzat általános működésének és ágazati feladatai támogatásának, valamint az adóbevételeknek (helyi adók és a gépjárműadó önkormányzatnál maradó része) az OTP Bank Nyrt. javára történő engedményezéséhez.

2. A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a hitelfelvétellel kapcsolatban valamennyi önkormányzati nyilatkozat megtételére, a hitelfelvételhez szükséges biztosítások nyújtására és a szerződések megkötésére.

Határidő: 2015. december 18. – a hitelkérelem benyújtására

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Pénzügyi Iroda

548/2015. (XII. 17.)Kt. határozat**A „Hat vár hat rád” rendezvényről készült beszámoló**

1. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete jóváhagyja a 2015. június 27-én megrendezésre került „Hat vár hat rád” rendezvényről készült beszámolót.
2. A képviselő-testület támogatja, hogy 2016. június 25-én ismét megrendezésre kerüljön a program, és felkéri a polgármestert, hogy a rendezvény részletes tartalmi elemeit és a szervezéssel kapcsolatos költségkalkulációt tartalmazó előterjesztést a 2016. májusi rendes ülésre betérjessze.

Határidő:

azonnal – beszámoló elfogadására
2016. májusi rendes ülés – „Hat vár hat
rád” program szervezésével kapcsolatos
előterjesztés képviselő-testület elé
terjesztésére

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Polgármesteri
Kabinet

549/2015. (XII. 17.)Kt. határozat**Dombóvár város 2016. évi
rendezvénynaptáráról**

Dombóvár Város Önkormányzatának
Képviselő-testülete Dombóvár város 2016.
évi rendezvénynaptárát a melléklet szerint
elfogadja.

Határidő: Folyamatos

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Polgármesteri
Kabinet

*A határozatban elfogadott dokumentum
megegyezik a 2015. december 17-i
képviselő- testületi ülés 34. számú
előterjesztésében foglaltakkal.*

550/2015. (XII. 17.)Kt. határozat**A képviselő-testület 2016. évi
munkatervéről**

Dombóvár Város Önkormányzatának
Képviselő-testülete 2016. évi munkatervét
a melléklet szerint elfogadja.

Határidő: azonnal – a munkaterv honlapra
történő feltöltésére

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Önkormányzati
Iroda – a tervben foglalt feladatok
továbbításáért

*A határozatban elfogadott dokumentum
megegyezik a 2015. december 17-i
képviselő- testületi ülés 35. számú
előterjesztésében foglaltakkal.*

551/2015. (XII. 17.)Kt. határozat**Dombóvár város környezeti állapotáról**

Dombóvár Város Önkormányzatának
Képviselő-testülete Dombóvár város
környezeti állapotának értékelését a
melléklet szerint elfogadja és felkéri a
Polgármestert, hogy a város hivatalos
honlapján és a Közös Önkormányzati
Hivatal hirdetőtábláján tegye közzé.

Határidő: azonnal

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Városüzemeltetési
Iroda

*A határozatban elfogadott dokumentum
megegyezik a 2015. december 17-i
képviselő- testületi ülés 36. számú
előterjesztésében foglaltakkal.*

552/2015. (XII. 17.)Kt. határozat**A Dombóvári Város- és
Lakásgazdálkodási NKft.-vel
közszolgáltatási szerződés kötéséről**

Dombóvár Város Önkormányzatának
Képviselő-testülete jóváhagyja a
Dombóvári Város- és Lakásgazdálkodási
Nkft.-vel kötendő mellékelt
közszolgáltatási szerződés tervezetét.
A képviselő-testület felhatalmazza a
polgármestert a szerződés aláírására,
feltételeinek pontosítására.

Határidő: 2015. december 31.

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Pénzügyi Iroda

*A határozatban elfogadott dokumentum
megegyezik a 2015. december 17-i
képviselő- testületi ülés 37. számú
előterjesztésében foglaltakkal.*

553/2015. (XII. 17.)Kt. határozat**A lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról, az átruházott hatáskörben tett intézkedésekről, a két ülés közötti fontosabb eseményekről**

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete:

1. a polgármester beszámolóját az 51/2015. (I. 29.), 121/2015. (III. 26.), 177/2015. (IV. 30.), 191/2015. (IV. 30.), 230/2015. (V. 14.), 286/2015. (VI. 26.), 295/2015. (VI. 26.), 335/2015. (VII. 7.), 355/2015. (VII. 23.), 370/2015. (VIII. 27.), 382/2015. (IX. 29.), 389/2015. (IX. 29.), 407/2015. (IX. 29.), 409/2015. (IX. 29.), 432/2015. (X. 26.), 433/2015. (X. 26.), 436/2015. (X. 26.), 438/2015. (X. 26.), 440/2015. (X. 26.), 443/2015. (X. 26.), 457/2015. (X. 26.), 466/2015. (X. 26.), 468/2015. (X. 26.), 471/2015. (X. 26.), 472/2015. (X. 26.), 485/2015. (XI. 16.), 488/2015. (XI. 16.), 491/2015. (XI. 16.), 493/2015. (XI. 26.), 497/2015. (XI. 26.), 501/2015. (XI. 26.), 502/2015. (XI. 26.), 507/2015. (XI. 26.), 514/2015. (XI. 26.) lejárt határidejű határozat végrehajtásáról, az átruházott hatáskörben tett intézkedésekről, tájékoztatóját a két ülés közötti fontosabb eseményekről elfogadja.
2. az alábbi határozatok végrehajtási határidejét a következők szerint meghosszabbítja:
2016. január 15-ig: 465/2015. (X. 26.)
2016. január 31-ig: 482/2014. (XII. 18.), 368/2015. (VIII. 27.), 381/2015. (IX. 29.), 416/2015. (IX. 24.),
2016. február 29-ig: 331/2012. (XI. 5.)
2016. június 30-ig: 244/2015. (V. 28.), 317/2015. (VI. 26.)
3. a 450/2014. (XII. 18.) Kt. határozatát visszavonja.

554/2015. (XII. 17.)Kt. határozat**A Dombóvári Művelődési Ház Nkft. 2016. évi költségvetésének tervezéséről**

1. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Dombóvári Járásbíróság 3.G.20.282/2014/16. számú ítéletében foglalt fizetési kötelezettségének a Dombóvári Művelődési Ház Nkft. felé eleget kíván tenni, annak érdekében, hogy a Társaság érdekei ne sérüljenek.
2. A képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy az 1. pontban meghatározott összeget a Dombóvári Művelődési Ház Nkft. 2016. évi finanszírozásának tervezésekor vegye figyelembe, és a város költségvetési rendeletervezetében mint átadott pénzeszközt (finanszírozást) szerepeltesse.
3. A képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a Dombóvári Művelődési Ház Nkft. kisebbségi tulajdonosát a taggyűlésen keresztül értesítse a testület ezen döntéséről.

Határidő: 2016. március 31.

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Pénzügyi Iroda

555/2015. (XII. 17.)Kt. határozat**Az állami köznevelési közfeladatok ellátásához vagyongazdálkodásba adott ingatlanok állapotáról szóló tájékoztatóról és működtető kötelezettségeinek teljesítéséről**

1. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az állami köznevelési közfeladatok ellátásához vagyongazdálkodásba adott ingatlanok állapotáról szóló tájékoztatót elfogadja.
2. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a

dr. Turi Attila Ügyvédi Irodával fennálló átalánydíjas szerződés terhére megbízza dr. Turi Attilát, hogy keresettel éljen a Klebelsberg Intézményfenntartó Központtal szemben a vagyonnevelésbe adott ingatlanok állagmegóvásának, karbantartásának szükséges felújítások, pótlások, cserék elvégzése érdekében. A képviselő-testület felkéri az ügyvéd urat, hogy kereseti kérelmében az illetékes bíróságtól kérje, hogy a bíróság az ítéletében állapítsa meg, hogy a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ számviteli jogszabályok által meghatározott értékcsökkenésnek megfelelő állagmegóvási munkákat köteles elvégezni.

Határidő: 2016. január 31. – tájékoztatásra

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős:

Városüzemeltetési Iroda

Pénzügyi Iroda

556/2015. (XII. 17.)Kt. határozat

Dombóvár és környéke helytörténeti adatbázisának („Dombópédia”) létrehozásáról

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megbízza Dombóvár Város Könyvtárát a „Dombópédia” című helytörténeti adatbázis létrehozásával.

A képviselő-testület a feladat ellátására az önkormányzat 2016. évi költségvetésében Dombóvár Város Könyvtárának 2.000.000 Ft-ot elkülönít, valamint felhatalmazza az intézményvezetőt az adatbázis rendszerének létrehozásához szükséges beszerzési eljárás megindítására.

Határidő: 2016. január 31. – beszerzési eljárások lefolytatására

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős:

Dombóvár Város Könyvtára

Polgármesteri Kabinet

557/2015. (XII. 17.)Kt. határozat

A Dombóvári Értéktár Bizottság 2015. II. félévi munkájáról

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testület a Dombóvári Értéktár Bizottság munkájáról szóló beszámolót a melléklet szerint elfogadja.

A határozatban elfogadott dokumentum megegyezik a 2015. december 17-i képviselő-testületi ülés 10. számú előterjesztésében foglaltakkal.

558/2015. (XII. 17.)Kt. határozat

A Dombóvári Ifjúsági Sporttelep egyes területeinek lakóterületként való hasznosítása érdekében a szabályozási terv módosításáról

1. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete támogatja a város Szabályozási Tervének a dombóvári, 1414 hrsz.-ú K-1 sp jelű területet érintő, a Katona József utca, a Pázmány Péter utca és a Báthori István utca által határolt telekrészen a terület felparcellázása és lakóterületként (családi vagy társasház) történő hasznosítása érdekében - egyszerűsített eljárás során - történő módosítását.
2. A képviselő-testület a 2016-os költségvetésében biztosítja a tervezéshez szükséges összeget (hozzávetőleg 300.000 Ft+áfa).
3. A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy az 5T Építészeti és Városfejlesztési Kft.-vel (székhely: 7627 Pécs, Magyar utca 7.; vezető településrendező tervező: Kovács Péter) a vállalkozási szerződést aláírja a tervezési munkák elvégzésére.

Határidő: azonnal – a vállalkozási szerződés aláírására

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Városüzemeltetési Iroda

559/2015. (XII. 17.)Kt. határozat**Gunaras gyógyhely megnevezés
engedélyezése iránti kérelem
benyújtásáról**

1. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Gunarast és védőterületének határvonalát gyógyhelyként jelöli meg a településrendezési tervben.
2. A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy Gunaras „gyógyhely” megnevezés engedélyezése iránti kérelmet nyújtson be az ÁNTSZ Országos Tisztifőorvosi Hivatal Közegészségügyi Főosztálya számára.

Határidő: 2016. január 31.

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Polgármesteri Kabinet

560/2015. (XII. 17.)Kt. határozat**Zöld kerékpárút kialakításához
kapcsolódó szabályozási terv
módosításáról**

1. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete támogatja a Dombóvár-Tamási (Pári) közötti egykori vasúti nyomvonalon tervezett kerékpárút kialakításához szükséges, dombóvári 5337/234, 0295, 0294, 0293 hrsz.-ú ingatlanokat érintő szabályozási terv - egyszerűsített eljárás során - történő módosítását.
2. A képviselő-testület a 2016-os költségvetésében a tervezési díj finanszírozására várhatóan 110.000.-Ft +áfa összeget biztosít.
3. A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy az 5T Építészeti és Városfejlesztési Kft.-vel (székhely: 7627 Pécs, Magyar utca 7.; vezető településrendező tervező: Kovács Péter) a vállalkozási szerződést aláírja a Településrendezési eszközök

módosításai tervezési munkáinak elvégzésére.

Határidő: azonnal – a vállalkozási szerződés aláírására

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Városüzemeltetési Iroda

561/2015. (XII. 17.)Kt. határozat**A közösségellenes magatartások
meghatározásáról**

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselőtestülete felkéri a jegyzőt, hogy dolgozza ki a közösségi együttélés alapvető szabályairól és megszegésük jogkövetkezményeiről szóló rendelet tervezetét és terjessze azt a soron következő januári rendes ülés elé.

A képviselőtestület a melléklet szerinti közösségellenes magatartásokat kéri a rendelettervezetben kidolgozni.

Határidő: 2016. január 31.

Felelős: Jegyző

Végrehajtásért felelős: Hatósági Iroda, Városüzemeltetési Iroda

A határozatban elfogadott dokumentum megegyezik a 2015. december 17-i képviselő- testületi ülés 18. számú előterjesztésében foglaltakkal.

562/2015. (XII. 17.)Kt. határozat**Turisztikai kiadvány megjelentetéséről**

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2016. évi Utazás kiállításra új turisztikai kiadványt jelentet meg 5.000 példányban magyar, 2-2.000 példányban német és angol nyelven, A/5 méretben 24+4 színes oldalban, melyből 9 oldalon a gunarasi fürdő és üdülőtelep szolgáltatásai kerülnek bemutatásra.

A képviselő-testület a 2016. évi költségvetésében a turisztikai kiadvány megjelentetésével kapcsolatos kiadásokra

1.500.000 forintot különít el azzal, hogy a költségek arányos része az abban megjelenő vállalkozások részére továbbszámlázásra kerül.

Határidő:

2016. január 15. - szerződéskötés

2016. február 15. – a kiadvány megjelenésére

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Polgármesteri Kabinet

563/2015. (XII. 17.)Kt. határozat**„Dombóvár napjainkban” című könyv
megjelentetéséről**

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete támogatja egy, a mai Dombóvárt bemutató könyv 2016 decemberében történő megjelentetését. A képviselő-testület a 2016. évi költségvetésében a könyv 1000 példányban történő kiadásával kapcsolatos kiadásokra 2.500.000 forintot különít el.

Határidő:

2015. december 31. – a fotósakkör felkérésére

2016. december 10. – a könyv megjelentetésére

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Polgármesteri Kabinet

564/2015. (XII. 17.)Kt. határozat**Az M9-es autópálya megvalósításának
hatásairól és azok kezeléséről**

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete egyetért azzal, hogy az M9-es gyorsforgalmi út városra gyakorolt hatása összességében pozitív, azonban annak negatív közlekedési hatásait csökkenteni kell. Ennek érdekében felhatalmazza a polgármestert, hogy az alábbiak szerint képviselje a város érdekeit, illetve a képviselő-testület álláspontját:

- a 611-es út városon átvezető szakaszának olyan forgalmi átalakítása szükséges, mely biztonságosabbá és egyben nagyobb ellenállásúvá teszi a szakaszt, hogy a gépjárművek inkább a 61-es úton keresztül hajtsanak fel az építendő gyorsforgalmi útra. Ennek részét képezi az Arany János téri körforgalom kiépítése, illetve olyan forgalomtechnikai kialakítások, melyek lassítják a forgalmat.
- a gunarasi elkerülő út megépítése szükséges, mellyel lehetőség nyílik az ÉK-i irányból érkezőknek a város keresztezése nélkül felhajtani a gyorsforgalmi útra.
- hosszútávon egy elkerülő út építése szükséges, amely a 61-es út forgalmát csökkenti a városon belül.

Határidő: 2016. december 31.

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Városüzemeltetési Iroda

565/2015. (XII. 17.)Kt. határozat**A Kölcsey utca egyirányú részének
forgalomtechnikai átalakításáról**

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete egyetért a Kölcsey Ferenc utca forgalmi rendjének felülvizsgálatával és a mellékelt tervben szereplő kétirányúsítással.

Ennek megfelelően a gépjárműforgalom a postagarázsig mindkét irányba közlekedhet, a kerékpárosok a Kölcsey utca, Bajza utca–Bajcsy-Zsilinszky utca közötti teljes szakaszát mindkét irányban használhatják.

A képviselő-testület a 2015. évi költségvetésről szóló 9/2015. (IV. 30.) önkormányzati rendelet VI. Beruházások fejezetének 18. „Gréder beszerzése útjavításokhoz” keretből történő átcsoportosítással fedezetet biztosít a

munkálatokra bruttó 150.000 Ft keretösszeggel.

Határidő: 2016. február 1.

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Városüzemeltetési Iroda

A határozatban elfogadott dokumentum megegyezik a 2015. december 17-i képviselő-testületi ülés 22. számú előterjesztésében foglaltakkal.

566/2015. (XII. 17.)Kt. határozat

7,5 tonnás súlykorlátozású útszakaszok bevezetéséről

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete egyetért

1. az Erzsébet utca teljes hosszára
2. a Kölcsey Ferenc utca Tóth Ede utcától északra eső szakaszára
3. a Dália utca zsákutcai szakaszára

érvényes 7,5 tonnás súlykorlátozás bevezetésével.

A képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a korlátozások végrehajtásához szükséges intézkedéseket tegye meg.

Határidő: 2016. január 15.

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Városüzemeltetési Iroda

567/2015. (XII. 17.)Kt. határozat

Szarvasd belterületbe vonásáról

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete egyetért Szarvasd belterületbe vonásával és felkéri a jegyzőt az ingatlan-nyilvántartási átvezetésre vonatkozó kérelem benyújtására.

A képviselő-testület az ingatlan-nyilvántartási eljárások díjának fedezetét a 2016. évi költségvetésében biztosítja.

Határidő: 2016. január 15. – a kérelem benyújtására

Felelős: Jegyző

Végrehajtásért felelős: Városüzemeltetési Iroda

568/2015. (XII. 17.)Kt. határozat

Sportrendeletben szabályozni kívánt kérdésekről

1. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete támogatja, hogy az alábbi irányelvek és feladatok a város kidolgozás alatt álló új sportrendeletében szerepeljenek:
  - Valamennyi önkormányzati tulajdonú sportlétesítmény esetében az önkormányzat vállalja át a közüzemi költségek fizetését.
  - Új keret, támogatási forma meghatározása, mely a látvány-csapatsportok TAO-s támogatásához szükséges önrész biztosítására.
  - Sporttámogatásra pályázatot benyújtók körének, a támogatás odaítéléséhez szükséges feltételeknek, a támogatás formájának meghatározása.
  - A két úszóegyesület esetében a támogatás odaítélésének módja az Aranyjelvényes programban résztvevő úszók létszámán alapul.
  - 2016. évtől a sporttámogatás igényléséhez 2 év működés szükséges az egyesület részéről.
  - Sportkeret felosztása előtt az SZMSZ értelmében a sportügyekért felelős Humán Bizottság a benyújtott pályázatok áttanulmányozását követően szervezetenként személyesen is tárgyal a sportegyesületek vezetőivel.
  - A sporttámogatás mértékének meghatározásánál figyelembevételre kerül hány százalékban vannak vidéki sportolók az egyesületben, valamint részesül-e az adott egyesület látvány-csapatsport vagy egyéb más támogatásban.

- A város költségvetésében az alábbi sporttal kapcsolatos keretek kerülnek megállapításra:
    - sportkeret (élősport támogatása),
    - Szuhay Sportcentrum üzemeltetése,
    - Dombóvári Ifjúsági Sporttelep üzemeltetése,
    - JAM csarnok U alakú épülete északi szárnyának üzemeltetése,
    - Úszóegyesületek uszodahasználata.
  - Pénzügyi Szabályzat létrehozása a civil szervezetek részére a pénzügyi elszámolás elkészítésének módjáról és követelményekről.
  - Valamennyi sportlétesítmény esetében az önkormányzat jogosult a bérleti díjak és teremhasználati díjak megállapítására (sportegyesületek, oktatási intézmények és rendezvényszervezés esetében egyaránt), valamint a térítésmentes használat odaítéléséről is a testület dönt.
  - Sportegyesületek által szervezett sportprogramok esetében a Polgármester jogosult dönteni a térítésmentes használatról.
  - Sportlétesítmények névadásának módszere:
    - A névadás kezdeményezője minden esetben Dombóvár Város Önkormányzata.
    - Az eljárás pályázati felhívás közzétételével történik.
    - A pályázatok elbírálásáról a Képviselő-testület dönt.
  - Kiemelt szabadidős programok meghatározása, és kiemelése a rendeletben.
  - Elismerési rendszer bővítése – dicsőségfal felállítása.
2. A képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a város új sportrendeletét a 2016. évi rendes

januári ülésen terjessze a képviselő-testület elé.

Határidő: 2016. januári rendes ülés – Sportrendelet képviselő-testület elé terjesztésére

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Polgármesteri Kabinet

569/2015. (XII. 17.)Kt. határozat

A Dombóvári Kosárlabda Suli Khe. támogatásáról

1. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Dombóvári Kosárlabda Suli Közhasznú Egyesület részére a 2015/2016-évi látvány-csapatsport támogatáshoz szükséges önrészt, 6.802.000 forintot a város 2016. évi költségvetésében biztosítja.
2. Az 1. pontban meghatározott támogatás a Dombóvár, Földvár utca 18. szám alatt található Szuhay Sportcentrum kosárlabda csarnokának parkettacseréjére szolgál.

A Képviselő-testület felhatalmazza a Polgármestert a támogatási szerződés tartalmának jóváhagyására és aláírására.

Határidő: 2016. január 30. – támogatási szerződés megkötésére

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Polgármesteri Kabinet

570/2015. (XII. 17.)Kt. határozat

A Szuhay Sportcentrumban élőfüves edzőpálya kiépítéséről

1. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete támogatja a Dombóvár, Földvár utca 18. szám alatt található Szuhay Sportcentrumban élőfüves edzőpálya kiépítését a korábban erre a területre készített

műfüves edzőpálya kiviteli tervei alapján.

2. A képviselő-testület a város 2016. évi költségvetésében az 1. pontban meghatározott feladat ellátására 27 millió forintot különít el.
3. A képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy folytasson le közbeszerzési eljárást az előfüves edzőpálya kiépítését végző kivitelező kiválasztására.

Határidő:

2016. január 31. – beszerzési eljárás megindítására

2016. augusztus 20. – kivitelezési munkák elvégzésére

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős:

Polgármesteri Kabinet

Városüzemeltetési Iroda

571/2015. (XII. 17.)Kt. határozat**A Dombóvári Ifjúsági Sporttelepen lévő világítás áthelyezéséről a Szuhay Sportcentrumba**

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Szuhay Sportcentrum hátsó edzőpályájának megvilágítása érdekében támogatja a Dombóvári Ifjúsági Sporttelep edzőpályáján funkcióváltás miatt feleslegessé váló sportvilágítás elbontását és áttelepítését a Szuhay Sportcentrumhoz.

A képviselő-testület a világítási rendszer áttelepítéséhez maximum 2.000.000,- Ft fedezetet biztosít az önkormányzat 2016. évi költségvetésének terhére.

A képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy folytasson le közbeszerzésen kívüli beszerzési eljárást a szükséges gépészeti és villanyszerelési munkák kivitelezőjének kiválasztására.

Határidő:

2016. január 31. – a beszerzési eljárás megindítására

2016. augusztus 31. – az áttelepítési munkák elvégzésére

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Városüzemeltetési Iroda

572/2015. (XII. 17.)Kt. határozat**Használatba adási szerződések meghosszabbításáról**

1. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Dombóvári Futball Club, a Dombóvári Focisuli Egyesület, valamint a „Black Angels” Női Labdarúgó Egyesület részére 2016. június 30. napjáig továbbra is biztosítja a Dombóvár, Katona József u. 37. szám alatt található Dombóvári Ifjúsági Sporttelep térítésmentes használatát, mely valamennyi pálya – beleértve a déli, hátsó edzőpálya – használatára kiterjed.
2. A képviselő-testület a Dombóvári Ifjúsági Sporttelep centerpályája és az északi kis pálya esetében az 1. pontban nevesített sportegyesületek részére 2019. december 31-ig biztosítja a térítésmentes használatot.

A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a használatba adási szerződések tartalmának jóváhagyására és a szerződés aláírására.

Határidő: 2015. december 31. – használatba adási szerződések aláírására

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Városüzemeltetési Iroda

573/2015. (XII. 17.)Kt. határozat**A „Negyedik láng” futóversenyhez kapcsolódóan közösségi adománygyűjtés támogatásáról**

1. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete támogatja a „Negyedik láng” verseny- és élményfutás programmal egybekötött közösségi adománygyűjtést, mely során az 5 és 10 km-es versenyfutás kategóriában indulók minden megtett 5000 méter után 500 forinttal támogatják a 2016. január 6-án, vízkereszt napjára szervezendő ételosztást.
2. A Képviselő-testület az adománygyűjtés anyagi háttereként keretjelleggel 150.000 forintot biztosít a város 2015. évi költségvetésének „Városi rendezvények” kerete terhére.
3. A Képviselő-testület a 2. pontban meghatározott keretből 30.000 Ft-tal támogatja a kárpátaljai Csoma Község Önkormányzatát a Csomai Görögkatolikus Egyházközségen keresztül, mely összeg étel- és élelmiszeradomány vásárlására szolgál.
4. A képviselő-testület tagjai 5-5.000 Ft-tal támogatják az adománygyűjtést.

A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert az adománygyűjtés és ételosztás megszervezésére, valamint a Csomai Görögkatolikus Egyházközséggel a támogatási szerződés megkötésére.

Határidő:

2015. december 20. – adománygyűjtés szervezésére

2015. december 31. – támogatási szerződés megkötésére

2016. január 6. – ételosztás megszervezésére

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Polgármesteri Kabinet

574/2015. (XII. 17.)Kt. határozat**Közalkalmazottak béren kívüli juttatásáról**

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzati fenntartású intézményekben dolgozó közalkalmazottak részére egyszeri 5.000 Ft/fő béren kívüli juttatást biztosít Erzsébet-utalvány formájában.

A kifizetéshez a 2015. évi költségvetésben az intézmények részére az alábbi összegű pótelőirányzatot biztosítja az általános tartalék keret terhére.

Intézmény neve	Érintett közalkalmazottak száma	Béren kívüli juttatás járulékkal növelt összege
Dombóvári Szivárvány Óvoda	66	498.894 Ft
Dombóvári Gyermekvilág Óvoda	19	143.621 Ft
Dombóvár Város Könyvtára	8	60.472 Ft
Integrált Önkormányzati Szolgáltató Szervezet	66	498.894 Ft
Összesen:	159	1.201.881 Ft

A képviselő-testület a Dombóvár Város, Gyulaj és Szakcs Községek Intézményfenntartó Társulása részére 710.546 Ft összegű hozzájárulást biztosít az Egyesített Szociális Intézmény dombóvári tagintézménye dolgozóinak 5.000 Ft/fő összegű béren kívüli juttatásának kifizetéséhez.

Határidő: 2016. január 31. – a költségvetési rendelet módosítására

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Pénzügyi Iroda

A Képviselő-testület az 575-576/2015. (XII.17.) Kt. határozatait zárt ülésen hozta:

575/2015. (XII. 17.)Kt. határozat

A közétkeztetés ellátására lefolytatott közbeszerzési eljárás eredményéről

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete nem támogatja a közétkeztetés vállalozási szerződés keretén belül történő ellátását, és a „Közétkeztetés ellátása Dombóvár Városában vállalozási szerződés keretén belül infrastrukturális beruházások elvégzésével” elnevezésű KÉ-21811/2015 hirdetésménnyel indított Kbt. Harmadik Része szerinti, a Kbt. 123.§ alapján lefolytatott nemzeti nyílt eljárásban – a 446/2015. (X.26.) képviselő-testületi határozattal jóváhagyott bírálóbizottság javaslata alapján – az alábbi végső döntést hozza:

A Képviselő-testület az alábbi ajánlattevők ajánlatát érvényessé nyilvánítja:

Kórház- és Menzaétkeztetés Kft. 2234 Maglód, Jókai Mór u 74.	
Menzaminta Kft. 1103 Budapest, Kőér u. 1-5.	

Indokolás: Az ajánlattevők esetében kizáró okok nem állnak fenn, a szerződés teljesítéséhez előírt pénzügyi-gazdasági, illetőleg műszaki-szakmai követelményeknek megfelelnek, ajánlatuk minden tekintetben megfelel az eljárást megindító felhívás és a dokumentáció, valamint a jogszabályok által meghatározott feltételeknek, esetükben a Kbt. 74.§. (1)-(3) bekezdésében felsorolt, az ajánlat érvénytelenségére vonatkozó esetek egyike sem áll fenn.

A Képviselő-testület az eljárás az eljárást a Kbt. 76.§ (1) bekezdés c) pontja alapján eredménytelenné nyilvánítja, mivel egyik ajánlattevő sem tett – a rendelkezésre álló anyagi fedezet mértékére tekintettel – megfelelő ajánlatot.

Határidő: a döntést követő három munkanapon belül az eredményről való tájékoztatás tekintetében

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Városüzemeltetési Iroda

576/2015. (XII. 17.)Kt. határozat

A Dombóvári Város- és Lakásgazdálkodási Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatójának megválasztásáról

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az egyedüli tulajdonos nevében a Dombóvári Város- és Lakásgazdálkodási Nonprofit Kft. (7200 Dombóvár, Kinizsi u. 37., eg.: 17-09-007169) tekintetében az alábbi alapítói döntést hozza:

A képviselő-testület a Dombóvári Város- és Lakásgazdálkodási Nonprofit Kft. ügyvezetői teendőinek – munkaviszony keretei között – ügyvezető igazgatói munkakörben történő ellátásával 2016. január 16-tól 2018. december 31-ig dr. Szabó Pétert bizza meg. A képviselő-testület az ügyvezető igazgató munkabérét havi bruttó 450.000,- Ft-ban állapítja meg, továbbá az ügyvezető igazgató jogosult a Nonprofit Kft.-nél alkalmazott cafetéria juttatásokra. A saját gépkocsi használatával kapcsolatos költségek megtérítésére a felügyelőbizottság döntése szerint kerül sor.

A képviselő-testület felkéri a polgármestert az ügyvezető igazgató munkaszerződésének, valamint az alapító okirat módosítás és a változásokkal egységes szerkezetbe foglalt, módosított alapító okirat aláírására, továbbá megbízza az ügyvezetőt, hogy gondoskodjon a cégbíróság felé történő benyújtás iránt.

Határidő: 2016. január 15.

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős:

Önkormányzati Iroda

Dombóvári Város- és Lakásgazdálkodási Nonprofit Kft.

RENDELETEK

(A rendeletek egységes szerkezetben megtalálhatóak a www.dombovar.hu honlapon!)

A Képviselő-testület 2015. december 17-i rendes ülésén elfogadott rendeletei:

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselőtestületének

42/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelete

Dombóvár város helyi jelentőségű természeti területeinek és értékeinek védelméről

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 24. § (1) bekezdésének b) pontjában, valamint a 36. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság véleményének kikérésével a következőket rendeli el:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A rendelet célja

1. §

- a) a természeti területek és értékek, tájak, valamint azok természeti rendszereinek, biológiai sokféleségének általános védelme, megismerésének és fenntartható használatának elősegítése, továbbá a település lakosságának egészséges, esztétikus természeti-táji környezet iránti igényének kielégítése;
- b) azoknak a természeti területeknek és értékeknek helyi védelem alá helyezése, amelyeknek – tudományos, kultúrtörténeti, esztétikai, oktatási-nevelési jelentőségük és/vagy egyéb közérdek miatt – egész város számára jelentősége van;
- c) a védett természeti területek és értékek károsodásának megelőzése, elhárítása, a bekövetkezett károsodás csökkentése vagy megszüntetése;
- d) a védett természeti területeknek és értékeknek a jelen és a jövő nemzedék számára történő megőrzése, azok szükség szerinti helyreállítása, fenntartása, fejlődésük biztosítása.

2. A rendelet hatálya

2. §

- (1) A rendelet hatálya kiterjed a Dombóvár Város Önkormányzata által helyi védetté nyilvánított természeti értékekre és területekre.
- (2) A természetvédelemmel összefüggő e rendeletben nem szabályozott kérdésekre, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) rendelkezéseit kell alkalmazni.
- (3) A rendelet hatálya nem érinti a jövőben esetlegesen országos szintű természetvédelmi oltalom alá kerülő természeti területeket és értékeket.

3. Alapfogalmak

3. §

E rendelet alkalmazásában:

- a) védett természeti terület: e rendelet által védetté nyilvánított földterület;

- b) védett természeti érték: védett természeti területen előforduló, értékes egyedi objektum, képződmény, életközösség, növény- és állatfaj egyede, valamint e rendelet által védetté nyilvánított faegyed, fasor;
- c) fenntartható használat vagy hasznosítás: a természeti értékek olyan módon és ütemben történő használata, amely nem haladja meg megújuló képességüket, nem vezet a természeti értékek és a biológiai sokféleség csökkenéséhez, ezzel fenntartva a jelen és jövő generációk életlehetőségeit;
- d) természetkímélő gazdálkodás: olyan, a fenntartható használat részét képező eljárás, módszer, gazdálkodási mód, technológia vagy más, a természettel kapcsolatos magatartás, amely csak olyan mértékben befolyásolja a természeti értékeket, területeket, a biológiai sokféleséget, hogy természetes vagy természetközeli állapotuk fennmaradjon;
- e) természetes állapot: az az élőhely, táj, életközösség, melynek keletkezésében az ember egyáltalán nem, vagy – helyreállításuk kivételével – alig meghatározó módon játszott szerepet, ezért a benne végbemenő folyamatokat többségében az önszabályozás jellemzi;
- f) természetközeli állapot: az az élőhely, táj, életközösség, amelynek kialakulására az ember csekély mértékben hatott (természeteshez hasonlító körülményeket teremtve), de a benne lejátszódó folyamatokat többségükben az önszabályozás jellemzi, de közvetlen emberi beavatkozás nélkül is fennmaradnak.

4. Alapelvek

4. §

- (1) Minden természetes és jogi személy, valamint más szervezet kötelessége a természeti területek és értékek védelme. Ennek érdekében a tőlük elvárható mértékben kötelesek közreműködni a veszélyhelyzetek és károsodások megelőzésében, a károk enyhítésében, következményeik megszüntetésében, a károsodás előtti állapot helyreállításában.
- (2) A természeti területek és értékek csak olyan mértékben vehetők igénybe, hasznosíthatók, hogy a működésük szempontjából alapvető természeti rendszerek és azok folyamatainak működőképessége fennmaradjon, továbbá a biológiai sokféleség fenntartható legyen.
- (3) A természet védelméhez fűződő érdekeket a tervezés, szabályozás, továbbá a gazdasági, terület- és településfejlesztési, illetőleg rendezési döntések, valamint a hatósági intézkedések során figyelembe kell venni.

II. FEJEZET

VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLETEK ÉS ÉRTÉKEK

5. A helyi jelentőségű természeti területek és értékek

5. §

- (1) A Képviselő-testület helyi védett természeti területté nyilvánítja:
  - 1. a Szigeterdőt, „**Szigeterdő természetvédelmi terület**” elnevezéssel,
  - 2. a Gólyavárat, „**Gólyavár természetvédelmi terület**” elnevezéssel,
  - 3. a Kis-Konda-patak völgyét, „**Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi terület**” elnevezéssel,

4. a Bontovai-horgásztavat, „**Bontovai-tó természetvédelmi terület**” elnevezéssel,
5. a Nyerges-erdőt és Nyergesi-horgásztavat, „**Nyerges-erdő és -horgásztó természetvédelmi terület**” elnevezéssel,
6. a Dosztányi-berek és a Szőlőhegyi-rét területét, „**Dombóvári „tűzlepkés-rétek” természetvédelmi terület**” elnevezéssel,
7. a tüskei tölgyes maradványerdőt, „**Tüskei tölgyes maradványerdő természetvédelmi terület**” elnevezéssel,
8. a Gunaras parkerdőt „**Gunarasi parkerdő természetvédelmi terület**” elnevezéssel,
9. a Béka-tói mocsarat és égerest, „**Béka-tói mocsár és égeres természetvédelmi terület**” elnevezéssel;
10. a Banya-völgyi tölgyest, „**Banya-völgyi tölgyes természetvédelmi terület**” elnevezéssel;
11. a Mágocsi úti tölgyest, „**Mágocsi úti tölgyes természetvédelmi terület**” elnevezéssel;
12. a Bontovai erdőt, „**Bontovai erdő természetvédelmi terület**” elnevezéssel;
13. az egykori Mászlonyi kastély parkját, „**Mászlonyi kastélypark természetvédelmi terület**” elnevezéssel;
14. a Gunarasi agyagbánya partifecske költőtelepét, „**Gunarasi partifecske költőtelep természetvédelmi terület**” elnevezéssel.

(2) A Képviselő-testület helyi védett természeti értékké nyilvánítja:

1. az Újdombóvári vadgesztenye fasort, „**Újdombóvári vadgesztenye fasor**” elnevezéssel,
2. a Hunyadi tér Ny-i oldalának platán és juhar fasorát, a tér K-i oldalának vegyes fasorát, valamint a téren álló, fasort nem alkotó összes juhar, platán, japánakác, hárs, vadgesztenye és kőris, „**Hunyadi téri fák, fasorok**” elnevezéssel, kivéve a 781/2. hrsz.-ú ingatlanon található faegyedeket;
3. az Arany János téri hársak, kőrisek, juharok és vadgesztenyék egyedeit, „**Arany János téri fák**”, elnevezéssel;
4. az Ady Endre utcai vadgesztenye fasort, „**Ady Endre utcai vadgesztenye fasor**” elnevezéssel;
5. a Horvay János utcai gömbkőris fasort, „**Horvay János utcai gömbkőris fasor**” elnevezéssel;
6. a Fő utcai juhar fasotr, „**Fő utcai juhar fasor**” elnevezéssel;
7. a Bajcsy-Zsilinszky utca 24. szám melletti platánfát, „**Dőry platán**”, elnevezéssel;
8. a Szabadság utca 4. szám udvarán álló platánfát, „**Szabadság utcai borostyános platán**” elnevezéssel;
9. a Szabadság utca 6. szám udvarán álló platánfát, „**Szabadság utcai többszörű platán**” elnevezéssel;
10. a Szabadság utca 8. szám udvarán álló platánfát, „**Szabadság utcai „Pinokkió” platán**”, elnevezéssel;

11. a Szabadság utca 16. szám hátsó kertjében álló platán, hárs és fekete dió egyedeket, **„Helytörténeti Múzeum kertjének idős fái”** elnevezéssel;
  12. az Erzsébet utcai Szent Flórián-szobor mellett álló vadgesztenyefákat, **„Szent Flórián-szobor vadgesztenyefái”** elnevezéssel;
  13. a Teleki utca 8-10. szám között álló fehér nyárfát, **„Teleki utcai fehér nyár”** elnevezéssel.
  14. a Spar üzletközpont előtti teresedésen álló vadgesztenyét és platánokat, **„Hunyadi téri Spar udvar facsoportja”** elnevezéssel;
  15. az Árpád utcai gömbkőrös fasort, **„Árpád utcai gömbkőrös fasor”** elnevezéssel;
  16. az Erzsébet utca 29. szám udvarán álló vadgesztenyét, **„Erzsébet utcai óvodakerti vadgesztenye”** elnevezéssel;
  17. a Hóvirág utcában lévő mocsárciprust, **„Hóvirág utcai mocsárciprus”** elnevezéssel;
  18. a Hunyadi téren, a Tinódi Lantos Sebestyén szobor mellett álló oszlopos gyertyánt, **„Hunyadi téri Tinódi szobor melletti oszlopos gyertyán”** elnevezéssel.
- (3) A védett természeti területek és értékek természetvédelmi jelentőségének indoklását jelen rendelet *1. melléklete* tartalmazza.
- (4) A Képviselő-testület Dombóvár város helyi természeti jelképeinek nyilvánítja a következőket:
1. jelképnövény: fehér madársisak
  2. jelképállat: havasi tűzlepke.

III. FEJEZET A VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLETEKRE ÉS ÉRTÉKEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

6. A védett természeti területek és értékek jelölése

6. §

- (1) A védett természeti területek főbb belépési pontjainál a védelmet jelölő táblákat kell elhelyezni, amely tartalmazza
- a) a terület jelen rendelet II. fejezetében meghatározott megnevezését,
  - b) a védetté nyilvánítás évét, valamint
  - c) a védetté nyilvánító hatóság (Dombóvár Város Önkormányzata) megnevezését.
- (2) A védett természeti terület mellett védelmet jelölő táblákat kell elhelyezni, amely tartalmazza
- a) a terület jelen rendelet II. fejezetében meghatározott megnevezését,
  - b) a „Helyi védett természeti terület” jelölést,
  - c) a védetté nyilvánítás évét, valamint
  - d) a védetté nyilvánító hatóság (Dombóvár Város Önkormányzata) megnevezését.

- (3) A védett természeti érték mellett védelmet jelölő táblákat kell elhelyezni, amely tartalmazza
- a terület jelen rendelet II. fejezetében meghatározott megnevezését,
  - a „Helyi védett természeti érték” jelölést,
  - a védetté nyilvánítás évét, valamint
  - a védetté nyilvánító hatóság (Dombóvár Város Önkormányzata) megnevezését.
- (4) A táblák elhelyezéséről, a megrongálódott táblák javításáról, valamint a hiányzó táblák cseréjéről az önkormányzat gondoskodik.

7. Az önkormányzat természetvédelmi feladatai

7. §

- (1) A védett természeti területek és értékek kezeléséről, természeti állapotának fejlesztéséről a védetté nyilvánító önkormányzat köteles gondoskodni.
- (2) A kezelési feladatok meghatározására az önkormányzat a jogszabályi előírásoknak megfelelő természetvédelmi kezelési tervet készített.
- (3) A természetvédelmi kezelési tervet szükség szerint, de legalább tízévenként felül kell vizsgálni, és amennyiben indokolt, módosítani kell.
- (4) A természetvédelmi kezelési tervben meghatározásra került feladatokat meg kell valósítani.
- (5) A természetvédelmi kezelési terv elkészültéig a kezelési munkálatokat jelen rendelet 2. *mellékletében* meghatározott irányelvek alapján kell folytatni.

8. §

- (1) A védett természeti területek és értékek őrzéséről a védetté nyilvánító önkormányzat köteles gondoskodni.
- (2) Az önkormányzat képviselő-testülete természetvédelmi tevékenységének ellátásához 1 fő természetőrt bíz meg a munkafeladatokkal.
- (3) A védett természeti területek és értékek állapotát a természetörnek rendszeresen ellenőrizni kell.

9. §

- (1) Az ismeretterjesztés, oktatás, tudományos kutatás és a turizmus részeként a védett természeti területek és értékek látogatásának lehetőségét a bemutatásra alkalmas területeken és a védettség érdekeivel összhangban biztosítani kell. Ennek érdekében törekedni kell természetvédelmi bemutatóhelyek kialakítására.
- (2) A védett természeti területekről és értékekről nyilvántartást kell vezetni.
- (3) A város lakosságát tájékoztatni kell a jelen rendelet által védetté nyilvánított területek és értékek védettségének tényéről és a rendelet ezen területekre vonatkozó előírásairól.

8. A lakosság részvétele a természet védelmében

10. §

- (1) A védelemben részesülő természeti területek és értékek megóvása a város minden polgárának és a városban működő minden szervezetnek kötelessége.
- (2) Az alábbi természetvédelmi területekre csak önkormányzati engedéllyel hajthatnak be gépjárművekkel, lassú járművekkel, mezőgazdasági vontatóval, segédmotor-kerékpárral, állati erővel vont járművel, valamint lóval:
  - a) Gunarasi parkerdő területe
  - b) Horgásztanyáktól a nádas nyugati végéig terjedő terület
  - c) Gólyavár területe
  - d) Szigeterdő területe
  - e) Bontovai-tó töltése
  - f) Tüskei tölgyes maradványerdő területe.

11. §

- (1) A természeti területek és értékek jogellenes károsítása, veszélyeztetése esetén a természet védelme érdekében a természetvédelmi célú társadalmi szervezetek jogosultak fellépni, és
  - a) az önkormányzattól a megfelelő és hatáskörükbe tartozó intézkedés megtételét kérni, vagy
  - b) a védett természeti terület vagy érték károsítója, veszélyeztetője ellen pert indítani.
- (2) A (1) bekezdés b) pontja szerinti perben a felperes kérheti a bíróságot, hogy a veszélyeztetőt, károsítót
  - a) tiltsa el a jogsértő magatartástól;
  - b) kötelezze a kár megelőzéséhez szükséges intézkedések megtételére.

12. §

- (1) Az önkormányzat természetvédelmi tevékenységét polgári természetőrök segíthetik.
- (2) A polgári természetőr az igazolványában meghatározott területen jogosult
  - a) védett természeti területekre belépni;
  - b) szolgálati jelvényt és igazolványt használni;
  - c) természeti értéket veszélyeztető vagy károsító cselekményt elkövető személyt figyelmeztetni a jogellenességre, illetve annak jogkövetkezményeire, valamint távozásra felszólítani;
  - d) a védett természeti területekről, értékekről, ezekkel kapcsolatos engedélyköteles tevékenységekről tájékoztatást adni.

9. A védett természeti területeken folyó gazdálkodás

13. §

- (1) A védett természeti területeken természetkímélő gazdálkodás folytatható, a 2. mellékletben, valamint a természetvédelmi kezelési tervben meghatározott módon.
- (2) Ha a védelem érdekei megkövetelik, a természetvédelmi hatóság elrendelheti a gazdasági tevékenység korlátozását.

10. Gazdasági és pénzügyi jogi előírások

14. §

- (1) A helyi-területi feladatok ellátására az önkormányzat környezetvédelmi alapjában, természetvédelmi célokat szolgáló részt hoz létre.
- (2) Az önkormányzat minden évben saját költségvetése terhére – a pályázati források figyelembevételével – gondoskodik
  - a) a Dombóvár Város Természetvédelmi Alaptervében meghatározott programok és feladatok végrehajtásáról,
  - b) a védett természeti területek és értékek természetvédelmi kezeléséről, valamint
  - c) a védett természeti területek és értékek bemutatásáról.
- (3) A védett természeti területek és értékek nevének, jelképeinek, valamint Dombóvár Város természetvédelmi jelképeinek nyereségérdekelt tevékenységekben való felhasználásáért – a jogosult és a felhasználó közötti polgári jogi szerződésben meghatározottak szerint – a felhasználó díjat köteles fizetni.

IV. FEJEZET ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

11. A helyi jelentőségű természeti területek és értékek védettségének feloldása

15. §

- (1) A Képviselő-testület
  - a) a Gunarasi tölgyes maradványerdő természeti terület és a
  - b) a Gunaras úti szelídgesztenyés természeti területhelyi védettségét jelen rendelet hatályba lépésnek napján feloldja.
- (2) Az (1) bekezdés a) és b) pontjában foglalt területek helyi védettsége feloldásának indokait jelen rendelet 3. melléklete tartalmazza.

12. Hatályba lépés

16. §

Ez a rendelet a kihirdetéstől számított 15. napon lép hatályba.

17. §

Jelen rendelet hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti a Dombóvár helyi jelentőségű természeti értékeinek védelméről szóló 10/2004. (IV. 19.) önkormányzati rendelet, valamint az azt módosító 53/2004.(VIII.31.), 35/2005.(V.2.), 11/2007.(II.22.), 44/2007.(XII.19.), 5/2008.(I.30.) önkormányzati rendeletek.

Szabó Loránd
polgármester

dr. Letenyei Róbert
jegyző

1. melléklet a 42/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelethez

A védett természeti területek legfontosabb adatai és természetvédelmi jelentősége

1.

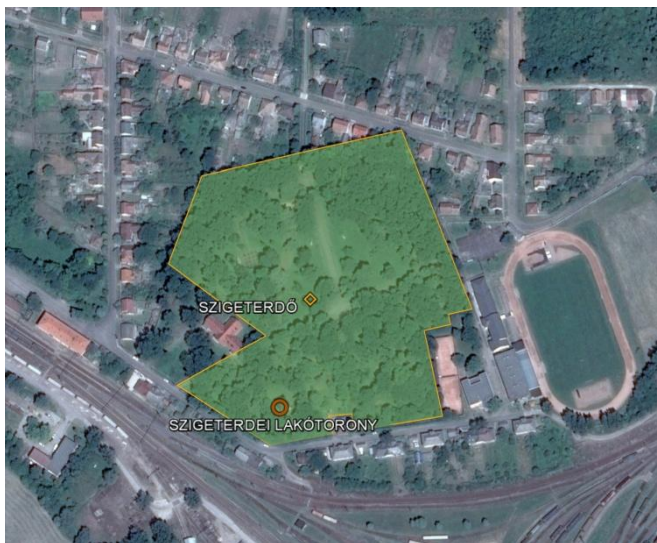
Szigeterdő

Védetté nyilvánítás éve (jogszába száma): 1976 (43.051/1976)

Terület: 4,8 ha

Helyrajzi szám: 1882/3

GPS: N 46° 21,929' E 18° 8,106' (súlyponti koordináta)

Tulajdoni helyzet: önkormányzati tulajdon

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A Szigeterdő a környéken nagyobb részt kiirtott síkvidéki tölgyes-juharos-kőrises növénytársulás természetközeli állapotú maradványfoltja. Az idős (70-150 éves) kocsányos tölgyekből (*Quercus robur*), mezei juharokból (*Acer campestre*) és magas kőrisekből (*Fraxinus excelsior*) álló erdőréssz számos növény- és állatfaj számára biztosít élőhelyet. Madárfaunája igen gazdag: a rendszeresen költő fajok száma 18, az alkalmi költőké 13, a megfigyelt téli vendégek száma 9. Köztük több ritka, védett madárfaj is előfordul, mint például az erdei fülesbagoly (*Asio otus*), a macskabagoly (*Strix aluco*) és a füles kuvik (*Otus scops*). Táplálkozóként és őszi-téli madárvendégként olyan ritka madárfajokkal találkozhatunk, mint például a csonttollú (*Bombycilla garrulus*), a süvöltő (*Pyrrhula pyrrhula*), a léprigó (*Turdus viscivorus*), a kis és a kormos légykapó (*Ficedula parva* és *F. hypoleuca*), a kerti geze (*Hippolais icterina*), a búbos banka (*Upupa epops*), a berki tücsökmadár (*Locustella fluviatilis*), a zöld küllő (*Picus viridis*) és a fekete harkály (*Dryocopus martius*). Ritka, védett emlősök is előfordulnak, mint például a mókus (*Sciurus vulgaris*) és a keleti sün (*Erinaceus concolor*).

A természetközeli erdőréssz mellett a későbbiekben egy angolkertet alakítottak ki. A parkban díszcserjék (magyal – *Ilex aquifolium*, hóbagyó – *Symphoricarpus orbiculatus*, hibiszkusz –

Hybiscus syriacus, fagyal – *Ligustrum vulgare*), örökzöld és lombhullató díszfák (pl. tiszafa – *Taxus baccata*, japánakác – *Sophora japonica*, páfrányfenyő – *Ginkgo biloba*, liliumfa – *Magnolia kobus*, tulipánfa – *Liriodendron tulipifera*) egyaránt előfordulnak.

A Szigeterdő DNy-i szélén álló vár és lakótorony a XIII. században épült. A fa- és téglalapítményeket árok és földsánc övezte. Az erődítmény a XVI. században pusztult el egy tűzvész során. Az 1990-es években végzett ásatások során egy 10 x 10 m alapterületű, 2,5 m falvastagságú, téglából épült lakótorony alapjait tárták fel. A torony építéséhez szükséges téglát helyben égették ki. A tégláégető maradványait szintén megtalálták. A kiemelkedően valószínűleg már a vár építését megelőzően, a X-XI. században megtelepedett az ember, amire a feltárások során talált földbe mélyített ház és hulladékgyűjtő utalnak. A vár és környéke országos jelentőségű régészeti lelőhely.

A parkban kapott helyett Horvay János 1848-as első független magyar kormányt ábrázoló szoborcsoportja, amely 1951-ig a Parlament előtti téren állt. A politikai okokból eltávolított szobrokat 1972-73-ban állították fel Dombóváron. A szoborcsoport és a vár országosan védett műemlék.

A park a Kapos-völgy egyik terasz-szigetén helyezkedik el, amely egy korábban nagyobb kiterjedésű terasz felszabdálódásával keletkezett. A város területén, illetve a Kapos jelenlegi árterén több teraszsziget is található. Ezek közül a szigeterdei a legnagyobb méretű és legkevésbé erodálódott, így típusossága következtében helyi szintű felszínalaktani értéket jelent.

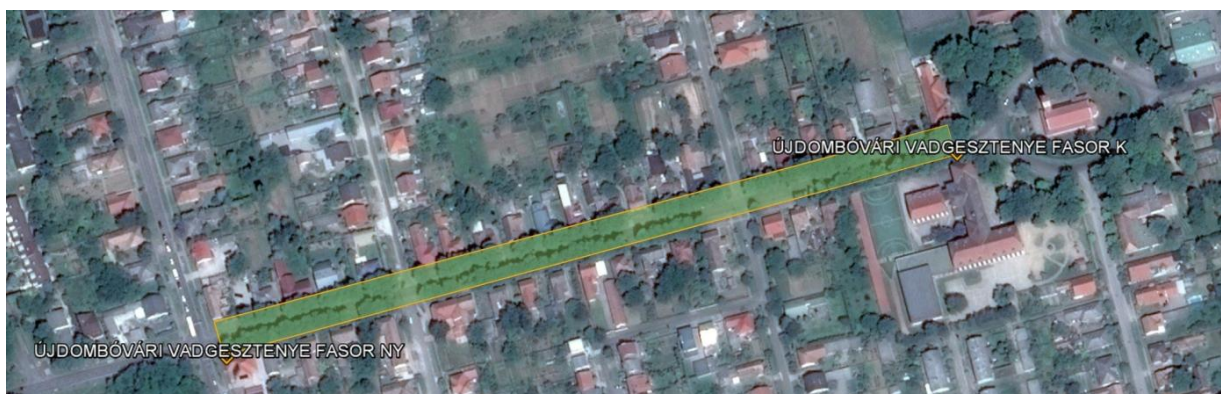
2.

Újdombóvári vadgesztenye fasor

Védetté nyilvánítás éve (jogszabály száma): 1976 (43.050/1976)

Helyrajzi szám: 3368

GPS: N 46° 23,000' - E 18° 9,038' (K-i végpont), N 46° 22,934' - E 18° 8,696' (Ny-i végpont)

Tulajdoni helyzet: önkormányzati tulajdon

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A vadgesztenye (*Aesculus hippocastanum*) fasor az újdombóvári Fő út római katolikus templomig tartó szakaszát szegélyezi mindkét oldalon, mintegy fél kilométer hosszúságban. Az állomány kora 80-90 év. Az összesen 114 db egyed jellemző magassága 10-12 m,

törzsátmérőjük 50-70 cm, lombkorona-átmérőjük 6-8 m. Az utóbbi évtizedekben országsszerte jelentősen csökkent a városi ártalmakat nehezen viselő, lassú növekedésű vadgesztenyéből álló fasorok száma.

3.

Gólyavár

Védetté nyilvánítás éve (jogszabály száma): ismeretlen

Terület: 3,1 ha

Helyrajzi szám: 0350, 0351/1, 0352, 0353/1 (részben)

GPS: N 46° 21,836' - E 18° 7,354' (súlyponti koordináta)

Tulajdoni helyzet: önkormányzati tulajdon

Természet- és műemlékvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A Kapos-völgy egyik terasz-szigetén valószínűleg a tatárjárás után épült a vár. Első ismert írásos emléke az Árpád-ház kihalását követő időkből származik, ekkor a Vencel-párti Henrik bán szerezte meg. Károly Róbert hatalmának megszilárdítása után az egykori királyi javakat visszavette és a vár 1326-ban csere útján a Csák nemzetség birtokába került. Az új birtokos család a helynév alapján Dombainak nevezte magát. Dombay János halála után felesége, Werbőczy Örzse révén a vár Werbőczy Imre birtokába került. A várban tartózkodott 1537-ben Tinódi Lantos Sebestyén, itt írta meg „Jázon és Medea” című széphistóriáját. A török az 1543-44. évi hadjáratban elfoglalta a várat. Itt rendezték be a budai pasalik koppányi szandzsákjának egyik központját, a török állandó katonaságot tartott benne. A vár környékét 1683-ban a Bécs alól menekülő Ali Musztafa csapatai felperzselték. A várat a XIV-XVII. században patkó alakban település övezte, amelyről egyes kutatók azt feltételezik, hogy Dombóvár település őse, a középkori Dombó, ahol templom is állt. Részletes régészeti kutatása 2015 tavaszán az önkormányzat megbízásából megkezdődött.

Az egyik falrészlet tetején korábban rendszeresen fészkelte és költött egy fehér gólya (*Ciconia ciconia*) pár.

A vár és környéke változatos, természetszerű benyomást keltő tájképi együttes, nagy kiterjedésű gyepekkel, cserjés és fás ligetekkel, a völgytalpból kiemelkedő terasz-szigeten álló várrommal.

4.

Kis-Konda-patak völgye

Védetté nyilvánítás éve (jogszabály száma): 2004 (10/2004. önkormányzati rendelet)

Terület: 388,6 ha

Helyrajzi szám: 036/1, 036/2, 039/15, 039/16, 042/1, 042/2, 043, 046, 047, 048/1, 049, 051, 052, 053, 054, 058, 062, 063, 064, 065, 0121, 0122, 0124, 0125, 0132, 0133, 0134, 0146/2, 0148, 0158, 0161, 0162, 0163, 0164, 0166, 0169, 0170, 0171, 0173, 0174, 0175, 0176, 0187, 0188, 0189, 0190, 0191, 0192, 0193, 0194/2, 0199, 0200, 0201, 0204, 1977, 1979/1, 2046, 2047, 2049/1, 2049/2, 2162, 2169/3, 2169/4, 2873/6, 2873/9, 2873/10, 2875/2, 2876/1, 2876/2, 2877, 2878/6, 2889, 2892, 2893/1, 2893/2, 2894/5, 2913/1, 2913/2, 2913/3, 2914, 2915/1, 2915/2, 2915/3, 2916/1, 2916/2, 2917, 2918, 2919, 2921, 2922, 2923, 4641/2, 4647

GPS: N 46° 27,644' - E 18° 8,444' (a TT É-i pontja), N 46° 25,493' - E 18° 8,295' (Kiskondai-halastavak D-i gátja), N 46° 23,636' - E 18° 8,286' (belterületi szakasz súlyponti koordinátája), N 46° 22,582' - E 18° 8,695' (a TT D-i pontja)

Tulajdoni helyzet: állami tulajdon, önkormányzati tulajdon és magántulajdonosok

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A tőzgebányászat által létrehozott mélyedésekben, a Kis-Konda-patak felduzzasztásával létrehozott Tüskei-horgásztó és Kiskondai-halastavak környékének természetközeli állapotú vizes élőhelyei és vízparti ligetei számos ritka, védett faj számára biztosítanak élőhelyet és táplálkozóterületet. A vizes élőhelyi jellegből adódóan különösen kételtű- és hullófaunája értékes. Az emlősök közül kiemelkedő a vidra (*Lutra lutra*) előfordulása. A völgyben 1980 óta folyik madárgyűrűzés és vonuláskutatás, így a madárfaunára vonatkozóan részletes adatok állnak rendelkezésre. A megfigyelt fajok száma 204, amelyek között több ritka, védett madárfaj is előfordul. A kételtűek 16 hazai képviselőjéből 11 faj előfordulása bizonyított. Az ártéri ligetekben helyenként terebélyes, idős tölgyek őrzik az eredeti erdei társulások emlékét.

A patak völgy különleges természeti képződményei és egyben kultúrtörténeti emlékei a források, kutak, amelyek egykor fontos szerepet töltek be a völgy mentén elhelyezkedő mezőgazdasági területeken dolgozók ivóvízzel való ellátásában.

A patak menti természetközeli állapotú ligetek, gyepek – különböző jellegű tájak közötti összeköttetést teremtve – regionális szintű ökológiai folyosót képeznek.

A tavak és parti sávjaik a környező „agrársivatagban” üde látványt nyújtó változatos, természetszerű benyomást keltő tájképi együttesek.

4.1. Táblázat: Kis-Konda-patak völgyi fokozottan védett fajok:

	A) Fokozottan védett fajok	B) Eszmei érték
1.	Rétisas (<i>Haliaetus albicilla</i>)	1 000 000 Ft
2.	Barna kánya (<i>Milvus migrans</i>)	500 000 Ft
3.	Cigányréce (<i>Aythya nyroca</i>)	500 000 Ft
4.	Fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	500 000 Ft
5.	Halászsas (<i>Pandion haliaetus</i>)	500 000 Ft
6.	Haris (<i>Crex crex</i>)	500 000 Ft
7.	Kis csér (<i>Sterna albifrons</i>)	500 000 Ft
8.	Nagy póling (<i>Numenius arquata</i>)	500 000 Ft
9.	Vándorsólyom (<i>Falco peregrinus</i>)	500 000 Ft
10.	Gólyatöcs (<i>Himantopus himantopus</i>)	250 000 Ft
11.	Kis kócsag (<i>Egretta garzetta</i>)	250 000 Ft
12.	Kormos szerkő (<i>Chlidonias niger</i>)	250 000 Ft
13.	Nagy goda (<i>Limosa limosa</i>)	250 000 Ft
14.	Sárszalonka (<i>Gallinago gallinago</i>)	250 000 Ft
15.	Vörös gém (<i>Ardea purpurea</i>)	250 000 Ft
16.	Vidra (<i>Lutra lutra</i>)	250 000 Ft
17.	Bakcsó (<i>Nycticorax nycticorax</i>)	100 000 Ft
18.	Böjti réce (<i>Anas querquedula</i>)	100 000 Ft
19.	Bölmöbika (<i>Botaurus stellaris</i>)	100 000 Ft
20.	Fattyúszerkő (<i>Chlidonias hybrida</i>)	100 000 Ft
21.	Fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	100 000 Ft

22.	Füleskuvik (<i>Otus scops</i>)	100 000 Ft
23.	Gyöngybagoly (<i>Tyto alba</i>)	100 000 Ft
24.	Gyurgyalag (<i>Merops apiaster</i>)	100 000 Ft
25.	Kormos szerkő (<i>Chlidonias niger</i>)	100 000 Ft
26.	Kuvik (<i>Athene noctua</i>)	100 000 Ft
27.	Nagy fülemüle (<i>Luscinia luscinia</i>)	100 000 Ft
28.	Nagy kócsag (<i>Egretta alba</i>)	100 000 Ft
29.	Törpegém (<i>Ixobrychus minutus</i>)	100 000 Ft

4.2. Táblázat: Kis-Konda-patak völgyi védett fajok:

	A) Védett fajok	B) Eszmei érték
1.	Szegélyes vidrapók (<i>Dolomedes fimbriatus</i>)	5 000 Ft
2.	Kisasszony-szitakötő (<i>Calopteryx virgo</i>)	5 000 Ft
3.	Imádkozósáska (<i>Mantis religiosa</i>)	5 000 Ft
4.	Bőrfutrinka (<i>Carabus coriaceus</i>)	5 000 Ft
5.	Kis szarvasbogár (<i>Dorcus paralellipedus</i>)	5 000 Ft
6.	Nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>)	10 000 Ft
7.	Nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>)	50 000 Ft
8.	Fecskefarkú lepke (<i>Papilio machaon</i>)	10 000 Ft
9.	Kardoslepke (<i>Iphiclides podalirius</i>)	10 000 Ft
10.	Atalantalepke (<i>Vanessa atalanta</i>)	5 000 Ft
11.	Nappali pávaszem (<i>Inachis io</i>)	5 000 Ft
12.	Nagy pávaszem (<i>Saturnia pyri</i>)	50 000 Ft
13.	Barna ásóbéka (<i>Pelobates fuscus</i>)	10 000 Ft
14.	Barna varangy (<i>Bufo bufo</i>)	10 000 Ft
15.	Zöld varangy (<i>Bufo viridis</i>)	10 000 Ft
16.	Erdei béka (<i>Rana dalmatina</i>)	10 000 Ft
17.	Kacagó béka (<i>Rana ridibunda</i>)	10 000 Ft
18.	Kecskebéka (<i>Rana esculenta</i>)	10 000 Ft
19.	Kis tavibéka (<i>Rana lessonae</i>)	10 000 Ft
20.	Zöld levelibéka (<i>Hyla arborea</i>)	10 000 Ft
21.	Vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)	10 000 Ft
22.	Pettyes göte (<i>Triturus vulgaris</i>)	10 000 Ft
23.	Közönséges tarajosgöte (<i>Triturus cristatus</i>)	50 000 Ft
24.	Fali gyík (<i>Podarcis muralis</i>)	25 000 Ft
25.	Fürge gyík (<i>Lacerta agilis</i>)	25 000 Ft

26.	Zöld gyík (<i>Lacerta viridis</i>)	25 000 Ft
27.	Kockás sikló (<i>Natrix tessellata</i>)	25 000 Ft
28.	Rézsikló (<i>Coronella austriaca</i>)	50 000 Ft
29.	Vízisikló (<i>Natrix natrix</i>)	25 000 Ft
30.	Mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)	50 000 Ft
31.	Barna rétihéja (<i>Circus aeruginosus</i>)	50 000 Ft
32.	Barkóscinege (<i>Panurus biarmicus</i>)	50 000 Ft
33.	Berki tücsökmadár (<i>Locustella fluviatilis</i>)	50 000 Ft
34.	Billegető cankó (<i>Actitis hypoleucos</i>)	50 000 Ft
35.	Bíbic (<i>Vanellus vanellus</i>)	50 000 Ft
36.	Búbosbanka (<i>Upopo epops</i>)	50 000 Ft
37.	Búbos pacsirta (<i>Galerida cristata</i>)	50 000 Ft
38.	Búbos vöcsök (<i>Podiceps cristatus</i>)	50 000 Ft
39.	Csörgő réce (<i>Anas crecca</i>)	50 000 Ft
40.	Daru (<i>Grus grus</i>)	50 000 Ft
41.	Erdei fülesbagoly (<i>Asio otus</i>)	50 000 Ft
42.	Fekete harkály (<i>Dryocopus martius</i>)	50 000 Ft
43.	Függőcinege (<i>Remis pendulinus</i>)	50 000 Ft
44.	Fürj (<i>Coturnix coturnix</i>)	50 000 Ft
45.	Guvat (<i>Rallus aquaticus</i>)	50 000 Ft
46.	Hamvas küllő (<i>Picus canus</i>)	50 000 Ft
47.	Héja (<i>Accipiter gentilis</i>)	50 000 Ft
48.	Holló (<i>Corvus corax</i>)	50 000 Ft
49.	Jégmadár (<i>Alcedo atthis</i>)	50 000 Ft
50.	Kabasólyom (<i>Falco subbuteo</i>)	50 000 Ft
51.	Kakukk (<i>Cuculus canorus</i>)	50 000 Ft
52.	Kanalas réce (<i>Anas clypeata</i>)	50 000 Ft
53.	Karvaly (<i>Accipiter nisus</i>)	50 000 Ft
54.	Karvalyposzáta (<i>Sylvia nisoria</i>)	50 000 Ft
55.	Kerti poszáta (<i>Sylvia borin</i>)	50 000 Ft
56.	Kerti rozsdafarkú (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>)	50 000 Ft
57.	Kékes rétihéja (<i>Circus cyaneus</i>)	50 000 Ft
58.	Kis fakopáncs (<i>Dendrocopos minor</i>)	50 000 Ft
59.	Közép fakopáncs (<i>Dendrocopos médius</i>)	50 000 Ft
60.	Kis vöcsök (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	50 000 Ft
61.	Nagy örgébics (<i>Lanius excubitor</i>)	50 000 Ft
62.	Nádi tücsökmadár (<i>Locustella</i>	50 000 Ft

	<i>luscinioides</i>)	
63.	Nyaktekeres (<i>Jynx torquilla</i>)	50 000 Ft
64.	Réti tücsökmadár (<i>Locustella naevia</i>)	50 000 Ft
65.	Szürke gém (<i>Ardea cinerea</i>)	50 000 Ft
66.	Szürke légykapó (<i>Muscicapa striata</i>)	50 000 Ft
67.	Parti fecske (<i>Riparia riparia</i>)	50 000 Ft
68.	Pettyes vízicsibe (<i>Porsana porsana</i>)	50 000 Ft
69.	Vadgerle (<i>Streptopelia turtur</i>)	50 000 Ft
70.	Vetési varjú (<i>Corvus frugillegus</i>)	50 000 Ft
71.	Vörös vércse (<i>Falco tinnunculus</i>)	50 000 Ft
72.	Zöld küllő (<i>Picus viridis</i>)	50 000 Ft
73.	Balkáni fakopáncs (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	25 000 Ft
74.	Barázdabillegető (<i>Motacilla alba</i>)	25 000 Ft
75.	Barátcinege (<i>Parus palustris</i>)	25 000 Ft
76.	Barátka (<i>Sylvia atricapilla</i>)	25 000 Ft
77.	Cigány csuk (<i>Saxicola torquata</i>)	25 000 Ft
78.	Citromsármány (<i>Emberiza citrinella</i>)	25 000 Ft
79.	Cserregő nádiposzáta (<i>Acrocephalus scirapeus</i>)	25 000 Ft
80.	Csilpcsalp füzike (<i>Phylloscopus collybita</i>)	25 000 Ft
81.	Csonttollú (<i>Bombicilla garrulus</i>)	25 000 Ft
82.	Csuszka (<i>Sitta europea</i>)	25 000 Ft
83.	Erdei pinty (<i>Fringilla coelebs</i>)	25 000 Ft
84.	Erdei szürkebegy (<i>Prunella modularis</i>)	25 000 Ft
85.	Énekes nádiposzáta (<i>Acrocephalus palustris</i>)	25 000 Ft
86.	Énekes rigó (<i>Turdus philomelos</i>)	25 000 Ft
87.	Egerészölyv (<i>Buteo buteo</i>)	25 000 Ft
88.	Fekete rigó (<i>Turdus merula</i>)	25 000 Ft
89.	Fenyőpinty (<i>Fringilla montifringilla</i>)	25 000 Ft
90.	Fenyőrigó (<i>Turdus pilaris</i>)	25 000 Ft
91.	Fenyőszajkó (<i>Nucifraga caryocatactes</i>)	25 000 Ft
92.	Fenyvescinege (<i>Patus ater</i>)	25 000 Ft
93.	Fitiszfüzike (<i>Phylloscopus trochilus</i>)	25 000 Ft
94.	Foltos nádiposzáta (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>)	25 000 Ft
95.	Fülemüle (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	25 000 Ft
96.	Fürj (<i>Coturnix coturnix</i>)	25 000 Ft
97.	Hantmadár (<i>Oenanthe oenanthe</i>)	25 000 Ft

98.	Házi rozsdafarkú (<i>Phoenicurus ochruros</i>)	25 000 Ft
99.	Hegyi fakusz (<i>Certhia familiaris</i>)	25 000 Ft
100.	Kék cinege (<i>Parus caeruleus</i>)	25 000 Ft
101.	Kis poszáta (<i>Sylvia curruca</i>)	25 000 Ft
102.	Kormos légykapó (<i>Ficedula hypoleuca</i>)	25 000 Ft
103.	Ökörszem (<i>Troglodytes troglodytes</i>)	25 000 Ft
104.	Örvös légykapó (<i>Ficedula albicollis</i>)	25 000 Ft
105.	Őszapó (<i>Aegithalos caudatus</i>)	25 000 Ft
106.	Meggyvágó (<i>C. coccothraustes</i>)	25 000 Ft
107.	Mezei poszáta (<i>Sylvia communis</i>)	25 000 Ft
108.	Nagy fakopáncs (<i>Dendrocopos major</i>)	25 000 Ft
109.	Nádi sármány (<i>Emberiza schoeniclus</i>)	25 000 Ft
110.	Nagy örgébics (<i>Lanius excubitor</i>)	25 000 Ft
111.	Nádirigó (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>)	25 000 Ft
112.	Nádi tücsökmadár (<i>Locustella luscinioides</i>)	25 000 Ft
113.	Parti lile (<i>Charadrius dubius</i>)	25 000 Ft
114.	Rozsdás csuk (<i>Saxicola rubetra</i>)	25 000 Ft
115.	Rövidkarmú fakusz (<i>Certhia brachydactyla</i>)	25 000 Ft
116.	Réti tücsökmadár (<i>Locustella naevia</i>)	25 000 Ft
117.	Sarlósfejske (<i>Apus apus</i>)	25 000 Ft
118.	Sárga billegető (<i>Motallica flava</i>)	25 000 Ft
119.	Sárgafejű királyka (<i>Regulus regulus</i>)	25 000 Ft
120.	Sárgarigó (<i>Oriolus oriolus</i>)	25 000 Ft
121.	Sisegő füzike (<i>Phylloscopus sibilatrix</i>)	25 000 Ft
122.	Sordély (<i>Miliaria calandra</i>)	25 000 Ft
123.	Süvöltő (<i>Pyrrhula pyrrhula</i>)	25 000 Ft
124.	Tövisszúró gébics (<i>Lanius collurio</i>)	25 000 Ft
125.	Szécinege (<i>Parus major</i>)	25 000 Ft
126.	Vízityúk (<i>Gallinula chloropus</i>)	25 000 Ft
127.	Vörösbegy (<i>Eritacus rubecula</i>)	25 000 Ft
128.	Erdei cickány (<i>Sorex araneus</i>)	25 000 Ft
129.	Mezei cickány (<i>Crocidura leucodon</i>)	25 000 Ft
130.	Keleti cickány (<i>Crocidura suaveolens</i>)	25 000 Ft
131.	Hermelin (<i>Mustela erminea</i>)	50 000 Ft
132.	Közönséges vízicickány (<i>Neomys fodiens</i>)	50 000 Ft
133.	Keleti sün (<i>Erinaceus concolor</i>)	25 000 Ft

134.	Mogyorós pele (<i>Muscardinus avellanarius</i>)	50 000 Ft
135.	Mókus (<i>Sciurus vulgaris</i>)	25 000 Ft
136.	Törpecickány (<i>Sorex minutus</i>)	25 000 Ft
137.	Törpe egér (<i>Micromys minutus</i>)	25 000 Ft
138.	Vakond (<i>Talpa europea</i>)	25 000 Ft

5.**Bontovai-tó**

Védetté nyilvánítás éve (jogszabály száma): 2004 (10/2004. önkormányzati rendelet)

Terület: 18,3 ha

Helyrajzi szám: 012 (részben), 015 b, c, d, f, 019/6 a, b

GPS: N 46° 23,395' - E 18° 7,051' (a tó gátja)

Tulajdoni helyzet: magántulajdon és önkormányzati tulajdon (012)

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A tőzégbányászat által létrehozott mélyedésben, a Perekaci-árok vízfolyásának felduzzasztásával létrehozott halastó és környékének fás élőhelyei a környező „agrársivatagban” üde színterületet jelentenek és egyben fajgazdag élővilág számára biztosítanak élőhelyet és táplálkozóterületet. A vizes élőhelyi jellegből adódóan különösen kétéltű-, hulló- és madárfaunája értékes. A védett természeti területen eddig megfigyelt madárfajok száma meghaladja a százat, amelynek közel a fele költ is a területen.

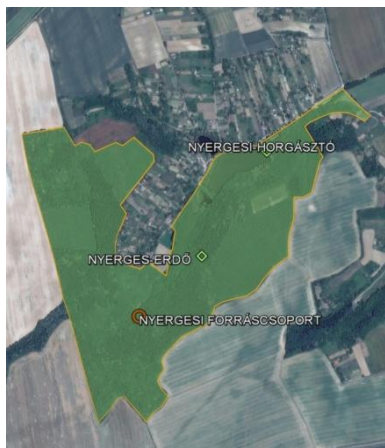
6.**Nyerges-erdő és -horgásztó**

Védetté nyilvánítás éve (jogszabály száma): 2004 (10/2004. önkormányzati rendelet)

Terület: 78,24 ha

Helyrajzi szám: 0395, 0396, 0398/1, 0399/7, 0399/8, 0399/10, 0399/11, 7901, 7902, 7903, 7904, 7905, 7906, 7907, 7908

GPS: N 46° 20,453' - E 18° 6,020' (Nyerges-erdő súlyponti koordináta), N 46° 20,698' - E 18° 6,228' (Nyergesi-horgásztó gátja)

Tulajdoni helyzet: magántulajdonosok és önkormányzati tulajdon (7901, 0399/7)

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

Nyerges-erdő: A környező mezőgazdasági területek között szigetszerűen megjelenő viszonylag nagy kiterjedésű, idős, természetközeli állapotú dombvidéki gyertyános-kocsányos tölgyes. Az erdő kiváló fészkelőterületet biztosít számos ritka, védett madárfaj számára, és denevérfaunája is jelentős. Az erdő aljnövényzetében ritka, védett növényfajok élnek.

Az erdő tőfelőli szélén álló, tömegarányaiban, díszítőelemeiben a Monarchia századfordulós fürdőépületeinek hangulatát idéző „svájci lak” (Csery-villa) és a kis Schréter ház értékes építészeti és látványelemek.

Feltételezhetően részben a mai erdő alatt vannak a középkori Nyerges-puszta település maradványai, amelynek területét régészeti lelőhelyként tartják nyilván.

Nyergesi-horgásztó: A három tóból álló, mesterséges eredetű tó-együttes értékes vizes élőhely, ritka, védett állatfajok, például vízisikló (*Natrix natrix*) és mocsári teknős (*Emis orbicularis*) előfordulásával.

Az erdő és a horgásztó környéke változatos, természetszerű benyomást keltő tájképi együttes, nyílt vízfelülettel, a tóparton gyepek, ligetes területekkel, a tó D-i partján természetszerű erdővel, É-i partján hétvégi házakkal tarkított szőlőkkel.

6.1. Táblázat:

Nyerges erdő- és horgásztó környékén élő fokozottan védett fajok listája:

	A) Fokozottan védett fajok	B) Eszmei érték
1.	Fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	500 000 Ft

2.	Sárszalonka (<i>Gallinago gallinago</i>)	250 000 Ft
3.	Vidra (<i>Lutra lutra</i>)	250 000 Ft
4.	Törpegém (<i>Ixobrychus minutus</i>)	100 000 Ft

6.2. Táblázat:

Nyerges erdő- és horgásztó környékén élő védett fajok listája:

	A) Védett fajok	B) Eszmei érték
1.	Kisasszony-szitakötő (<i>Calopteryx virgo</i>)	5 000 Ft
2.	Bőrfutrinka (<i>Carabus coriaceus</i>)	5 000 Ft
3.	Kis szarvasbogár (<i>Dorcus paralellipedus</i>)	5 000 Ft
4.	Nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>)	10 000 Ft
5.	Nagy höscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>)	50 000 Ft
6.	Fecskefarkú lepke (<i>Papilio machaon</i>)	10 000 Ft
7.	Kardoslepke (<i>Iphiclides podalirius</i>)	10 000 Ft
8.	Nappali pávaszem (<i>Aglais io</i>)	5 000 Ft
9.	Barna varangy (<i>Bufo bufo</i>)	10 000 Ft
10.	Zöld varangy (<i>Bufo viridis</i>)	10 000 Ft
11.	Erdei béka (<i>Rana dalmatina</i>)	10 000 Ft
12.	Kacagó béka (<i>Rana ridibunda</i>)	10 000 Ft
13.	Kecskebéka (<i>Rana esculenta</i>)	10 000 Ft
14.	Kis tavibéka (<i>Rana lessonae</i>)	10 000 Ft
15.	Zöld levelibéka (<i>Hyla arborea</i>)	10 000 Ft
16.	Vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)	10 000 Ft
17.	Pettyes göte (<i>Triturus vulgaris</i>)	10 000 Ft
18.	Közönséges tarajosgöte (<i>Triturus cristatus</i>)	50 000 Ft
19.	Erdei sikló (<i>Elaphe longissima</i>)	50 000 Ft
20.	Lábatlan gyík (<i>Anguis fragilis</i>)	25 000 Ft
21.	Kockás sikló (<i>Natrix tessellata</i>)	25 000 Ft
22.	Rézsikló (<i>Coronella austriaca</i>)	50 000 Ft
23.	Vízisikló (<i>Natrix natrix</i>)	25 000 Ft
24.	Mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)	50 000 Ft
25.	Berki tücsökmadár (<i>Locustella fluviatilis</i>)	50 000 Ft
26.	Billegető cankó (<i>Actitis hypoleucos</i>)	50 000 Ft
27.	Erdei fülesbagoly (<i>Asio otus</i>)	50 000 Ft
28.	Fekete harkály (<i>Dryocopus martius</i>)	50 000 Ft
29.	Guvat (<i>Rallus aquaticus</i>)	50 000 Ft
30.	Héja (<i>Accipiter gentilis</i>)	50 000 Ft

31.	Holló (<i>Corvus corax</i>)	50 000 Ft
32.	Jégmadár (<i>Alcedo atthis</i>)	50 000 Ft
33.	Kabasólyom (<i>Falco subbuteo</i>)	50 000 Ft
34.	Kakukk (<i>Cuculus canorus</i>)	50 000 Ft
35.	Karvaly (<i>Accipiter nisus</i>)	50 000 Ft
36.	Közép fakopáncs (<i>Dendrocopos médius</i>)	50 000 Ft
37.	Kis fakopáncs (<i>Dendrocopos minor</i>)	50 000 Ft
38.	Kis vöcsök (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	50 000 Ft
39.	Nyaktekerecs (<i>Jynx torquilla</i>)	50 000 Ft
40.	Szürke gém (<i>Ardea cinerea</i>)	50 000 Ft
41.	Szürke légykapó (<i>Muscicapa striata</i>)	50 000 Ft
42.	Pettyes vízicsibe (<i>Porsana porsana</i>)	50 000 Ft
43.	Vadgerle (<i>Streptopelia turtur</i>)	50 000 Ft
44.	Vetési varjú (<i>Corvus frugillegus</i>)	50 000 Ft
45.	Zöld küllő (<i>Picus viridis</i>)	50 000 Ft
46.	Balkáni fakopáncs (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	25 000 Ft
47.	Barázdabillegető (<i>Motacilla alba</i>)	25 000 Ft
48.	Barátcinege (<i>Parus palustris</i>)	25 000 Ft
49.	Barátka (<i>Sylvia atricapilla</i>)	25 000 Ft
50.	Citromsármány (<i>Emberiza citrinella</i>)	25 000 Ft
51.	Csilpcsalp füzike (<i>Phylloscopus collybita</i>)	25 000 Ft
52.	Csuszka (<i>Sitta europea</i>)	25 000 Ft
53.	Erdei pinty (<i>Fringilla coelebs</i>)	25 000 Ft
54.	Erdei szürkebegy (<i>Prunella modularis</i>)	25 000 Ft
55.	Énekes nádiposzáta (<i>Acrocephalus palustris</i>)	25 000 Ft
56.	Énekes rigó (<i>Turdus philomelos</i>)	25 000 Ft
57.	Egerészölyv (<i>Buteo buteo</i>)	25 000 Ft
58.	Fekete rigó (<i>Turdus merula</i>)	25 000 Ft
59.	Fenyőpinty (<i>Fringilla montifringilla</i>)	25 000 Ft
60.	Fenyőrigó (<i>Turdus pilaris</i>)	25 000 Ft
61.	Foltos nádiposzáta (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>)	25 000 Ft
62.	Fülemüle (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	25 000 Ft
63.	Kék cinege (<i>Parus caeruleus</i>)	25 000 Ft
64.	Kis poszáta (<i>Sylvia curruca</i>)	25 000 Ft
65.	Kormos légykapó (<i>Ficedula hypoleuca</i>)	25 000 Ft
66.	Ökörszem (<i>Troglodytes troglodytes</i>)	25 000 Ft
67.	Örvös légykapó (<i>Ficedula albicollis</i>)	25 000 Ft
68.	Őszapó (<i>Aegithalos caudatus</i>)	25 000 Ft

69.	Meggyvágó (<i>C. coccothraustes</i>)	25 000 Ft
70.	Nagy fakopáncs (<i>Dendrocopos major</i>)	25 000 Ft
71.	Nádirigó (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>)	25 000 Ft
72.	Rövidkarmú fakusz (<i>Certhia brachydactyla</i>)	25 000 Ft
73.	Sárgarigó (<i>Oriolus oriolus</i>)	25 000 Ft
74.	Sisegő füzike (<i>Phylloscopus sibilatrix</i>)	25 000 Ft
75.	Tövisszúró gébics (<i>Lanius collurio</i>)	25 000 Ft
76.	Szécinege (<i>Parus major</i>)	25 000 Ft
77.	Vízityúk (<i>Gallinula chloropus</i>)	25 000 Ft
78.	Vörösbegy (<i>Eritacus rubecula</i>)	25 000 Ft
79.	Hermelin (<i>Mustela erminea</i>)	50 000 Ft
80.	Közönséges vízicickány (<i>Neomys fodiens</i>)	50 000 Ft
81.	Vizi denevér (<i>Myotis daubentoni</i>)	50 000 Ft
82.	Mogyorós pele (<i>Muscardinus avellanarius</i>)	50 000 Ft
83.	Nagy pele (<i>Glis glis</i>)	50 000 Ft
84.	Erdei cickány (<i>Sorex araneus</i>)	25 000 Ft
85.	Mezei cickány (<i>Crocidura leucodon</i>)	25 000 Ft
86.	Keleti cickány (<i>Crocidura suaveolens</i>)	25 000 Ft
87.	Keleti sün (<i>Erinaceus concolor</i>)	25 000 Ft
88.	Mókus (<i>Sciurus vulgaris</i>)	25 000 Ft
89.	Közönséges törpedenevér (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	25 000 Ft
90.	Vakond (<i>Talpa europea</i>)	25 000 Ft
91.	Törpecickány (<i>Sorex minutus</i>)	25 000 Ft
92.	Törpe egér (<i>Micromys minutus</i>)	25 000 Ft

7.

Dombóvári „tűzlepkés-rétek”

Védetté nyilvánítás éve (jogszabály száma): 2004 (10/2004. önkormányzati rendelet)

Terület: 187,45 ha

Helyrajzi szám: 0353/3, 0353/4, 0362/4, 0364/13, 0364/14, 0364/35, 0364/36, 0364/37, 0364/38, 0364/20, 0364/21, 0357/4, 0357/5, 0357/6, 0357/7, 0357/8, 0367

GPS: N 46° 21,901' - E 18° 06,892' (Dosztányi-berek – súlyponti koordináta), N 46° 22,041' - E 18° 5,633' (Szőlőhegyi-rét – súlyponti koordináta)

Tulajdoni helyzet: állami tulajdon és magántulajdonosok

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A Kapos-völgy alacsony fekvésű területeinek kiszáradó láprétjei számos ritka, védett faj élőhelye és táplálkozóterülete. Kiemelkedő jelentőségű az igen ritka havasi tűzlepke (*Palaeochrysoptera hippothoe*) előfordulása. A faj territoriális viselkedésű, szűkebb élőhelyét ritkán hagyja el, így megőrzésének hatékony eszköze a területi védelem. A berek a jelentős dombóvári fehér gólya (*Ciconia ciconia*) állomány táplálkozóterülete, tavaszi vízborított állapotában a vonuló vízimadarak fontos pihenőhelye, táplálkozóterülete. Az 1980 óta folyó ornitológiai megfigyelések során már 165 madárfajt észleltek. A terület a Kapos menti regionális jelentőségű ökológiai folyosó része.

7.1. Táblázat: Dombóvári tűzlepkés réteken élő fokozottan védett fajok		
	A) Fokozottan védett fajok	B) Eszmei érték
1.	Nagy póling (<i>Numenius arquata</i>)	500 000 Ft
2.	Sárszalonka (<i>Gallinago gallinago</i>)	250 000 Ft
3.	Nagy goda (<i>Limosa limosa</i>)	250 000 Ft
4.	Vidra (<i>Lutra lutra</i>)	250 000 Ft
5.	Böjti réce (<i>Anas querquedula</i>)	100 000 Ft
6.	Fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	100 000 Ft
7.	Gyöngybagoly (<i>Tyto alba</i>)	100 000 Ft
8.	Gyurgyalag (<i>Merops apiaster</i>)	100 000 Ft
9.	Nagy fülemüle (<i>Luscinia luscinia</i>)	100 000 Ft
10.	Nagy kócsag (<i>Egretta alba</i>)	100 000 Ft

7.2. Táblázat: Dombóvári tűzlepkés réteken élő védett fajok		
	A) Védett fajok	B) Eszmei érték

1.	Folyami rák (<i>Astacus astacus</i>)	50 000 Ft
2.	Fecskefarkú lepke (<i>Papilio machaon</i>)	10 000 Ft
3.	Kardoslepke (<i>Iphiclides podalirius</i>)	10 000 Ft
4.	Imádkozósáska (<i>Mantis religiosa</i>)	5 000 Ft
5.	Bőrfutrinka (<i>Carabus coriaceus</i>)	5 000 Ft
6.	Kisasszony-szitakötő (<i>Calopteryx virgo</i>)	5000 Ft
7.	Havasi tűzlepke (<i>Palaeochrysopean hippothoe</i>)	5000 Ft
8.	Atalanta lepke (<i>Vanessa atalanta</i>)	5 000 Ft
9.	Nappali pávaszem (<i>Inachis io</i>)	5 000 Ft
10.	Közönséges tarajosgöte (<i>Triturus cristatus</i>)	50 000 Ft
11.	Barna varangy (<i>Bufo bufo</i>)	10 000 Ft
12.	Erdei béka (<i>Rana dalmatina</i>)	10 000 Ft
13.	Kecskebéka (<i>Rana esculenta</i>)	10 000 Ft
14.	Vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)	10 000 Ft
15.	Pettyes göte (<i>Triturus vulgaris</i>)	10 000 Ft
16.	Fürge gyík (<i>Lacerta agilis</i>)	25 000 Ft
17.	Vízisikló (<i>Natrix natrix</i>)	25 000 Ft
18.	Mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)	50 000 Ft
19.	Barna rétihéja (<i>Circus aeruginosus</i>)	50 000 Ft
20.	Berki tücsökmadár (<i>Locustella fluviatilis</i>)	50 000 Ft
21.	Bíbic (<i>Vanellus vanellus</i>)	50 000 Ft
22.	Billegető cankó (<i>Actitis hypoleucos</i>)	50 000 Ft
23.	Búbosbanka (<i>Upopo epops</i>)	50 000 Ft
24.	Csörgő réce (<i>Anas crecca</i>)	50 000 Ft
25.	Daru (<i>Grus grus</i>)	50 000 Ft
26.	Erdei fülesbagoly (<i>Asio otus</i>)	50 000 Ft
27.	Fekete harkály (<i>Dryocopus martius</i>)	50 000 Ft
28.	Fürj (<i>Coturnix coturnix</i>)	50 000 Ft
29.	Guvat (<i>Rallus aquaticus</i>)	50 000 Ft
30.	Héja (<i>Accipiter gentilis</i>)	50 000 Ft
31.	Holló (<i>Corvus corax</i>)	50 000 Ft
32.	Jégmadár (<i>Alcedo atthis</i>)	50 000 Ft
33.	Kabasólyom (<i>Falco subbuteo</i>)	50 000 Ft
34.	Kanalas réce (<i>Anas clypeata</i>)	50 000 Ft
35.	Kakukk (<i>Cuculus canorus</i>)	50 000 Ft
36.	Karvaly (<i>Accipiter nisus</i>)	50 000 Ft
37.	Karvalyposzáta (<i>Sylvia nisoria</i>)	50 000 Ft
38.	Kékes rétihéja (<i>Circus cyaneus</i>)	50 000 Ft

39.	Kerti poszáta (<i>Sylvia borin</i>)	50 000 Ft
40.	Kerti rozsdafarkú (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>)	50 000 Ft
41.	Kis vöcsök (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	50 000 Ft
42.	Nagy örgébics (<i>Lanius excubitor</i>)	50 000 Ft
43.	Nyaktekeres (<i>Jynx torquilla</i>)	50 000 Ft
44.	Réti tücsökmadár (<i>L. naevia</i>)	50 000 Ft
45.	Szürke gém (<i>Ardea cinerea</i>)	50 000 Ft
46.	Parti fecske (<i>Riparia riparia</i>)	50 000 Ft
47.	Pettyes vízicsibe (<i>Porsana porsana</i>)	50 000 Ft
48.	Vadgerle (<i>Streptopelia turtur</i>)	50 000 Ft
49.	Vetési varjú (<i>Corvus frugillegus</i>)	50 000 Ft
50.	Vörös vércse (<i>Falco tinnunculus</i>)	50 000 Ft
51.	Zöld küllő (<i>Picus viridis</i>)	50 000 Ft
52.	Balkáni fakopáncs (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	25 000 Ft
53.	Barázdabillegető (<i>Motacilla alba</i>)	25 000 Ft
54.	Barátka (<i>Sylvia atricapilla</i>)	25 000 Ft
55.	Cigány csuk (<i>Saxicola torquata</i>)	25 000 Ft
56.	Citromsármány (<i>Emberiza citrinella</i>)	25 000 Ft
57.	Csilpcsalp füzike (<i>Phylloscopus collybita</i>)	25 000 Ft
58.	Erdei szürkebegy (<i>Prunella modularis</i>)	25 000 Ft
59.	Énekes nádiposzáta (<i>Acrocephalus palustris</i>)	25 000 Ft
60.	Énekes rigó (<i>Turdus philomelos</i>)	25 000 Ft
61.	Egerészölyv (<i>Buteo buteo</i>)	25 000 Ft
62.	Fekete rigó (<i>Turdus merula</i>)	25 000 Ft
63.	Fenyőpinty (<i>Fringilla montifringilla</i>)	25 000 Ft
64.	Fitiszfüzike (<i>Phylloscopus trochilus</i>)	25 000 Ft
65.	Foltos nádiposzáta (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>)	25 000 Ft
66.	Fülemüle (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	25 000 Ft
67.	Fürj (<i>Coturnix coturnix</i>)	25 000 Ft
68.	Hantmadár (<i>Oenanthe oenanthe</i>)	25 000 Ft
69.	Kis poszáta (<i>Sylvia curruca</i>)	25 000 Ft
70.	Kormos légykapó (<i>Ficedula hypoleuca</i>)	25 000 Ft
71.	Nagy fakopáncs (<i>Dendrocopos major</i>)	25 000 Ft
72.	Nádi sármány (<i>Emberiza schoeniclus</i>)	25 000 Ft
73.	Nagy örgébics (<i>Lanius excubitor</i>)	25 000 Ft
74.	Nádirigó (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>)	25 000 Ft
75.	Parti lile (<i>Charadrius dubius</i>)	25 000 Ft
76.	Rozsdás csuk (<i>Saxicola rubetra</i>)	25 000 Ft

77.	Réti tücsökmadár (<i>Locustella naevia</i>)	25 000 Ft
78.	Sarlósfecské (<i>Apus apus</i>)	25 000 Ft
79.	Sárga billegető (<i>Motallica flava</i>)	25 000 Ft
80.	Sárgarigó (<i>Oriolus oriolus</i>)	25 000 Ft
81.	Sisegő füzike (<i>Phylloscopus sibilatrix</i>)	25 000 Ft
82.	Sordély (<i>Miliaria calandra</i>)	25 000 Ft
83.	Tövisszűrő gébics (<i>Lanius collurio</i>)	25 000 Ft
84.	Szécinege (<i>Parus major</i>)	25 000 Ft
85.	Vízityúk (<i>Gallinula chloropus</i>)	25 000 Ft
86.	Vörösbegy (<i>Eritacus rubecula</i>)	25 000 Ft
87.	Közönséges vízcickány (<i>Neomys fodiens</i>)	50 000 Ft
88.	Csalitjáró pocok (<i>Microtus agrestis</i>)	25 000 Ft
89.	Erdei cickány (<i>Sorex araneus</i>)	25 000 Ft
90.	Mezei cickány (<i>Crocidura leucodon</i>)	25 000 Ft
91.	Keleti cickány (<i>Crocidura suaveolens</i>)	25 000 Ft
92.	Keleti sün (<i>Erinaceus concolor</i>)	25 000 Ft
93.	Vakond (<i>Talpa europea</i>)	25 000 Ft
94.	Törpecickány (<i>Sorex minutus</i>)	25 000 Ft
95.	Törpe egér (<i>Micromys minutus</i>)	25 000 Ft

8.**Tüskei tölgyes maradványerdő**

Védetté nyilvánítás éve (jogszabály száma): 2004 (10/2004. önkormányzati rendelet)

Terület: 3,46 ha

Helyrajzi szám: 4587, 4588 (részben), 4589, 4577/1

GPS: N 46° 23,718' - E 18° 9,026' (súlyponti koordináta)

Tulajdoni helyzet: magántulajdon

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A síkvidéki cseres tölgyesek természetközeli állapotú maradványfoltja. A faállomány 50-100 éves, cserjeszintje sűrű. Az erdő kiváló madárélőhely.

9.

Gunarasi parkerdő

Védetté nyilvánítás éve (jogszabály száma): 2007 (10/2004. önkormányzati rendelet; beiktatta a 11/2007.(II.22.) rendelet)

Területe: 9, 9680 ha

Helyrajzi szám: 4898

GPS: N 46° 24,165' - E 18° 9,568' (súlyponti koordináta)

Tulajdoni helyzet: magántulajdon (osztatlan közös tulajdon)

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A vegyes fajösszetételű (tölgy, gyertyán, hárs, nyír, platán, juhar, lucfenyő, erdei fenyő, feketefenyő, vörösfenyő, akác), 40-50 éves erdő a szovjet-magyar barátság emlékére ültetett egykori Komszomol-park helyén nőtt. A parkerdő rekreációs szerepe – Gunaras közeli elhelyezkedésének és a 2000-es évek elején benne kialakított nordic walking útvonalnak köszönhetően – kiemelkedő.

Az erdőben a védett fehér madársisak (*Cephalanthera damasonium*) kb. 600 egyedet számláló állománya él. Az erdő másik védett növényfaja a karcsú orbáncfű (*Hypericum elegans*). Kiváló madárelőhely, több védett madárfaj – például a közép és a nagy fakopáncs (*Dendrocopus medius* és *D. major*) közép és nagy tarkaharkály, a karvaly (*Accipiter nisus*) – élőhelye. A hüllők közül bizonyított a fűrgye gyík (*Lacerta agilis*), a lábatlan gyík vagy törékeny kuszma (*Anguis fragilis*) és a rézsikló (*Coronella austriaca*) előfordulása. A nyírfaiban gazdag területek két védett gombafaja a nyírfa-galambgomba (*Russula betularum*) és a halványuló galambgomba (*Russula pulchella*).

10.

Béka-tói mocsár és égeres

Területe: 37 ha

Helyrajzi szám: 0319/b, c, d

GPS: N 46° 23,098' - E 18° 10,975' (nyílt élőhelyek – súlyponti koordináta); N 46° 23,375' - E 18° 10,861' (égeres – súlyponti koordináta)

Tulajdoni helyzet: magántulajdon

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A mozaikos megjelenésű vizes élőhely a jelentős dombóvári fehér gólya (*Ciconia ciconia*) állomány fontos táplálkozóterülete, madárvonuláskor – a szomszédos halastavakkal együtt – kiváló pihenő- és táplálkozóterület. A terület D-i része nyilvántartott régészeti lelőhely, ahol egy XVI-XVII. századi, Crna Gora környékéről származó iflák közösség temetőjét tárták fel. A területről bronzkori és római kori telepobjektumok is előkerültek. Az északi részén elhelyezkedő égeresben kócsagtelep van.

10.1. Táblázat: Béka-tói mocsár és égeres területén élő fokozottan védett fajok		
	A) Fokozottan védett fajok	B) Eszmei érték
1.	Fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	500 000 Ft
2.	Haris (<i>Crex crex</i>)	500 000 Ft
3.	Sárszalonna (<i>Gallinago gallinago</i>)	250 000 Ft
4.	Kis kócsag (<i>Egretta garzetta</i>)	250 000 Ft
5.	Bakcsó (<i>Nycticorax nycticorax</i>)	100 000 Ft
6.	Bölömbika (<i>Botaurus stellaris</i>)	100 000 Ft
7.	Fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	100 000 Ft
8.	Nagy kócsag (<i>Egretta alba</i>)	100 000 Ft

10.2. Táblázat: Béka-tói mocsár és égeres területén élő védett fajok		
	A) Védett fajok	B) Eszmei érték
1.	Kisasszony-szitakötő (<i>Calopteryx virgo</i>)	5 000 Ft
2.	Kecskebéka (<i>Rana esculenta</i>)	10 000 Ft
3.	Zöld levelibéka (<i>Hyla arborea</i>)	10 000 Ft
4.	Vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)	10 000 Ft
5.	Vízisikló (<i>Natrix natrix</i>)	25 000 Ft
6.	Mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)	50 000 Ft
7.	Barna rétihéja (<i>Circus aeruginosus</i>)	50 000 Ft
8.	Berki tücsökmadár (<i>Locustella fluviatilis</i>)	50 000 Ft
9.	Bíbic (<i>Vanellus vanellus</i>)	50 000 Ft
10.	Billegető cankó (<i>Actitis hypoleucos</i>)	50 000 Ft
11.	Fürj (<i>Coturnix coturnix</i>)	50 000 Ft
12.	Kabasólyom (<i>Falco subbuteo</i>)	50 000 Ft
13.	Kékes rétihéja (<i>Circus cyaneus</i>)	50 000 Ft
14.	Nagy örgébics (<i>Lanius excubitor</i>)	50 000 Ft
15.	Nádi tücsökmadár (<i>Locustella luscinioides</i>)	50 000 Ft
16.	Réti tücsökmadár (<i>Locustella naevia</i>)	50 000 Ft
17.	Szürke gém (<i>Ardea cinerea</i>)	50 000 Ft
18.	Cigány csuk (<i>Saxicola torquata</i>)	25 000 Ft
19.	Énekes nádiposzáta (<i>Acrocephalus palustris</i>)	25 000 Ft
20.	Egerészölyv (<i>Buteo buteo</i>)	25 000 Ft
21.	Fekete rigó (<i>Turdus merula</i>)	25 000 Ft

22.	Foltos nádiposzáta (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>)	25 000 Ft
23.	Nagy örgébics (<i>Lanius excubitor</i>)	25 000 Ft
24.	Nádirigó (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>)	25 000 Ft
25.	Nádi tücsökmadár (<i>Locustella luscinioides</i>)	25 000 Ft
26.	Parti lile (<i>Charadrius dubius</i>)	25 000 Ft
27.	Réti tücsökmadár (<i>Locustella naevia</i>)	25 000 Ft
28.	Tövisszűrő gébics (<i>Lanius collurio</i>)	25 000 Ft
29.	Szécinege (<i>Parus major</i>)	25 000 Ft
30.	Hermelin (<i>Mustela erminea</i>)	50 000 Ft
31.	Közönséges vízicickány (<i>Neomys fodiens</i>)	50 000 Ft
32.	Erdei cickány (<i>Sorex araneus</i>)	25 000 Ft
33.	Törpecickány (<i>Sorex minutus</i>)	25 000 Ft
34.	Törpe egér (<i>Micromys minutus</i>)	25 000 Ft

11.**Banya-völgyi tölgyes**

Területe: 1 ha

Helyrajzi szám: 0215/2 (részben), 0218 (részben), 0220/4 (részben)

GPS: N 46° 25,336' - E 18° 10,149' (ÉNy), N 46° 25,414' - E 18° 10,063' (ÉK), N 46° 25,283' - E 18° 10,100' (DNy), N 46° 25,288' - E 18° 10,117' (DK) (sarokpont koordináták)

Tulajdoni helyzet: állami tulajdon (0215/2, 0218) és magántulajdon (0220/4)

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A Nagy-Konda-patakot keskeny sávban kísérő természetszerű erdő. Az idős, nagyméretű kocsányos tölgyek közé több idős mezei juhar is vegyül. Az egyik nagyméretű kocsányos tölgyön fokozottan védett rétisas (*Haliaeetus albicilla*) fészkel és költ.

12.**Mágocsi úti tölgyes**

Területe: 0,45 ha

Helyrajzi szám: 0322/29 (részben)

GPS: N 46° 22,907' - E 18° 11,028' (súlyponti koordináta)

Tulajdoni helyzet: magántulajdon

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A kicsiny természetszerű élőhelyen idős, nagyméretű kocsányos tölgyek fordulnak elő.

13.**Bontovai erdő**

Területe: 7,55 ha

Helyrajzi szám: 013/1 (részben)

GPS: N 46° 24,690' - E 18° 6,579' (ÉNy), N 46° 24,705' - E 18° 6,643' (ÉK), N 46° 24,274' - E 18° 6,630' (DNy), N 46° 24,281' - E 18° 6,736' (DK) (sarokpont koordináták)

Tulajdoni helyzet: magántulajdon

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A Perekaci-árok vízfolyása mentén elhelyezkedő, vegyes fajösszetételű (kocsánytalan tölgy, magas kőris, fekete dió stb.), egykor feltehetően mezővédő erdősávként ültetett erdő. Az erdőben fokozottan védett rétisas (*Haliaeetus albicilla*) és védett holló (*Corvus corax*) fészkel.

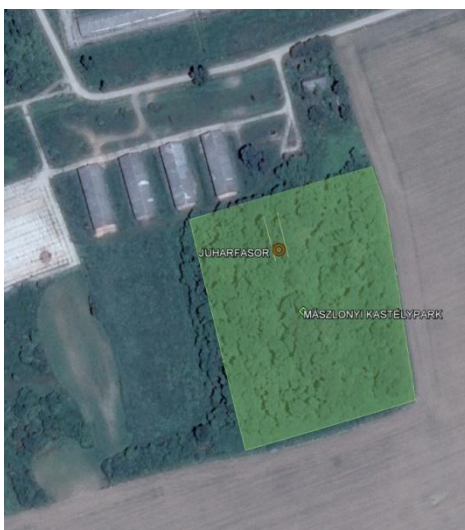
14.

Mászlonyi kastélypark

Területe: 2,33 ha

Helyrajzi szám: 6114/1, 2

GPS: N 46° 25,331' - E 18° 6,729' (súlyponti koordináta), N 46° 25,358' - E 18° 6,713' (juharfásor)

Tulajdoni helyzet: magántulajdon (6114/1) és állami tulajdon (6114/2)

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A Döry család egykori kastélyát körbevevő park maradványa. A ma zárt erdő benyomását keltő területen még megtalálhatók az egykori park idős faegyedei (pl. a kastély mellett álló lucfenyő, vadgesztenyék, feketediók), helyenként a kert kompozíciós elemei (pl. a kastélyhoz vezető juhar fasor) is felismerhetők.

15.

**Gunarasi agyagbánya partifecske
költőtelepe**

Területe: 0,02 ha

Helyrajzi szám: 0295/5 (részben)

GPS: N 46° 24,481' - E 18° 10,557'

Tulajdoni helyzet: magántulajdon

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

Az anyagkitermelés után hátrahagyott, később mesterségesen kialakított löszfalban partifecske (*Riparia riparia*) költőtelep van.

16.

Fasorok, facsoportok, faegyedek

Hunyadi téri fák, fasorok

Hely: Hunyadi tér - Hrsz.: 782/4, 51/7

GPS: N 46° 22,537' - E 18° 7,710' (DK), N 46° 22,576' - E 18° 7,688' (DNy), N 46° 22,686' - E 18° 7,743' (ÉK), N 46° 22,679' - E 18° 7,704' (ÉNy)

Fafaj: juhar (47 db), platán (46 db), japánakác (20 db), hárs (8 db), kőris (1 db)

- Jellemzés:* páros oldal: hármás fasor (platán és juhar)
páratlan oldal: kettős fasor (vegyes)
jellemző magasság = 12-20 m, jellemző törzskerület: juhar – 150-210 cm; platán: 320-400 cm; japánakác – 170-190 cm
- Jelentőség:* a Hamulyák Mihály által a XX. század elején megalkotott „Eszterházy sétatér” településképi, kultúrtörténeti és dendrológiai értéket képvisel

Arany János téri fák

- Hely:* Arany János tér – Hrsz.: 222
- GPS:* N 46° 22,248' - E 18° 7,602' (súlyponti koordináta)
- Fafajok:* hárs (3 db), kőris (3 db), juhar (5 db), vadgesztenye (5 db)
- Jellemzés:* jellemző magasság = 9-15 m, jellemző törzskerület: hárs – 320-340 cm; kőris – 240-260 cm; vadgesztenye: 220-240 cm
- Jelentőség:* településképi, kultúrtörténeti, dendrológiai

Ady Endre utcai vadgesztenye fasor

- Hely:* Ady Endre utca – Hrsz.: 605
- GPS:* N 46° 22,784' - E 18° 7,720' (a fasor K-i vége),
N 46° 22,615' - E 18° 7,265' (a fasor Ny-i vége)
- Fafaj:* vadgesztenye (109 db)
- Jellemzés:* kétoldali fasor; jellemző magasság = 6-12 m, jellemző törzskerület: 210-240 cm
- Jelentőség:* településképi

(4) Horvay János utcai gömbkőris fasor

- Hely:* Horvay János utca – Hrsz.: 3411/5
- GPS:* N 46° 23,329' - E 18° 9,686' (a fasor K-i vége),
N 46° 23,136' - E 18° 8,615' (a fasor Ny-i vége)
- Fafaj:* gömbkőris (106 db)
- Jellemzés:* egyoldali fasor; jellemző magasság= 7 m, jellemző törzskerület: 180-220 cm
- Jelentőség:* településképi

(5) Fő utcai juhar fasor

- Hely:* Fő utca (Fő utca 91. → Petőfi tér) – Hrsz.: 3368
- GPS:* N 46° 23,087' - E 18° 9,501' (a fasor K-i vége),
N 46° 23,020' - E 18° 9,141' (a fasor Ny-i vége)
- Fafaj:* juhar (36 db), vadgesztenye (6 db)
- Jellemzés:* egyoldali fasor; jellemző magasság= 12 m, jellemző törzskerület: 170-230 cm

Jelentőség: településképi, dendrológiai

(6) Dóry platán

Hely: Bajcsy-Zsilinszky utca 24. (az egykori Dóry kastély mellett) – Hrsz.: 1964

GPS: N 46° 22,501' - E 18° 8,361'

Fafaj: platán

Jellemzés: magasság= 25 m, törzskerület: 510 cm

Jelentőség: dendrológiai, kultúrtörténeti; az egykori Dóry kastély körüli park maradványa; valószínűleg ez a példány a város legöregebb platánja

(7) Szabadság utcai borostyános platán

Hely: Szabadság utca 4. (Roma Közösségi Ház, belső udvar) - Hrsz.: 782/4

GPS: N 46° 22,316' - E 18° 7,639'

Fafaj: platán

Jellemzés: magasság= 20 m, törzskerület: 455 cm

Jelentőség: dendrológiai

(8) Szabadság utcai többtörzsű platán

Hely: Szabadság utca 6. (Platán Otthon, Egyesített Szociális Intézmény, belső udvar) – Hrsz.: 782/4

GPS: N 46° 22,335' - E 18° 7,652'

Fafaj: platán

Jellemzés: magasság= 22 m, törzskerület: 488 cm

Jelentőség: dendrológiai

(9) Szabadság utcai „Pinokkió” platán

Hely: Szabadság utca 8. (Biztos Kezdet Gyermekház, belső udvar) – Hrsz.: 782/4

GPS: N 46° 22,355' - E 18° 7,651'

Fafaj: platán

Jellemzés: magasság= 20 m, törzskerület: 445 cm

Jelentőség: dendrológiai

(10) Helytörténeti Múzeum kertjének idős fája

Hely: Szabadság utca 16. (Helytörténeti Múzeum, hátsó kert) – Hrsz.: 7/2

GPS: N 46° 22,469' - E 18° 7,625'

Fafaj: platán

Jellemzés: magasság= 25 m, törzskerület: 419 cm

Jelentőség: dendrológiai, településképi, kultúrtörténeti; az egykori Szolgabírói-lak körüli park maradványa

Hely: Szabadság utca 16. (Helytörténeti Múzeum, hátsó kert)

GPS: N 46° 22,479' - E 18° 7,627'

Fafaj: hárs

Jellemzés: magasság= 22 m, törzskerület: 342 cm

Jelentőség: dendrológiai, településképi, kultúrtörténeti; az egykori Szolgabírói-lak körüli park maradványa

Hely: Szabadság utca 16. (Helytörténeti Múzeum, előkert)

GPS: N 46° 22,484' - E 18° 7,657'

Fafaj: fekete dió

Jellemzés: magasság= 18 m, törzskerület: 397 cm

Jelentőség: dendrológiai, településképi, kultúrtörténeti; az egykori Szolgabírói-lak körüli park maradványa, így kultúrtörténeti szempontból is jelentős

(11) Szent Flórián-szobor vadgesztenyéi

Hely: Erzsébet utca 48. (Szent Flórián szobra) – Hrsz.: 267

GPS: N 46° 22,470' - E 18° 7,379'

Fafaj: vadgesztenye (2 db)

Jellemzés: magasság= 14-14m, törzskerület: 210 és 180 cm

Jelentőség: településképi

(12) Teleki utcai fehér nyár

Hely: Teleki utca 8-10. – Hrsz.: 472/7

GPS: N 46° 22,875' - E 18° 7,717'

Fafaj: fehér nyár

Jellemzés: magasság= 18 m, törzskerület: 390 cm

Jelentőség: településképi

(13) Hunyadi téri facsoport

Hely: a Hunyadi téri üzletközpont előtti teresedés

GPS: N 46° 22,753' - E 18° 7,700' (súlyponti koordináta)

Fafaj: vadgesztenye (5 db) és platán (2 db)

Jellemzés: jellemző magasság= 18-20 m, jellemző törzskerület: 180-220 cm

Jelentőség: dendrológiai, településképi

(14) Árpád utcai gömbkőris fasor

Hely: Árpád utca

GPS: N 46° 23,167' - E 18° 7,989' (a fasor É-i vége)

N 46° 22,861' - E 18° 7,815' (a fasor D-i vége)
Fafaj: gömbkőris (112 db)
Jellemzés: kétoldali fasor
jellemző magasság = 7-8 m, jellemző törzskerület: 170-210 cm
Jelentőség: településképi

(15) Óvodakerti vadgesztenye

Hely: Erzsébet utca 29.
GPS: N 46° 22,422' - E 18° 7,454'
Fafaj: vadgesztenye
Jellemzés: magasság= 15 m, törzskerület: 362 cm
Jelentőség: településképi

(16) Hóvirág utcai mocsárciprus

Hely: Kertváros, Hóvirág utca
GPS: N 46° 23,049' - E 18° 7,532'
Fafaj: mocsárciprus (*Taxodium distichum*)
Jellemzés: magasság = 9 m, törzskerület: 187 cm
Jelentőség: dendrológiai és településképi
Megjegyzés: helyi szintű védelemre javasolt

(17) Hunyadi téri oszlopos gyertyán

Hely: Hunyadi tér, a Tinódi Lantos Sebestyén szobor mellett
GPS: N 46° 22,658' - E 18° 7,753'
Fafaj: oszlopos gyertyán (*Carpinus betulus* 'Fastigiata')
Jellemzés: magasság= 5,5 m, törzskerület: 42 cm
Jelentőség: dendrológiai és településképi

2. melléklet a 42/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelethez

Természetvédelmi kezelési irányelvek

1. Szigeterdő

---

1. A kezelési munkálatok során külön kell kezelni a parkot és a természetszerű erdőrészt.
2. A parkban rendszeresen el kell végezni a fenntartási, ápolási munkálatokat. Faegyedeket kivágni csak élet- és balesetvédelmi okok alapján lehet.
3. A funkcionális és esztétikai érték növelése érdekében a park rekonstrukciója javasolt, amelyet kertépítészeti terv alapján szükséges végrehajtani.
4. A természetszerű erdőrészben a fákat a biológiai kor végső határáig fenn kell tartani, a cserjeszint újbóli kialakulását honos cserjefajok ültetésével elő kell segíteni, az avart nem kell eltávolítani. Szükség szerint gondoskodni kell az elhalt egyedek pótlásáról, amely csak a környéken őshonos fajokkal történhet.
5. A madarak és denevérek megtelepedését, szaporodását továbbra is mesterséges odúk kihelyezésével javasolt segíteni.
6. A jelenleg külön álló szobrokat eredeti állapotban, egységes szoborcsoportként javasolt visszaállítani.
7. A természetvédelmi örnek a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel az illegális hulladéklerakásra és a szemetelésre. Az örneknek felügyelni kell a területen folyó parkfenntartási, faápolási munkálatokat is.
8. A park bejáratainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

2. Gólyavár

---

1. A romok láthatóságának biztosítása érdekében a területen rendszeresen cserjeirtást szükséges végezni.
2. Javasolt a terület régészeti feltárásának folytatása.
3. Rövid távon környezetrendezés, hosszú távon a vár rekonstrukciója javasolt. A hely szellemiségét és esztétikai megjelenését rontó lakóterületet – a tulajdonos kártalanításával – javasolt felszámolni.
4. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
5. A természetvédelmi örnek felügyelni kell a fenntartási, kezelési munkálatokat, valamint a régészeti feltárást.
6. A terület 611. számú út felőli bejáratánál helyi védettséget jelző táblát szükséges elhelyezni.

3. Kis-Konda-patak völgye

---

1. A védett természeti területre vonatkozó természetvédelmi kezelési előírásokat és szabályokat „A Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi terület kezelési terve 2008-2017” című dokumentum tartalmazza.

4. Bontovai-tó

---

1. A tópart akácainak helyén honos fűz- és nyárfajokból álló puhafa ligeteket, helyenként égerligeteket szükséges létrehozni. Az akác irtása során – a tó közelsége és a felszínközeli talajvíz miatt – előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
2. Törekedni kell az egyéb gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
3. A horgásztó partján az elmúlt évek során létesített, esztétikailag kifogásolható minőségű létesítményeket (épületek, stégek stb.) olyan környezetarchitektúra elemekkel javasolt helyettesíteni, amelyek elhelyezkedésükkel, léptékükben, anyaghasználatukban és formavilágukban a táj karakteréhez alkalmazkodnak. A jövőben csak ily módon tájbaillesztett művi elemek elhelyezése engedélyezhető.
4. A horgásztó leengedési időpontjának meghatározásánál figyelembe kell venni a kétéltűek és az egyéb vízhez kötődő élőlények szaporodási ciklusát.
5. A természetvédelmi örnek a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel a horgászok szemetelésére és a tavak leeresztésére. Az öröknek felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkálatokat is.
6. A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

5. Nyerges-erdő és -horgásztó

---

1. Az erdőben természetközeli erdőgazdálkodást szükséges folytatni. A fákat a biológiai kor végső határáig fenn kell tartani. Faegyedeket kivágni csak élet- és balesetvédelmi okok alapján lehet. Szükség szerint gondoskodni kell az elhalt egyedek pótlásáról, amely csak a környéken őshonos fajokkal történhet.
2. A hazánkban nem honos fafajokból álló ültetvények, elakácosodott erdőrészek helyén természetszerű erdőket, gyertyános-tölgyeseket és cseres tölgyeseket szükséges létrehozni.
3. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.

4. A tóparti sávban parkosítás és egységes stílusú környezetarchitektúra elemek elhelyezése javasolt. A horgászto partján az elmúlt évek során létesített, esztétikailag kifogásolható minőségű létesítményeket (hidak, stégek stb.) olyan környezetarchitektúra elemekkel javasolt helyettesíteni, amelyek elhelyezkedésükkel, léptékükben, anyaghasználatukban és formavilágukban a táj karakteréhez alkalmazkodnak. A jövőben csak ily módon tájbaillesztett művi elemek elhelyezése engedélyezhető.
5. A tavak esetleges leengedési időpontjának meghatározásánál figyelembe kell venni a kétéltűek szaporodási ciklusát.
6. A természetvédelmi örnek a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel az illegális hulladéklerakásra, a horgászok szemetelésére és a tavak leeresztésére. Az örneknek felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkálatokat is.
7. A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

6. Dombóvári „tűzlepkés-rétek”

---

1. A gyepterületeket extenzív módon, rendszeres, megfelelő időben (a védett állatfajok, elsősorban a havasi tűzlepke életritmusához igazítva) és módon (a földön fészkelő madarak előzetes riasztásával, fészekaljuk körbekaszálásával stb.) elvégzett kaszálással, esetleg legeltetéssel szükséges fenntartani.
2. A füves és vizes élőhelyeken erdősítés, fásítás tilos.
3. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
4. A természetvédelmi örnek a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel az illegális hulladéklerakásra. Az örneknek felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkálatokat is.
5. A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

7. Tüskei tölgyes maradványerdő

---

1. Az erdőben természetszerű erdőgazdálkodást szükséges folytatni.
2. A területet szabdaló feltáróutakat fel kell számolni.
3. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
4. A madarak és denevérek megtelepedését, szaporodását továbbra is mesterséges odúk kihelyezésével javasolt segíteni.

5. A természetvédelmi őrnök a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel az illegális hulladéklerakásra. Az őrnöknek felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkákat is.
6. A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

8. Gunarasi parkerdő

---

1. Az erdőben új feltáróutat létesíteni tilos.
2. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
3. A madarak és denevérek megtelepedését, szaporodását továbbra is mesterséges odúk kihelyezésével javasolt segíteni.
4. A természetvédelmi őrnök a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel a szemetelésre és az illegális hulladéklerakásra. Az őrnök felügyelni kell a területen folyó erdőfenntartási és természetvédelmi kezelési munkákat.
5. A terület fő belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

9. Béka-tói mocsár és égeres

---

1. Az erdőben természetszerű erdőgazdálkodást szükséges folytatni.
2. Az erdőben új feltáróutat létesíteni tilos.
3. A gyepterületeket extenzív módon, rendszeres, megfelelő időben (a védett állatfajok életritmusához igazítva) és módon (a földön fészkelő madarak előzetes riasztásával, fészekaljuk körbekaszálásával stb.) elvégzett kaszálással, esetleg legeltetéssel szükséges fenntartani.
4. A füves és vizes élőhelyeken erdősítés, fásítás tilos.
5. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
6. A természetvédelmi őrnök a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel a fokozottan védett és védett madárfajok fészkeire, illetve a fiókák nevelési időszakára. A természetvédelmi őrnök felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkákat is.
7. A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

10.**Banya-völgyi tölgyes**

-
1. Az erdőben természetszerű erdőgazdálkodást szükséges folytatni. A hazánkban honos fajok egyedeit a biológiai kor végső határáig fenn kell tartani.
  2. Az erdőben új feltáróutat létesíteni tilos.
  3. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
  4. A természetvédelmi őrnek a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel a fokozottan védett és védett madárfajok fészkeire, illetve a fiókák nevelési időszakára. A természetvédelmi őrnek felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkálatokat is.
  5. A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

11.**Mágocsi úti tölgyes**

-
1. Az erdőben természetszerű erdőgazdálkodást szükséges folytatni. A hazánkban honos fajok egyedeit a biológiai kor végső határáig fenn kell tartani.
  2. Az erdőben új feltáróutat létesíteni tilos.
  3. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
  4. A természetvédelmi őrnek a területet rendszeresen ellenőrizni kell. A természetvédelmi őrnek felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkálatokat is.
  5. A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

12.**Bontovai erdő**

-
1. Az erdőben természetszerű erdőgazdálkodást szükséges folytatni.
  2. Az erdőben új feltáróutat létesíteni tilos.
  3. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
  4. A természetvédelmi őrnek a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel a fokozottan védett és védett madárfajok fészkeire, illetve a fiókák nevelési időszakára. A természetvédelmi őrnek felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkálatokat is.

5. A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

13.**Mászlonyi kastélypark**

---

1. Az erdőben természetszerű erdőgazdálkodást szükséges folytatni. Az egykori park megmaradt idős egyedeit a biológiai kor végső határáig fenn kell tartani.
2. Az erdőben új feltáróutat létesíteni tilos.
3. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
4. Javasolt megteremteni a park részleges rekonstrukciójának és hozzá kapcsolódóan a bemutatási infrastruktúra megteremtésének feltételeit.
5. A természetvédelmi őrnek a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel az illegális hulladéklerakásra és a falopásra. A természetvédelmi őrnek felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkálatokat is.
6. A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

14.**Gunarasi partifecske költőtelep**

---

1. A madarak megtelepedését szükség szerinti rendszerességgel és módon elvégzett természetvédelmi célú partalakítással és egyéb munkálatokkal javasolt elősegíteni.
2. A fészektelep megőrzése érdekében – a vadászati előírások betartása mellett – szükség szerint támogatandó a károsító állatok kilövése.
3. A természetvédelmi őrnek a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel a madarak zavarására. A természetvédelmi őrnek felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkálatokat is.
4. A terület főbb belépési pontjánál helyi védettséget jelző táblát szükséges elhelyezni.

15.**Fasorok, facsoportok, faegyedek**

---

1. A fákat a biológiai kor végső határáig fenn kell tartani, egyedeket kivágni csak élet- és balesetvédelmi okok alapján lehet. Gondoskodni kell az elhalt egyedek pótlásáról, amely csak az adott fasorra, facsoportra jellemző fajjal, fajokkal történhet.
2. Rendszeresen el kell végezni a fenntartási, ápolási munkálatokat. A vadgesztenyefák esetében az aknázómoly irtását vegyszeres úton és a lehullott

- lomblevelek rendszeres összegyűjtésével, eltávolításával szükséges megoldani. A platánokat a csipkés platánpoloska kártétele ellen permetezni szükséges. A gépi permetezés mellett az érintett faegyedeknél kézi permetezést szükséges alkalmazni. Az elvégzett munkálatokról éves rendszerességgel beszámolót kell készíteni.
3. A természetvédelmi őrnek felügyelni kell a fenntartási, ápolási munkálatokat.
  4. A fásorok végein, a faegyedek mellett helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

3. melléklet a 42/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelethez

Helyi természeti védetté nyilvánítás feloldása

1. Gunarasi tölgyes maradványerdő

Helyrajzi szám: 0290/1. hrsz.
Tulajdoni helyzet: magántulajdon
Terület: 0,8534 ha
Helyi védett természeti területté nyilvánítás éve: 2004.

A természeti terület helyi védettségének fenntartását természetvédelmi szempontok a továbbiakban nem indokolják, tekintettel arra, hogy az erdőt tarvágással letermelték, így a korábbi értékes élőhely megszűnt.

A védettség feloldásának időpontja: (a rendelet hatályba lépésének napja)

2. Gunarasi úti szelídgesztenyés

Helyrajzi szám: 4571/3. hrsz.
Tulajdoni helyzet: Vízmű terület – MOL bázis
Terület:
Helyi védett természeti területté nyilvánítás éve: 2004.

A természeti terület helyi védettségének fenntartását természetvédelmi szempontok a továbbiakban nem indokolják, tekintettel arra, hogy a korábban védetté nyilvánított példányok nagyobb része kiszáradt, elpusztult, csak néhány sarjról újuló, fiatal példány van.

A védettség feloldásának időpontja: (a rendelet hatályba lépésének napja)

**Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének
43/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelete
Dombóvár Város Természetvédelmi Alaptervéről**

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 55. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság véleményének kikérésével a következőket rendeli el:

1. §

Dombóvár város Természetvédelmi Alaptervét a melléklet tartalmazza.

2. §

A képviselő-testület a Természetvédelmi Alapterv végrehajtását 2 évente felülvizsgálja.

3. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

Szabó Loránd
polgármester

dr. Letenyei Róbert
jegyző

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve

2015-2020

A természeti örökség megőrzésének és fenntartható hasznosításának helyi szintű feladatai Dombóváron

Megbízó: Dombóvár Város Önkormányzata

Megbízó szakmai témafelelőse: Szabó Loránd (polgármester)

Megbízott: Izra Bt. (2600 Vác Fűz utca 3/b)

Megbízott szakmai témafelelőse:

Dr. Kiss Gábor (geográfus)

Közreműködő szakértők:

Kiss-Polák Andrea (okl. tájépítésmérnök, településmérnök)

Nagy Sándor (biológia szakos középiskolai tanár)

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

2. TERMÉSZETVÉDELMI PROGRAM: CÉLOK, ELÉRNI KÍVÁNT CÉLÁLLAPOTOK, CSELEKVÉSI PROGRAMOK	102
2.1. A természeti örökség megőrzését szolgáló programok	102
2.1.1. Védelemre érdemes természeti területek és értékek helyi szintű védetté nyilvánítása	102
2.1.2. Természetvédelmi kezelési feladatok	105
2.2. A természeti örökség fenntartható hasznosítását szolgáló programok	114
2.2.1. A Kis-Konda-patak menti ökológiai folyosó ökológiai fejlesztése és turisztikai- rekreációs hasznosítása	114
2.2.2. A Gólyavár helyreállítása és turisztikai-rekreációs hasznosítása	116
2.3. A megvalósítás eszközei	117
2.3.1. Igazgatási és hatósági feladatok.....	117
2.3.2. Intézményhálózat fejlesztése, szakember-ellátottság javítása	119
2.3.3. Feladatok a környezeti nevelés területén	120
2.3.4. Természetvédelmi témájú kutatási, tervezési feladatok.....	124
2.3.5. Térségi és helyi szintű természetvédelmi együttműködések	126
2.3.6. Pénzügyi források biztosítása.....	127

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

MELLÉKLETEK

---

1. melléklet. Dombóvár közigazgatási területén előforduló védett növényfajok
2. melléklet. A Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi területen megfigyelt védett és fokozottan védett állatfajok listája
3. melléklet. A Dombóvári „tűzlepkés rétek” természetvédelmi terület védett és fokozottan védett állatfajai
4. melléklet. A Nyerges-erdő és -horgásztó természetvédelmi terület védett és fokozottan védett állatfajai
5. melléklet. A Béka-tói mocsár és égeres védett és fokozottan védett állatfajai
6. melléklet. Városi élőhelyeken nagyobb számban előforduló védett és fokozottan védett állatfajok
7. melléklet. A védett és védelemre tervezett természeti területek összesítő térképe

BEVEZETÉS

A települési természetvédelmi alapterv helye a természetvédelmi tervek rendszerében

Hazánkban a természetvédelmi tervezés jogszabályi háttere és módszertana meglehetősen kiforratlan, az ágazat hierarchikus tervezési rendszerének kialakítása alapszinten megkezdett. Több olyan tertvtípus létezik, amely - ajánlott vagy kötelező jelleggel - természetvédelmi tematikájú fejezetet is tartalmaz, azonban ezek nem alkotnak egységes szemléletű, hierarchikus felépítésű rendszert, és a készítésükre vonatkozó előírások (pl. tartalmi követelmények) is csak részben egyértelműek.

Tisztán természetvédelmi vonatkozású kérdéseket feldolgozó tervek a

- **természetvédelmi alaptervek, stratégiák, programok,**
- **természetvédelmi kezelési tervek,** valamint
- az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekre vonatkozóan a **Natura 2000 területek fenntartási tervei.**

Egy-egy munkarészükben természetvédelmi témákat érintenek a

- **terület- és településfejlesztési koncepciók, programok,**
- **terület- és településrendezési tervek,** valamint a
- **környezetvédelmi programok.**

Természetvédelmi alaptervek, stratégiák, programok

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 53. §-a előírta, hogy a természet hosszú távú megőrzése érdekében - a Nemzeti Környezetvédelmi Program (a továbbiakban: NKP) részeként - **Nemzeti Természetvédelmi Alaptervet** (a továbbiakban: NTA) kell készíteni.

Az NTA célja

„a természet védelmével, a biológiai sokféleség megőrzésével kapcsolatos állami feladatok és politika meghatározása, a természeti és táji értékek, természetes élőhelyek, vadon élő növény- és állatfajok, valamint más természeti értékek felmérésének, értékelésének, védelmének és helyreállításának biztosítása, az ezzel kapcsolatos tevékenységek összehangolása”.

Az NTA tartalmazza:

- a) az ország természeti területei állapotának általános leírását, a biológiai sokféleség megőrzése szempontjából jelentős folyamatok, tevékenységek meghatározását;

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

- b) a természeti értékek és területek megóvására vonatkozó általános követelményeket, ágazati és ágazatközi feladatokat;
- c) a védett természeti értékek és területek megóvásának, továbbá újabb védett természeti területek létesítésének hosszú és középtávú szempontjait;
- d) az ökológiai hálózat és az ökológiai (zöld) folyosók kialakításának és fenntartásának hosszú és középtávú szempontjait;
- e) az érzékeny természeti területek, rendszerek kialakításának és fenntartásának hosszú és középtávú szempontjait;
- f) a természet védelmének az a) - e) pontokhoz kapcsolódó legfontosabb feltételrendszereit, intézkedési elveit;
- g) a természet védelme kutatás-fejlesztési, oktatási, bemutatási, népszerűsítési feladatainak hosszú és középtávú programját;
- h) a természeti értékek és területek megfigyelését, adatgyűjtését, nyilvántartását és értékelését végző rendszer kiépítésének és fenntartásának elveit.

Az NTA-ben foglalt feladat-meghatározások alapját a Tvt., a Nemzeti Természetmegőrzési Koncepció és a Nemzeti Biodiverzitás-megőrzési Stratégia, továbbá a hatályos nemzetközi egyezmények, stratégiák, magas szintű deklarációk, továbbá környezet- és természetvédelmi világszervezetek (UNEP, IUCN stb.) szakmai programjainak irányelvei képezik. Az NTA nem pótolja, csupán kiegészíti a fenti magas szintű jogszabályokat és dokumentumokat.

Az első NKP – és annak részeként az NTA – tervezési időszaka 1997-2002 (6 év) volt. A jelenleg hatályos nemzeti programok – NKP-IV., illetve **NTA-IV.** – tervezési időszaka **2015-2020**. A természetvédelem országos szintű tervezési dokumentumát az Országgyűlés 2015 tavaszán fogadta el.

A decentralizáció (Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan!) és a szubszidiaritás (döntéshozatal minél közelebb az érintettekhez) elveinek megfelelően a környezet- és természetvédelmi tervek **több szinten** készülhetnek. A Tvt. előírása szerint a környezetvédelmi és vízügyi miniszter az NTA végrehajtása érdekében, szükség szerint kezdeményezheti

- regionális,
- adott tájra vagy védett természeti területre,
- természeti értékekre vonatkozó

természetvédelmi terv elkészítését. Tudomásunk szerint az országos természetvédelmi hatóságok szervezésében **regionális és helyi szintű természetvédelmi alaptervek** (stratégiák, koncepciók, programok) **még nem készültek**.

2004-ben Dombóvár Város Önkormányzata volt az első önkormányzat, amely helyi szintű természetvédelmi alaptervet készített. A szakmai dokumentum a természeti örökség megőrzésének helyi szintű feladatait a 2004-2009-es időszakra vonatkozóan határozta meg. A természetvédelmi alapterv alapján került sor Dombóvár Város helyi

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

- b) a természeti értékek és területek megóvására vonatkozó általános követelményeket, ágazati és ágazatközi feladatokat;
- c) a védett természeti értékek és területek megóvásának, továbbá újabb védett természeti területek létesítésének hosszú és középtávú szempontjait;
- d) az ökológiai hálózat és az ökológiai (zöld) folyosók kialakításának és fenntartásának hosszú és középtávú szempontjait;
- e) az érzékeny természeti területek, rendszerek kialakításának és fenntartásának hosszú és középtávú szempontjait;
- f) a természet védelmének az a) - e) pontokhoz kapcsolódó legfontosabb feltételrendszereit, intézkedési elveit;
- g) a természet védelme kutatás-fejlesztési, oktatási, bemutatói, népszerűsítési feladatainak hosszú és középtávú programját;
- h) a természeti értékek és területek megfigyelését, adatgyűjtését, nyilvántartását és értékelését végző rendszer kiépítésének és fenntartásának elveit.

Az NTA-ben foglalt feladat-meghatározások alapját a Tvt., a Nemzeti Természetmegőrzési Koncepció és a Nemzeti Biodiverzitás-megőrzési Stratégia, továbbá a hatályos nemzetközi egyezmények, stratégiák, magas szintű deklarációk, továbbá környezet- és természetvédelmi világszervezetek (UNEP, IUCN stb.) szakmai programjainak irányelvei képezik. Az NTA nem pótolja, csupán kiegészíti a fenti magas szintű jogszabályokat és dokumentumokat.

Az első NKP – és annak részeként az NTA – tervezési időszaka 1997-2002 (6 év) volt. A jelenleg hatályos nemzeti programok – NKP-IV., illetve **NTA-IV.** – tervezési időszaka **2015-2020**. A természetvédelem országos szintű tervezési dokumentumát az Országgyűlés 2015 tavaszán fogadta el.

A decentralizáció (Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan!) és a szubszidiaritás (döntéshozatal minél közelebb az érintettekhez) elveinek megfelelően a környezet- és természetvédelmi tervek **több szinten** készülhetnek. A Tvt. előírása szerint a környezetvédelmi és vízügyi miniszter az NTA végrehajtása érdekében, szükség szerint kezdeményezheti

- regionális,
- adott tájra vagy védett természeti területre,
- természeti értékekre vonatkozó

természetvédelmi terv elkészítését. Tudomásunk szerint az országos természetvédelmi hatóságok szervezésében **regionális és helyi szintű természetvédelmi alaptervek** (stratégiák, koncepciók, programok) **még nem készültek**.

2004-ben Dombóvár Város Önkormányzata volt az első önkormányzat, amely helyi szintű természetvédelmi alaptervet készített. A szakmai dokumentum a természeti örökség megőrzésének helyi szintű feladatait a 2004-2009-es időszakra vonatkozóan határozta meg. A természetvédelmi alapterv alapján került sor Dombóvár Város helyi

jelentőségű természeti értékeinek védelméről szóló 10/2004. (IV.19.) rendelet elfogadására.

Természetvédelmi kezelési tervek

A **természetvédelmi kezelési terv** a védett természeti terület és természeti értékei felmérését és nyilvántartását, megóvását, fenntartását, bemutatását, valamint helyreállítását célzó valamennyi tevékenységet, továbbá a tervezési területen tartósan fennmaradó, vagy a jövőben várható gazdasági, gazdálkodási tevékenységeket és az azokra vonatkozó előírásokat magába foglaló terv.

A kezelési tervek készítésére, készítőjére és tartalmára vonatkozó szabályokról a **30/2001-es KöM rendelet** vonatkozik. Ezen jogszabály 2. § (1) bekezdése szerint „*a természetvédelmi kezelési terv elkészítése annak a nemzeti park igazgatóságának a feladata, amelynek az illetékességi területén a tervezési terület található*”.

Az országosan védett természeti területek kezelési terveinek elkészítése a rendelet hatályba lépését követően megkezdődött.

A helyi jelentőségű védett természeti területekre vonatkozóan szintén kötelező jelleggel el kell készíteni a kezelési terveket. A hatályos jogszabályok szerint **valamely természeti terület védetté nyilvánításának előfeltétele a kezelési terv elkészítése**. Ennek a feladatnak a megvalósítása a védetté nyilvánítást kezdeményező és lefolytató önkormányzatokra hárul, amelyeknek ehhez gyakran nincs meg az eredményes végrehajtáshoz szükséges szakmai háttere.

Dombóvár Város helyi jelentőségű természeti értékeinek védelméről szóló 10/2004. (IV.19.) rendelet minden védett természeti területre és értékre vonatkozóan tartalmaz kezelési irányelveket. Önálló természetvédelmi kezelési terv a Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi területre készült.

Terület- és településfejlesztési koncepciók, programok, terület- és településrendezési tervek

A különböző szintű természetvédelmi alaptervek, stratégiák, programok javaslatai, előírásai legeredményesebben a jogszabályok által pontosan szabályozott terület- és településrendezési tervekbe – és az azokat megelőzően készülő fejlesztési koncepciókba, programokba – beépülve érvényesülhetnek.

Országos tapasztalat, hogy a fejlesztési és rendezési tervek során nem minden esetben érvényesülnek a természet- és tájvédelmi szempontok, aminek oka esetenként a szakági tervezői egyeztetés megkerülése, részben a magasabb szintű tervek (pl. kezelési tervek) hiánya.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Dombóvár Város Önkormányzata 2002-ben készítette el településfejlesztési koncepcióját, majd 2008-ban az Integrált Városfejlesztési Stratégiát (IVS), amely a 2007-2013-as Európai Uniós programozási időszak fejlesztési elképzeléseit határozta meg. Az azóta eltelt évek azonban mind a gazdasági, mind a társadalmi környezetben jelentős változásokat hoztak nem csak a város, hanem az ország és az Európai Unió életében is.

Mindezek hatására Dombóvár Város Önkormányzata a Belügyminisztérium támogatásával úgy határozott, hogy 2015 I. félévében felülvizsgálja a korábban elkészült koncepcióját és stratégiáját. A tervezés során a lakossággal, a civil és gazdasági szereplőkkel együttműködve, szakértők bevonásával, széles körű párbeszéd során kerül meghatározásra és kidolgozásra Dombóvár 2014-2030-ra szóló Településfejlesztési Koncepciója és 2014-2020-ra szóló Integrált Településfejlesztési Stratégiája (ITS).

Dombóvár Város rendelkezik a jogszabályok által előírt településrendezési eszközökkel. A 7/2004. (II.9.) önkormányzati határozattal hagyták jóvá Dombóvár Város Szerkezeti Tervét. A közigazgatási terület helyi építési követelményeit a helyi építési szabályzatáról szóló 2/2006.(II.20.) önkormányzati rendelet rögzíti. A településrendezési eszközök átfogó módosítására utoljára 2013-ban került sor.

Környezetvédelmi programok

A **környezetvédelmi programok** – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – **országos, megyei, kistérségi és települési szinten** készülnek, a kistérségi program kivételével kötelező jelleggel. A Tvt. útmutatást csak a települési környezetvédelmi programok tartalmi követelményeire vonatkozóan tartalmaz (41. § (3) bekezdés). Ebben nem szerepel, hogy a programban kötelező jelleggel kell foglalkozni a természet védelmével. Ennek ellenére a környezetvédelmi programokban – az NKP szerkezetének megfelelően – jellemzően helyet kap egy „**Élővilág és táj**” című fejezet.

A környezetvédelmi programok készítését a legkritikább esetben előzik meg tényleges kutatások, jellemzően csak a meglévő adatok és információk felhasználásával készülnek. A programokban foglaltak végrehajtása –, azok elfogadását követően – kötelező jellegű feladat.

Dombóvárnak nincs hatályos környezetvédelmi programja. A kistérségi szinten készült környezetvédelmi program tervezési időszaka 2010-2015.

A települési természetvédelmi alapterv készítésének célja és feladatai

A települési szintű természetvédelmi alapterv készítése – a környezetvédelmi programmal ellentétben – **nem kötelező jellegű feladat** a települési önkormányzatok számára. Nagyrészt ennek következménye, hogy – tudomásunk szerint – hazánk települései közül mindössze néhányra (pl. Miskolc) készült természetvédelmi (alap)terv (konceptió, program). (A miskolci is csak a települési környezetvédelmi program részeként, nem egy önálló természetvédelmi alaptervtől elvárható mélységben.)

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

A települési alapterv a **természeti örökséggel való ésszerű és fenntartható gazdálkodás egyik eszköze**, amely elősegíti a helyi lakosság kedvező életminőségéhez nagyban hozzájáruló és közvetve gazdasági hasznot is hozó (pl. ökoturizmus) **természeti örökség hosszú távú megőrzését**. Hatékony eszköz

- a nemzetközi, országos és regionális szinten prioritásnak tekintett környezeti problémák megoldására, amelyek hatásterülete gyakran azért olyan kiterjedt, mivel a kezdetben helyi szintű probléma kezelésére valamilyen oknál fogva nem került sor;
- a helyi szinten legfontosabbnak tartott, helyi szintű intézkedéseket igénylő problémák kezelésére;
- a települési önkormányzatok számára a természetvédelemmel kapcsolatos, a Tvt. és végrehajtási rendeletei által meghatározott helyi szintű feladatok közötti eligazodásra;
- a környezet tervszerű alakítására, ami elengedhetetlen a kárelhárításnál nagyságrendekkel olcsóbb megelőzés elvének érvényesüléséhez;
- a természeti örökséggel való ésszerű és fenntartható gazdálkodás szakszerű megalapozására, tervezésére.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve (a továbbiakban Alapterv) készítésének az Önkormányzat által megfogalmazott **rövidtávú célja**

- az **önkormányzati értékvédelmi rendelet felülvizsgálatának szakmai megalapozása**, valamint
- a **természetvédelmi fejlesztések keretrendszerének létrehozása, hivatkozási alap megteremtése az Önkormányzat által a jövőben benyújtandó hazai és Európai Unió pályázatokhoz**.

Az Alapterv tervezési időszaka – az NTA-IV. 6 éves időtartamával összhangban – **2015-2020**. Ez a tervezési időszak összhangban van az Európai Unió 2014-2020-as pénzügyi tervezési időszakával, amelyet a pályázati rendszerek minimálisan egyéves késéssel „követnek le”. A Tvt. vonatkozó előírásával összhangban az alapterv elfogadása önkormányzati rendeletben történik.

Nemzetközi és országos szintű kezdeményezések a természeti örökség megőrzésére és fenntartható módon történő hasznosítására

Ebben a fejezetben azokat a nemzetközi és hazai természetvédelmi kezdeményezéseket mutatjuk be, amelyek Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2004-2009 című dokumentum elkészítését követően indultak el, illetve az elmúlt években vettek olyan irányt, hogy jelen alapterv készítését érdemben befolyásolják, meghatározzák.

Natura 2000 hálózat

A Natura 2000 hálózatba azok a közösségi jelentőségű természeti területek tartoznak, amelyek kijelölésére az Európai Unió Madárvédelmi Irányelve (79/409/EGK) és Élőhelyvédelmi Irányelve (43/92/EGK) alapján került sor, védetté nyilvánításuk pedig nemzeti szintű jogszabályok megalkotásával történt. A hálózat a Madárvédelmi Irányelv alapján kijelölt *különleges madárvédelmi területeket* és az Élőhelyvédelmi Irányelv alapján kijelölt *különleges természetmegőrzési területeket* foglalja magába.

A madárvédelmi irányelv általános célja a tagállamok területén, természetes módon előforduló összes madárfaj védelme. *Különleges madárvédelmi területnek* azok a régiók számítanak, amelyek az 1. mellékletben felsorolt, a tagállam területén rendszeresen előforduló és átvonuló fajok nagy állományainak adnak otthont, valamint a vízimadarak szempontjából nemzetközi jelentőségű vizes élőhelyeket foglalnak magukban.

Az élőhelyvédelmi irányelv fő célkitűzése a biológiai sokféleség megóvása, a fajok és élőhelytípusok hosszú távú fennmaradásának biztosítása, természetes elterjedésük szinten tartásával vagy növelésével. Az irányelv írja elő a Natura 2000 hálózat létrehozását, melynek a madárvédelmi irányelv rendelkezései alapján kijelölt területek is részei. A *különleges természetmegőrzési területeket* az 1. mellékleten szereplő közösségi jelentőségű természetes élőhelytípusok (amelyeket az eltűnés veszélye fenyeget, vagy kicsi a természetes elterjedésük, vagy egy adott biogeográfiai régió belül jellemző sajátosságokkal bírnak) és a 2. számú mellékleten szereplő közösségi jelentőségű (veszélyeztetett, sérülékeny, ritka vagy endemikus) állat- és növényfajok védelmére kell kijelölni. Azok az élőhelytípusok és fajok, melyek fennmaradását csak azonnali intézkedéssel lehet biztosítani kiemelt jelentőségűek és az unióban elsőbbséget, prioritást élveznek.

Magyarország az Európai Unióhoz történő csatlakozással fokozatosan harmonizálta jogrendjét a közösségi irányelvekhez. A Natura 2000 területek kijelölésére a kormány 2004-ben alkotott rendeletet. Az érintett területeket a 14/2010 KvVM rendelet sorolja föl, amely a mellékletekben részletes térképeket is tartalmaz.

A nemzeti jogszabályok által korábban is védett területek mind a részei lettek az Natura 2000 hálózatnak. Az újonnan kijelölt területekkel együtt Magyarország területének közel 21%-át fedi le az európai szintű védelem.

A hálózatról magyar nyelven részletes információ a www.natura.2000.hu honlapon érhető el.

A Dombóvár térségében lévő Natura 2000 területeket az *1.2.1.1. Natura 2000 területek* című fejezetben mutatjuk be.

Geoparkok

Az UNESCO Földtudományi Tagozata 1997-ben hirdette meg geopark programját, majd 2000-ben elkötelezett szakemberek életre hívták az *Európai Geoparkok Hálózatát* (European Geoparks Network, EGN). A szervezet alapvető célja a földtani és felszínalakítási adottságok, értékek változatosságának, a geodiverzitásnak a védelme, földtudományi örökségünk népszerűsítése és bemutatása, illetve a geoparkok fenntartható gazdasági fejlődésének támogatása, elsősorban a geoturizmus fejlesztése révén. A földtudományi értékek elsődlegessége mellett hangsúlyos feladat a térségek élő természeti értékeinek és kulturális örökségének bemutatása, és nagyon fontos szempont a helyi közösségek bevonása az egyes tevékenységekbe. Az Európai Geoparkok Hálózatának angol nyelvű weboldala: www.europeangeoparks.org

A gyorsan növekvő hálózat olyan térségeket kapcsol össze Európa-szerte, melyek aktív együttműködéssel kívánják a közös célokat megvalósítani. A kezdeményezés sikerét mutatja, hogy jelenleg (2015 októberében) már 69 geoparkot fog össze Európa 23 országában.

Az EGN működésének pénzügyi hátterét egyrészt a tagok biztosítják, másrészt a közös projektekhez az Európai Unió fejlesztési forrásait veszik igénybe. A szervezet és az UNESCO Földtudományi Tagozata közötti megállapodások alapján az UNESCO elismeri az Európai Geopark Hálózat létjogosultságát, illetve az EGN-re bízta a később létrehozott Globális Geopark Hálózat európai tagságának szabályozását. Ezáltal az EGN-hez – komoly pályázat útján – felvett geoparkok egyúttal az UNESCO Globális Geopark Hálózat tagjaivá is válnak. Az egyes geoparkok tagságának megalapozottságát – a magas színvonal biztosítása érdekében – négyévente felülvizsgálják.

Az UNESCO támogatását élvező Globális Geoparkok Hálózatának (GGN) tagjai elkötelezetten dolgoznak együtt, hogy megosszák tapasztalataikat a legsikeresebb tevékenységeikről. A hálózat arra törekszik, hogy világszerte egyre ismertebbé tegye a geoparkok céljait.

Az UNESCO támogatásával és a hálózaton belüli együttműködés révén jelentős földtudományi értékek válnak ismertté az egész világon, miközben ezek a területek más geoparkok szakértelmét és tapasztalatait is a saját hasznukra tudják fordítani. Ez különösen fontos a fejlődő országokban, ahol a geoparkokban kifejlesztett fenntartható turizmus új munkahelyeket teremt a helyi közösségekben belül. A dinamikusan fejlődő hálózat tagjai közös projektekhez csatlakoznak, hogy a Globális Geoparkok termékeinek és tevékenységeinek magas minőséget biztosítsanak.

Az UNESCO és a GGN „legjobb gyakorlat” modelleket és minőségi követelményeket fejleszt ki a geoparkok számára, hogy a földtudományi örökség védelmét hatékonyan beilleszthessék a fenntartható regionális gazdasági fejlődést célzó stratégiájukba. A geoparkok létesítésével a helyi népesség valós gazdasági fejlődését és a fenntarthatóságot kívánják elérni, általában a fenntartható turizmus fejlesztésével és más gazdasági, illetve kulturális tevékenységek támogatásával.

2015 októberében a hálózathoz 33 országban 120 geopark tartozik. A Globális Geoparkok Hálózatának angol nyelvű weboldala: www.globalgeopark.org

A geopark elismerést komoly nemzetközi pályázati eljárás keretében lehet megszerezni, egyre nehezedő feltételekkel. Magyarországon jelenleg két geopark van: a határon átnyúló Novohrad-Nógrád Geopark 2010-ben, a Bakony-Balaton Geopark 2012-ben vette át a geopark hálózat tagságáról szóló oklevelet.

Natúrparkok

A natúrpark helyi közösségek által létrehozott tájszintű együttműködés, melynek célja a természeti és kulturális örökség megőrzése, bemutatása és a vidék fejlődését elősegítő hasznosítása. A natúrpark az integratív védelem elvére építve a tájat és a természetet nem a tájban élő embertől, hanem azt vele együtt hasznosítva védi meg.

A natúrparkok főbb tevékenységi területei a „négy pilléres modell” alapján a következők:

1. pillér – *A táji örökség védelme*: a táj gondozása, ápolása, a táj megőrzésre érdemes karakterelemeinek és a tájértékeknek védelme, az élőhelyek, fajok fennmaradását szolgáló tudás és ismeretek alkalmazása.
2. pillér – *Környezeti nevelés, szemléletformálás*: az érintett lakosság és a natúrpark területére érkező látogatók környezeti szemléletének formálása a helyi természeti örökség és a megőrzésükre tett erőfeszítések, a helyi környezeti tudatosság bemutatásán keresztül.
3. pillér – *Vidékfejlesztés*: a természeti és kulturális örökségen, valamint táji adottságokon alapuló, a táji értékeket a helyi közösségek bevonásával megőrző, gyarapító fejlesztések támogatása (pl. helyi termékek, piacok, megőrzést, bemutatást támogató infrastruktúra fejlesztése, gazdasági együttműködések).
4. pillér – *Turizmus és rekreáció*: a táj szépségére, harmóniájára, természeti és kulturális adottságaira, sajátos értékeire építő és azt fenntartó turisztikai és rekreációs kínálat megfogalmazása, a gyógyulást és pihenést elősegítő termékfejlesztés, desztináció-építés, turisztikai piacra vitel, közös értékesítés.

A magyar natúrparkok legfontosabb jellemzői a következők:

- jellemzően összetartozó táji egységet alkotnak, tájképi szempontból harmonikusak, vonzóak;
- gazdag természeti és kulturális örökséggel rendelkeznek, melyek egy része országos és/vagy helyi szintű természetvédelmi oltalom alatt áll;
- a natúrpark területét érintő tevékenységek, fejlesztések tervezése és megvalósítása során a fenntarthatóságot tartják szem előtt, a gazdasági, társadalmi és környezeti szempontok közötti összhangra törekedve úgy, hogy a natúrparkok területén élő lakosság boldogulása biztosítható legyen, illetve a táj élővilágának életfeltételei javuljanak, fennmaradjanak;

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

- alkalmasak a táji, természeti és kulturális örökségen alapuló, azokat bemutató és a fenntartásukhoz hozzájáruló turizmusra, rekreációra, s ehhez rendelkeznek a szükséges turisztikai infrastruktúrával, illetve törekszenek annak kialakítására;
- létük és tevékenységük a települési önkormányzatok és egyéb helyi, térségi szereplők közötti valós együttműködésen alapul, amit létrehozásuk során hivatalos formában is kinyilvánítanak. Operatív feladataik végrehajtását közösen kialakított és elfogadott célok és stratégia mentén végzik, tevékenységüket, eredményeiket rendszeresen értékelik;
- a natúrpark képviselőjére és az operatív feladatok koordinálására, végrehajtására jogi személyiséggel rendelkező „munkaszervezetet” hoznak létre.

A natúrparkokra vonatkozó első hazai szabályozás 2004-ben látott napvilágot. Ekkor került be a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvénybe a natúrpark fogalma, továbbá az a szabály, hogy a natúrpark elnevezés használatához a természetvédelemért felelős miniszter adhat hozzájárulást.

A magyarországi natúrparkok 2014-ben elfogadott szakmai koncepciója a natúrparkok területi kiterjedésével és lehatárolásával kapcsolatban a következő szakmai feltételeket határozza meg:

- minimum három települési önkormányzat összefogása szükséges egy natúrpark létrehozásához;
- a natúrpark minimális területmérete 10 000 hektár;
- az érintett települések teljes közigazgatási területe képezze a natúrpark részét; kivételt kizárólag a főváros és a megyei jogú városok képezhetnek.

A fentiekkel összhangban a natúrpark címre pályázó területek:

- alapvetően természetközeli jellegűnek kell lennie;
- s ezen területek egy részének hazai és/vagy közösségi természetvédelmi oltalom alatt kell állnia.

Fontos, hogy a natúrpark kezdeményezésben részt vevő szervezetek határozott, világos fejlesztési célokat fogalmazzanak meg, amelyek összhangban vannak a nemzeti szintű vidékfejlesztési és természetvédelmi prioritásokkal.

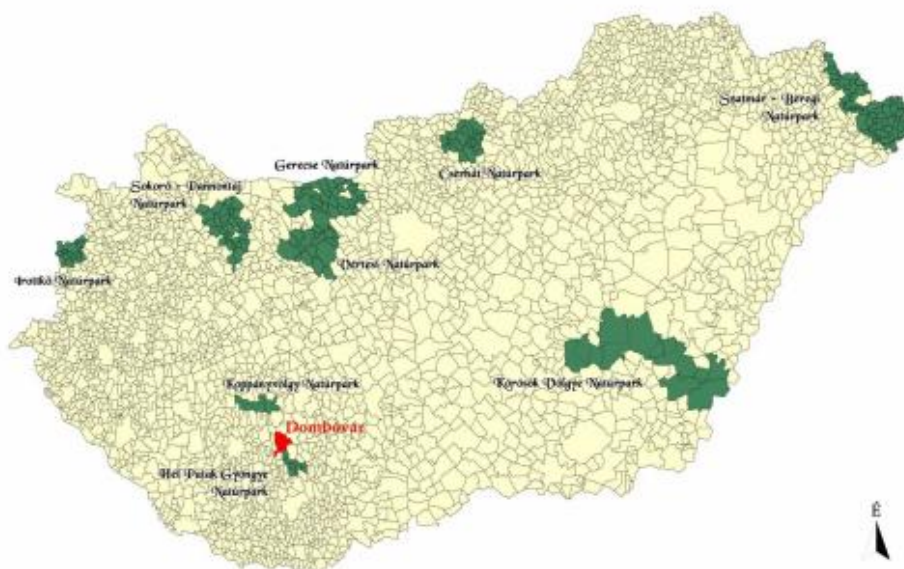
A szervezeti-működési feltételek közül a legfontosabb, hogy az együttműködésben részt vevő települési önkormányzatok és egyéb szervezetek a natúrpark képviselőjére és az operatív feladatok koordinálására, végrehajtására hozzanak létre vagy jelöljenek ki egy jogi személyiséggel rendelkező munkaszervezetet, amely alapítvány vagy egyesület formájában működik.

Jelenleg az országban 9, a természetvédelemért felelős miniszter által elismert natúrpark működik, melyeket az *1. táblázat* tartalmazza. Területi elhelyezkedésüket az *1. ábra* mutatja be. A jelenlegi 9 névhasználati címmel rendelkező natúrpark területe az ország területének 4,1%-ára terjed ki.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

1. táblázat. A természetvédelemért felelős miniszter által elismert natúrparkok Magyarországon (2015. október)

Natúrpark	Terület (ha) ⁵	Települések száma	Névhasználati cím megszerzésének időpontja
Vértesi Natúrpark	70 249	17	2005. október 27.
Írottkő Natúrpark	20 119	16	2006. április 1.
Sokoró-Pannontáj Natúrpark	62 670	29	2006. április 1.
Cserhát Natúrpark	38 260	22	2009. október 22.
Szatmár-Beregi Natúrpark	103 802	67	2010. január 17.
Hét Patak Gyöngye Natúrpark	10 177	8	2011. október 28.
Gerecse Natúrpark	79 611	29	2013. február 1.
Koppányvölgy Natúrpark	16 421	10	2014. szeptember 19.
Körösök Völgye Natúrpark	207 247	14	2015. április 15.
Összesen:	384 888	212⁶	

1. ábra. A természetvédelemért felelős miniszter által elismert magyarországi natúrparkok (2015. október)

⁵ A natúrparkhoz csatlakozott települések teljes közigazgatási területe.

⁶ Egy település, Tatabánya két natúrpark kezdeményezéshez (Vértesi Natúrpark és Gerecse Natúrpark) is csatlakozott, ezért valójában a natúrparki települések száma országosan 211.

Dombóvár közelében két natúrpark is található: északon a Koppányvölgy Natúrpark, délen a Hét Patak Gyöngye Natúrpark. Természetvédelmi szakmai szempontból különösen a Koppányvölgy Natúrparkkal való együttműködés indokolt, mivel a Kis-Konda-patak völgyéhez kapcsolódó térségi jelentőségű ökológiai folyosó északon a natúrpark területén húzódó Koppány menti erdőkhöz és rétekhez kapcsolódik. 2015-ben a natúrpark munkaszervezetével, a Völgy Hangja Egyesülettel megtörtént a hivatalos kapcsolatfelvétel. A Hét Patak Gyöngye Natúrpark -, amelynek Csikóstöttös is tagja – közvetlen határos Dombóvárral.

Zöldutak

A zöldutak olyan többfunkciós útvonalak, amelyeket a gyalog, lovon, kerékpáron, illetve más motormentes módon közlekedő vagy túrázó embereknek hoznak létre. A zöldutakat helyi közösségek működtetik a környezeti és gazdasági szempontból is fenntartható társadalom kialakítása és az egészséges életmód elterjesztése érdekében. A zöldutak ideális környezetet biztosítanak a közösségi kezdeményezéseknek, továbbá a természetvédelemmel, kulturálisörökség-védelemmel, fenntartható turizmussal és motormentes közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseknek. A zöldutakat azzal a szándékkal hozzák létre, hogy az adott térségben élők és az oda látogatók igényeit egyaránt kielégítve élénkítsék a helyi gazdaságot.

A zöldút szó szerinti értelméből kiindulva a zöldben futó útvonalakról is beszélhetünk, ennél azonban jóval szélesebb a fogalom tartalma. Közösségi programok, környezeti szemlélet-formálás, örökségvédelem, sportrendezvények, ökoturizmus, vidékfejlesztés, a helyi gazdaság élénkítése, közösségfejlesztés – hogy csak néhányat említsünk azon tevékenységek közül, amelyek szorosan összefüggenek a zöldút program szellemiségével, módszertanával.

A zöldutak, mint a természeti és épített örökségi helyszíneket összekötő útvonalak jelentős vonzerőt jelentenek a kirándulóknak, turistáknak is. A zöldutak célközönsége azok az aktív kikapcsolódást kereső, tudatos turisták, akiknek a túrázás és rekreáció mellett fontos, hogy az adott terület sajátosságait, emberi közösségeit is megismerjék. Ehhez fontos a „lassítás” szemlélete: a zöldutas látogatók nem az élmények mennyiségi halmozását, hanem minőségi átélését tartják fontosnak.

A zöldutas turisták

- a meglátogatott zöldúton lehetőségük szerint legalább egy éjszakát eltöltenek, ezzel is hozzájárulnak a helyi szolgáltatók bevételeinek növekedéséhez;
- helyi közlekedésükhöz motormentes eszközöket használnak, vagyis lehetőség szerint kerékpárral, gyalogosan, vízen evezve közlekednek;
- élelmiszerigényüket a helyben megtalálható termékekből fedezik, nyitottak az adott térség egyedi gasztronómiai kínálatára;

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

- a zöldsutas, ökotudatos turista szemlélete pozitívan hat a helyi közösség tevékenységeire is: a helyben előállított termékek, megtermő zöldségek, gyümölcsök, kézműves használati eszközök és ajándéktárgyak iránti igény és fizetőképes kereslet segíti a már-már feledésbe merült termelési módok, mesterségek, hagyományok megtartását vagy felélesztését.

A zöldsutak mindig településtől településig, közösségektől közösségekig haladnak. Kialakításukkor a legfontosabb alapértékek – amelyek megvannak minden kapcsolódó közösségben is – a környezettudatos gondolkodásmód és a helyi hagyományok, értékek megőrzése, a közösségi kezdeményezések felkarolása, támogatása. Ezek az útvonalak biztosítják az értékes tájelemek megközelíthetőségét, és jó alapul szolgálnak azokhoz a közösségi programok, akciók, rendezvények szervezéséhez is, amelyeknek köszönhetően a helybéliek és az ide érkező turistáknak is elérhető közelségűvé válik a hetési táj gazdag öröksége.

A zöldsutas közösségek segítséget nyújtanak abban, hogy egy-egy zöldsút a fizikai valóságon túl jóval több is legyen: együttműködő, a mindennapi élet részévé váló összetartó erő, amely hozzájárul a helyiek életének jobbításához, valamint a látogatóknak is könnyen megismerhetővé és megszerethetővé varázsolja az általa összekötött településeket, vidékeket.

A zöldsutas filozófia minél szélesebb körben történő elterjesztése, a térségi zöldsutak munkájának segítése és a magyarországi zöldsutak körének bővítése érdekében 2008-ban jött létre a Zöldsutak Módszertani Egyesület (ZÖME). A zöldsutakról további információ található az egyesület www.zoldutak.hu című honlapján.

A 2000-es évek elején Dombóváron is felmerült a zöldsút kezdeményezésekhez való csatlakozás. Az ötletet a zöldsutak (Greenways) eredeti, több országban ma is alkalmazott tematikája mentén: a vízfolyásokhoz kötődő, felhagyott vonalas infrastruktúra elemek más célú hasznosítása összhangban van a Kis-Konda-patak mentén az elmúlt évtizedben követett fejlesztési iránnyal.

1. ÁLLAPOTFELMÉRÉS – ÁLLAPOTÉRTÉKELÉS

1.1. Dombóvár természeti környezete

Tájföldrajzi helyzet

Dombóvár közigazgatási területe a Dunántúli-dombság természetföldrajzi nagytáj része. A terület döntő része **Dél-Külső-Somogy** kistáj területére esik, amelynek D-i része a jellegében attól jelentősen eltérő **Kapos-völgy**. A közigazgatási terület D-i része az **Észak-Zselic** ÉK-i és a **Völgység** É-i részét foglalja magában.

Kőzettani adottságok

A terület nagyobb részét a pleisztocénban keletkezett **löss és löszös üledékek** borítják, melyek vastagsága Dél-Külső-Somogyban 5-20 m, Észak-Zselicben 5-10 m, a Völgységben 10-40 m között változik. A pleisztocén képződmények alól a Zselic és a Völgység területén helyenként kibukkannak a fekvő képező pannon kori homokos és agyagos üledékek.

A Kapos-völgyben a folyó a holocén kor során nagy vastagságban **iszapos és agyagos üledékeket** halmozott fel, amelyből helyenként kisebb **homokfoltok** emelkednek ki. A mellékpatakok által a völgytalpon kialakított hordalékkúpok közötti mélyebb fekvésű, vizenyős területeken a folyószabályozás előtt jelentős tőzegképződés zajlott. A tőzeg 20-250 cm vastagságban a mellékvölgyekben is előfordul, ahol kialakulásukhoz a patakok felduzzasztása is hozzájárult. A tőzeget sok helyen bányászták, amelyre a kisebb-nagyobb bányagödörök utalnak.

Domborzat, felszínformák

A terület döntő része a dombsági tájtípusba tartozik, ahol az átlagos tengerszint feletti magasság 128 és 180 m között változik. Dél-Külső-Somogyban 135-150 méter átlagos magasságú, viszonylag **sík löszhátak** jellemzők. A Kapos-völgy irányában enyhén lejtő hátaik között ÉÉNy-DDK-i irányban, egymással párhuzamosan lefutó, tágas, lapos eróziós völgyek (Perekaci-árok, Kis-Konda-patak völgye) húzódnak, amelyek a Kapos-völgybe hegyesszögben torkollanak be. A völgyeségi és a zselici részek völgyekkel erősen felszabdalt **löszös dombságok**, amelyek a Kapos-völgyre meredek, eróziós és deráziós völgyekkel tagolt lejtőkkel ereszkednek le.

Az egyetlen síksági jellegű terület a Ny-K-i irányban húzódó Kapos-völgy, amely elválasztja egymástól a völgyhöz 15-20 méteres peremmel kapcsolódó külső-somogyi, és a merészebb formákat mutató zselici és völgyeségi területeket. A **széles, lapos völgytalp** folyóvízi üledékekkel borított mély fekvésű részei a folyószabályozásokat megelőzően időszakosan vízzel borított, mocsaras területek voltak. A sík felszínek egyhangúságát csak helyenként törik meg az 5-6 méter magasra kiemelkedő teraszszigetek.

Talaj

A területet egykoron erdő és erdős-sztyepp jellegű vegetáció jellemezte, így a talajtakaróban a barna erdőtalajok uralkodnak. A művelés alá vont erdőtalajokban az utóbbi évszázadokban a mezőségi jellegű talajfolyamatok váltak uralkodóvá.

A löszös talajképző kőzetten kialakult talajokat kedvező mechanikai összetétel (lőszfrakció 50-70%-os részesedése), nagyfokú porozitás, kitűnő vízáteresztő képesség, morzsalékos szerkezet, magas szénsavas mésztartalom (15-35%) és kedvező agyagásványos összetétel jellemzi. Mindezek következménye a térség talajainak **kiváló termékenysége** (a szántók átlagos aranykorona értéke 31,7 AK/ha).

Külső-Somogy nagyjából részben mezőgazdasági művelés alatt álló területeinek jellemző talajtípusai a **csernozjom barna erdőtalaj** és a **Raman-féle barna erdőtalaj**. Az előbbi talajtípus gyakran a Raman-féle barna erdőtalajból alakult át az erdőirtásokat követően utólagosan beindult csernozjom-képződés révén. A löszplatók sík felszínein kisebb foltokban **mészlepedékes csernozjom** jelenik meg. A Völgység és a Zselic jelenleg is erdővel borított területein a Raman-féle barna erdőtalaj az uralkodó talajtípus.

A Kapos-völgyben és a mellékpatakok völgytalpán **típusos réti talaj, lápos réti talaj, réti öntéstalaj** és **kotus láptalaj** fordulnak elő. Az ártéri üledékekből kiemelkedő kisebb homokterületeken **kovárványos barna erdőtalaj** és **humuszos homoktalaj** jelenik meg.

Víztani adottságok

A felszíni vizek tekintetében a terület a **Kapos vízgyűjtő** területéhez tartozik. A folyó közepes vízhozama Dombóvárnál 4,4 m³/s. A folyót a XIX. század második felében kezdődött folyószabályozási munkálatok során jórészt mesterséges mederbe terelték.

A Kapos legnagyobb mellékvízfolyásai az északi oldalon a **Perekaci-árok vízfolyása**, a **Kis-Konda-patak** és a **Szarvasdi-árok vízfolyása**, melyek közepes vízhozama 1-3 m³/s között változik. A város közigazgatási területének délkeleti részét keresztező, erősen szabályozott mellékvízfolyások, így a Sáradi-patak, a Baranya-csatorna és a Hábi-csatorna a Mecsek északi oldaláról lefolyó vizeket vezetik le a Kaposba.

A terület természetes eredetű állóvizekben szegény. Ennek ellensúlyozására az É-D-i irányú vízfolyások felduzzasztásával a völgytalpakon mesterséges eredetű **halastavakat** hoztak létre (Kiskondai-halastavak, Perekaci-tó stb.).

A térség felszín alatti vizekben szegény. A talajvíz felső szintje – a csapadék- és a domborzati viszonyok által meghatározva – a löszplatókon 8-10 méter, a lejtőkön 4-8 méter, a völgytalpakon 2-4 méter mélyen húzódik.

A rétegvizek a felső-pannon homokos rétegekben helyezkednek el, melyeket vízzáró agyagrétegek tagolnak. Az ivóvízellátás szempontjából fontos vízadó rétegek 70-275 m között helyezkednek el. A középső-triász dolomitrétegekben feltárt 54°-os nátrium-hidrogénkarbonátos **hévízre** települt a **gunarasi gyógyfürdő**. Az elmúlt években kivitelezett új fúrás során 57°-os vizet sikerült felszínre hozni. A hévíz alapú tájpotenciál optimális hasznosítása szükségessé tenné a túlfolyókon szabadon elfolyó hévizek és a medencék leeresztésével elfolyó meleg víz hasznosítását.

Növényzet

A terület természetes növényzetének legfontosabb jellegzetessége az illír és pannon flóra közötti átmenetiség. A balkáni jellegű flóraelemek legnagyobb számban a déli országhatár közelében fordulnak elő, kisebb számban azonban még a Dombóvár közigazgatási területén is megjelennek. A terület az **Illír flóratartomány** (Illyricum) **Előillír flóravidékéhez** (Praeillyricum) tartozik. A Kapostól É-ra fekvő területek a **Külső-Somogy flórajárás** (Kaposense), a DNy-i (Baranya-csatornától Ny-ra) a **Belső-Somogy flórajárás** (Somogyicum), a DK-i a **Mecsek flórajárás** (Sopianicum) része.

A természetes növénytakarót különböző erdőtársulások jellemezték. A Zselic legmagasabb pontjain **illír jellegű bükkösök**, kissé alacsonyabban illír gyertyános-kocsánytalan tölgyesek jelentek meg. Legfontosabb jellegzetességük a lombkoronaszintben előforduló ezüsthárs. Az eredeti erdőtársulások helyén már **nagyobbrészt kultúrerdők** vannak, és a természetközeli állományok aránya alig néhány százalék.

Az alacsonyabb dombsági területeken az **ezüsthársas-cseres tölgyesek** voltak jellemzőek, melyeket azonban csaknem teljesen kiirtottak. Helyüket mezőgazdasági területek, döntően **szántók** foglalják el. Az „agrársivatag” egyhangúságát csak a vízfolyások völgyeinek vízparti ligetei szakítják meg.

A Kapos-völgyben a vízfolyások menti puhafás, **fűz-nyár ligeterdőket** a magasabb térszíneken keményfás, **tölgy-kőris-szil ligeterdők** váltották fel, a kisebb patakok mentén **égerligetek** fordultak elő. A természetközeli állományok területi kiterjedése ezen élőhelyek esetében is erősen lecsökkent, és helyüket döntően **réték és legelők**, valamint **erdészeti ültetvények** (nagyobbrészt nemesnyarasok) foglalták el. A Kapos völgyének tözeges területein az elmúlt években új tájhasználati formaként, s egyben tájkarakter elemként jelentek meg az **energiafűzések**. A legnagyobb ültetvény a gödöllői Szent István Egyetem kísérleti telepeként működik. A kísérlet eredményeit az elkövetkező évek tapasztalatai alapján lehet majd értékelni.

Állatvilág

A terület állatvilágának legfontosabb jellegzetessége – a növényzethez hasonlóan – az illír és pannon fauna közötti átmenetiség. A természetközeli élőhelyek kis területi kiterjedése miatt az **eredeti állatvilág faj- és egyedszáma erősen lecsökkent**. Különösen igaz ez a nagyobbrészt szántóföldi művelés alatt álló Külső-Somogy területére. Kisebb természetszerű élőhelyek találhatóak a Kapos-völgy ártéri területein, valamint az Észak-Zselic és a Völgyseg erdővel borított részein, melyek állatvilága a mezőgazdasági hasznosítás alatt álló részekhez képest gazdag.

Az elmúlt években új jelenség – az ország más területeihez hasonlóan – az **aranysakál** (*Canis aureus*) megjelenése. A hazánk területéről korábban eltűnt, majd a Balkán felől az 1990-es évektől észak felé terjeszkedő faj első példányát a környéken 2009-ben lőtték meg. Az elmúlt években ugrásszerű az állomány bővülése, már azt is megfigyelték, hogy csoportosan vadászik.

1.2. A természetvédelem jelenlegi helyzete

1.2.1. Nemzetközi és országos szintű védelem

1.2.1.1. Natura 2000 területek

Dombóvár közigazgatási területén európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű, közismert nevén Natura 2000 területek nincsenek. A legközelebbi, az Élőhelyvédelmi Irányelv keretében kijelölt különleges természetmegőrzési területek északon a Koppány menti erdők és rétek, keleten a Mágocs és Nagyhajmás környéki erdők, délkeleten a Mecsek nagyobb összefüggő erdősségei, délnyugaton a Zselic erdőfedte dombsági tájának központi része. A Mecsekben és a Zselicben ezekhez különleges madárvédelmi területek csatlakoznak.

*NATURA 2000 TERÜLETEK
DOMBÓVÁR TÉRSÉGÉBEN*

FORRÁS: [HTTP://NATURA2000.EEA.EUROPA.EU](http://NATURA2000.EEA.EUROPA.EU)

1.2.1.2. Országos jelentőségű védett természeti területek

Dombóvár közigazgatási területén országos jelentőségű védett természeti terület (nemzeti park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület) **nincs**. A működési területével érintett Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság új országos jelentőségű védett természeti terület előkészítését, kihirdetését nem tervezi.

1.2.1.3. Védett növény- és állatfajok

Dombóvár közigazgatási területén **több ritka, értékes növényfaj** fordul elő, amelyek a 13/2001. KöM rendelet alapján jogi védelem alatt állnak (faji védelem). A település közigazgatási területéről eddig leírt védett növényfajok listáját – ismert előfordulási helyekhez kötötten – az *1. melléklet* tartalmazza.

A védett növényfajok listája nagy valószínűséggel **erősen hiányos**. Az értékes vizes élőhelyek nagy területi kiterjedése miatt például feltűnő, hogy a vízhez kötődő védett növényfajokról csak egyetlen faj szerepel a listán.

Dombóvár közigazgatási területén **számos ritka, értékes állatfaj** fordul elő, amelyek – a növényfajokhoz hasonlóan – a 13/2001. KöM rendelet alapján jogi védelem alatt állnak. A település közigazgatási területéről eddig leírt védett és fokozottan védett állatfajok listáját – ismert előfordulási helyekhez, illetve élőhelyekhez kötötten – a *2-7. melléklet* tartalmazza.

A védett állatfajok listája – az általában jobban megkutatott gerincesek, különösen a madarak kivételével – nagy valószínűséggel **hiányos**, ami nem helyi sajátosság, hanem országosan is jellemző vonás.

1.2.1.4. Védett életközösségek

Az ökológiai folyamatokban betöltött fontos, nélkülözhetetlen szerepük miatt – a 13/2001. KöM rendelet alapján – jogi védelem alatt állnak a fészeképítő hangyafajok által épített fészkek (**hangyabolyok**).

A település közigazgatási területén lévő hangyabolyok előfordulási helyeire vonatkozóan **nem készült felmérés**. Több hangyaboly fordul elő a Gunarasfürdő melletti parkban.

1.2.1.5. Ex lege" védett természeti területek és értékek

Országos szintű védelem alatt állnak –, és a Tvt. 28. § (4) bekezdése értelmében országos jelentőségű természetvédelmi területnek minősülnek – az „ex lege” védett értékek. A fejezet következő részében ezeket mutatjuk be részletesen, a valós jogi státusztól függetlenül.

Földvárak

A Tvt. alkalmazásában a földvár „olyan védelmi céllal létesített vonalas, vagy zárt alakzatú földmű, amely azonosíthatóan fennmaradt domborzati elemként történeti, kulturális örökségi, felszínalaktani, illetve tájképi értéket képvisel”.

Az „ex lege” védett földvárak listája –, amelyet a természetvédelemért felelős miniszter rendeletben fog közzétenni – még nem készült el.

„Ex lege” védett földvárak katasztere:

Szigeterdei középkori vár és lakótorony

Helyrajzi szám: 1882/3

GPS: N 46° 21,877' E 18° 8,085'

Tulajdoni helyzet: önkormányzati tulajdon

Természet- és műemlékvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A Kapos-völgy egyik terasz-szigetén, a Szigeterdő DNY-i szélén álló vár és lakótorony a XIII. században épült. A fa- és téglapítményeket árok és földsánc övezte. Az erődítmény a XVI. században pusztult el egy tűzvész során. Az 1990-es években és 2000-ben végzett ásatások során egy 10 x 10 m alapterületű, 2,5 m falvastagságú, téglából készült lakótorony alapjait tárták fel. A torony építéséhez szükséges téglát helyben égették ki. A földbe mélyített tégláégető maradványait szintén megtalálták. A déli oldalán egy faszervezetű épület helyezkedett el, ezt azonban szinte nyom nélkül elpusztították az 1950-es évek végén egy ide épített épület építése során. A kiemelkedően valószínűleg már a vár építését megelőzően, a X-XI. században megtelepedett az ember, amire a feltárások során talált földbe mélyített ház és hulladékgyűjtők utalnak.

A LAKÓTORONY ÉS A SÁNC-ÁROK RENDSZER DÉLI SZAKASZA

Természet- és műemlékvédelmi érték(ek) jellege és minősítése:

- országos jelentőségű kultúrtörténeti érték;
- országos jelentőségű régészeti érték.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Műemlékvédelmi státusz: A vár és környéke országos jelentőségű régészeti lelőhely, így környezete – az „ex lege” védelemmel párhuzamosan – a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény által kiemelt védelmet élvez. A vár országosan védett műemlék, míg a park teljes területe – a 2001. évi LXIV. törvény alapján – műemléki környezetnek minősül.

Hasznosítás: A 2003-2006 közötti időszakban helyreállított lakótoronyban galéria és helytörténeti kiállítás üzemel. Dombóvár Város Önkormányzata – az érintett szomszédos önkormányzatok együttműködésével – 2015-ben első alkalommal egy, a környező várakat összekötő túrát szervezett „Hat vár hat rád” címmel, hagyományteremtő céllal.

Természetvédelmi kezelési intézkedések: A szükséges állagmegóvó munkálatokat folyamatosan elvégzik.

Állapot: Megfelelő.

Veszélyeztető tényezők: Potenciális veszélyeztető tényező a szándékos rongálás.

Gólyavár

---

ld. 1.2.2. Helyi szintű védelem c. fejezet

Szarvasdi földvár

Helyrajzi szám: 0264/2 (részben)

GPS: N 46° 24,819' E 18° 12,777'

Tulajdoni helyzet: magántulajdon

Természet- és műemlékvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

Kisméretű Árpád-kori földvár a Kapos-völgy északi oldalán meredeken emelkedő dombtetőn. A mintegy 30x20 méter alapterületű, lapos dombtetőt a XIII. században egy árokkal választották el a dombhát folytatásától. Részletes régészeti kutatása még nem történt meg.

Természet- és műemlékvédelmi érték(ek) jellege és minősítése:

- regionális jelentőségű kultúrtörténeti érték;
- regionális jelentőségű régészeti érték.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Műemlékvédelmi státusz: A terület regionális jelentőségű régészeti lelőhelyként van nyilvántartva, így környezete – az „ex lege” védelemmel párhuzamosan – a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény által fokozott védelmet élvez.

A FÖLDVÁR A KAPOS-VÖLGY ÉSZAKI PEREMÉN EMELKÉDIK (FENT) – A VÁR A FENYVESSEL BORÍTOTT MAGASLATON TALÁLHATÓ

MESTERSÉGESEN FORMÁLT DOMBOLDAL A FÖLDVÁR DÉLI OLDALÁN (BALRA)

Hasznosítás: Nem hasznosított. Dombóvár Város Önkormányzata – az érintett szomszédos önkormányzatok együttműködésével – 2015-ben első alkalommal egy, a környező várakat összekötő túrát szervezett „Hat vár hat rád” címmel, hagyományteremtő céllal.

Természetvédelmi kezelési intézkedések: –

Állapot: Rossz. A területet fenyves erdő borítja, így kutathatósága, láthatósága és megközelíthetősége nem megfelelő. A meredek domboldal puha lösz kőzetébe számos rókalyuk mélyül, előterükben földhányásokkal, ami nehezíti az árok követhetőségét. Az objektum kutathatósága és oktatási, ismeretterjesztési hasznosíthatósága nem megfelelő.

Veszélyeztető tényezők: Potenciális veszélyeztető tényező a fenyves tarvágással történő letermelése, ami felerősítheti az eróziós folyamatokat.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Források

A Tvt. előírása szerint egy forrás külön védetté nyilvánítási határozat nélkül védett, „ha vízhozama tartósan meghaladja az 5 liter/percet, akkor is, ha időszakosan elapad” (23. § 2. és 3. b).

A források kataszterét – döntően az 1950-80-as évek során elvégzett méréseik alapján – az Országos Vízügyi Főigazgatóság és a VITUKI Rt. Hidrológiai Intézete állította össze (OVF - VITUKI Rt. Hidrológiai Intézete, 1997). A listán Dombóvár közigazgatási területéről **nem szerepel forrás**.

Az „ex lege” védett források jogszabályi védelmét hivatalosan is biztosító miniszteri rendelet még nem készült el.

„Ex lege” védett források katasztere:

Nyergesi-forráscsoport

Helyrajzi szám: 0398/1

GPS: N 46° 20,310' E 18° 5,817'

Tulajdoni helyzet: a forrás magántulajdonban lévő területen fakad

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A forráscsoport együttes vízhozama nagy valószínűséggel meghaladja az 5 l/perc értéket⁷. A források egy része természetes fakadású, melyek előtt egy természetes felszíni mélyedésben az év jelentős részében kis vizes élőhely van. A források a Nyergesi-horgásztó vízutánpótlását biztosítják.

TERMÉSZETKÖZELI FORRÁSFAKADÁS A NYERGESBEN

Természetvédelmi érték(ek) jellege és minősítése:

- vízhozama alapján országos jelentőségű víztani érték;
- értékes vizes élőhely;
- az értékes vizes élőhelyet képező Nyergesi-horgásztó vízutánpótlásának biztosítója.

⁷ A vízhozam pontos meghatározásához további mérések szükségesek.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Hasznosítás: Ivóvízként való hasznosításáról nincs információ, a vízminőségről való információ hiányában valószínűleg kevesen isszák. A Nyergesi-horgásztó vízutánpótlásának biztosítójaként közvetetten hasznosított.

Természetvédelmi kezelési intézkedések: 2015 nyarán az elmúlt évtizedekben Barátság-forrásként emlegetett forráság kifolyóját kitisztították, természetidegen jellegű foglалását átalakították. A forrás visszakapta régi nevét: *Mária-forrás*.

Állapot: A foglalt Mária-forrás állapota a legújabb beavatkozásoknak köszönhetően kiváló. A többi, természetes fakadású forráság előterében egy vizes élőhely alakult ki, amelyet a vaddisznók dagonyának használnak. Vízhozama az 1980-90-es évek száraz periódusa következtében – az országsszerte tapasztaltakhoz hasonlóan – jelentősen csökkent, az elmúlt években erősen ingadozó. A víz minőségéről nincs információ.

Veszélyeztető tényezők: Aktuális és potenciális veszélyeztető tényező az éghajlat szárazodása. Potenciális veszélyt jelenthet – a környék turisztikai fejlesztéséhez kapcsolódóan – a jelenleg még nem foglalt források nem természetközeli módszerekkel történő foglалása.

A város közigazgatási területén lévő többi forrás vízhozama alapján nem minősül „ex lege” védettnek. Ezeket a forrásokat az egyes védett és védelemre tervezett területek bemutatásánál ismertetjük.

Barlangok, lápok, szikes tavak, kunhalmok

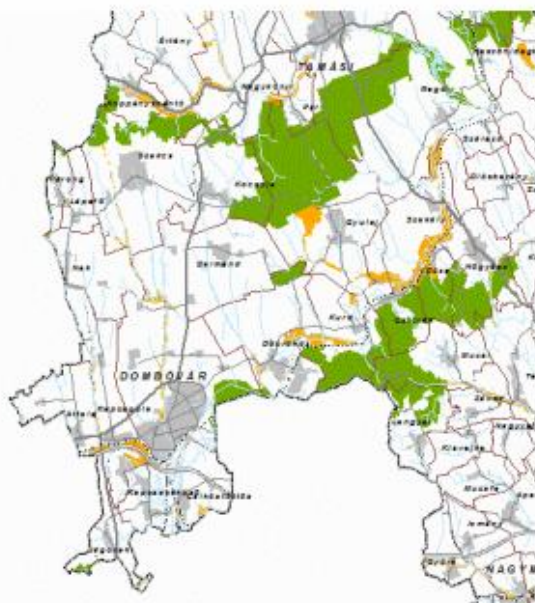
Dombóvár közigazgatási területéről az országos nyilvántartásokban nem szerepel barlang, láp, szikes tó és kunhalmok.

1.2.1.6. Az Országos Ökológiai Hálózat térségi és helyi szintű elemei, természeti területek

Az ökológiai hálózat a nagy kiterjedésű, összefüggő természetes és természetközeli területek (magterületek) és az azokat összekötő, ökológiai kapcsolatukat biztosító folyosók rendszere. Az ökológiai kapcsolatok biztosításában általában jelentős szerepet játszanak a vízfolyások és az azokhoz kapcsolódó vízparti ligetek.

Az Országos Ökológiai Hálózat – a természetvédelemért felelős minisztérium központi nyilvántartása alapján – a 2003. évi XXVI. törvénnyel elfogadott Országos Területrendezési Tervben (OTrT) került lehatárolásra. Ennek övezeti „alábontását” (magterület, ökológiai folyosó, pufferterület) és pontosítását tartalmazza Tolna megye Területrendezési Terve, amelyet a Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése a 4/2012. (II. 17.) önkormányzati rendeletével fogadott el. További pontosítást tartalmaz Dombóvár Város Településrendezési Terve.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

AZ ORSZÁGOS ÖKOLÓGIAI HÁLÓZAT
DOMBÓVÁR TÉRSÉGÉBEN

FORRÁS:
[HTTP://GIS.TEIR.HU/RENDEZES_TOLNA_TRT_OV](http://gis.teir.hu/RENDEZES_TOLNA_TRT_OV)

Dombóvár és térsége a mezőgazdaság számára igen kedvező természeti adottságokkal rendelkezik. Kistérségi szinten a mezőgazdasági területek aránya 79,6%-a, amely országos összehasonlításban kiemelkedően magas érték. Ebben az emberi tevékenységekkel jellemezhető „agrársivatagban” a **természetes és természetközeli állapotú élőhelyek csak foltokban jelennek meg, többé-kevésbé degradálódva és egymástól nagymértékben izolálódva.**

Az Országos Ökológiai Hálózat legértékesebb részét képező összefüggő természetes élőhely komplex Dombóvár közigazgatási területén csak egy kisebb foltban fordul elő: keleten a **Gunaras környéki erdők** tartoznak az ökológiai hálózat **magterületébe**. A település tágabb környezetében északon a Koppány-völgy déli peremi dombosorának erdeit és rétjeit, valamint a Gyulaji-erdőt, keleten a Tolnai-Hegyhát erdőségeit, délkeleten a Völgység és a Mecsek erdőségei, délnyugaton a zselici erdőket sorolják ebbe a kategóriába. A város közigazgatási területén **ökológiai folyosóként** tartják nyilván a **Kis-Konda-patak völgye külterületi szakasza mentén lévő mozaikos élőhelyeket**, valamint a **Kapos menti réteket**.

Mivel Dombóvár közigazgatási területén nagyobb kiterjedésű (több száz hektáros), országos jelentőségű élőhelyek nincsenek, a **térség szerepe az országos szintű ökológiai hálózatban** az, hogy **ökológiai folyosók révén elősegítse az É-i (Koppány mente, Gyulaji-erdő) és a D-i (Kapos-völgy, Zselic, Völgység) nagyobb, összefüggő, természetszerű állapotú magterületek közötti ökológiai kapcsolatok megteremtését**. Ez egyrészt megszakítás nélküli, folyamatos folyosók biztosíthatják, másrészt olyan kisebb, természetszerű foltok segíthetik elő, amelyek az élőlények számára egymástól elérhető távolságban vannak („lépőkövek”).

Az ökológiai kapcsolatok tényleges működését nehezíti, hogy az elmúlt évtizedekben a szántóföldek között lévő, kis kiterjedésű, természetközeli állapotú élőhelyek (mezsgyék, vizenyős mélyedések nádasai stb.) -, amelyek „lépőkövekként” funkcionálhatnak – nagyjából áldozatul estek az iparszerű mezőgazdasági termelésnek. „Lépőkövek” hiányában az ökológiai kapcsolatok megteremtésében, biztosításában **kiemelkedő szerepe van az É-D-i irányú vízfolyások, elsősorban a Kis-Konda-patak menti természetközeli állapotú ligeteknek, gyepeknek**, amelyek – különböző jellegű tájak közötti összeköttetést teremtve – **regionális szintű ökológiai folyosót** képeznek.

1.2.1.6.1. A Kis-Konda-patak menti ökológiai folyosó

Térségi jelentősége miatt a Kis-Konda-patak menti ökológiai folyosót részletesen mutatjuk be.

Állapot

Az ökológiai folyosók szerepüket csak abban az esetben tudják eredményesen betölteni, ha megfelelő állapotban vannak. Az állapotot a növénytakaró minősége (fajösszetétele, kora stb.), valamint a folyosó folytonossága, ill. megszakítottsága határozza meg.

A Kis-Konda-patak menti ökológiai folyosó két jól elkülöníthető szakaszra oszlik: felső szakaszán, a település külterületén intenzív hasznosítású szántók között húzódik, míg D-i folytatásában Dombóvár belterületén halad keresztül. A patak menti zöldfelület állapota a két területen jelentősen eltér, ezért a következőkben külön tárgyaljuk.

Külterületi szakaszok

A külterületi szakaszokon a vizenyős völgytalpat **döntően természetközeli élőhelyek** jellemzik. A vízfolyás mentén fűz- és nyárligetek (Á-NÉR kód: J4), kisebb foltokban égerligetek (J5), a tavak, kisebb állandó kiöntések partján zárt nádasok és gyékényesek (B1), az alacsonyan fekvő, tavasszal víz borította részeken nem zsombékoló magassárrétek (B5), magaskórósok (D5), bokorfüzesek (J3) húzódnak.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

A völgy állandó vízhatástól mentes részein erősebb az emberi hatás, így itt nagyobb területen fordulnak elő **féltermészetes bolygatott és gyomos élőhelyek**. A perekaci mezőgazdasági telephely közelében lévő domb- és hegyvidéki gyomos üde gyepek (08), valamint a völgyoldal domb- és hegyvidéki gyomos száraz gyepei (07) döntően mesterséges hatásra alakultak ki. A töltés mentén taposott gyomnövényzet (013) jellemző.

A növényzet állapota mellett az ökológiai kapcsolatok működésének jelentős meghatározója a **folyosó szélessége**, amely a külterületi részen **jellemzően 200-250 m**. Az ökológiai kapcsolatok zavartalan működését veszélyezteti, hogy a folyosó – az intenzív szántóföldi hasznosítás területfoglalása miatt – **több helyen jelentősen elkeskenyedett**. Az intenzív szántók, illetve a vízfolyások, és az azok felduzzasztásával létrehozott halastavak között **helyenként csak 15-20 m széles növényzav** húzódik.

Kedvező vonás, hogy a folyosó többé-kevésbé **folyamatos jellegű**, jelentősebb elválasztó hatással bíró **ökológiai gátak nincsenek**.

Összességében a külterületi szakaszokon – a belterületi részekhez képest – **kedvező ökológiai állapot** jellemző. Ugyanakkor **komoly problémát jelent az őzönnövények terjeszkedése**, s ez a helyzet – intenzív természetvédelmi kezelési munkálatok kivitelezése nélkül – várhatóan tovább fog romlani.

Az elmúlt évtizedben az ökológiai folyosó külterületi szakaszának állapotában **lényegi minőségjavulás nem következett be**. Ez döntően annak tudható be, hogy a környező mezőgazdasági területek magántulajdonban vannak, ugyanakkor sem az országos, sem a térségi, sem a helyi szervezetek nem rendelkeznek megfelelő eszközrendszerrel a Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2004-2009 által törekvésként megfogalmazott, a környezeti állapot javulását célzó intézkedések megvalósítására.

Belterületi szakasz

A patak belterületi szakasza mentén a vízkísérő természetes puha- és keményfás ligeterdők teljesen hiányoznak. Helyüket szabályos hálózatban **telepített erdészeti faültetvények**, döntően nemes nyárasok (S2) foglalták el. A völgytalpon kisebb foltban fehér fűzes (S3), a 61. számú főúttól D-re a völgyoldalban kis lucfenyves (S5) fordul elő. Ezeknek a nemesített és tájidegen fajokból álló állományoknak az ökológiai szerepe nagyságrendekkel kisebb, mint a területen honos fajokból álló erdők.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

A faültetvények között kisebb foltokban **féltermészetes bolygatott és gyomos élőhelyek** jelennek meg. A völgytalp vizenyős részein jellegtelen és másodlagos mocsarak és sásosok (O1) fordulnak elő, a töltés mentén és a Kórházi-tó környékén taposott gymnóvénnyet (O13) jellemző.

Természetközeli élőhelyeket a kisebb foltokban előforduló égerligetek (J5) és bokorfüzesek (J3) képviselnek.

A folyosó szélessége 50-300 méter között változik, **jellemző szélessége 150-200 m**. A növényzet degradáltsága mellett az ökológiai kapcsolatok zavartalan működését jelentős mértékben akadályozza az is, hogy a **folyosó több helyen jelentősen összeszűkül**. A 61. számú főúttól D-re az Unió ipartelep „ékelődik be” a patak menti zöldfelületbe. A patak D-i szakaszán, a torkolat előtti részen a környező ipari és vasúti telephelyek között a patak menti zöldsáv mindössze 15-20 m széles.

A mindössze 2 km hosszú szakaszon a folyosót **négy közút és egy vasútvonal keresztezi**, amelyek alatt csak a patak átvezetése biztosított, szűk átvezetéseknél. Ebből következően a közlekedési útvonalak az élővilág számára **ökológiai gátakat** képeznek.

A fenti kedvezőtlen folyamatok hazánk szinte minden élővízfolyás menti ökológiai folyosója esetében előfordulnak, hiszen a vízfolyások mentén jellemzően települések jöttek létre, a vízfolyásokat és a vízparti ligeteket közlekedési utak keresztezik.

Összességében már önmagában az a tény, hogy a Kis-Konda-patak teljes szakasza mentén megmaradt egy többé-kevésbé folyamatos jellegű ökológiai folyosó, amely a zavaró tényezők ellenére valószínűsíthetően működik, **országos szinten is igen ritka adottság**, amelynek **megőrzése kiemelkedő fontosságú**.

Az ökológiai folyosó belterületi szakaszának állapotában **lényegi minőségi javulást eredményezhet az az élőhely-rehabilitációs munka, amelynek KEOP pályázat keretében finanszírozott kivitelezési szakasza 2013-2014-ben zajlott**. A végrehajtott tevékenységeket az „1.4.2. Természetvédelmi programok, intézkedések – kezelés, fejlesztés” című fejezetben mutatjuk be részletesen.

Veszélyeztető tényezők

A környező területek intenzív hasznosítása következtében a Kis-Konda-patak menti ökológiai folyosó zavartalan működését szinte teljes szakaszán számos tényező akadályozza, melyek a külterületi és belterületi szakaszon különbözőek.

Külterületi szakaszok

A külterületi szakaszon a folyosót alkotó növényzetet és a patakot a legnagyobb mértékű környezetterhelés a környező, magasabb fekvésű területek intenzív hasznosítású szántóföldjeiről **le mosódó agrokemikáliák** révén éri. Ennek mértéke különösen azért jelentős, mert az intenzív szántók, illetve a vízfolyások, és az azok felduzzasztásával létrehozott tavak között helyenként igen keskeny, mindössze 15-20 m széles a szűrő szerepet betöltő növényzav.

További terhelést jelentenek az **engedély nélküli hulladéklerakatok**, amelyek legnagyobb számban a 61. számú főúttól É-ra fekvő szakaszon fordulnak elő. A hulladék döntő része építési törmelék, amely közé azonban jellemzően kommunális hulladék is került. A helyzet az elmúlt években a völgy védetté nyilvánításának és a rendszeres használatnak köszönhetően javult, de még további feladatok vannak, különösen a szemléletformálás terén.

A Tüskei-horgásztónál az intenzív hasznosítás miatt nem elhanyagolható a szervesanyag- és egyéb terhelés, amely részben az **üdülőttelep csatornázatlanságából**, részben a **bevetésekből** ered. A nagymértékű terhelések következtében a **tó továbbra is gyors ütemben eutrofizálódik**, a hasznosítást biztosító állapot fenntartása időről időre intenzív beavatkozást tesz szükségessé.

Belterületi szakasz

A város belterületén az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése ellen hatnak a **lakó-, az ipari és a közlekedési területek felől érkező terhelések**. Habár a szennyvízcsatorna-hálózat az elmúlt évtizedben a város nagy részén kiépült, a korábban használt, jellemzően nem szigetelt egyedi közműpótló berendezések felől feltehetően még ma is éri terhelés a patakot. A völgyet keresztező közlekedési utakról és a közlekedéshez kapcsolódó egyéb infrastruktúra elemek (pl. benzinkutak) területéről elvezetésre kerülő szennyezett csapadékvíz jellemzően már csak alkalmanként kerül be a patakba.

A patak menti zöldterületeket a városlakók egy része – a szervezett hulladékgyűjtés ellenére – **illegális hulladék-elhelyezésre** használja. A rövid szakaszon több kisebb engedély nélküli hulladéklerakat van. A hulladék döntő része építési törmelék, amely közé azonban jellemzően kommunális hulladék is került. A háztartási hulladék illegális lerakása az elmúlt években jelentősen visszaesett, míg az építési törmelék lerakása gyakorlatilag megszűnt. Ebben fontos szerepet játszott az a KEOP pályázat keretében finanszírozott, 2013-2014-ben kivitelezett élőhely-rehabilitációs projekt, amelynek egyik eleme a völgy városi szakasza déli részének hulladéktól való megtisztítását célozta

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

(részletesen lásd: „1.4.2. Természetvédelmi programok, intézkedések – kezelés, fejlesztés” című fejezet).

A **völgy mentén települt ipari üzemekben** folyó tevékenység a **nem megfelelő technológiai fegyelem** miatt feltételezhetően nem elhanyagolható mértékű tényleges és potenciális terhelést jelent, különös tekintettel a havária jellegű szennyezésekre.

A fenti környezetterhelő tényezők jelentős mértékben **akadályozzák az ökológiai folyosó zavartalan működését, veszélyeztetik természetközeli élőhelyeit és egyedi természeti értékeit.**

1.2.2. Helyi szintű védelem

1.2.2.1. Helyi jelentőségű védett természeti területek és értékek

Történeti közelítésben a város közigazgatási területén helyi szintű védett természeti területek kijelölésére, kihirdetésére három lépcsőben került sor, melyek a következők:

1. A **rendszer váltás előtt, 1976-ban kapott megyei szintű védeltséget a Szigeterdő, a Gólyavár és az Újdombóvári vadgesztenye fasor.** Ezek a természeti területek és értékek a rendszerváltást követően – a jogszabályi változásokból adódóan – zavaros jogi státuszba kerültek. A megyei védeltség megszűnését követően a korábban megyei védeltséget élvező védett természeti területek közül a Szigeterdő és az Újdombóvári vadgesztenye fasor védeltségének tényét – a Tolna megyei Tanács megszűnését követően – 1992-ben önkormányzati határozatban (214/1992) erősítette meg a képviselő-testület. A Gólyavár védeltségéről nem született határozat. Helyi szintű védelmüket végül Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testülete 2004-ben a Dombóvár Város helyi jelentőségű természeti értékeinek védelméről szóló 10/2004. (IV.19.) rendelettel (5. §) megerősítette.

2. Új helyi szintű védett természeti területek és értékek kihirdetésére került sor **2004-ben**, amikor – Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2004-2009 alapján – Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testülete elfogadta a **Dombóvár Város helyi jelentőségű természeti értékeinek védelméről szóló 10/2004. (IV.19.) rendeletet.** A rendelet a három megyei védeltséget élvező objektum jogi védeltségének megerősítése mellett további 6 természeti területet (**Kis-Konda-patak völgye, Bontovai-tó, Nyerges-erdő és -horgásztó, Tüskei tölgyes maradványerdő, Dombóvári „tűzlepkés-rétek” és Gunarasi tölgyes maradványerdő**), valamint 13 természeti értéket (**fákat, fasorokat**) nyilvánított helyi védetté.

3. Dombóvár Város helyi jelentőségű természeti értékeinek védelméről szóló 10/2004. (IV.19.) rendelet módosításával **2007-ben** kapott helyi szintű jogi védelmet a **Gunaras parkerdő természetvédelmi terület** (beiktatta a 11/2007.(II.22.) R.).

Dombóvár közigazgatási területén összességében – a védett fák, fasorok nélkül – **695,2 hektár** áll helyi szintű természetvédelmi oltalom alatt, ami a település teljes közigazgatási területének mintegy **8,9%-a.**

A helyi szintű védett természeti területeket és értékeket az alábbiakban mutatjuk be.

Szigeterdő természetvédelmi terület

Védetté nyilvánítás éve (jogszába-ly száma): 1976 (43.051/1976);
véde-
tettség megerősítése: 2004
(10/2004. önkormányzati rendelet)

Terület: 4,8 ha

Helyrajzi szám: 1882/3

GPS: N 46° 21,929' E 18° 8,106'

Tulajdoni helyzet:

önkormányzati tulajdon

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A Szigeterdő a környéken nagyrészt kiirtott síkvidéki tölgyes-juharos-körises növénytársulás természetközeli állapotú maradványfoltja. Az idős (70-150 éves) kocsányos tölgyekből (*Quercus robur*), mezei juharokból (*Acer campestre*) és magas körisekből (*Fraxinus excelsior*) álló erdőréssz számára biztosít élőhelyet. Madárfaunája igen gazdag: a rendszeresen költő fajok száma 18, az alkalmi költőké 13, a megfigyelt téli vendégek száma 9. Az idős fák természetes üregeiben és a kihelyezett költőládákban több ritka, védett madárfaj is költ, mint például az erdei fülesbagoly (*Asio otus*), a macskabagoly (*Strix aluco*) és a füles kuvik (*Otus scops*). Táplálkozásként és őszi-téli madárvendégként olyan ritka madárfajokkal találkozhatunk, mint például a csonttollú (*Bombycilla garrulus*), a süvöltő (*Pyrrhula pyrrhula*), a léprigó (*Turdus viscivorus*), a kis és a kormos légykapó (*Ficedula parva* és *F. hypoleuca*), a kerti geze (*Hippolais icterina*), a búbos banka (*Upupa epops*), a berki tücsökmadár (*Locustella fluviatilis*), a zöld küllő (*Picus viridis*) és a fekete harkály (*Dryocopus martius*). Ritka, védett emlősök is előfordulnak, mint például a mókus (*Sciurus vulgaris*) és a keleti sün (*Erinaceus concolor*).

A természetközeli erdőrésszel mellett a későbbiekben egy angolkertet alakítottak ki. A parkban díszcserjék (magyal - *Ilex aquifolium*, hóbogyó - *Symphoricarpos orbiculatus*, hibiszkusz - *Hybiscus syriacus*, fagyal - *Ligustrum vulgare*), örökzöld és lombhullató díszfák (pl. tiszafa - *Taxus baccata*, japánakác - *Sophora japonica*, páfrányfenyő - *Ginkgo biloba*, liliomfa - *Magnolia kobus*, tulipánfa - *Liriodendron tulipifera*) egyaránt előfordulnak.

A park DNY-i szélén állnak egy középkori vár és lakótorony maradványai (részletesen ld. 1.2.2. „Ex lege” védett természeti értékek c. fejezet). A vár és környéke országos jelentőségű régészeti lelőhely.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

A parkban kapott helyett Horvay János 1848-as első független magyar kormányt ábrázoló szoborcsoportja, amely 1951-ig a Parlament előtti téren állt⁸. A politikai okokból eltávolított szobrokat 1972-73-ban állították fel Dombóváron. A szoborcsoport és a vár országosan védett műemlék.

A park a Kapos-völgy egyik terasz-szigetén helyezkedik el, amely egy korábban nagyobb kiterjedésű terasz felszabdalódásával keletkezett. A város területén, illetve a Kapos jelenlegi árterén több teraszsziget is található. Ezek közül a szigeterdei a legnagyobb méretű és legkevésbé erodálódott, így típusossága következtében helyi szintű felszínalkatani értéket jelent.

A SZOBORCSOPORT KÖZPONTI EGYSÉGE ÉS KÖRNYEZETE

A PARK TERMÉSZETSZERŰ RÉSZÉ

Természetvédelmi érték(ek) jellege és minősítése:

- országos jelentőségű kultúrtörténeti értékek;
- helyi jelentőségű növénytani (dendrológiai), állattani és felszínalkatani értékek;
- helyi jelentőségű településképi elem.

Jogi helyzet: A természetvédelmi oltalom, a régészeti és műemléki védelem helyzete rendezett. A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény alapján a vár és környéke országos jelentőségű régészeti lelőhelyként kiemelt védelmet élvez, a szoborcsoport és a vár országosan védett műemlék, míg a park teljes területe műemléki környezetnek minősül.

Kezelési terv: A védetté nyilvánító önkormányzati rendeletben a főbb kezelési irányelvek kerültek meghatározásra. A hatályos jogszabálynak (30/2001. KöM rendelet) megfelelő természetvédelmi kezelési terv nem készült. A parkra 2015 tavaszán az önkormányzat megbízásából Török Péter tájépítész vezetésével fejlesztési terv készült.

Természetvédelmi kezelési intézkedések: A cserjeszintet az 1990-es évek elején – közbiztonsági okokból – szinte teljesen kiirtották, ami jelentősen csökkentette a természetszerű jelleget és az élőhelyi szerepet. Jelenleg a parkban rendszeresen elvégzik a legszükségesebb fenntartási munkákat, az előregedett fák pótlása azonban nem rendszeres. A parkban a Magyar Madártani Egyesület Dombóvári Csoportja

⁸ A szoborcsoport újonnan elkészített másolatát 2015-ben avatták újra a budapesti Kossuth téren.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

fészekodúkat helyezett ki, a madarak és a denevérek fészkelésének elősegítésére. A park természeti és kultúrtörténeti jelentősége tájékoztató táblákon kerül bemutatásra.

Hasznosítás: A közpark a város lakóinak kedvelt pihenőhelye.

Állapot: A rendszerváltást követő időszakban a park kezelése nem egységes szempontok alapján történt, így annak állapota kertépítészeti szempontból leromlott. A gazdag élővilág szemléletesen jelzi a természetközeli állapotot, habár a természetközeli jelleget csökkenteti, hogy a cserjeszintet – közbiztonsági okokból – szinte teljesen kiirtották.

Veszélyeztető tényezők: Az idős kocsányos tölgyeket az alacsony talajvízszint aktuálisan veszélyezteti, amely probléma megoldását nehezíti, hogy a park lakóházak és egyéb épületek közé ékelődik. A park épített elemeinek potenciális veszélyeztető tényezője a szándékos rongálás.

Újdombóvári vadgesztenye fasor

Terület: -

Védetté nyilvánítás éve (jogszába száma): 1976 (43.050/1976); védettség megerősítése: 2004 (10/2004. önkormányzati rendelet)

Helyrajzi szám: 3368

GPS: N 46° 23,000' E 18° 9,038' (K-i végpont)
N 46° 22,934' E 18° 8,696' (Ny-i végpont)

Tulajdoni helyzet: önkormányzati tulajdon

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A vadgesztenye (*Aesculus hippocastanum*) fasor az újdombóvári Fő út római katolikus templomig tartó szakaszát szegélyezi mindkét oldalon, mintegy fél kilométer hosszúságban. Az állomány kora 80-90 év. Az összesen 114 db egyed jellemző magassága 10-12 m, törzsátmérőjük 50-70 cm, lombkorona-átmérőjük 6-8 m. Az utóbbi évtizedekben országsszerte jelentősen csökkent a városi ártalmakat nehezen viselő, lassú növekedésű vadgesztenyéből álló fasorok száma.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Természetvédelmi érték(ek) jellege és minősítése:

- helyi jelentőségű növénytani (dendrológiai) érték;
- helyi jelentőségű településképi elem.

Jogi helyzet: A természetvédelmi oltalom helyzete rendezett.

A VADGESZTENYE FASOR AZ
ÚJDOMBÓVÁRI FŐ ÚT KÉT
OLDALÁT SZEGÉLYEZI

Kezelési terv: A védetté nyilvánító önkormányzati rendeletben a főbb kezelési irányelvek kerültek meghatározásra. A hatályos jogszabálynak (30/2001. KöM rendelet) megfelelő természetvédelmi kezelési terv nem készült.

Természetvédelmi kezelési intézkedések: A fason rendszeresen végeznek aknázómoly-irtást: permeteznek, és a lehullott leveleket minden ősszel összegyűjtik, majd elszállítják.

Hasznosítás: –

Állapot: Megfelelő. Az elmúlt években elvégzett vizsgálat szerint a faegyedek többsége jó állapotban van, néhány egyed esetében azonban kivágás, pótlás szükséges.

Veszélyeztető tényezők: A faszor állapotát az aknázómoly (*Cameraria ohridella*) évi három-négy rajzása és a gépjárműforgalom okozta légszennyezés aktuálisan veszélyezteti.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Gólyavár természetvédelmi terület

Védetté nyilvánítás éve
(jogszába száma): ismeretlen⁹;
védetség megerősítése: 2004
(10/2004. önkormányzati
rendelet)

Terület: 3,1 ha

Helyrajzi szám: 0350, 0351/1,
0352, 0353/1 (részben) ¹⁰

GPS: N 46° 21,836' E 18° 7,354'

Tulajdoni helyzet:
önkormányzati tulajdon

Természet- és műemlékvédelmi jelentőség rövid bemutatása: A Kapos-völgy egyik terasz-szigetén valószínűleg a tatárjárás után épült a vár. Első ismert írásos emléke az Árpád-ház kihalását követő időkből származik, ekkor a Vencel-párti Henrik bán szerezte meg. Károly Róbert hatalmának megszilárdítása után az egykori királyi javakat visszavette és a vár 1326-ban csere útján a Csák nemzetség birtokába került. Az új birtokos család a helynév alapján Dombainak nevezte magát. Dombay János halála után felesége, Werbőczy Örzse révén a vár Werbőczy Imre birtokába került. A várban tartózkodott 1537-ben Tinódi Lantos Sebestyén, itt írta meg „Jázon és Medea” című széphistóriáját. A török az 1543-44. évi hadjáratban elfoglalta a várat. Itt rendezték be a budai pasalik koppányi szandzsákjának egyik központját, a török állandó katonaságot tartott benne. A vár környékét 1683-ban a Bécs alól menekülő Ali Musztafa csapatai felperzseltek. A várat a XIV-XVII. században patkó alakban település övezte, amelyről egyes kutatók azt feltételezik, hogy Dombóvár település őse, a középkori Dombó, ahol templom is állt. Részletes régészeti kutatása 2015 tavaszán az önkormányzat megbízásából megkezdődött.¹¹

Az egyik falrészlet tetején korábban rendszeresen fészkel és költött egy fehér gólya (*Ciconia ciconia*) pár.

⁹ A védetség tényéről mindössze a Tolna Megyei Vagyonátadó Bizottság levelét sikerült fellelni, amelyben 1992-ben önkormányzati tulajdonba adásra ajánlotta fel a korábban megyei szinten védett természeti területet.

¹⁰ A hatályos rendeletekhez képest aktualizált lista.

¹¹ A vár történetének leírása a 2015. évi kutatások legújabb eredményeit tükrözi, ami azonban az elkövetkező években a kutatások folytatásával változhat.

*Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020**A GÓLYAVÁR MEGMARADT FALRÉSZEI (2015)*

Természet- és műemlékvédelmi érték(ek) jellege és minősítése:

- országos jelentőségű kultúrtörténeti érték
- országos jelentőségű régészeti érték
- fokozottan védett állatfaj (fehér gólya) fészkelőhelye

Jogi helyzet: A természetvédelmi oltalom helyzete rendezett. Az „ex lege” védelem – a jogi védelemhez szükséges hatósági határozat hiányában – még nem hatályos. A régészeti és műemléki védelem helyzete rendezett. A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény alapján a vár és környéke országos jelentőségű régészeti lelőhelyként kiemelt védelmet élvez, a vár országosan védett műemlék, míg a körülötte lévő terület műemléki környezetnek minősül. A vár helyi műemléki védelem alatt áll.

Kezelési terv: A védetté nyilvánító önkormányzati rendeletben a főbb kezelési irányelvek kerültek meghatározásra. A hatályos jogszabálynak (30/2001. KöM rendelet) megfelelő természetvédelmi kezelési terv nem készült.

Természetvédelmi kezelési intézkedések: A vár kultúrtörténeti jelentősége tájékoztató táblán kerül bemutatásra. A fehér gólya ismételt fészkelését az egyik falszakasz tetején fészektartó kosár segíti. A természetvédelmi kezelés részeként 2015-ben megkezdődött a terület részletes régészeti feltárása.

Hasznosítás: A várrom tövében lakóház áll, a körülötte fekvő területrészt hobbykertként hasznosított.

Állapot: Rossz. A várnak már csak néhány omladozó fala maradt meg. Környezete – a rossz állapotú lakóházzal és a konyhakertekkel – a kultúrtörténeti emlékhöz méltatlan.

Veszélyeztető tényezők: Esztétikai szempontból aktuális veszélyeztető a kultúrtörténeti emlék közvetlen környezetében folyó kertművelés. Potenciális veszélyeztető tényező a vár közvetlen környezetében új építmények megjelenése, ami esztétikailag és a rálátás szempontjából sem kívánatos.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi terület

Védetté nyilvánítás éve (jogszába száma):
2004 (10/2004. önkormányzati rendelet)

Terület: 388,6 ha ¹²

Helyrajzi szám:

036/1, 036/2, 039/15, 039/16, 042/1, 042/2,
043, 046, 047, 048/1, 049, 051, 052, 053, 054,
058, 062, 063, 064, 065, 0121, 0122, 0124,
0125, 0132, 0133, 0134, 0146/2, 0148, 0158,
0161, 0162, 0163, 0164, 0166, 0169, 0170,
0171, 0173, 0174, 0175, 0176, 0187, 0188,
0189, 0190, 0191, 0192, 0193, 0194/2, 0199,
0200, 0201, 0204, 1977, 1979/1, 2046, 2047,
2049/1, 2049/2, 2162, 2169/3, 2169/4,
2873/6, 2873/9, 2873/10, 2875/2, 2876/1,
2876/2, 2877, 2878/6, 2889, 2892, 2893/1,
2893/2, 2894/5, 2913/1, 2913/2, 2913/3,
2914, 2915/1, 2915/2, 2915/3, 2916/1,
2916/2, 2917, 2918, 2919, 2921, 2922, 2923,
4641/2, 4647 ¹³

GPS:

N 46° 27,644' - E 18° 8,444'
(a TT É-i pontja),
N 46° 25,493' - E 18° 8,295'
(Kiskondai-halastavak D-i gátja),
N 46° 23,636' - E 18° 8,286'
(belterületi szakasz súlyponti koordinátája),
N 46° 22,582' - E 18° 8,695'
(a TT D-i pontja)

Tulajdoni helyzet:

állami tulajdon, önkormányzati tulajdon és magántulajdonosok

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A tőzégbányászat által létrehozott mélyedésekben, a Kis-Konda-patak felduzzasztásával létrehozott Tüskei-horgásztó és Kiskondai-halastavak környékén változatos, mozaikos jellegű, természetközeli állapotú vizes élőhelyek, vízparti ligetek helyezkednek el.

¹² A hatályos rendelethez képest pontosított adat.

¹³ A hatályos rendelethez képest aktualizált lista.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Természetvédelmi szempontból kiemelten értékes élőhelyek a Perekaci-árok befolyójánál kialakult tőzegláp és láprét, valamint a völgy külterületi szakaszának nyugati oldalán, egy kisebb oldalvölgyben fakadó vizekhez kapcsolódóan létrejött zombéksásos.

A változatos terület számos ritka, védett faj számára biztosít élőhelyet és táplálkozóterületet (*ld. 2. melléklet*). A vizes élőhelyi jellegből adódóan különösen kétéltű- és hüllőfaunája értékes. Az emlősök közül kiemelkedő a fokozottan védett vidra (*Lutra lutra*) előfordulása. A völgyben 1980 óta folyik madárgyűrűzés és vonuláskutatás, így a madárfaunára vonatkozóan részletes adatok állnak rendelkezésre. A megfigyelt fajok száma 204, amelyek között 167 ritka, védett madárfaj is előfordul, mint például a réti sas (*Haliaeetus albicilla*), a nagy kócsag (*Egretta alba*), a kis kócsag (*Egretta garzetta*), a bölömbika (*Botaurus stellaris*), a fekete gólya (*Ciconia nigra*) és a fehér gólya (*Ciconia ciconia*). A belterületi szakasz kis vízfelületei olyan áttelelő madarak kedvelt pihenőhelye, mint például a guvat (*Rallus aquaticus*) és a vízityúk (*Gallinula chloropus*). Kóborlóként figyeltek már meg békászó sast (*Aquila pomarina*), halászsast (*Pandion haliaetus*) és vándorsólymot (*Falco peregrinus*) is. A kétéltűek 16 hazai képviselőjéből 11 faj előfordulása bizonyított. Több ezres példányszámú a kecskebéka (*Pelophylax kl. esculentus*), vöröshasú unka (*Bombina bombina*), a kis tavibéka (*Pelophylax lessonae*) és tavi béka (*Pelophylax rudibondus*), és előfordul a barna ásóbéka (*Pelobates fuscus*), valamint a pettyes göte (*Triturus vulgaris* vagy *Lissotriton vulgaris*) és a tarajos göte (*Triturus cristatus*) is. A hüllő közül jelentős a vízisikló (*Natrix natrix*), kockás sikló (*Natrix tessellata*), mocsári teknős (*Emys orbicularis*) és a fürge gyík (*Lacerta agilis*) állománya is, és bizonyított a lábatlan gyík vagy törékeny kuszma (*Anguis fragilis*) és a rézsikló (*Coronella austriaca*) jelenléte is. A természetvédelmi területen előforduló védett állatfajok listáját a 2. melléklet tartalmazza.

Az ártéri ligetekben helyenként terebélyes, idős tölgyek – például a völgy keleti oldalán, az „őreg tölgyről” elnevezett forrás közelében álló hatalmas kocsányos tölgy (törzskerület: 433 cm) – őrzik az eredeti erdei társulások emlékét.

A patak völgy különleges természeti képződményei és egyben kultúrtörténeti emlékei a források, kutak. A patak völgy keleti oldalán az *Őreg fűz-forrás* és a *Kétágú-forrás*, a nyugati oldalon a *DŐPTE-forrás* és az *Őreg tölgy-forrás* ismert. Ezek közül a Kétágú-forrás és az Őreg tölgy-forrás természetes fakadású, a másik kettő vízfakadás esetében kút mélyítésével tették elérhetővé a felszín alatti vizeket. Egykor fontos szerepet tölthettek be a völgy mentén elhelyezkedő mezőgazdasági területeken dolgozók ivóvízzel való ellátásában.

Természetvédelmi érték(ek) jellege és minősítése:

- helyi szinten értékes természetszerű élőhelyek;
- országos szinten értékes, védett és fokozottan védett állatfajok élő- és táplálkozóhelye;
- a Kis-Konda-patak menti regionális jelentőségű ökológiai folyosó része;
- helyi szinten értékes tájképi elemek.

Kezelési terv: A védett természeti területre természetvédelmi kezelési terv készült, aminek a tervezési időszaka 2008-2017.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

A TUSKEI-HORGÁSZTÓ (FENT), RÁLÁTÁS A KISKONDAI-HALASTAVAKRA (BALRA LENT) ÉS IDŐS TÖLGY A TAVAK MENTI ERDŐBEN (JOBBRA LENT)

Természetvédelmi kezelési intézkedések: A patak mentén haladó egykori kisvasúti töltésen nordic walking útvonalat alakított ki az Önkormányzat, amely mentén rendszeresen elvégzik az útvonal járhatóságát és a vonzó környezetet biztosító kezelési munkálatokat. A Tüskei-horgásztó környezetét – az Önkormányzattal kötött haszonbérleti szerződés alapján – a horgászegyesület folyamatosan rendben tartja. A természetvédelmi terület állapotát, az ott folyó tevékenységeket rendszeresen ellenőrzik a Dombóvári Önkéntes Polgári Természetőr Egyesület (DÓPTE) polgári természetőrei, amely munkát az önkormányzattal együttműködésben végzi a szervezet. A DÓPTE az elmúlt években a források, kutak rendben tartásában is szerepet vállalt. A területen a Magyar Madártani Egyesület Dombóvári Csoportja Nagy Sándor helyi tanár vezetésével rendszeres madártani kutatást végez. A terület déli, belváros közeli szakaszán az Önkormányzat 2012-2013-ban helyi vállalkozók bevonásával komplex élőhely-rekonstrukciós munkálatokat valósított meg (részletesen lásd „A természeti örökség megőrzését szolgáló programok” című fejezet). Jelenleg az önkormányzattal kötött megállapodás alapján köz munkások közreműködésével a Dombóvári Roma Nemzetiségi Önkormányzat vesz részt a természetvédelmi kezelési munkálatok elvégzésében.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Hasznosítás: A völgyben – jelentős részben az egykori kisvasút töltésén – húzódik a Dombóvári Nordic Walking Park útvonalhálózatának legnagyobb összefüggő szakasza. A védett természeti terület déli szélén van az önkormányzattal együttműködésben dolgozó DÖPTE bázishelye, amely egyfajta természetvédelmi központként szolgál, és számos rendezvénynek ad helyet. A Tüskei-horgásztavon intenzív horgászat zajlik, mellette üdülőtelep alakult ki. Az üdülőtelepen van a Madárvárta, a Magyar Madártani Egyesület Dombóvári Csoportjának bázisa, oktatóközpontja, ahol rendszeresen fogadnak iskolás csoportokat. A tó környékének természeti értékei tájékoztató táblákon kerülnek bemutatásra. A Kiskondai-halastavakon intenzív halgazdálkodás folyik.

Állapot: A Tüskei-horgásztó a nagymértékű szervesanyag-terhelés következtében gyors ütemben eutrofizálódik. A tó egyes partszakaszait (elsősorban a csónakkikötők környékén) az elmúlt években helyenként természet- és tájidegen anyagokkal (beton, fém, vasbeton) stabilizálták, ami a területre jellemző természeti jellegtől anyagában, látványában és szellemiségében egyaránt idegen. A szárazföldi területek helyenként gyomosak, sok helyen nagy számban fordulnak elő özönfajok (pl. magas aranyvessző, ártéri japánkeserűfű, bálványfa, gyalogakác, fehér akác, zöld juhar).

Veszélyeztető tényezők: A tavakat jelentős mértékű környezeti terhelés éri a környező, magasabb fekvésű területek intenzív hasznosítású szántóföldjeiről lemosódó agrokemikáliák révén. Ennek mértéke különösen azért jelentős, mert az intenzív szántók, illetve a vízfolyások, és az azok felduzzasztásával létrehozott tavak között helyenként igen keskeny, mindössze 15-20 m széles a szűrő szerepet betöltő növényzav. A Tüskei-horgásztó környékének intenzív hasznosítása miatt jelentős a szervesanyag- és egyéb terhelés, amely részben az üdülőtelep csatornázatlanságából, részben a bevetésekből ered. Az intenzív hasznosítással tovább folytatódhat a tópart esztétikai értékét csökkentő művi elemek terjeszkedése. Aktuális és potenciális veszélyeztető tényező az özönfajok terjeszkedése.

Bontovai-tó természetvédelmi terület

Védetté nyilvánítás éve (jogszábaály száma):

2004 (10/2004. önkormányzati rendelet)

Terület: 18,3 ha

Helyrajzi szám:

012 (részben), 015 b, c, d, f, 019/6 a, b

GPS: N 46° 23,395' E 18° 7,051' (a tó gátja)

Tulajdoni helyzet:

magántulajdon és önkormányzati tulajdon (012)

*Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020***Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:**

A tőzegbányászat által létrehozott mélyedésben, a Perekaci-árok vízfolyásának felduzzasztásával létrehozott halastó és környékének fás élőhelyei a környező „agrársivatagban” üde színteret jelentenek és egyben fajgazdag élővilág számára biztosítanak élőhelyet és táplálkozóterületet. A terület nagy kiterjedésű nádasában, gyékényeseiben, valamint a sűrű parti cserjésekben zavarásra érzékeny fajok is megtalálják életfeltételeiket.

A vizes élőhelyi jellegből adódóan különösen kételtű-, hüllő- és madárfaunája értékes. Több ezres egyedszámban él a területen a kis tavibéka (*Pelophylax lessonae*), a tavi béka (*Pelophylax rudibondus*), a kecskebéka (*Pelophylax kl. esculentus*), jelentős a vöröshasú unka (*Bombina bombina*) állománya, előfordul a két varangy, az erdei béka (*Rana dalmatina*), a zöld levelibéka (*Hyla arborea*), a ritka barna ásóbéka (*Pelobates fuscus*) is, a gőtétet a tarajos gőte (*Triturus cristatus*) képviseli. A hüllők közül a leggyakoribbak a vízi és a kockás sikló (*Natrix natrix* és *N. tessellata*), találkozhatunk az erdei siklóval (*Zamenis longissimus*) és a mocsári teknőssel (*Emys orbicularis*) is, bizonyított a lábatlan gyík vagy törékeny kuszma (*Anguis fragilis*) jelenléte.

A védett természeti területen eddig megfigyelt madárfajok száma meghaladja a százat, amelynek közel a fele költ is a területen. Minden évben megfigyelhető, alkalmanként költ is a fokozottan védett cigányréce (*Aythya nyroca*), rendszeres költő a guvat (*Rallus aquaticus*). A nagyobb testű gémfélék, így a nagy kócsag (*Egretta alba*), a szürke gém (*Ardea cinerea*) és a bakcsó (*Nycticorax nycticorax*) rendszeres látogatói az apró halakban gazdag tónak. Telente rendszeresen felkeresi a területet a fokozottan védett vidra (*Lutra lutra*) is.

A PEREKACI-ÁROK VÍZFOLYÁSÁNAK FELDUZZASZTÁSÁVAL LÉTREHOZOTT BONTOVAI-TÓ

Természetvédelmi érték(ek) jellege és minősítése:

- helyi szinten értékes természetszerű élőhelyek;
- fajgazdag élővilág;
- helyi szinten értékes tájképi elemek.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Kezelési terv: A védetté nyilvánító önkormányzati rendeletben a főbb kezelési irányelvek kerültek meghatározásra. A hatályos jogszabálynak (30/2001. KöM rendelet) megfelelő természetvédelmi kezelési terv nem készült.

Természetvédelmi kezelési intézkedések: –

Hasznosítás: A tavon intenzív horgászélet zajlik, ami hétvégeként tömeges jellegű.

Állapot: A horgásztó a nagymértékű szervesanyag-terhelés következtében gyors ütemben eutrofizálódik. A tóparton sok, természetidegen anyagok felhasználásával, igénytelenül kivitelezett építmény (ház, stégek) van. A szárazföldi területek helyenként gyomosak, helyenként nagy számban fordulnak elő özönfajok (pl. magas aranyvessző, ártéri japánkeserűfű, bálványfa, gyalogakác, fehér akác, zöld juhar).

Veszélyeztető tényezők: A tavat jelentős mértékű környezeti terhelés éri a környező, magasabb fekvésű területek intenzív hasznosítású szántóföldjeiről lemosódó agrokemikáliák révén. A tó környékének intenzív hasznosítása miatt jelentős a szervesanyag- és egyéb terhelés. Aktuális veszélyeztető tényező az özönfajok további terjedése.

Nyerges-erdő és -horgászto természetvédelmi terület

Védetté nyilvánítás éve (jogszabály száma): 2004 (10/2004. önkormányzati rendelet)

Terület: 78,24 ha ¹⁴

Helyrajzi szám: 0395, 0396, 0398/1, 0399/4 (út), 0399/7, 0399/8, 0399/11, 0399/13, 7901, 7902, 7903, 7904, 7905, 7906, 7907, 7908 ¹⁵

GPS: N 46° 20,453' E 18° 6,020' (Nyerges-erdő súlyponti koordináta), N 46° 20,698' E 18° 6,228' (Nyergesi-horgászto gátja)

Tulajdoni helyzet: magántulajdonosok és önkormányzati tulajdon (7901, 0399/7)

¹⁴ A hatályos rendelethez képest pontosított adat.

¹⁵ A hatályos rendelethez képest aktualizált lista.

*Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020***Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:**

A Nyerges-erdő a környező mezőgazdasági területek között szigetszerűen megjelenő viszonylag nagy kiterjedésű, idős, természetközeli állapotú dombvidéki gyertyános-kocsányos tölgyes. Az erdő kiváló fészkelőterületet biztosít számos ritka, védett madárfaj számára, mint például az egerészölyv (*Buteo buteo*), a karvaly (*Accipiter nisus*), a héja (*Accipiter gentilis*), a holló (*Corvus corax*), a fekete harkály (*Dryocopus martius*), a nyaktekerccs (*Jynx torquilla*) és a nagy fakopács (*Dendrocopos major*) (ld. 5. melléklet). Különösen énekesmadár és denevérfaunája jelentős. Az erdő aljnövényzetében ritka, védett növényfajok is élnek, mint például a farkasölő sisakvirág (*Aconitum vulparia*), a nemes májvirág (*Anemone hepatica*), a szártalan kankalin (*Primula vulgaris*), a szállkás és a széles pajzsika (*Dryopteris carthusiana* és *D. dilatata*) (ld. 1. melléklet).

A NYERGESI-HORGÁSZTÓ
(FENT) ÉS A NYERGES-ERDŐ
EGYIK TERMÉSZETSZERŰ
RÉSZELE (BALRA LENT)

Az erdő tőfelőli szélén álló „svájci lak” (Csery-villa; N 46° 20,550' E 18° 6,294') értékes építészeti és látványelem. Tömegarányai, díszítőelemei a Monarchia századfordulós

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

fürdőépületeinek hangulatát idézi. A villa közelében áll a kis Schréter ház (N 46° 20,557' E 18° 6,273'). A Csery-Schréter¹⁶ házaspár által építtetett épületeket 1977-ig lakták.

Feltételezhetően részben a mai erdő alatt vannak a középkori Nyerges-pusztai település maradványai, amelynek területét régészeti lelőhelyként tartják nyilván.

A Nyerges-forrás vizéből 1981-ben felduzzasztott, három tóból álló tó-együttes – különösen a két kisebb, hordalékszűrő szerepet betöltő, vízi növényzettel sűrűn benőtt, zavartalanabb vízfelület – értékes vizes élőhely, ritka, védett állatfajok, például a jégmadár (*Alcedo atthis*), a vízisikló (*Natrix natrix*) és a mocsári teknős (*Emis orbicularis*) előfordulásával (ld. 5. melléklet).

A Nyerges különleges természeti képződményei és egyben kultúrtörténeti emlékei a források. A legjelentősebb a Nyergesi-forráscsoport, amely vízhozama alapján „ex lege” védettnek minősül (részletesen lásd 1.2.1.5. „Ex lege” védett természeti területek és értékek című fejezet). A terület ÉNy-i részén, a Nyerges és a Szőlőhegy közötti mellékvölgyben, az árapasztó feletti részen, egymástól alig 30-50 méterre két állandó és egy időszakos jellegű forrás fakad. Az egyik forrás téglával kirakott foglalása jelzi, hogy korábban ivóvíznyerésre is használták.

Természetvédelmi érték(ek) jellege és minősítése:

- országos szinten értékes, védett állat- és növényfajok élőhelye;
- országos szinten értékes, védett állatfajok táplálkozóhelye;
- helyi szinten értékes tájképi elemegyüttes.

Kezelési terv: A védetté nyilvánító önkormányzati rendeletben a főbb kezelési irányelvek kerültek meghatározásra. A hatályos jogszabálynak (30/2001. KöM rendelet) megfelelő természetvédelmi kezelési terv nem készült.

Természetvédelmi kezelési intézkedések: Az erdő és a hozzá kapcsolódó Nyergesi-horgászto természeti értékei tájékoztató táblán kerülnek bemutatásra. Az önkormányzattal kötött megállapodás alapján közmunkások közreműködésével a Dombóvári Roma Nemzetiségi Önkormányzat vesz részt a természetvédelmi kezelési munkálatok elvégzésében.

Hasznosítás: A parkerdő (az egykori „Magyar-Szovjet barátsági pihenőpark”) a város lakóinak kedvelt kirándulóhelye. Az erdőben korábban erdei tornapálya volt. A központi tavon intenzív horgászélet zajlik. A környék a város lakóinak kedvelt kirándulóhelye.

Állapot: Az erdőfolt közepén nagyméretű vágásterületek vannak, az idősebb állományok területe és aránya fokozatosan csökken. Helyenként spontán módon terjed az akác (*Robinia pseudo-acacia*) és az erdei fenyő (*Pinus sylvestris*). A „svájci lak” és a kis Schréter ház állaga erősen leromlott. A két peremi tó a környező területekről történő kőzet- és talajleherdás következtében nagymértékben feltöltődött. A nagymértékű szervesanyag-terhelés miatt gyors ütemű az eutrofizáció.

¹⁶ A házaspár férfi tagja Schréter Zoltán (1882-1970) geológus, hidrológus, paleontológus, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja volt.

Veszélyeztető tényezők: Potenciális veszélyeztető tényező a természeti értékeket figyelmen kívül hagyó erdészeti kezelés (pl. tarvágás, idegenhonos fajok alkalmazása a felújítások során). Az értékes épített elemeket a kezelés hiánya közvetlenül veszélyezteti. A tavakat aktuálisan és potenciálisan veszélyezteti a feltöltődés, valamint a talajpusztulásból és a horgászatból adódó szervesanyag-terhelés.

Tüskei tölgyes maradványerdő természetvédelmi terület

Védetté nyilvánítás éve (jogszabály száma):
2004 (10/2004. önkormányzati rendelet)

Terület: 3,46 ha ¹⁷

Helyrajzi szám: 4587, 4588 (részben), 4589, 4577/1 ¹⁸

GPS: N 46° 23,718' E 18° 9,026' (súlyponti koordináta)

Tulajdoni helyzet: magántulajdon

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A síkvidéki cseres tölgyesek természetközeli állapotú maradványfoltja. A faállomány 50-100 éves, cserjeszintje sűrű. Az erdő kiváló madárélőhely.

Természetvédelmi érték(ek) jellege és minősítése:

- helyi szinten kiemelkedően értékes természetszerű élőhely;
- fajgazdag élővilág;
- helyi szinten jelentős oktatási-nevelési potenciál.

Kezelési terv: A védetté nyilvánító önkormányzati rendeletben a főbb kezelési irányelvek kerültek meghatározásra. A hatályos jogszabálynak (30/2001. KöM rendelet) megfelelő természetvédelmi kezelési terv nem készült.

¹⁷ A hatályos rendelethez képest pontosított adat.

¹⁸ A hatályos rendelethez képest aktualizált lista.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Természetvédelmi kezelési intézkedések: Az önkormányzattal kötött megállapodás alapján közmunkások közreműködésével a Dombóvári Roma Nemzetiségi Önkormányzat vesz részt a természetvédelmi kezelési munkálatok elvégzésében.

Hasznosítás: Gazdasági hasznosítású erdő. Az erdőrészben egy méhésztelepedett meg.

Állapot: Természetközeli állapot. Az erdőt sűrű feltáróút-hálózat tagolja. Enyhén szemetes.

Veszélyeztető tényezők: A gazdasági hasznosítás miatt közvetlenül veszélyeztetett. A természetközeli jellegét aktuálisan és potenciálisan is veszélyezteti az illegális hulladéklerakás. Távlatokban a belterület terjeszkedése veszélyezteti.

Dombóvári „tűzlepkés-rétek” természetvédelmi terület

Védetté nyilvánítás éve
(jogszába száma):
2004 (10/2004.
önkormányzati rendelet)

Terület: 187,45 ha
(Dosztányi-berek – 140,3 ha,
Szőlőhegyi-rét – 47,15 ha) ¹⁹

Helyrajzi szám: 0353/3,
0353/4, 0353/6, 0353/7,
0354/5 (részben), 0362/4,
0363/2, 0364/4, 0364/13,
0364/14, 0364/35, 0364/36,
0364/37, 0364/38, 0364/21,
0357/4, 0357/5, 0357/6,
0357/7, 0357/8, 0357/9-50,
0367/1-35 (Szőlőhegyi-rét) ²⁰

GPS: N 46° 21,901' E 18° 06,892' (Dosztányi-berek – súlyponti koordináta)
N 46° 22,041' E 18° 5,633' (Szőlőhegyi-rét – súlyponti koordináta)

Tulajdoni helyzet: állami tulajdon és magántulajdonosok

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A Kapos-völgy alacsony fekvésű, magas talajvízállású területeinek – Dosztányi-berek és Szőlőhegyi-rét – kiszáradó láprétejei számos ritka, védett faj élőhelyei és

¹⁹ A hatályos rendelethez képest pontosított adat.

²⁰ A hatályos rendelethez képest aktualizált lista.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

táplálkozóterületei (ld. 3. melléklet). Kiemelkedő jelentőségű az igen ritka havasi tűzlepke (*Palaeochrysope hippothoe*) előfordulása. A faj territoriális viselkedésű, szűkebb élőhelyét ritkán hagyja el, így megőrzésének hatékony eszköze a területi védelem. A berek a jelentős dombóvári fehér gólya (*Ciconia ciconia*) állomány táplálkozóterülete, tavaszi vízborított állapotában a vonuló vízimadarak fontos pihenőhelye, táplálkozóterülete. Az 1980 óta folyó ornitológiai megfigyelések során már 165 madárfajt észleltek, melyek nagyobb része táplálkozó-területként használja a folyó menti réteket. A terület a Kapos menti regionális jelentőségű ökológiai folyosó része.

Természetvédelmi érték(ek) jellege és minősítése:

- országos szinten értékes, védett és fokozottan védett állatfajok élő- és táplálkozóhelye;
- a Kapos menti regionális jelentőségű ökológiai folyosó része;
- helyi szinten értékes tájképi elem.

A DOSZTÁNYI-BEREK (FENT) ÉS A SZŐLŐHEGYI-RÉT (BALRA LENT) A HAVASI TŰZLEPKE ÉLŐHELYE

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Kezelési terv: A védetté nyilvánító önkormányzati rendeletben a főbb kezelési irányelvek kerültek meghatározásra. A hatályos jogszabálynak (30/2001. KöM rendelet) megfelelő természetvédelmi kezelési terv nem készült.

Természetvédelmi kezelési intézkedések: 2015-ben a területet lekaszálták. Jelenleg egy kisebb juhnyáj is legel a területen. A Dosztányi-berek déli részén álló gémeskutat az önkormányzat helyreállította.

Hasznosítás: Extenzív rét- és legelőgazdálkodás.

Állapot: Jó. Természetközeli állapot. Helyenként gyomos, egyre nagyobb számban fordulnak elő özönfajok (pl. selyemkóró – *Asclepias syriaca*).

Veszélyeztető tényezők: Aktuális és potenciális veszélyeztető tényező az özönfajok terjeszkedése. A Dosztányi-berek északnyugati részén egy kisebb sávot beerdősítettek, ami ellentétes a védetté nyilvánítási rendeletben meghatározott kezelési irányelvekkel. Potenciális veszélyeztető tényező az intenzív hasznosításba vétel és a beszántás. Fokozottan veszélyeztetné a tervezett M9-es gyorsforgalmi út kiépítése.

Gunarasi tölgyes maradványerdő természetvédelmi terület

Terület: 0,8534 ha

Védetté nyilvánítás éve (jogszabály száma):
2004 (10/2004. önkormányzati rendelet)

Helyrajzi szám: 0290/1

GPS: N 46° 23,741' E 18° 10,677'

Tulajdoni helyzet: magántulajdon

Megjegyzés: Az erdőt tarvágással letermelték, így **a korábbi értékes élőhely megszűnt, a védettség feloldása indokolt.**

A MEGSEMISÜLT TÖLGYES ÉLŐHELY
(2015)

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Gunarasi parkerdő természetvédelmi terület

Védetté nyilvánítás éve (jogszábaály száma): 2007 (10/2004. önkormányzati rendelet; beiktatta a 11/2007.(II.22.) rendelet)

Terület: 9, 9680 ha

Helyrajzi szám: 4898

GPS: N 46° 24,165' E 18° 9,568'
(súlyponti koordináta)

Tulajdoni helyzet: magántulajdon (osztatlan közös tulajdon)

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A vegyes fajösszetételű (tölgy, gyertyán, hárs, nyír, platán, juhar, lucfenyő, erdei fenyő, feketefenyő, vörösfenyő, akác), 40-50 éves erdő a szovjet-magyar barátság emlékére ültetett egykori Komszomol-park helyén nőtt. A parkerdő rekreációs szerepe – Gunaras közeli elhelyezkedésének és a 2000-es évek elején benne kialakított nordic walking útvonalnak köszönhetően – kiemelkedő.

Az erdőben a fehér madársisak (*Cephalanthera damasonium*) kb. 600 egyedet számláló állománya él. Magyarországon védett faj, eszmei értéke 10 000 Ft. Az erdő másik védett növényfaja a karcsú orbáncfű (*Hypericum elegans*), amelynek eszmei értéke 5 000 Ft.

FEHÉR MADÁRSISAK

Kiváló madárélőhely, több védett madárfaj – például a közép és a nagy fakopáncs (*Dendrocopus medius* és *D. major*) közép és nagy tarkaharkály, a karvaly (*Accipiter nisus*) – élőhelye. A hüllők közül bizonyított a fűrgye gyík (*Lacerta agilis*), a lábatlan gyík vagy törékeny kuszma (*Anguis fragilis*) és a rézsikló (*Coronella austriaca*) előfordulása.

A nyírfában gazdag területek két védett gombafaja a nyírfa-galambgomba (*Russula betularum*) és a halványuló galambgomba (*Russula pulchella*).

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

A VÉDETT FEHÉR MADÁRSISAK ELŐFORDULÁSI GYAKORISÁGA

A GUNARASI PARKERDŐ VEGYES FAJÖSSZETÉTELŰ ÜLTETETT ERDEI
A VÉDETT FEHÉR MADÁRSISAK ÉLŐHELYEI*Természetvédelmi érték(ek) jellege és minősítése:*

- helyi szinten értékes élőhely;
- védett növényfaj élőhelye;
- helyi szinten jelentős oktatási-nevelési és rekreációs potenciál.

Kezelési terv: A védetté nyilvánító önkormányzati rendeletben a főbb kezelési irányelvek kerültek meghatározásra. A hatályos jogszabálynak (30/2001. KöM rendelet) megfelelő természetvédelmi kezelési terv nem készült.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Természetvédelmi kezelési intézkedések: A parkerdőben az MME Dombóvári Csoportja madárodúkat helyezett ki. 2015-ben – a természetvédelmi alapterv felülvizsgálatának részeként – megtörtént a fehér madársisak állományfelmérése. Az önkormányzattal kötött megállapodás alapján közmunkások közreműködésével a Dombóvári Roma Nemzetiségi Önkormányzat vesz részt a természetvédelmi kezelési munkálatok elvégzésében.

Hasznosítás: védelmi rendeltetésű erdő

Állapot: Az erdőt sűrű feltáróút-hálózat tagolja. Enyhén szemetes. A lucfenyőket a szű károsítja, több egyed már kiszáradt, a fenyves pusztul. Aktív természetvédelmi célú beavatkozással az erdő élőhelyi jelentősége növelhető lenne.

Veszélyeztető tényezők: Aktuális és potenciális veszélyeztető tényező az illegális hulladéklerakás. A hatályos területrendezési terv egy közutat és nagyobb buszparkolót irányoz elő a védett fehér madársisak élőhelyén. Az egységes kezelést az elaprózott tulajdonosi szerkezet akadályozza.

Hunyadi téri fák, fasorok

Hely:	Hunyadi tér
Hrsz:	782/4, 51/7
GPS:	N 46° 22,458' E 18° 7,830' (DK), N 46° 22,497' E 18° 7,809' (DNy), N 46° 22,600' E 18° 7,868' (ÉK), N 46° 22,600' E 18° 7,825' (ÉNy)
Fafaj:	juhar (47 db), platán (46 db), japánakác (20 db), hárs (8 db), vadgesztenye (3 db), kőris (1 db)
Jellemzés:	páros oldal: hármás fasor (platán és juhar) páratlan oldal: kettős fasor (vegyes) jellemző magasság = 12-20 m, jellemző törzskerület: juhar – 150-210 cm; platán: 320-400 cm; japánakác – 170-190 cm
Jelentőség:	A Hamulyák Mihály által a XX. század elején megalkotott „Eszterházy sétatér” településképi, kultúrtörténeti és dendrológiai értéket képvisel.
Állapot:	3-5; több egyed repedezett törzsű; a fasor helyenként fiatalabb példányokkal van pótolva; egyes fákon több száraz, veszélyes ág található
Veszélyeztetettség:	légszennyezés, aknázómoly (vadgesztenye), csipkéző poloska (platán)
Kezelés:	a platán és vadgesztenyefákat rendszeresen permetezik a kártevők ellen; a száraz, balesetveszélyes ágakat időről időre eltávolítják
Megjegyzés:	a jogi oltalom nem terjed ki a 781/2. hrsz.-ú ingatlanon (SPAR) található faegyedekre (53/2004.(VIII.31.) sz. R.)

*Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020***Arany János téri fák**

<i>Hely:</i>	Arany János tér
<i>Hrsz:</i>	225/1
<i>GPS:</i>	N 46° 22,248' E 18° 7,602' (súlyponti koordináta)
<i>Fajajok:</i>	hárs (3 db), kőris (3 db), juhar (5 db), vadgesztenye (5 db)
<i>Jellemzés:</i>	jellemző magasság = 9-15 m, jellemző törzskerület: hárs – 320-340 cm; kőris – 240-260 cm; vadgesztenye: 220-240 cm
<i>Jelentőség:</i>	településképi, kultúrtörténeti, dendrológiai
<i>Állapot:</i>	5
<i>Veszélyeztetettség:</i>	légszennyezés, aknázómoly (vadgesztenye)
<i>Kezelés:</i>	a vadgesztenyefákat rendszeresen permetezik a kártevők ellen

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Ady Endre utcai vadgesztenye fasor

<i>Hely:</i>	Ady Endre utca
<i>Hrsz:</i>	605
<i>GPS:</i>	N 46° 22,784' E 18° 7,720' (a fasor K-i vége), N 46° 22,615' E 18° 7,265' (a fasor Ny-i vége)
<i>Fafaj:</i>	vadgesztenye (109 db)
<i>Jellemzés:</i>	kétoldali fasor jellemző magasság = 6-12 m, jellemző törzskerület: 210-240 cm településképi
<i>Jelentőség:</i>	4; helyenként fiatal, helyenként más fafajú példányokkal pótol
<i>Állapot:</i>	4; helyenként fiatal, helyenként más fafajú példányokkal pótol
<i>Veszélyeztetettség:</i>	légszennyezés, aknázómoly
<i>Kezelés:</i>	rendszeresen permetezik a kártevők ellen

Gorkij utcai gömbkőris fasor

<i>Hely:</i>	Horvay János utca ²¹
<i>Hrsz:</i>	3411/5
<i>GPS:</i>	N 46° 23,329' E 18° 9,686' (a fasor K-i vége), N 46° 23,136' E 18° 8,615' (a fasor Ny-i vége)
<i>Fafaj:</i>	gömbkőris (106 db)
<i>Jellemzés:</i>	egyoldali fasor jellemző magasság= 7 m, jellemző törzskerület: 180-220 cm településképi
<i>Jelentőség:</i>	4; utca végén csonkolt egyedek vannak; a fasort helyenként más fafajjal pótolták
<i>Állapot:</i>	4; utca végén csonkolt egyedek vannak; a fasort helyenként más fafajjal pótolták

²¹ A hatályos önkormányzati rendeletben a természeti érték nevében szereplő Gorkij utcát 2015. május 1-jei hatállyal Horvay János utcára kereszteltek át.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Veszélyeztetettség: villanyvezeték közvetlen fölötté húzódik
Kezelés: rendszeresen permetezik a kártevők ellen

GORKIJ UTCAI GÖMBKÖRIS FASOR

FŐ UTCAI JUHAR FASOR

Fő utcai juhar fasor

Hely: Fő utca (Petőfi tér → Fő utca 91.), északi oldal
Hrsz: 3521
GPS: N 46° 23,087' E 18° 9,501' (a fasor K-i vége),
 N 46° 23,020' E 18° 9,141' (a fasor Ny-i vége)
Fafaj: juhar (36 db), vadgesztenye (6 db)
Jellemzés: egyoldali fasor
 jellemző magasság= 12 m, jellemző törzskerület: 170-230 cm
 településképi
Jelentőség: településképi
Állapot: 3; romló állapot; néhány példány elpusztult, sok példányon
 száraz ágak vannak; a fasort helyenként más fafajjal (akác)
 pótolták
Veszélyeztetettség: légszennyezés, aknázómolylep (vadgesztenye)
Kezelés: a vadgesztenyefákat rendszeresen permetezik a kártevők ellen
Megjegyzés: az utca déli oldalán lévő erősen hiányos, vegyes fajösszetételű
 fasor nem áll természetvédelmi oltalom alatt

Dóry platán

Hely: Bajcsy-Zsilinszky utca 24. (az egykori Dóry kastély mellett)
Hrsz: 1964
GPS: N 46° 22,501' E 18° 8,361'
Fafaj: platán
Jellemzés: magasság= 25 m, törzskerület: 510 cm

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

<i>Jelentőség:</i>	Az egykori Döry kastély körüli park maradványa, így kultúrtörténeti szempontból kiemelkedő jelentőségű. Dendrológiai jelentőségét emeli, hogy valószínűleg ez a példány a város legöregebb platánja.
<i>Állapot:</i>	4; környezete rendezetlen, szemetes
<i>Veszélyeztetettség:</i>	csipkés platánpoloska; környezetében sok burkolt felület; a szomszédos ház tetejére ránó, ezért időnként csonkolni kell
<i>Kezelés:</i>	A permetezés szempontjából nehezen megközelíthető, azért csak alkalmanként permetezik a kártevők ellen.
<i>Megjegyzés:</i>	A szomszédos lakóépületek között nehezen észrevehető.

DÖRY PLATÁN

SZABADSÁG UTCAI
BOROSTYÁNOS
PLATÁNSZABADSÁG UTCAI
TÖBBTÖRZSŰ PLATÁNSZABADSÁG UTCAI
'PINOKKIÓ' PLATÁN**Szabadság utcai borostyános platán**

<i>Hely:</i>	Szabadság utca 4. (Roma Közösségi Ház, belső udvar)
<i>Hrsz:</i>	47
<i>GPS:</i>	N 46° 22,316' E 18° 7,639'
<i>Fafaj:</i>	platán
<i>Jellemzés:</i>	magasság= 20 m, törzskerület: 455 cm
<i>Jelentőség:</i>	dendrológiai
<i>Állapot:</i>	5
<i>Veszélyeztetettség:</i>	csipkés platánpoloska
<i>Kezelés:</i>	A permetezés szempontjából nehezen megközelíthető, azért csak alkalmanként permetezik a kártevők ellen.
<i>Megjegyzés:</i>	Törzsét korábban borostyán borította, amit eltávolítottak.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Szabadság utcai többtörzsű platán

<i>Hely:</i>	Szabadság utca 6. (Platán Otthon, Egyesített Szociális Intézmény, belső udvar)
<i>Hrsz:</i>	46
<i>GPS:</i>	N 46° 22,335' E 18° 7,652'
<i>Fafaj:</i>	platán
<i>Jellemzés:</i>	magasság= 22 m, törzskerület: 488 cm
<i>Jelentőség:</i>	dendrológiai
<i>Állapot:</i>	5
<i>Veszélyeztetettség:</i>	csipkés platánpoloska
<i>Kezelés:</i>	A permetezés szempontjából nehezen megközelíthető, azért csak alkalmanként permetezik a kártevők ellen.
<i>Megjegyzés:</i>	Nagyon szép habitusú példány. Nem jó védettséget jelző tábla került kihelyezésre.

Szabadság utcai „Pinokkió” platán

<i>Hely:</i>	Szabadság utca 8. (Biztos Kezdet Gyermekház, belső udvar)
<i>Hrsz:</i>	42
<i>GPS:</i>	N 46° 22,355' E 18° 7,651'
<i>Fafaj:</i>	platán
<i>Jellemzés:</i>	magasság= 20 m, törzskerület: 445 cm
<i>Jelentőség:</i>	dendrológiai
<i>Állapot:</i>	4
<i>Veszélyeztetettség:</i>	csipkés platánpoloska
<i>Kezelés:</i>	A permetezés szempontjából nehezen megközelíthető, azért csak alkalmanként permetezik a kártevők ellen.

Helytörténeti Múzeum kertjének idős fái

<i>Hely:</i>	Szabadság utca 16. (Helytörténeti Múzeum, hátsó kert)
<i>Hrsz:</i>	7/2
<i>GPS:</i>	N 46° 22,469' E 18° 7,625'
<i>Fafaj:</i>	platán
<i>Jellemzés:</i>	magasság= 25 m, törzskerület: 419 cm
<i>Jelentőség:</i>	dendrológiai és településképi; az egykori Szolgabírói-lak körüli park maradványa, így kultúrtörténeti szempontból is jelentős
<i>Állapot:</i>	5

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

<i>Veszélyeztetettség:</i>	csipkés platánpoloska
<i>Kezelés:</i>	rendszeresen permetezik a kártevők ellen
<i>Megjegyzés:</i>	törzsén borostyán van
<i>Hely:</i>	Szabadság utca 16. (Helytörténeti Múzeum, hátsó kert)
<i>Hrsz:</i>	7/2
<i>GPS:</i>	N 46° 22,479' E 18° 7,627'
<i>Fafaj:</i>	hárs
<i>Jellemzés:</i>	magasság= 22 m, törzskerület: 342 cm
<i>Jelentőség:</i>	dendrológiai és településképi; az egykori Szolgabírói-lak körüli park maradványa, így kultúrtörténeti szempontból is jelentős
<i>Állapot:</i>	5
<i>Veszélyeztetettség:</i>	-
<i>Kezelés:</i>	rendszeresen permetezik a kártevők ellen
<i>Hely:</i>	Szabadság utca 16. (Helytörténeti Múzeum, előkert)
<i>Hrsz:</i>	7/2
<i>GPS:</i>	N 46° 22,484' E 18° 7,657'
<i>Fafaj:</i>	fekete dió
<i>Jellemzés:</i>	magasság= 18 m, törzskerület: 397 cm
<i>Jelentőség:</i>	dendrológiai és településképi; az egykori Szolgabírói-lak körüli park maradványa, így kultúrtörténeti szempontból is jelentős
<i>Állapot:</i>	4
<i>Veszélyeztetettség:</i>	-
<i>Kezelés:</i>	rendszeresen permetezik a kártevők ellen
<i>Megjegyzés:</i>	Törzsén idős, vastag szárú borostyán van, amit földközélen elvágtak. A rendeletben tévesen szerepel a fafaj megnevezése.

FEKETE DIÓ

HÁRS

PLATÁN

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Szent Flórián-szobor vadgesztenyefái

<i>Hely:</i>	Erzsébet utca 48. (Szent Flórián szobra)
<i>Hrsz:</i>	267
<i>GPS:</i>	N 46° 22,470' E 18° 7,379'
<i>Fafaj:</i>	vadgesztenye (2 db)
<i>Jellemzés:</i>	magasság= 14-14m, törzskerület: 210 és 180 cm
<i>Jelentőség:</i>	településképi
<i>Állapot:</i>	5
<i>Veszélyeztetettség:</i>	légszennyezés, aknázómoly; villanyvezeték közvetlen mögötte húzódik
<i>Kezelés:</i>	rendszeresen permetezik a kártevők ellen
<i>Megjegyzés:</i>	műemléki környezet; az utca felől egy juhar takarja a műemléki együttest, eltávolítása javasolt

SZENT FLÓRIÁN-SZOBOR VADGESZTENYEFÁI

TELEKI UTCAI FEHÉR NYÁR

Teleki utcai fehér nyár

<i>Hely:</i>	Teleki utca 8-10.
<i>Hrsz:</i>	472/10
<i>GPS:</i>	N 46° 22,875' E 18° 7,717'
<i>Fafaj:</i>	fehér nyár
<i>Jellemzés:</i>	magasság= 18 m, törzskerület: 390 cm
<i>Jelentőség:</i>	településképi
<i>Állapot:</i>	5
<i>Veszélyeztetettség:</i>	-

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Kezelés:

Megjegyzés: egyenes törzsű, szép habitusú példány két panelház közé ékelődve

Gunaras úti szelídgesztenyés

Hely:

Gunarasi út (Vízmű terület → MOL bázis)

Hrsz:

4571/3

Fafaj:

szelídgesztenye

Jellemzés:

-

Jelentőség:

településképi, a környéken ritka fafaj

Állapot:

a korábban védetté nyilvánított példányok nagyobb része kiszáradt, elpusztult, csak néhány sarjról újuló, fiatal példány van

Veszélyeztetettség:

további kiszáradás

Kezelés:

-

Megjegyzés:

a védelem indoka megszűnt, a helyi szintű természetvédelmi oltalom feloldása indokolt**1.2.2.2. Helyi természeti jelképek**

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testülete Dombóvár város helyi jelentőségű természeti értékeinek védelméről szóló 10/2004. (IV.19.) rendeletében – a Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2004-2009 javaslata alapján – helyi természeti jelképek kijelöléséről rendelkezett.

A rendelet 6. §. (4) bekezdése szerint Dombóvár Város *jelképnövénye* a **tölgy**, amely fafajból egyes vélekedések szerint a város neve származik. A város *jelképállata* a Kapos menti rétek védett lepkefaja, az országos szinten is ritka **havasi tűzlepke**.

2015-ben új *jelképsorozat* készült, amelynek központi eleme a város közigazgatási területén előforduló egyik legszebb védett növény, a **fehér madársisak**. A jelképnövénnyel nyolc olyan ábra készült, amely a helyi védett természeti területek és értékek helyi közösség életében betöltött szerepére is utal.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

1.3. Nem védett természeti értékek és területek

1.3.1. Földtani és felszínalaktani értékek

A település közigazgatási területe – a viszonylag egyhangú kőzettani adottságok és a természetes kőzetfeltárások hiánya következtében – földtani és felszínalaktani értékekben szegény. **Országos jelentőségű földtani és felszínalaktani értékek nincsenek.**

Az élettelen természeti értékek közül **helyi szinten** megőrzésre – és ahhoz kapcsolódóan bemutatásra – érdemes képződmények a környék jellemző kőzeteinek, valamint a környék jellemző geomorfológiai formáinak és forma-együtteseinek típusos előfordulásai.

Földtani és felszínalaktani értékek katasztere:

Téglagyári löszfeltárás

Hely: Téglagyár

Helyrajzi szám: 2912/1, 2912/8, 2913/1   *GPS:* N 46° 22,918' E 18° 8,617'

Tulajdoni helyzet: állami tulajdon (2912/1), magántulajdon

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

Az „agyagbányászat” során létrejött feltárás a környék legjellegzetesebb kőzetének, a lösznek a típusos előfordulása. A löszfeltárás településközelbeli elhelyezkedéséből adódóan kedvező lehetőséget biztosít a bemutatásra. (Az egyéb városközelbeli, típusos löszfeltárások – hulladéklerakás, illetve beépítés következtében – megsemmisültek vagy megközelíthetetlené váltak.)

Természetvédelmi érték(ek) jellege és minősítése:

– helyi jelentőségű földtani érték.

Jogi státusz: nem védett

Hasznosítás: A feltárás jelenleg nem hasznosított. A bányaudvarban az egykori téglagyár épületei vannak.

Állapot: Megfelelő. A fal lábánál rézsű képződött, ami csökkenti a láthatóságot.

Veszélyeztető tényezők:

Aktuális veszélyeztető tényező a láthatóságot csökkentő természetes rézsűképződés. Potenciális veszély a feltárás előterének beépítése és az illegális hulladéklerakás.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Kapos-völgy a völgytalpból kiemelkedő terasz-szigetekkel

Hely: Kapos-völgy Dombóvár belterületétől D-re elterülő szakasza

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A Kapos Dombóvár belterületétől D-re fekvő szakasza a széles völgytalpú, terasz-szigetekkel (pl. Gólyavár homokszigete) tagolt eróziós völgyek helyi szinten jellegzetes előfordulása, amely településközi elhelyezkedéséből adódóan kedvező lehetőséget biztosít a bemutatásra.

Természetvédelmi érték(ek) jellege és minősítése:

– helyi jelentőségű felszínalkatani érték.

Jogi státusz: A Gólyavár környéke helyi szintű természetvédelmi oltalom alatt áll.

Hasznosítás: Jellemzően vegyes mezőgazdasági (szántó, rét, legelő) hasznosítás.

Állapot: Megfelelő. Habár a völgy természetes fejlődése a Kapos szabályozásával jelentősen megváltozott, a beépített területek kis aránya miatt a terület megőrizte jellegzetes domborzati képét és geomorfológiai kisformáit.

Veszélyeztető tényezők: A völgyet geomorfológiai szempontból (is) fokozottan veszélyeztetné a tervezett M9-es gyorsforgalmi út kiépítése és az ahhoz kapcsolódó beépítések.

Nyerges-erdő és Szőlőhegy eróziós szakadékvölgyei és löszmélyútjai

Hely: Nyerges-erdő és Szőlőhegy, Dombóvár közigazgatási területének DNY-i része

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A vastag lösztakaróval fedett területet mély eróziós völgyek, valamint részben emberi hatásra kialakult mélyutak tagolják. A képződmények a környező dombvidéki löszterületek jellegzetes formaelemeinek helyi szinten típusos előfordulásai. A terület – egyéb természeti értékeivel együtt – kedvező lehetőséget biztosít a bemutatásra.

Természetvédelmi érték(ek) jellege és minősítése:

– helyi jelentőségű felszínalkatani érték.

Jogi státusz: A Nyerges-erdő helyi szintű természetvédelmi oltalom alatt áll.

Hasznosítás: Nyerges-erdő – erdőgazdasági hasznosítás; Szőlőhegy – hobbykertek, szőlőtermesztés.

Állapot: Megfelelő. Természetközeli jelleg.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Veszélyeztető tényezők: Nyerges-erdő – potenciális veszélyeztető tényező a természetes völgyfejlődést jelentősen megváltoztató erdészeti kezelés (pl. tarvágás), valamint a sűrű, nehezen áthatolható erdőt alkotó, s ezzel a formák láthatóságát csökkentő örökzöldekkel történő erdőfelújítás. Szőlőhegy – potenciális veszélyeztető tényező a mélyutak stabilizálása, s ezzel fejlődésük megváltoztatása.

Külső-Somogyi löszhátak – eróziós és deráziós löszvölgyek rendszere

Hely: Dombóvár közigazgatási területének É-i része

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A 135-150 méter átlagos magasságú, viszonylag sík löszhátak közé ÉÉNy-DDK-i irányban, egymással párhuzamosan lefutó, tágas, lapos eróziós völgyek (Perekaci-árok, Kis-Konda-patak völgye) mélyülnek. A hátak lejtőin sekély, tál alakú deráziós völgyek alakultak ki. A képződmények a környező dombvidéki löszterületek jellegzetes formaegyüttesének helyi szinten típusos előfordulásai.

Természetvédelmi érték(ek) jellege és minősítése:

– helyi jelentőségű felszínalaktani érték.

Jogi státusz: A Kis-Konda-patak völgye és a Bontovai-tó környéke helyi szintű természetvédelmi oltalom alatt áll.

Hasznosítás: A löszhátak döntően szántóföldi művelés alatt állnak. A völgyekben halastavakat alakítottak ki. A Kis-Konda-patak völgyében jelentős az extenzív rét- és gyepterülettel való hasznosított, ill. hasznosítatlan gyepterületek aránya.

Állapot: Megfelelő.

Veszélyeztető tényezők: Potenciális veszélyeztető tényező a nagymértékű beépítés.

1.3.2. Talajtani értékek

A település közigazgatási területén **országos jelentőségű talajtani értékek nem ismertek.**

Fontosnak tartjuk megjegyezni, hogy a természeti adottságok (kőzettani adottságok, domborzat, éghajlat) szempontjából elméletileg van esély a mészlepedékes csernozjom típusos előfordulására, amely hazánk egyik legveszélyeztetettebb talajtípusa. Ennek oka, hogy termékenysége következtében országos szinten is csaknem 100%-os területi arányban szántóföldi művelés alatt áll. A talajtípus természetes állapotú szelvénye – célirányos értékmérés hiányában – nem ismert. Esetleges dombóvári megtalálása esetén országos szintű értéket képviselne.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Helyi szinten megőrzésre – és ahhoz kapcsolódóan bemutatásra – érdemes talajtani értéket jelentenek a környék jellemző talajtípusainak típusos szelvényei. Ezek előfordulásai **nem ismertek**.

1.3.3. Vízteni értékek

A település közigazgatási területén **országos jelentőségű** vízteni értékek **nincsenek**.

A helyi lakosság számára fontos és élőhelyi szempontból értékes felszíni vizek állapotának egyik meghatározójaként **helyi szinten** megőrzésre – és ahhoz kapcsolódóan bemutatásra – érdemes vízteni értékeknek tartjuk a **forrásokat**, függetlenül azok vízhozamától.

Vízteni értékek katasztere:

Nyergesi-forráscsoport

ld. 1.2.2. „Ex lege” védett természeti területek és értékek c. fejezet

A Nyerges és a Szőlőhegy közötti völgy forrásai

Hely: a Nyerges és a Szőlőhegy közötti völgy, az árapasztó felett

Helyrajzi szám: 7746, 7742/6

GPS: N 46° 20,6873' E 18° 05,9417'
N 46° 20,6348' E 18° 06,0373'

Tulajdoni helyzet: magántulajdon

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása: A Nyerges és a Szőlőhegy közötti völgy árapasztó feletti részének alján, egymástól alig 30-50 méterre két állandó és egy időszakos jellegű forrás fakad. Az egyik forrás téglával kirakott foglalása jelzi, hogy korábban ivóvíznyerésre is használták. A kis vízhozamú források a horgászto táplálásában fontos szerepet játszanak. Értéküket emellett elsősorban korábbi használatukhoz kötődő kultúrtörténeti jelentőségük adja.

Természetvédelmi érték(ek) jellege és minősítése:

– helyi jelentőségű vízteni érték és kultúrtörténeti emlék.

Jogi státusz: nem védett

Hasznosítás: Ivóvízként való hasznosításáról nincs információ, a vízminőségről való információ hiányában valószínűleg kevesen isszák.

Állapot: Vízhozamuk az 1980-90-es évek száraz periódusa következtében – az országsszerte tapasztaltakhoz hasonlóan – jelentősen csökkent. A víz minőségéről nincs információ.

Veszélyeztető tényezők: Aktuális és potenciális veszélyeztető tényező a felettük lévő erdő tarvágással történő kitermelése és az éghajlat szárazodása.

Szt. Anna-forrás

Hely: Szőlőhegy, Kápolna utca, a Szőlőhegyi kápolnánál

Helyrajzi szám: 7310

GPS: N 46° 21,112' E 18° 6,357'

Tulajdoni helyzet: magántulajdon

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

Kis vízhozamú forrás, amelynek jelentőségét elsősorban a hozzá kötődő hagyomány adja. A forrásnál egy helybéli csősz Szent Annát látta megjelenni, aki kislányát, Szűz Máriát mosdatta a vízben. A csősznek azt mondta Szent Anna, hogy építsenek tiszteletére kápolnát, és ünnepnapján jöjjenek oda imádkozni, lemosni a bűnök által Szűz Máriára kent szennyet. A forrásvíznek gyógyító hatást tulajdonítanak, fogyasztását különösen gyomor- és bélpanaszok esetén ajánlják. A forrás a hozzá kötődő hagyományokkal összefüggésben búcsújáró helyé vált, amelyet elsősorban a térségből keresnek fel. A forrás mellett kis kápolnát emeltek. A jelenlegi Szt. Anna oltalmába ajánlott kápolnát 1870-ben építették, majd 1912-ben bővítették. Környezetét 1998-tól kezdődően folyamatosan, több lépcsőben megújították, s szépen és példásan rendben tartják a felújításban segédkező helyi családok.

Természetvédelmi érték(ek) jellege és minősítése:

- helyi jelentőségű víztani érték;
- helyi jelentőségű kultúrtörténeti érték.

Jogi státusz: nem védett

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Hasznosítás: Ivóvízként való hasznosításáról nincs információ, a vízminőségről való információ hiányában valószínűleg kevesen isszák.

Állapot: Esztétikusan, szakrális jellegének megfelelően foglalt. Vízhozama az 1980-90-es évek száraz periódusa következtében – az országszerte tapasztaltakhoz hasonlóan – jelentősen csökkent. A víz minőségéről nincs információ.

Veszélyeztető tényezők: Aktuális és potenciális veszélyeztető tényező az éghajlat szárazodása.

Kis-Konda-patak völgyének forrásai, kútjai

Hely: Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi terület, a völgyperemen

Helyrajzi szám:

Kétágú-forrás: 048/1

Őreg tölgy-forrás: 036/1

Őreg fűz-forrás: 048/1

DÖPTE-forrás: 036/1

GPS:

Kétágú-forrás: N 46° 24,9293' - E 18° 08,3185'

Őreg tölgy-forrás: N 46° 24,2930' - E 18° 08,2742'

Őreg fűz-forrás: N 46° 24,6997' - E 18° 08,3937'

DÖPTE-forrás: N 46° 24,7332' - E 18° 08,2100'

Tulajdoni helyzet: önkormányzati tulajdon

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

Kis vízhozamú források, amelyek jelentőségét elsősorban korábbi használatukhoz kötődő kultúrtörténeti jelentőségük adja. A patak völgy keleti oldalán fakadó *Kétágú-forrás* és a nyugati oldalon lévő *Őreg tölgy-forrás* természetes fakadású. A patak völgy keleti oldalán felszínre szivárgó *Őreg fűz-forrás* és a nyugati oldalon lévő *DÖPTE-forrás* esetében kút mélyítésével tették elérhetővé a felszín alatti vizeket. Vízüket egykor a völgy mentén elhelyezkedő mezőgazdasági területeken dolgozók itták. Természetvédelmi szempontból kiemelten értékes a völgy nyugati oldalán, egy kisebb oldalvölgyben fakadó vizekhez kapcsolódóan kialakult különleges zombéksásos élőhely.

DÖPTE-FORRÁS

KÉTÁGÚ-FORRÁS

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

ÖREG TÖLGY-FORRÁS

ÖREG FÜZ-FORRÁS

ZSOMBÉKSÁSOS A VÖLGYPEREMEN KIALAKULT VIZES ÉLŐHELYEN

Természetvédelmi érték(ek) jellege és minősítése:

- helyi jelentőségű víztani érték;
- helyi jelentőségű kultúrtörténeti érték.

Jogi státusz: a Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi terület keretében jogi védelem alatt áll

Hasznosítás: Ivóvízként való hasznosításáról nincs információ, a vízminőségről való információ hiányában valószínűleg kevesen isszák.

Állapot: Vízhozamuk az 1980-90-es évek száraz periódusa következtében – az országsszerte tapasztaltakhoz hasonlóan – jelentősen csökkent. A víz minőségéről nincs információ, a közeli szántóföldekről bemosódó agrokemikáliák miatt feltehetően szennyezettek.

Veszélyeztető tényezők: Aktuális és potenciális veszélyeztető tényező a mezőgazdasági eredetű szennyezés és az éghajlat szárazodása.

1.3.4. Növénytani és állattani értékek, értékes élőhelyek

Dombóvár közigazgatási területe – a nagymértékű emberi természetátalakítás ellenére – bővelkedik növénytani és állattani értékekben. Az országos jelentőségű növény- és állatfajok országos szintű terület nélküli (faji) védelemben részesülnek. Az értékes élőhelyek nagyobb része 2004 óta helyi szintű természetvédelmi oltalom alatt áll. Szintén helyi szinten védettek a településképi és/vagy dendrológiai szempontból értékes faegyedek, fasorok, facsoportok.

Nem védett növénytani és állattani értékek katasztere:

Nagyobb kiterjedésű, természeti értékekben gazdag területek

Béka-tói-mocsár és égeres

VÉDELEMRE JAVASOLT TERÜLET

Hely: Kapos-völgy Újdombóvártól DK-re fekvő szakasza, a Méhész-patak mentén

Terület: 37 ha

Helyrajzi szám: 0319/b, c, d

GPS:

N 46° 23,098' E 18° 10,975'

(nyílt élőhelyek – súlyponti koordináta);

N 46° 23,375' E 18° 10,861'

(égeres – súlyponti koordináta)

Tulajdoni helyzet: magántulajdon

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A mozaikos megjelenésű vizes élőhely (Á-NÉR kód: B5, D2, D5, J3, J4, O1) a jelentős dombóvári fehér gólya (*Ciconia ciconia*) állomány fontos táplálkozóterülete, madárvonuláskor – a szomszédos halastavakkal együtt – kiváló pihenő- és táplálkozóterület (ld. 6. melléklet). A terület D-i része nyilvántartott régészeti lelőhely, ahol egy XVI-XVII. századi, Crna Gora környékéről származó iflák közösség temetőjét tárták fel. A területről bronzkori és római kori telepobjektumok is előkerültek. Az északi részén elhelyezkedő égeresben (Á-NÉR kód: J2) néhány éve egy kócsagtelep alakult ki.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

VÁLTOZATOS VIZES ÉLŐHELYEK A BÉKA-TÓI MOCSÁR TERÜLETÉN

Természetvédelmi érték(ek) jellege és minősítése:

- országos szinten értékes, védett és fokozottan védett állatfajok élő- és táplálkozóhelye;
- a Kapos menti regionális jelentőségű ökológiai folyosó része;
- regionális jelentőségű régészeti érték.

Hasznosítás: 0319/b – gazdasági rendeltetésű erdő

Állapot: Természetszerű jelleg. A fátlan élőhelyek egyes részein az elmúlt években nemesített nyárfajokat telepítettek, és feltételezhetően Európai Unió mezőgazdasági támogatást vesznek fel rá.

Veszélyeztető tényezők: Potenciális veszélyeztető tényező a fátlan élőhelyek további spekulációs célú átalakítása, valamint az illegális hulladéklerakás.

Banya-völgyi tölgyes

Hely: a Nagy-Konda-patak mentén, a nagykondai mezőgazdasági telephelytől délre

Helyrajzi szám:

0215/2 (részben),
0218 (részben),
0220/4 (részben)

GPS:

N 46° 25,336' E 18° 10,149' (ÉNy),
N 46° 25,414' E 18° 10,063' (ÉK),
N 46° 25,312' E 18° 10,095' (sásfészek),
N 46° 25,283' E 18° 10,100' (DNy),
N 46° 25,288' E 18° 10,117' (DK)

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

A TERÜLET ÁTNÉZETI TÉRKÉPE

VÉDELEMRE JAVASOLT TERÜLET

Terület: 1 ha

Tulajdoni helyzet: 0215/2 - állami tulajdon; 0218 - állami tulajdon; 0220/4 - magántulajdon

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A Nagy-Konda-patakot keskeny sávban kísérő természetszerű erdő. Az idős, nagyméretű (törzskerület: 310-370 cm) kocsányos tölgyek közé több idős mezei juhar is vegyül. Az egyik nagyméretű (törzskerület: 310 cm) kocsányos tölgyön 2014-ben és 2015-ben rétisas (*Haliaeetus albicilla*) fészkelte és költött. (2014-ben négy fiókát nevelt fel a pár.) A rétisas Magyarországon fokozottan védett, eszmei értéke 1 000 000 Ft.

Természetvédelmi érték(ek) jellege és minősítése:

- helyi szinten a legjobb állapotban lévő maradványtölgyes;
- országos szinten értékes, fokozottan védett állatfaj élőhelye;
- helyi szinten értékes tájképi elem.

Jogi státusz: nem védett

Hasznosítás: nem üzemtervezett

Állapot: megfelelő; természetközeli jelleg

*Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020***Veszélyeztető tényezők:**

A védelemre érdemes tölgyes nagytáblás, intenzív művelésű szántóföldek között helyezkedik el, egy helyi jelentőségű ökológiai folyosót képező patak menti ligetes jellegű növényzsáv részét alkotja. A patak menti ökológiai folyosó többi részén élőhelyi szempontból kevésbé értékes cserjés és nemesnyaras húzódik.

A völgy északabbi szakaszán a tölgyest néhány évvel ezelőtt kivágták, a helyén ültetvényerdő jelleggel feketediókat telepítettek. A későbbiekben a kitermelés és az élőhely átalakítása érintheti a patak menti élőhely déli szakaszát is. Potenciális veszélyeztetettségét növeli, hogy nem üzemtervezett erdőben csak bejelentési kötelezettség van a fák kivágására.

Megjegyzés:

Habár az ökológiai kapcsolatok biztosítása érdekében a patak menti növényzsáv többi részének védelme is indokolható lenne, a tulajdonviszonyok figyelembe vételével a védetté nyilvánítási javaslat csak a legértékesebb részekre vonatkozik.

*A PATAK MENTI NÖVÉNYZSÁV RÉSZLETE
KOCSÁNYOS TÖLGYEKEL ÉS RÉTISASSAL (KORA TAVASZ)*

RÉTISAS FÉSZEK A TÖLGYESBEN

*A PATAK MENTI NÖVÉNYZSÁV RÉSZLETE
KOCSÁNYOS TÖLGYEKEL (NYÁR)*

IDŐS KOCSÁNYOS TÖLGY

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Bontovai erdő

Hely: a Perekaci-árok mentén, Mászlonytól délre

Helyrajzi szám: 013/1 (részben)

GPS:

N 46° 24,690' E 18° 6,579' (ÉNy),

N 46° 24,705' E 18° 6,643' (ÉK),

N 46° 24,750' E 18° 6,458' (hollófészek),

N 46° 24,274' E 18° 6,630' (DNy),

N 46° 24,281' E 18° 6,736' (DK)

A TERÜLET ÁTNÉZETI TÉRKÉPE

VÉDETTSÉG SZEMPONTJÁBÓL
KÜLÖN TERVEZENDŐ TERÜLET

Terület: 7,55 ha

Tulajdoni helyzet: magántulajdon

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A Perekaci-árok vízfolyása mentén elhelyezkedő, vegyes fajösszetételű (kocsánytalan tölgy, magas kőris, fekete dió stb.), egykor feltehetően mezővédő erdősávként ültetett erdő. Az erdőben rétisas (*Haliaeetus albicilla*) és holló (*Corvus corax*) fészkel. A rétisas Magyarországon fokozottan védett, eszmei értéke 1 000 000 Ft. A holló Magyarországon védett, eszmei értéke 50 000 Ft.

A BONTOVAI ERDŐ RÉSZLETE
KOCsÁNYOS TÖLGYEKKEL

RÉTISAS FÉSZEK AZ ERDŐBEN

Természetvédelmi érték(ek) jellege és minősítése:

- országos szinten értékes, védett és fokozottan védett állatfajok élőhelye;
- helyi szinten értékes tájképi elem.

Jogi státusz: nem védett

Hasznosítás: gazdasági rendeltetésű erdő

Állapot: megfelelő; természetközeli jelleg

Veszélyeztető tényezők:

Az erdő kitermelésével a védett madárfajok zavartalan fészkelését biztosító élőhely átalakulhat, aminek eredményeként az értékes fajok elvándorolhatnak.

Megjegyzés:

Élőhelyi szempontból nem képvisel kiemelkedő értéket. Lehetőségként felmerül, hogy a védettség a Bontovai-tó természetvédelmi terület bővítésével biztosítható, amit azonban az élőhelyi adottságok és az erdő gazdasági hasznosítása nem indokol.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Mászlonyi kastélypark

Hely: a Dalmand Zrt. mászlonyi telephelyének délkeleti részén

Helyrajzi szám: 6114/1, 2

GPS:

N 46° 25,331' E 18° 6,729' (súlyponti koordináta),

N 46° 25,358' E 18° 6,713' (juharfasor)

A TERÜLET ÁTNÉZETI TÉRKÉPE

VÉDETTSÉG SZEMPONTJÁBÓL
KÜLÖN TERVEZENDŐ TERÜLET

Terület: 2,33 ha

Tulajdoni helyzet: 6114/1 – magántulajdon (Dalmand Zrt.); 6114/2 – állami tulajdon

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A Dóry család egykori kastélyát körbevevő park maradványa. A ma zárt erdő benyomását keltő területen még megtalálhatók az egykori park idős faegyedei (pl. a kastély mellett álló lucfenyő, vadgesztenyék, feketediók), helyenként a kert kompozíciós elemei (pl. a kastélyhoz vezető juhar fasor) is felismerhetők.

Természetvédelmi érték(ek) jellege és minősítése:

- helyi szinten jelentős kultúrtörténeti emlék;
- helyi szinten értékes élőhely.

Jogi státusz: nem védett

Hasznosítás: közjóléti rendeltetésű erdő

Állapot: a kastélykert rossz állapotú maradványa; természetközeli jellegű élőhely; enyhén szemetes; özönfajokkal (pl. zöldjuhar) szennyezett

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

TERMÉSZETKÖZELI JELLEGŰ ÉLŐHELY AZ EGYKÖRI
KASTÉLYPARKBAN

AZ EGYKÖRI KASTÉLYPARK
ELPUSZTULT MEMENTÓJA

Veszélyeztető tényezők:

Aktuális és potenciális veszélyeztető tényező az illegális fakivágás és hulladéklerakás, valamint az özönfajok terjedése.

Megjegyzés: A helyi szintű természetvédelmi oltalom abban az esetben indokolt, ha reális lehetőség nyílik a park rekonstrukciójára és tényleges megőrzésére.

Mágocsi úti tölgyes

Hely: a Mágocsra vezető út déli oldalán, a Béka-tói mocsártól délre, a település közigazgatási határa közelében

Helyrajzi szám: 0322/29 (részben)

GPS: N 46° 22,907' E 18° 11,028'
(súlyponti koordináta)

A TERÜLET ÁTNÉZETI TÉRKÉPE

VÉDETTSÉG SZEMPONTJÁBÓL
KÜLÖN TERVEZENDŐ TERÜLET

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Terület: 0,45 ha

Tulajdoni helyzet: magántulajdon

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A kicsiny természetszerű élőhelyen idős, nagyméretű kocsányos tölgyek fordulnak elő. A tölgyek törzskerülete: 240, 250, 270, 280 320, 360 és 430 cm.

*IDŐS, NAGYMÉRETŰ
KOCSÁNYOS TÖLGY A KICSINY ERDŐRÉSZBEN*

Természetvédelmi érték(ek) jellege és minősítése:

- honos fafaj idős egyedei;
- helyi szinten értékes élőhely.

Jogi státusz: nem védett

Hasznosítás: nem üzemtervezett

Állapot: megfelelő; természetközeli jellegű élőhely; szemetes

Veszélyeztető tényezők: Aktuális és potenciális veszélyeztető tényező az illegális hulladéklerakás. A fák kitermelése jelentős potenciális veszélyeztető tényező, mivel az erdő nem üzemtervezett, így csak előzetes bejelentési kötelezettség van a fák kivágásának szándéka esetén.

Gunarasi agyagbánya partifecske költőtelepe

Hely: Gunarasi agyagbánya, Gunarasfürdőtől KÉK-re

Helyrajzi szám: 0295/5 (részben)

GPS: N 46° 24,481' E 18° 10,557'

Terület: 0,02 ha

Tulajdoni helyzet: magántulajdon

*Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020***Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:**

Az anyagkitermelés után hátrahagyott, később mesterségesen kialakított löszfalban partifecske (*Riparia riparia*) költőtelep van. Ez a ritka faj Magyarországon védett, eszmei értéke: 50 000 Ft.

VEDETTÉG SZEMPONTJABÓL
KÜLÖN TERVEZENDŐ TERÜLET

PARTIFECSKE KÖLTŐTELEPE A MESTERSÉGESEN
LÉTREHOZOTT LÖSZFALBAN

Természetvédelmi érték(ek) jellege és minősítése:

- védett állatfaj élőhelye

Jogi státusz: nem védett

Hasznosítás: Az egykori bánya területén inerthulladék-lerakó üzemel.

Állapot: Megfelelő. A költőtelepnek helyet adó falrészt jelenleg nem termelik. A partifecske fészkelésére alkalmas falat a hulladéklerakó tulajdonosa, üzemeltetője alakította ki a Magyar Madártani Egyesület Dombóvári Helyi Csoportja kezdeményezésére.

Veszélyeztető tényezők: A fészektelepet aktuálisan veszélyezteti, hogy a közelben lakó borzok kiássák a fészeküregeket és elpusztítják az azokban lévő egyedeket. A fészektelepet a borzok ellen aktív természetvédelmi beavatkozással lehet megvédeni (pl. villanypásztor alkalmazása). Potenciális veszélyeztető tényező a bánya természetiérték-védelmi szempontokat figyelmen kívül hagyó (bányászati) tájrendezése.

Védett állatok városi élőhelyei

A városi élőhelyeken nagyobb számban előforduló védett és fokozottan védett állatfajok listáját a 7. melléklet tartalmazza.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

A város kéményein, villanyoszlopain stb. nagy számban fészkelnek fokozottan védett **fehér gólyák** (*Ciconia ciconia*).

A templomtornyokban, a házak padlásain fészkel a fokozottan védett **gyöngybagoly** (*Tyto alba*), a fák üregein és a mesterséges faodúkon kívül ezeken a helyeken is előfordul a szintén fokozottan védett **kuvik** (*Athene noctua*).

A védett **vetési varjú** (*Corvus frugilegus*) Dombóváron két nagyobb fészektelepe van. A szigeterdei élőhely területi védelem alatt áll. Nem védett területen helyezkedik el a **vasútállomás melletti fészektelep**.

A városi élőhelyeken előforduló egyéb védett madárfajok jellemzően a jó kirepülést és kilátást biztosító pontokon (**csóka** – *Corvus monedula*), az épületek repedéseiben (**sarlósfecske** – *Apus apus*, **mezei veréb** – *Passer montanus*, **házi veréb** – *Passer domesticus*), az épületek párkányain (**szürke légykapó** – *Muscicapa striata*), a biztonságot nyújtó lapos tetőkön (**búbos pacsirta** – *Galerida cristata*), az épületek falában lévő üregekben (**házi rozsdafarkú** – *Phoenicurus ochruros*), a falak és nyílászárók tapadási felületein (**molnárfecske** – *Delichon urbica*) és az épületek előtereinek falain, gerendáin (**füstifecske** – *Hirundo rustica*) fészkelnek. A Hunyadi téri víztorony elemei között 12-14 sarlósfecske pár költ.

A védett és fokozottan védett **denevérek** szintén jelentős mértékben kötődnek a városi élőhelyekhez (padlások, panelházak rései stb.).

Értékes faegyedek, fasorok, facsoportok

Dombóvár **zöldfelületi ellátottsága kedvező**. A település zöldfelületi rendszere típusát tekintve „szigetes”, azaz több önálló zöldfelületi egységből áll, melyeket helyenként fasorok kötnek össze.

A jelentősebb összefüggő zöldfelületi elemek a Kis-Konda-patak völgye, a Szuhaj-domb telepített erdőfoltjai, a település egyetlen városi szintű közparkja, a Szigeterdő, az egykori „Eszterházy sétatér”, a Hunyadi tér, valamint a temetők.

A nagyobb utcák mentén – alig néhány kivétellel – többé-kevésbé **egységes fasorok** húzódnak (pl. Hunyadi utca, Ady Endre utca, Horvay János utca, Fő utca), melyek a **település karakterének meghatározói**. A jellemző fafajok a platán (*Platanus sp.*), a vadgesztenye (*Aesculus hippocastanum*), a hárs (*Tilia sp.*) és a kőris (*Fraxinus sp.*).

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Zöldfelületi értékek katasztere – belterület:

Hunyadi téri SPAR-udvar facsoportja

Hely:	a Hunyadi téri SPAR-udvar
GPS:	N 46° 22,753' E 18° 7,700' (súlyponti koordináta)
Fafaj:	vadgesztenye (5 db) és platán (2 db)
Jellemzés:	jellemző magasság= 18-20 m, jellemző törzskerület: 180-220 cm
Jelentőség:	dendrológiai, településképi
Állapot:	5
Veszélyeztetettség:	légszennyezés, aknázómoly
Kezelés:	a vadgesztenyék szinte egy sort alkotnak; rendszeresen permetezik a kártevők ellen
Megjegyzés:	az üzletközpont építése során megmaradt facsoport helyi szintű védelemre javasolt

Árpád utcai gömbkőris fasor

Hely:	Árpád utca
GPS:	N 46° 23,167' E 18° 7,989' (a fasor É-i vége) és N 46° 22,861' E 18° 7,815' (a fasor D-i vége)
Fafaj:	gömbkőris (112 db)
Jellemzés:	kétoldali fasor jellemző magasság= 7-8 m, jellemző törzskerület: 170-210 cm
Jelentőség:	településképi
Állapot:	3; helyenként csonkolt és nem visszavágott egyedek vannak; néhány fa kiszáradt; a fasort helyenként más fajjal pótolták

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Veszélyeztetettség: villanyvezeték a közelében húzódik
Kezelés: rendszeresen permetezik a kártevők ellen
Megjegyzés: **helyi szintű védelemre javasolt**

Erzsébet utcai óvodakerti vadgesztenye

Hely: **Erzsébet utca 29.**
GPS: N 46° 22,422' E 18° 7,454'
Fafaj: **vadgesztenye**
Jellemzés: magasság= 15 m, törzskerület: 362 cm
Jelentőség: településképi
Állapot: 5; egyik oldalán enyhén csonkolt a villanyvezeték miatt
Veszélyeztetettség: légszennyezés, aknázómoly; a villanyvezeték az egyik oldalán húzódik
Kezelés: rendszeresen permetezik a kártevők ellen
Megjegyzés: az óvoda telkének utcai frontján, a parkolónak használt terület szélén áll

ÓVODAKERTI VADGESZTENYE

HÓVIRÁG UTCAI MOCSÁRCIPRUS

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Hóvirág utcai mocsárciprus

<i>Hely:</i>	Kertváros, Hóvirág utca
<i>GPS:</i>	N 46° 23,049' E 18° 7,532'
<i>Fafaj:</i>	mocsárciprus (<i>Taxodium distichum</i>)
<i>Jellemzés:</i>	magasság = 9 m, törzskerület: 187 cm
<i>Jelentőség:</i>	dendrológiai és településképi
<i>Állapot:</i>	5
<i>Veszélyeztetettség:</i>	nem veszélyeztetett
<i>Kezelés:</i>	-
<i>Megjegyzés:</i>	helyi szintű védelemre javasolt

Hunyadi téri Tinódi szobor melletti oszlopos gyertyán

<i>Hely:</i>	Hunyadi tér, a Tinódi Lantos Sebestyén szobor mellett
<i>GPS:</i>	N 46° 22,658' E 18° 7,753'
<i>Fafaj:</i>	oszlopos gyertyán (<i>Carpinus betulus 'Fastigiata'</i>)
<i>Jellemzés:</i>	magasság= 5,5 m, törzskerület: 42 cm
<i>Jelentőség:</i>	dendrológiai és településképi
<i>Állapot:</i>	5
<i>Veszélyeztetettség:</i>	nem veszélyeztetett
<i>Kezelés:</i>	-
<i>Megjegyzés:</i>	helyi szintű védelemre javasolt

Zöldfelületi értékek katasztere – külterület:

Hely:	61-es főút (Birkamajor → Szarvasdi bekötőút)
GPS:	N 46° 25,707' E 18° 9,221' (É), N 46° 24,369' E 18° 8,955' (D)
Fafaj:	hárs
Jellemzés:	kétoldali fásor; egységes, de helyenként hiányos
Jelentőség:	Távlatilag az É-i településkapu hangsúlyos eleme lehet.
Állapot:	megfelelő
Veszélyeztetettség:	légszennyezés
Jogi státusz:	nem védett
Megjegyzés:	

1.3.5. Tájképi értékek

A tájképi érték a legszubjektívabb természetvédelmi érték kategória. A tájesztétikai értékítélet – egyebek mellett – függ a vizsgálatot végző személy előképzettségétől és érzelmi állapotától, s a társadalmi igények és a közízlés változásával időben is módosul. Az objektivitásra való törekvés érdekében fontosnak tartjuk a kiválasztási és az érték-meghatározó kritériumok egyértelmű kijelölését.

Megőrzésre érdemesnek tartjuk az **egyedi, a ritka, a változatos és** – hisszük és valljuk, hogy nem csak szakmai elfogultságból – **a természetszerű tájrészleteket**. Az esztétikai értéket képviselő tájrészletek esetében a **kedvező látvány** mellett az arra rálátást biztosító **kilátópont(ok)** megőrzése is fontos.

*Kiemelkedően értékes tájképi együttesek katasztere:***Nyerges-erdő – Nyergesi-horgásztó**

Kilátópont(ok): A horgásztó töltése.

Látvány: Változatos, természetszerű benyomást keltő tájképi együttes, előtérben nyílt vízfelülettel, a tóparton gyepes, ligetes területekkel, a tó D-i partján természetszerű erdővel, É-i partján hétvégi házakkal tarkított szőlőkkel.

Jogi státusz: Mind a Nyergesi-horgásztó, mind a Nyerges-erdő helyi szintű természetvédelmi oltalom alatt áll.

Veszélyeztető tényezők: Aktuális és potenciális veszélyeztető tényező az intenzív hasznosításhoz kapcsolódó művi elemek (pl. stégek) egyre nagyobb számban történő megjelenése, amelyek anyagukban, látványukban és szellemiségükben egyaránt természetidegenek, s csökkentik a tájképi együttes esztétikai értékét. A turisztikai hasznosítás következtében egyre nagyobb számban jelenhetnek meg nem megfelelően

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

tájbaillesztett egyéb építmények is (pl. „paloták”), amelyek a jelenleg még természetszerű környezetben komoly esztétikai értékcsökkenést eredményezhetnek. A tavak eutrofizálódása egy idő után a látványértéket is csökkenti.

Szőlőhegy

Kilátópont(ok): Szőlőhegyi út; a Nyergesi-horgásztó partja; 611. számú út Dombóvár és Kaposzekcső közötti szakasza, 61. számú út Dombóvár és Kospula közötti szakasza

Látvány: A sík környezetéből kiemelkedő, nagyjából szőlőföldekkel – közöttük elszórtan hétvégi házakkal – borított tagolt domb változatos tájképi együttest alkot.

Jogi státusz: nem védett

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Veszélyeztető tényezők: Potenciális veszélyeztető tényezők a tájkép homogenizálódása a parcellák egyesítésével, a túlzott mértékű beépítés, az út menti területek beépítésével a rálátást biztosító helyek számának csökkenése.

Kapos-völgy a Gólyavárral

Kilátópont(ok): a 611. számú út Dombóvár és Kaposzekcső közötti szakasza

Látvány: Változatos, természetszerű benyomást keltő tájképi együttes, nagy kiterjedésű gyepekkel, cserjés és fás ligetekkel, a völgytalpból kiemelkedő terasz-szigeten álló várrommal.

Jogi státusz: A Gólyavár közvetlen környéke helyi szintű természetvédelmi oltalom alatt áll.

Veszélyeztető tényezők: Potenciális veszélyeztető tényező az útmenti területek beépítésével a rálátást biztosító helyek számának csökkenése. A tájjelleget, tájképet alapvetően megváltoztatná a tervezett M9-es gyorsforgalmi út kiépítése.

Kis-Konda-patak völgye a tavakkal

Kilátópont(ok): Tüskei-horgásztó töltése; Perekaci-domb; a tavak parti sávja

Látvány: A környező „agrársivatagban” üde látványt nyújtó változatos, természetszerű benyomást keltő tájképi együttes, nyílt vízfelülettel, nagy kiterjedésű gyepekkel, cserjés és fás ligetekkel, partmenti ligeterdőkkel.

Jogi státusz: A völgy helyi szintű természetvédelmi oltalom alatt áll.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Veszélyeztető tényezők: A Tüskei-horgásztónál aktuális és potenciális veszélyeztető tényező az intenzív hasznosításhoz kapcsolódó művi elemek (pl. stégek) egyre nagyobb számban történő megjelenése, amelyek anyagukban, látványukban és szellemiségükben egyaránt természetidegenek, s csökkentik a tájképi együttes esztétikai értékét. A rekreációs hasznosítás következtében egyre nagyobb számban jelenhetnek meg nem megfelelően tájbaillesztett egyéb építmények (pl. „paloták”) is, amelyek a jelenleg még több helyen természetszerű környezetben komoly esztétikai értékcsökkenést eredményezhetnek. A tavak eutrofizálódása egy idő után a látványértéket is csökkenti.

1.3.6. Kultúrtörténeti értékek

A természetvédelem tárgyait azok a kultúrtörténeti emlékek jelentik, amelyek jellemzően természeti környezetben helyezkednek el, és kapcsolatuk környezetükkel szorosnak tekinthető. Ezek az ember által létrehozott objektumok –, amennyiben nem állnak sem természetvédelmi, sem műemlékvédelmi oltalom alatt – (kultúrtörténeti) **egyedi tájértékek** minősülnek.

A Tvt. alapján minden településre vonatkozóan fel kell mérni az egyedi tájértékeket, köztük a kultúrtörténeti vonatkozásúakat. Dombóvár közigazgatási területére **még nem készült el az egyedi tájérték kataszter**, habár néhány objektumot a településrendezési terv készítése során –, amelynek az előírások szerint tartalmaznia kellene a jegyzéket – lajstromba vettek.

Külterületen elhelyezkedő kultúrtörténeti egyedi tájértékek²²

Fogadalmi fészület vagy **Barkóczy fészület** (Máslonyi földút; GPS: N 46° 23,978', E 18° 7,754')

Nepomuki Szent János szobor (611. számú út és a Szőlőhegyi út elágazása; GPS: N 46° 21,6745', E 18° 07,5117')

Szőlőhegyi fészület (Garay utca, Szőlőhegy; GPS: N 46° 21,4152', E 18° 06,5552')

Szent Vendel szobor (Vörös Sugár utca; GPS: N 46° 23,6027', E 18° 08,6548')

Szőlőhegyi Szent Anna kápolna és Szent Anna-forrás (Kápolna utca, Szőlőhegy; GPS: N46° 21,0420', E18° 06,4628')

²² A felsorolás nem teljes körű, csak a terepbejárások során felmért egyedi tájértékeket tartalmazza.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

SZENT ANNA KÁPOLNA

NEPOMUKI SZENT JÁNOS SZOBOR

SZENT VENDEL SZOBOR

1.4. A természeti örökség megőrzése érdekében tett helyi szintű intézkedések

1.4.1. Az önkormányzat természetvédelmi feladatai

A helyi jelentőségű természeti értékek megőrzését **Dombóvár Város helyi jelentőségű természeti értékeinek védelméről szóló 10/2004. (IV.19.) rendelet** biztosítja, amelyet 2004. évi hatályba lépése óta hét alkalommal módosított²³ Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testülete. (Jelen alapterv e rendelet átfogó módosításának előkészítő szakmai háttéranyagként készül.)

Dombóvár Város Önkormányzata természetvédelmi feladatait az önkormányzati rendelet 7-10. §-a határozza meg, melyek a következők:

- a védett természeti területek főbb belépési pontjainál, illetve a védett természeti értékek mellett a védelmet jelölő táblákat kell elhelyezni (a védett természeti terület, ill. érték megnevezésével, a védetté nyilvánítás évének jelölésével, valamint a védetté nyilvánító önkormányzat feltüntetésével); a megrongálódott táblák javításáról, valamint a hiányzó táblák cseréjéről az önkormányzatnak gondoskodnia kell;
- a védett természeti területek és értékek kezeléséről, természeti állapotának fejlesztéséről a védetté nyilvánító önkormányzat köteles gondoskodni;
- a kezelési feladatok meghatározására az önkormányzat a jogszabályi előírásoknak megfelelő természetvédelmi kezelési tervet készítet, amelynek jogszabályi részét – a 2. melléklet pótlásaként – jelen rendelethez csatolni kell;
- a természetvédelmi kezelési tervet szükség szerint, de legalább tízévenként felül kell vizsgálni, és amennyiben indokolt, módosítani kell.
- a természetvédelmi kezelési tervben meghatározásra került feladatokat meg kell valósítani;
- a természetvédelmi kezelési terv elkészültéig a kezelési munkálatokat a rendelet 2. mellékletében meghatározott irányelvek alapján kell folytatni;
- a védett természeti területek és értékek őrzéséről a védetté nyilvánító önkormányzat köteles gondoskodni.
- az önkormányzat képviselő-testülete természetvédelmi tevékenységének ellátásához 1 fő természetőr(ök)et bíz meg a munkafeladatokkal; a védett természeti területek és értékek állapotát a természetőr(ök)nek rendszeresen ellenőrizni kell; a természetvédelmi őr feladata a védett természeti területek és értékek érdekében a Tvt.-ben és a 4/2000. (I.21.) Korm. rendeletben meghatározott jogok gyakorlása és kötelezettségek teljesítése;
- az ismeretterjesztés, oktatás, tudományos kutatás és az idegenforgalom részeként a védett természeti területek és értékek látogatásának lehetőségét a

²³ A módosító önkormányzati rendeletek száma: 53/2004.(VIII.31.), 35/2005.(V.2.), 11/2007.(II.22.), 144/2007.(XII.19.), 25/2008.(I.30.), 31/2012. (IX. 18.), 34/2013. (VIII. 28.)

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

bemutatásra alkalmas területeken és a védettség érdekeivel összhangban biztosítani kell; ennek érdekében törekedni kell természetvédelmi bemutatóhelyek kialakítására.

- a védett természeti területekről és értékekről nyilvántartást kell vezetni;
- a természetvédelmi hatósági feladatokat első fokon a települési önkormányzat államigazgatási, hatósági hatáskörébe tartozó ügyekben a jegyző (természetvédelmi hatóság) látja el;
- a védetté nyilvánítást a földhivatali és az önkormányzati ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyeztetni ill. jegyezni;
- a város lakosságát tájékoztatni kell a jelen rendelet által védetté nyilvánított területek és értékek védettségének tényéről és a rendelet ezen területekre vonatkozó előírásairól.

1.4.1.1. Természetvédelmi kezelési tervek

A természet védelméről szóló LIII. törvény és annak vonatkozó végrehajtási rendelete (30/2001-es KöM rendelet) szerint valamennyi védett természeti területre – köztük a helyi jelentőségű természetvédelmi területekre is – kötelező jelleggel természetvédelmi kezelési tervet kell készíteni. Új védett természeti terület esetén a védetté nyilvánítás előfeltétele a kezelési terv elkészítése. Ennek a feladatnak a megvalósítása helyi védett természeti területek esetében a védetté nyilvánítást kezdeményező és lefolytató önkormányzatokra hárul.

A természetvédelmi kezelési tervek a védett természeti területek kezelési feladatait, valamint a védett természeti területeken folytatható tevékenységek körét és módját részleteiben határozzák meg, így a tényleges kezelések szempontjából alapvető fontosságú dokumentumoknak tekinthetők.

Dombóvár Város helyi jelentőségű természeti értékeinek védelméről szóló 10/2004. (IV.19.) rendelet minden védett természeti területre és értékre vonatkozóan kezelési irányelveket tartalmaz. Az önkormányzat számára pénzügyi szempontból vállalhatatlan feladat teljesítésére a rendelet egyedi jogi megoldást alkalmazott, a kezelési irányelvek meghatározásával és az elkészülő kezelési tervekre történő kiutalással. A rendelet hatályba lépése óta azonban **csak a Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi területre készült el a jogszabályok által előírt tartalmú, önálló természetvédelmi kezelési terv.**

1.4.2. Természetvédelmi programok, intézkedések – kezelés, fejlesztés

A természetvédelmi célú programok egyik jellemzője, hogy elsősorban hosszú távú célok elérését szolgálják, gyakran nem hoznak közvetlen anyagi hasznot. Ez az oka annak, hogy az önkormányzatok jelentős része kevés természetvédelmi fejlesztési programot indít, inkább csak a kötelező jellegű feladatokat végzi el. Dombóvár Város

Önkormányzata egyike a kevés üdítő kivételnek – a természetvédelmi kezelési, fenntartási munkálatok mellett az elmúlt években több, a természeti és kultúrtörténeti örökség megőrzését (is) szolgáló fejlesztési program indult.

Az önkormányzati hatáskörű intézkedések egyik nagy csoportját a **helyi védelem alatt álló természeti területek kezelése** jelenti. A helyi védelem alatt álló fák, fasorok legszükségesebb fenntartási munkálatait az önkormányzat – a korábban említett módon (ld. „1.2.2.1. Helyi jelentőségű védett természeti területek és értékek” című fejezet) – **rendszeresen elvégzi**. A jelentősebb anyagi forrásokat igénylő kezelési munkálatok szakaszosan történnek (ld. *később*), egy részük (pl. szigeterdei parkrekonstrukció) még várat magára.

A **közmunka programokban** nagy szerepet kap a természetvédelmi oltalom alatt álló területek jogszabályok által előírt fenntartása. Az önkormányzat által foglalkoztatott köz munkások egyik kiemelt feladata a Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi terület kezelési tervében meghatározott feladatok megvalósításában való részvétel (fateleptítés, kaszálás, inváziós növényfajok irtása stb.).

A XXI. század első évtizedének egyik jelentős értékmegőrző, értékfejlesztő programja a területi és „ex lege” védelem alatt álló **szigeterdei középkori lakótorony rekonstrukciója** volt. 2003-2006 között a lakótornyot eredeti formában állították helyre, az épületben galéria és helytörténeti kiállítás üzemel.

Dombóvár Város Önkormányzata 2003-ban kezdte meg a **Kis-Konda-patak menti zöldfelületek ökológiai és turisztikai-rekreációs fejlesztését** célzó programját. A tervezési szakaszban elkészült a fejlesztéseket megalapozó tanulmányterv (*Fekete A. – Kiss G. – Szakács B., 2003*). A regionális jelentőségű ökológiai folyosó állapotának javítását és az ökológiai funkcióval összeegyeztethető mértékű és módú hasznosítását célzó nagyszabású program kivitelezési költségeinek fedezésére több pályázat már sikeresen lezárult, további fejlesztési elképzelések megvalósításának részletes tervezése megkezdődött.

Részben a Kis-Konda-patak menti fejlesztések egyik elemeként, részben egyéb városfejlesztési célok érdekében az önkormányzat kezdeményezésére és szervezésében 2003-ban megkezdődött a **volt Dóry Konzervgyár** (később katonai raktárbázis) **területének rehabilitációja, revitalizációja**. A területhez kapcsolódó zöldfelületen –, amely a Kis-Konda-patak menti ökológiai folyosó egyik legzavartabb része közelében helyezkedik el – 2004 tavaszán, egy a terület természeti és kultúrtörténeti örökségét bemutató **tanösvény** készült.

Az önkormányzat 2006-ban alakította ki a **Dombóvári Nordic Walking Parkot**. Az útvonalrendszer központi eleme a Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi terület, ahol az útvonal részben az egykori kisvasúti töltésen halad, és a leghosszabb természeti környezetben haladó körtúra lehetőségét biztosítja a botos gyaloglók részére. A park másik fontos eleme a Gunarasi parkerdőben kialakított útvonal. A legváltozatosabb terepet a Nyerges-erdőben kialakított útvonalak biztosítják. A parkot útvonalhálózatát kezdetben a Gunarason pihenő külföldi turisták és az önkormányzat által rendezvények keretében szervezett csoportok keresték fel, napjainkban a város lakói közül is egyre többen hódolnak e egészséges szabadidős tevékenységnek.

2008-ban a Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi terület belterületi szakasza északi részének nyugati peremén, az újonnan létesült TESCO áruház és a védett élőhelyek közötti részen védő szerepet betöltő növényssáv telepítésére került sor. A **„biofal” létesítése környezeti nevelési akció keretében**, helyi általános iskolás csoportok részvételével zajlott.

Az elmúlt évek legjelentősebb természetvédelmi fejlesztése a Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi területen zajlott. Az **„Élőhely-helyreállítás a Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi területen a regionális jelentőségű ökológiai folyosó zavarmentes működése érdekében” című programra** az önkormányzat 57,7 millió Ft-ot nyert el a Környezet és Energia Operatív Program (KEOP) pályázati konstrukcióban. A mintegy 6,1 hektáros fejlesztési célterület (1979/1 hrsz.) a védett természeti terület déli, belterületi szakaszán helyezkedik el. A természetközeli állapot biztosítása érdekében öt programelem megvalósítására került sor, melyek a következők:

A Kis-Konda-patak renaturalizációja a patak menti vizes élőhelyek vízellátottságának javítása érdekében (P-1). A projektterület É-i részén egy 890 m² szabad vízfelületű, max. 1,76 m mély mesterséges tó került kialakításra, ami a terület közvetlen környezetének talajvízellátását javítja. A tó déli oldalán egy meanderező vízlevezető csatorna került kialakításra. A csatorna a tó egy meghatározott vízszint felett jelentkező többlet vizét vezeti le, melyet a tó déli oldalán kiépítendő állandó fenékküszöb szabályoz. A vízlevezető csatorna medre földárkú kiépítettségű, így a meanderező szakaszon a víz elszivárog, ezzel a talajszerkezet vízháztartását javítja. Rendezésre kerültek a tervezési területet Ny-i oldalról határoló, beépült löszhátról lefolyó felszíni vizeket elvezető, a tervezési területet Ny-K irányban átszelő csapadékvíz levezető árkok. Ezek a rendezett árkok a tervezési terület középső, belső részeire vezetik a csapadékvizet, amely a földmedrű árkokban elszikkad, így javítva tovább a terület vízháztartását. A csapadékvíz árkokba helyenként fenék-bukók kerültek telepítésre a csapadékvíz lefolyásának lassítására.

Fajjacsere az ültetvényeszerű erdőállományokban (P-2). A korábbi ültetvényeszerű nemesnyarasok és füzések több lépcsőben letermelésre kerültek, s az erdő felújítása honos fajok felhasználásával történt meg. A 4,7 hektáros területen összesen 33 600

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

darab faegyed – elsősorban mézgás éger, magyar kőris és kocsányos tölgy – került beültetésre.

A KEOP PROJEKT KERETÉBEN
LÉTESÍTETT VIZES ÉLŐHELY (FELÜL) ÉS
A FAULTÉTVÉNY HELYETT LÉTESÍTETT,
HONOS FAJOK FELHASZNÁLÁSÁVAL
ÜLTETETT ERDŐ (BALRA) – 2005.
JÜLIUSI ÁLLAPOT

Az inváziós növényfajokkal „szennyezett” területek helyreállítása (P-3). A pályázati célterületen valamennyi özönfaj eltávolításra került. A beavatkozások az alábbi inváziós növényfajokat érintették: zöld juhar (*Acer negundo*), bálványfa (*Ailanthus altissima*), gyalogakác (*Amorpha fruticosa*), ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*), amerikai kőris (*Fraxinus pennsylvanica*), fehér eper (*Morus alba*), fehér akác (*Robinia pseudoacacia*), közönséges vadszőlő (*Parthenocissus inserta*), selyemkóró (*Asclepias syriaca*), őszirózsa fajok (*Aster* spp.), betyárkóró (*Coryza canadensis*), ártéri japánkeserűfű (*Reynoutria japonica*, *Reynoutria x bohemica*) és magas aranyvessző (*Solidago gigantea*). A munka során a mechanikai módszereket (kézi és gépi kaszálás, szárzúzózás, sarjleverés, egyenkénti kézi eltávolítás, meggyűrűzés) részesítették előnyben, egyes fajok esetében

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

az óvatos, okszerű vegyszerhasználat (főleg egyedi kenés, injekálás) volt szükséges. A végleges visszaszorítás érdekében sor került a növények életterének „elfoglalására”, más, természetes fajokkal. Az özönfajok végleges visszaszorítása további folyamatos kezelést tesz szükségessé.

A tájba nem illő épített elemek felszámolása, tájba illesztése (P-4). A pályázati célterületen eltávolításra kerültek a funkciójukat veszített, nem használt, más célra nem hasznosítható épített elemek, így több használaton kívüli távvezeték-oszlop, felesleges árkok, töltések, földdepóniák.

Vizes élőhely helyreállítás az illegálisan lerakott hulladék felszámolásával, az ökológiai szempontokat figyelembe vevő rendezésével (P-5). A pályázati célterületen illegálisan felhalmozott építési törmelék (több mint 1.450 m³) elszállításra került.

Az önkormányzat munkájával párhuzamosan – azt gyakran kiegészítve – több *civil szervezet* folytat természetvédelmi jellegű tevékenységet Dombóváron.

Kiemelkedő jelentőségű a Magyar Madártani Egyesület Dombóvári Helyi Csoportjának tevékenysége. Az egyesület tagjai az 1980-as évektől kezdődően kutatják Dombóvár madárvilágát. Az egyesület a **fehér gólya, a gyöngybagoly és a sarlósfecske fészkelésének biztosításával** külön program keretében foglalkozik. A kihelyezett fészekkosarakban az elmúlt években 10-14 gólyapár költött, a templomtornyokban, padlásokon elhelyezett költőládákban több helyen is költött a korábban eltűnt gyöngybagoly. A denevérek egyedszámának növekedését szintén mesterséges **denevérodúk kihelyezésével** igyekeznek elősegíteni. A Szigeterdőtől a Tüskei-horgásztóig összesen **kb. 300 odú került kihelyezésre**. Az egyesület környezeti nevelés terén kifejtett tevékenységéről a következő fejezetben szólunk.

A helyi védett természeti terület fenntartásában Dombóvár Város Önkormányzatának fontos partnere a Dombóvári Önkéntes Polgári Természetőr Egyesület (DÖPTE). Az egyesület bázishelye a Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi terület déli szélén, az egykori kisvasúti állomás épületében van, amely egyfajta természetvédelmi központként szolgál és számos rendezvénynek ad helyet. A DÖPTE polgári természetőrei rendszeresen ellenőrzik a természetvédelmi területek állapotát, kiemelten a Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi területen.

TERMÉSZETVÉDELMI KÖZPONT AZ EGYKORI KISVASÚTI ÁLLOMÁS ÉPÜLETÉBEN

A helyi védett természeti terület fenntartása szempontjából kiemelkedő jelentőségű a város önkormányzata és a Dombóvári Roma Nemzetiségi Önkormányzat között született megállapodás, amelynek keretében a helyi védett területek természetvédelmi kezelési munkálatait roma nemzetiségű köz munkások látják el. Az önkormányzat egy 2015-ben célzott képzési programmal segíti a hatékony munkavégzést.

1.4.3. A természeti örökség bemutatása, környezeti nevelés

A jogszabályi védelem önmagában nem tudja biztosítani a természeti és kultúrtörténeti értékek megőrzését, hiszen például a törvényi rendelkezések nem nyújthatnak védelmet a tudatlanságból elkövetett károkozások ellen. Az értékes képződmények hosszú távú megőrzésében **kiemelkedő szereppel bír** a környezeti nevelés. A „**megismerni, megszeretni, megvédeni**” elv alkalmazása az értékmegőrzés fontos része – az értékek megismerésével a látogatókban jó eséllyel alakul ki olyan érzelmi kötődés, ami a képződmény megőrzésére készíti őket.

A környezeti nevelés Dombóváron nagy múltra tekint vissza, amiben mind az önkormányzatnak, mind a helyi oktatási intézményeknek, mind a helyi természetvédelmi civil szervezeteknek megvan a szerepe. A természeti és kultúrtörténeti értékek bemutatását több természetvédelmi bemutatóhely is szolgálja.

Dombóvár Város Önkormányzata a **természetvédelmi civil szervezetek anyagi támogatásával** elsősorban közvetve vállal szerepet a helybéli lakosság környezeti szemléletének kialakításában, fejlesztésében. Az együttműködés keretében jelent meg például több, a város természeti örökségét bemutató kiadvány. Az önkormányzat határozott szándéka, hogy az elkövetkező években is jelentős szerepet vállal a helyi lakosság környezeti szemléletének formálásában, aminek szükségességét sajnos a még ma is gyakori szándékos és tudatlanságból elkövetett károkozások is szemléletesen mutatják.

A helyi civil szervezetek közül kiemelkedő környezeti nevelési tevékenységet végez a **Magyar Madártani Egyesület Dombóvári Helyi Csoportja**, amelynek létrehozója és vezetője Nagy Sándor. Az egyesület a Tüskei-horgásztónál – Madárvárta néven – 1984. óta **oktatóbázist** működtet. Rendszeresen szervezett programjaik közé tartozik például a **madárészlelés-, -számlálás, -gyűrés, mesterséges fészekodúk készítése és kihelyezése**.

A város oktatási, nevelési intézményeiben **számos környezeti nevelés irányában elkötelezett pedagógus** dolgozik. Több iskolában a tanórákon kívül **szakkörök** keretében is folyik a környezeti nevelés, a pedagógusok **rendszeresen szerveznek kirándulásokat, természet-megfigyelő túrákat**. A Belvárosi Általános Iskolában egy **természettudományi bemutatóterem** (a megye madárvilágát bemutató anyag,

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

továbbá trófea, tojás-, fészek-, termés-, bogár- és lepkegyűjtemény) és egy ún. **Madárvédelmi Mintakert** szolgálja a természeti értékek „*ex situ*” bemutatását.

Sajnos a számos hasznos kezdeményezés ellenére a lakosság környezeti szemlélete további erősítésre szorul. Ezt szemléletesen jelzik azok a szándékos rongálások, ami miatt a bemutatási infrastruktúra fejlesztése komoly átgondolásra szorul.

1.4.3.1. Természetvédelmi bemutatóhelyek

A természetvédelmi bemutatóhelyek jelentős mértékben segíthetik a város oktatási intézményeiben zajló környezettudományi oktatást, valamint hozzájárulhatnak a helyi lakosság és a települést felkereső turisták környezeti tudatának fejlesztéséhez.

Az 1990-es évek első felében a település közigazgatási területén előforduló természeti és kultúrtörténeti örökségi elemek bemutatása tájékoztató táblák segítségével történt. Azt, hogy a bemutatóhelyek eredményesen tölthessék be szerepüket, nehezítette, hogy azok nem alkottak egységet. Ez egyrészt vonatkozott az útvonalra, másrészt az egységesség nem valósul meg a látogatók számára átadott ismeretek, és különösen a feljűk közvetíteni szándékozott „üzenet” terén sem.

Dombóvár Város 2004-2009-es időszakra szóló természetvédelmi alapterve egyik fontos fejlesztési javaslata volt a természetvédelmi bemutatóhelyek egységes rendszerének kialakítása volt. Az elmúlt években ebben az irányban fontos lépések történtek.

A természeti és kultúrtörténeti örökség bemutatása **tanösvény** formájában történik a **volt Dőry Konzervgyár területén**. A tájékoztató táblás típusú tanösvény 2004 tavaszán létesült. Az épített elemek állaga sajnos az elmúlt években erősen leromlott (a pallós út egyes szakaszait le is kellett zárni a látogatók előtt), a tanösvény felújításra szorul.

Egységes táblarendszer létesült a **Dombóvári Nordic Walking Park kialakításához kapcsolódóan**. Kiemelt fejlesztések zajlottak a Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi területen, ahol a természeti és kultúrtörténeti értékeket több tájékoztató tábla mutatja be.

A táblák jelentős része azonban az elmúlt években **elavult**, az útjelző táblák jó része az elmúlt évek során a **szándékos rongálásoknak esett áldozatul**. Jelenleg a bemutatási rendszer **majdnem minden elemében felújításra szorul**.

1.4.3.2. Papír alapú és online természetvédelmi kommunikáció

A város védett természeti területeiről és értékeiről, a nem védett természeti és kultúrtörténeti értékekről az elmúlt években több kiadvány jelent meg. Ezek közül kiemelkedik, valamint a **Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi terület természeti és kultúrtörténeti örökségét bemutató kiadvány**. A város madárvilágát

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

részletesen bemutató könyv – a város madárvilágának szakavatott kutatójának, Nagy Sándornak a tollából – 2014-ben jelent meg. Hiányzik ugyanakkor egy olyan kiadvány, amely a város számos védett természeti területét és értékét, s ezek megismerési lehetőségeit közérthető módon ismerteti.

Az online természetvédelmi kommunikáció kiemelkedő jelentőségű eszköze a **város ökológiai honlapja** (www.kondavolgy.hu).

A természeti örökségi elemekről az érdeklődők jelenleg a Tourinform Irodákban erősen korlátozott minőségű és mennyiségű szóbeli tájékoztatást, a DÖPTE-bázison – ha megtalálják – bővebb információt kaphatnak.

1.4.4. Természetvédelmi kutatás

Tolna megye területe sokáig az **ország természetvédelmi szempontból legkevésbé feltárt területei** közé tartozott, amit szemléletesen jelzett a védett természeti területek kis száma is. Ennek elsődleges oka az, hogy a működési területével érintett természetvédelmi szervezet, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság (DDNPI) központja Pécssett van, míg a legértékesebb, értékmegőrző tevékenységük „súlyponti” részei az DDNPI területének D-i és K-i peremén, a Duna és a Dráva mentén helyezkednek el (Duna-Dráva Nemzeti Park). Tolna megye az **DDNPI területének É-i periferiáján helyezkedik el**. Az elmúlt évtizedben a helyzet valamelyest javult, azonban közel sem kielégítő.

Helyi szinten – a környezeti neveléshez hasonlóan – a természetvédelmi kutatás is nagy múltra tekint vissza. A **Magyar Madártani Egyesület Dombóvári Helyi Csoportja** 1980-as megalakulása óta végez **rendszeres és szisztematikus madármegfigyeléseket**. Ezidáig több mint 180 madárfajt figyeltek meg, amelyből több mint 80 faj költését is sikerült bizonyítani. Több helyszínen (Tüskei-horgásztó, Kis-Konda-patak, Kapos-völgy, Szigeterdő) végeznek madárgyűrzést.

Az 1990-es években **Dombóvár Város és Városkörnyéki Önkormányzatok Területfejlesztési Társulása** és a **Dombóvár Város Önkormányzata** szervezésében számos olyan koncepció, program, terv stb. készült, amelyhez természetvédelmi jellegű kutatások is kapcsolódtak, elsősorban **értékfeltárás** és az **értékek turisztikai hasznosítása** témáiban.

A Magyar Madártani Egyesület 28. számú Helyi Csoportja a völgyben 1980 óta végez madárgyűrzést és vonuláskutatást, így a madárfaunára vonatkozóan részletes adatok állnak rendelkezésre. A gerinctelen fauna tervszerű, természetvédelmi alapokon álló kutatása még nem történt meg, a szaktáborok vizsgálatai jelentéktelen adattal szolgáltak.

2007-ben a Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi kezelési tervének készítését részletes élőhelyi térképezés előzte meg. A többi természetvédelmi oltalom alatt álló

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

területeken további kutatások indokoltak, valamint a növénytakaró változásait is szükséges lenne nyomon követni.

A Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi területen az „**Élőhely-helyreállítás a Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi területen a regionális jelentőségű ökológiai folyosó zavartalan működése érdekében**” című KEOP pályázati projekt kivitelezését szintén részletes felmérések előzték meg a mintegy 6,1 hektáros fejlesztési célterületre (1979/1 hrsz.) vonatkozóan. Kiemelkedő fontosságú volt az özönfajok elterjedésének felmérése, amely vizsgálatot a völgy többi részére, valamint az egyéb védett természeti területekre is indokolt kiterjeszteni.

Összességében a **természetvédelmi alapkutatások** terén a helyzet – a hasonló nagyságrendű településekkel összevetve – **kedvezőnek** mondható. **Kedvezőtlenebb** a helyzet a természeti örökség **gyakorlati védelmével kapcsolatos kutatások** területén.

1.4.5. Szakember-ellátottság, szakmai partnerek

Dombóvár Város Polgármesteri Hivatalában a természetvédelmi vonatkozású ügyek a **Városüzemeltetési Irodához** tartoznak. A környezetvédelmi és természetvédelmi ügyeket ügyintézői szinten 2 fő intézi, a városi zöldfelületekkel további 1 fő foglalkozik.

A természetvédelmi feladatok ellátásában az önkormányzat kiemelt szakmai partnere az állami természetvédelmi intézményrendszer területi szerve, a működési területével érintett nemzeti park-igazgatóság. Dombóvár Város közigazgatási területe **Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság** működési területéhez tartozik. Az igazgatóság központja Pécsen van. Az igazgatóság címe, elérhetősége:

cím: 7625 Pécs Tettye tér 9.
levelezési cím: 7602 Pécs Pf.: 312.
telefon: 72/517-200
e-mail: dunadrava@ddnp.kvvm.hu

Az igazgatóság szervezeti struktúráján belül Dombóvár közigazgatási területe a **Mecsek Tájegységhez** tartozik, amelynek irodája Pécsen van. A tájegységvezető Kulcsár Péter. A tájegységvezető elérhetősége:

telefon: 30/500-9523
e-mail: kulcsarpeti@freemail.hu

Természetvédelmi jellegű hatósági ügyekben a Tolna Megyei Kormányhivatal az illetékes. A kormányhivatal Központja Szekszárdon van. A Kormányhivatal központi címe, elérhetősége:

cím: 7100 Szekszárd Augusz Imre utca 7.
levelezési cím: 7101 Szekszárd, Pf.: 136.
e-mail: hivatal@tmkh.gov.hu

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

A természetvédelmi feladatok ellátásában az önkormányzat kiemelt szakmai partnerei a természetvédelmi jellegű tevékenységet végző társadalmi szervezetek. A helyi civil szervezetek közül kiemelkedő jelentőségű tevékenységet folytat a **Magyar Madártani Egyesület Dombóvári Helyi Csoportja**, amely elsősorban a természetvédelmi kutatások, aktív madárvédelmi programok és környezeti nevelés terén végez példaértékű tevékenységet. A Dombóvári Önkéntes Polgári Természetőr Egyesület (DÖPTE) elsősorban a helyi védett természeti területek, kiemelten a Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi terület fenntartásában, őrzésében végez kiemelkedő tevékenységet. (A két egyesület által végzett konkrét tevékenységeket részletesen az adott fejezeteknél mutatjuk be.)

1.4.6. A természetvédelmi feladatok ellátásának pénzügyi vonatkozásai

A Dombóvár Város helyi jelentőségű természeti értékeinek védelméről szóló 10/2004. (IV.19.) rendelet 16. §-a alapján a helyi-területi feladatok ellátására az önkormányzat környezetvédelmi alapjában természetvédelmi célokat szolgáló részt hoz létre.

A 10/2004. (IV.19.) rendelet 19. §. (3) bekezdése szerint a környezetvédelmi alap vagy annak természetvédelmi célokat szolgáló részének bevételi forrása a helyi védett természeti területek, értékek károsítása miatt a jegyző által kivetett természetvédelmi bírság.

A természetvédelmi alap bevételi forrásként jöhet szóba, hogy a Dombóvár Város helyi jelentőségű természeti értékeinek védelméről szóló 10/2004. (IV.19.) rendelet 16. §. (3) bekezdése szerint a védett természeti területek és értékek nevének, jelképeinek, valamint Dombóvár Város természetvédelmi jelképeinek nyereségérdekelt tevékenységekben való felhasználásáért – a jogosult és a felhasználó közötti polgári jogi szerződésben meghatározottak szerint – a felhasználó díjat köteles fizetni.

A környezetvédelmi alapban elkülönített pénzeszköz az elmúlt öt évben (2011-2015) 1,5-5 millió Ft között változott. Az önkormányzat ennek, továbbá az ilyen célra elnyert hazai és Európai Unió források felhasználásával köteles gondoskodni

- a) a Dombóvár Város Természetvédelmi Alaptervében meghatározott programok és feladatok végrehajtásáról,
- b) a védett természeti területek és értékek természetvédelmi kezeléséről, valamint
- c) a védett természeti területek és értékek bemutatásáról.

Az önkormányzat – önállóan vagy a kistérség többi településével közösen – **rendszeresen sikeresen pályázik** regionális, országos és Európai Unió pályázati alapokhoz. A korábban bemutatott programok finanszírozása részben (a kötelező saját erő biztosítása mellett) vagy teljesen pályázatokon elnyert pénzekből történt. Az elmúlt években a legjelentősebb pályázati forrás a Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi területen végrehajtott élőhely-rekonstrukciós munkálatokra a Környezet és Energia Operatív Program (KEOP) pályázati konstrukcióban elnyert 57,7 millió Ft volt.

A civil szervezetek – a helyi forrásokon kívül – országos pályázatokon is rendszeresen nyernek támogatásokat természetvédelmi programjaik finanszírozására.

1.5. Összefoglalás: érték- és probléma-kataszter

Erősség

- A város közigazgatási területén számos országos és helyi szintű természeti és kultúrtörténeti érték, elsősorban kultúrtörténeti emlékek és védett állatfajok fordulnak elő.
- A Kis-Konda-patak teljes szakasza mentén megmaradt egy többé-kevésbé folyamatos jellegű, valószínűsíthetően működő ökológiai folyosó. A patak menti természetközeli állapotú ligetek, gyepek regionális szintű ökológiai folyosót képeznek.
- A zöldfelületi elemek között számos településképi és/vagy dendrológiai szempontból értékes faegyed, fasor, facsoport van.
- A legjelentősebb természeti és kultúrtörténeti értékek helyi védelem alatt állnak. A növénytan és állattan szempontból értékes területek, valamint a településképi és/vagy dendrológiai szempontból értékes faegyedek, fasorok, facsoportok döntő része jogi védelmet élvez.
- Az önkormányzat szervezésében az elmúlt több mint egy évtizedben számos, a természeti és kultúrtörténeti örökség megőrzését szolgáló védelmi fejlesztési program zajlott.
- Az önkormányzat jelentős szerepet vállal a természetvédelmi kutatások szervezésében és finanszírozásában.
- A természetvédelmi fejlesztések finanszírozási hátterének megteremtése érdekében az önkormányzat rendszeresen eredményesen pályázik regionális, országos és Európai Unió pályázati alapokhoz. A pályázatok önrészét az önkormányzat fedezni tudja.
- A Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi terület természeti örökségi elemeinek megőrzésére és fenntartható módon történő hasznosítására tervekkel megalapozott fejlesztési program indult.
- A településen több társadalmi szervezet folytat természetvédelmi jellegű tevékenységet, melyek közül kutatási és környezeti nevelési munkájával kiemelkedik a Magyar Madártani Egyesület Dombóvári Helyi Csoportja, míg a Dombóvári Önkéntes Polgári Természetőr Egyesület a természeti értékek őrzésében vállal fontos szerepet.
- A környezeti nevelés nagy múltra tekint vissza a városban, amiben mind az önkormányzatnak, mind a helyi oktatási intézményeknek, mind a helyi társadalmi szervezeteknek jelentős szerepe van.
- A természeti és kultúrtörténeti értékek bemutatását több természetvédelmi bemutatóhely szolgálja.

*Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020**Gyengeség*

- A város közigazgatási területének jelentős része intenzív mezőgazdasági hasznosítás alatt áll, így természetes és természetközeli állapotú élőhelyek csak foltokban maradtak meg, többé-kevésbé degradálódva és egymástól nagymértékben izolálódva.
- A szántóföldek között lévő, kis kiterjedésű, természetközeli állapotú élőhelyek –, amelyek az ökológiai hálózatban „lépőkövekként” funkcionálhatnának – az elmúlt évtizedekben nagyjából áldozatul estek az iparszerű mezőgazdasági termelésnek.
- A Kis-Konda-patak menti zöldfelületek és a többi helyi védett terület nagy részének ökológiai állapota – részben az élőhely-kezelési beavatkozások hiányából adódóan – nem megfelelő. Az ökológiai folyosó zavartalan működését számos antropogén tényező akadályozza, amelyek közül a külterületi részekben az intenzív mezőgazdasági művelés, a belterületen a kommunális szennyezések a legjelentősebbek.
- Az értékes vizes élőhelyeket képező tavak erősen töltődnek, a jelentős mértékű mezőgazdasági és kommunális eredetű környezetterhelés miatt gyors ütemben eutrofizálódnak.
- Nem készült el a település egyedi tájérték katasztere.
- A természetvédelmi bemutatóhelyek hatékony és eredményes működését nehezíti, hogy azok nem alkotnak egységes rendszert, sem az útvonal, sem a közvetíteni szándékozott „üzenet” terén. A tájékoztató táblák egy részének állaga erősen leromlott.
- A helyi lakosság környezeti szemlélete – az ország más településein élőkhöz hasonlóan – nem megfelelő, aminek egyik szemléletes jele a védett területek épített elemeinek gyakori rongálása.

Lehetőség

- A nagy kiterjedésű, természeti értékekben gazdag területek ökológiai állapotuk javítása esetén jó lehetőséget biztosítanak a(z) (öko)turisztikai hasznosításra.
- A működési területével érintett állami természetvédelmi szervezettel, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatósággal az elmúlt évtizedben kialakított eredményes együttműködés jó alapot biztosít a további közös munkára, esetleg a város közigazgatási területén folytatott közös természetvédelmi fejlesztésekre.
- A Kapos-völgytől északra lévő területen, a Koppány folyó mentén az elmúlt években kiteljesedett természet- és tájvédelmi jellegű kezdeményezések (Koppányvölgy Natúrpark) további lehetőséget biztosítanak a természetvédelmi együttműködések kiszélesítésére, ami különösen a Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi terület és a kapcsolódó térségi jelentőségű ökológiai folyosó esetében biztosít előrelépési lehetőséget.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Korlát

- Dombóvár szűkebb környékén nem fordulnak elő nagy kiterjedésű, összefüggő természetes élőhely komplexek, amelyek megkönnyíthetnék a kis kiterjedésű és izolált természetközeli állapotú élőhelyek ökológiai állapotának javulását.
- A térség gazdasági alapját biztosító intenzív mezőgazdasági művelés jelentős korlátozó tényező az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése szempontjából.
- A település közigazgatási területe periférikus elhelyezkedésű a működési területével érintett állami természetvédelmi szervezet, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság működési területén.
- Az elkövetkező években természetvédelmi célú fejlesztésekre rendelkezésre álló Európai Unió pénzügyi források elérhetősége az önkormányzat számára a korábbi időszakhoz képest nehezebbé vált. A KEHOP pályázati konstrukcióban természetvédelmi fejlesztésekre kizárólag a nemzetipark-igazgatósággal konzorciumban lehet majd pályázni.

2. TERMÉSZETVÉDELMI PROGRAM: CÉLOK, ELÉRNI KÍVÁNT CÉLÁLLAPOTOK, CSELEKVÉSI PROGRAMOK

2.1. A természeti örökség megőrzését szolgáló programok

2.1.1. Védelemre érdemes természeti területek és értékek helyi szintű védetté nyilvánítása

Cél: Jogszabályi védelem biztosítása a helyi jelentőségű természeti területek és értékek hosszú távú megőrzése érdekében.

Célállapot: A természeti örökség részét képező valamennyi terület, objektum, élő szervezet és élettelen természeti képződmény valamilyen formában jogi védelmet (is) élvezzen.

Programok:

Jogi védelem-1: Az arra érdemes védett természeti területek és értékek helyi szintű természetvédelmi oltalmának megerősítése

Érintett természeti területek:

- Szigeterdő természetvédelmi terület;
- Gólyavár természetvédelmi terület;
- Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi terület;
- Bontovai-tó természetvédelmi terület;
- Nyerges-erdő és -horgászó természetvédelmi terület;
- Dombóvári „tűzlepkés-rétek” természetvédelmi terület;
- Tüskei tölgyes maradványerdő természetvédelmi terület;
- Gunarasi parkerdő természetvédelmi terület.

Érintett természeti értékek:

- Újdombóvári vadgesztenye fasor természeti emlék;
- Hunyadi téri fák, fasorok természeti emlék;
- Arany János téri fák természeti emlék;
- Ady Endre utcai vadgesztenye fasor természeti emlék;
- Horvay János (korábban Gorkij) utcai gömbkőris fasor természeti emlék;
- Fő utcai juhar fasor természeti emlék;
- Dőry platán természeti emlék;

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

- Szabadság utcai borostyános platán természeti emlék;
- Szabadság utcai többtörzsű platán természeti emlék;
- Szabadság utcai „Pinokkió” platán” természeti emlék;
- Helytörténeti Múzeum kertjének idős fái természeti emlék;
- Szent Flórián-szobor vadgesztenyefái természeti emlék;
- Teleki utcai fehér nyár természeti emlék.

A védett és védelemre javasolt területek összesítő térképét a *7. melléklet* tartalmazza.

Jogi védelem-2: A védelmem indokának megszűnése miatt védett természeti terület és érték helyi szintű természetvédelmi oltalmának megszüntetése

Érintett természeti terület és érték:

- Gunarasi tölgyes maradványerdő természetvédelmi terület;
- Gunaras úti szelídgesztenyés természeti emlék.

Jogi védelem-3: Az arra érdemes védett természeti területek és értékek helyi szintű természetvédelmi oltalom alá helyezése

Védetté nyilvánításra javasolt természeti területek:

- a Béka-tói mocsár és égeres, **„Béka-tói mocsár és égeres természetvédelmi terület”** elnevezéssel;
- a Banya-völgyi tölgyes, **„Banya-völgyi tölgyes természetvédelmi terület”** elnevezéssel;
- a Mágocsi úti tölgyes, **„Mágocsi úti tölgyes természetvédelmi terület”** elnevezéssel;
- a Bontovai vegyes erdő, **„Bontovai erdő természetvédelmi terület”** elnevezéssel;
- az egykori mászlonyi Dőry-kastély parkja, **„Mászlonyi kastélypark természetvédelmi terület”** elnevezéssel;
- a Gunarasi agyagbánya partifecske költőtelepe, **„Gunarasi partifecske költőtelep természetvédelmi terület”** elnevezéssel.

Védetté nyilvánításra javasolt faegyedek, fasorok és facsoportok:

- a Hunyadi téri SPAR üzletközpont előtti teresedésen álló vadgesztenyék és platánok, **„Hunyadi téri SPAR-udvar facsoportja”** elnevezéssel;
- az Árpád utcai gömbkőris fasor, **„Árpád utcai gömbkőris fasor”** elnevezéssel;

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

- az Erzsébet utca 29. szám udvarán álló vadgesztenye, „**Erzsébet utcai óvodakerti vadgesztenye**” elnevezéssel;
- a Hóvirág utcában lévő mocsárciprus, „**Hóvirág utcai mocsárciprus**” elnevezéssel;
- a Hunyadi téren, a Tinódi Lantos Sebestyén szobor mellett álló oszlopos gyertyán, „**Hunyadi téri Tinódi szobor melletti oszlopos gyertyán**” elnevezéssel.

Ütemezés: 2015 IV. negyedév és 2016 I. negyedév; későbbi módosítás szükség szerint

Kapcsolódó feladatok:

- Az érintett területek kapcsán a **helyi védetté nyilvánítási folyamat lefolytatása**, s annak végeredményeként a **helyi értékvédelmi rendelet felülvizsgálata**. Az alapterv készítésével párhuzamosan, jelen program keretében sor került a Dombóvár város helyi jelentőségű természeti értékeinek védelméről szóló 10/2004. (IV.19.) rendelet felülvizsgálatára. A rendelet tervezete kapcsán a területi egyeztetések eredményeként még felmerülhetnek kisebb változtatások.
- A **helyi védelem feloldása azon természeti terület és érték esetében, amelyeknél a védelem indoka megszűnt**.
- A Tvt. alapján a (helyi) védetté nyilvánítás feltétele a **természetvédelmi kezelési terv elkészítése**, a hatályos jogszabálynak (30/2001. KöM rendelet) megfelelő tartalommal. A kezelési terv hiánya ellenére javasoljuk a helyi értékvédelmi rendelet minél hamarabb történő összeállítását, amelyben – átmeneti jelleggel – kerüljenek meghatározásra az egyes területekre és értékekre vonatkozó legfontosabb kezelési irányelvek (*ld. Kezelés-1-16*). Ezzel párhuzamosan pályázati forrásokat szükséges keresni a jogszabályban előírt kezelési terv(ek) szakértői csoporttal történő elkészítésére. A leendő kezelési terv(ek) előírásait maradéktalanul be kell tartani, intézkedési javaslatokat meg kell valósítani.
- A Tvt. alapján a helyi jelentőségű védett természeti terület fenntartásáról, természeti állapotának fejlesztéséről, őrzéséről a védetté nyilvánító települési önkormányzat köteles gondoskodni (*ld. Kezelés-1-16*).

A helyi védetté nyilvánítás folyamata²⁴

A terület védetté nyilvánítását a települési önkormányzat készíti elő. A védelemre tervezett területek és értékek listájának összeállítását szakmai előkészítésnek szükséges megelőznie. A szakmai megalapozás alapján elkészült listát – a védetté nyilvánítás indokoltságát alátámasztó dokumentumokkal együtt – a jegyzőnek el kell küldenie a működési területével érintett nemzeti park-igazgatóságnak, hogy az kívánja-e a terület országos jelentőségű védett természeti területté nyilvánítását. Az igazgatóság nyilatkozatát 60 napon belül köteles megadni. Ha a terület országos jelentőségű védett természeti területté nyilvánítása indokolt, az igazgatóság a védetté nyilvánítás előkészítését hivatalból folytatja le. Ha nem, az önkormányzat joga a védetté nyilvánítás folyamatának folytatása.

²⁴ Csak az érintett természeti területek és értékek kapcsán releváns feladatokat mutatjuk be.

Az önkormányzatnak az érintettek véleményének megismerése érdekében egyeztető tárgyalást kell szerveznie. A védelemre tervezett terület tulajdonosa és minden érdekelt írásban nyilváníthat véleményt.

Az érintettek véleményének ismeretében az önkormányzat összeállítja a védetté nyilvánító rendelet tervezetét, és az írásbeli nyilatkozatokkal együtt a képviselő-testület elé terjeszti.

A terület védetté nyilvánításának tényét be kell jegyezni a földhivatali és az önkormányzati ingatlan-nyilvántartásba.

Védelem feloldása

A védett természeti terület vagy érték védettségét fel kell oldani, ha annak fenntartását természetvédelmi szempontok a továbbiakban nem indokolják. A védettség a feloldásához be kell szerezni a DDNPI véleményét.

A védettség feloldását követően a védettség tényét az ingatlan-nyilvántartásban törölni kell.

2.1.2. Természetvédelmi kezelési feladatok²⁵

Cél: A helyi jelentőségű természetvédelmi területek és természeti emlékek, valamint az egyéb, nem védett természeti területek ökológiai állapotának hosszú távú megőrzése, fejlesztése aktív természetvédelmi célú beavatkozásokkal.

Célállapot: A helyi jelentőségű természetvédelmi területek és természeti emlékek, valamint egyéb természeti területek kedvező ökológiai állapota.

Programok²⁶:

Kezelés-1: A Szigeterdő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelése

- A kezelési munkálatok során külön kell kezelni a parkot és a természetszerű erdőrészt.
- A parkban rendszeresen el kell végezni a fenntartási, ápolási munkálatokat. Faegyedeket kivágni csak élet- és balesetvédelmi okok alapján lehet.
- A funkcionális és esztétikai érték növelése érdekében a park rekonstrukciója javasolt, amelyet kertépítészeti terv alapján szükséges végrehajtani.

²⁵ A természetvédelmi kezelés részét képező bemutatást és kutatást a későbbiekben tárgyaljuk.

²⁶ A védett természeti területek kezelési munkálatainak szakmai megalapozására természetvédelmi kezelési tervet kell készíteni (*ld. Igazgatás-2*), jelen fejezetben csak a legfontosabb kezelési irányelveket adjuk meg.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

- A természetserű erdőrészben a fákat a biológiai kor végső határáig fenn kell tartani, a cserjeszint újbóli kialakulását honos cserjefajok ültetésével elő kell segíteni, az avart nem kell eltávolítani. Szükség szerint gondoskodni kell az elhalt egyedek pótlásáról, amely csak a környéken őshonos fajokkal történhet.
- A madarak és denevérek megtelepedését, szaporodását továbbra is mesterséges odúk kihelyezésével javasolt segíteni.
- A jelenleg külön álló szobrokat eredeti állapotban, egységes szoborcsoportként javasolt visszaállítani.
- A természetvédelmi őrnek a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel az illegális hulladéklerakásra és a szemetelésre. Az őrneknek felügyelni kell a területen folyó parkfenntartási, faápolási munkálatokat is.
- A park bejáratainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

Kezelés-2: A Gólyavár természetvédelmi terület természetvédelmi kezelése

- A romok láthatóságának biztosítása érdekében a területen rendszeresen cserjeirtást szükséges végezni.
- Javasolt a terület régészeti feltárásának folytatása.
- Rövid távon környezetrendezés, hosszú távon a vár rekonstrukciója javasolt. A hely szellemiségét és esztétikai megjelenését rontó lakóterületet – a tulajdonos kártalanításával – javasolt felszámolni.
- Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
- A természetvédelmi őrnek felügyelni kell a fenntartási, kezelési munkálatokat, valamint a régészeti feltárást.
- A terület 611. számú út felőli bejáratánál helyi védettséget jelző táblát szükséges elhelyezni.

Kezelés-3: A Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi terület természetvédelmi kezelése

A védett természeti területre vonatkozó természetvédelmi kezelési előírásokat és szabályokat „A Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi terület kezelési terve 2008-2017” című dokumentum tartalmazza.

Kezelés-4: A Bontovai-tó természetvédelmi terület természetvédelmi kezelése

- A tópart akácainak helyén honos fűz- és nyárfajokból álló puhafa ligeteket, helyenként égerligeteket szükséges létrehozni. Az akác irtása során – a tó közelsége és a felszínközeli talajvíz miatt – előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
- Törekedni kell az egyéb gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
- A horgásztó partján az elmúlt évek során létesített, esztétikailag kifogásolható minőségű létesítményeket (épületek, stégek stb.) olyan környezetarchitektúra elemekkel javasolt helyettesíteni, amelyek elhelyezkedésükkel, léptékükben, anyaghasználatukban és formavilágukban a táj karakteréhez alkalmazkodnak. A jövőben csak ily módon tájba illesztett művi elemek elhelyezése engedélyezhető.
- A horgásztó leengedési időpontjának meghatározásánál figyelembe kell venni a kétéltűek és az egyéb vízhez kötődő élőlények szaporodási ciklusát.
- A természetvédelmi őrnek a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel a horgászok szemetelésére és a tavak leeresztésére. Az őrneknek felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkákat is.
- A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

Kezelés-5: A Nyerges-erdő és -horgásztó természetvédelmi terület természetvédelmi kezelése

- Az erdőben természetközeli erdőgazdálkodást szükséges folytatni. A fákat a biológiai kor végső határáig fenn kell tartani. Faegyedeket kivágni csak élet- és balesetvédelmi okok alapján lehet. Szükség szerint gondoskodni kell az elhalt egyedek pótlásáról, amely csak a környéken őshonos fajokkal történhet.
- A hazánkban nem honos fajokból álló ültetvények, elakácosodott erdőrészek helyén természetszerű erdőket, gyertyános-tölgyeseket és cseres tölgyeseket szükséges létrehozni.
- Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
- A tóparti sávban parkosítás és egységes stílusú környezetarchitektúra elemek elhelyezése javasolt. A horgásztó partján az elmúlt évek során létesített, esztétikailag kifogásolható minőségű létesítményeket (hidak, stégek stb.) olyan környezetarchitektúra elemekkel javasolt helyettesíteni, amelyek elhelyezkedésükkel, léptékükben, anyaghasználatukban és formavilágukban a táj

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

karakteréhez alkalmazkodnak. A jövőben csak ily módon tájbaillesztett művi elemek elhelyezése engedélyezhető.

- A tavak esetleges leengedési időpontjának meghatározásánál figyelembe kell venni a kétéltűek szaporodási ciklusát.
- A természetvédelmi őrnök a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel az illegális hulladéklerakásra, a horgászok szemetelésére és a tavak leeresztésére. Az őrnöknek felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkálatokat is.
- A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

Kezelés-6: A Dombóvári „tűzlepkes-rétek” természetvédelmi terület természetvédelmi kezelése

- A gyepterületeket extenzív módon, rendszeres, megfelelő időben (a védett állatfajok, elsősorban a havasi tűzlepke életritmusához igazítva) és módon (a földön fészkelő madarak előzetes riasztásával, fészekaljuk körbekaszálásával stb.) elvégzett kaszálással, esetleg legeltetéssel szükséges fenntartani.
- A füves és vizes élőhelyeken erdősítés, fásítás tilos.
- Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
- A természetvédelmi őrnök a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel az illegális hulladéklerakásra. Az őrnöknek felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkálatokat is.
- A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

Kezelés-7: A Tüskei tölgyes maradványerdő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelése

- Az erdőben természetszerű erdőgazdálkodást szükséges folytatni.
- A területet szabdaló feltáróutakat fel kell számolni.
- Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
- A madarak és denevérek megtelepedését, szaporodását továbbra is mesterséges odúk kihelyezésével javasolt segíteni.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

- A természetvédelmi őrnek a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel az illegális hulladéklerakásra. Az őrnek felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkákat is.
- A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

Kezelés-8: A Gunarasi parkerdő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelése

- Az erdőben új feltáróutat létesíteni tilos.
- Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
- A madarak és denevérek megtelepedését, szaporodását továbbra is mesterséges odúk kihelyezésével javasolt segíteni.
- A természetvédelmi őrnek a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel a szemetelésre és az illegális hulladéklerakásra. Az őrnek felügyelni kell a területen folyó erdőfenntartási és természetvédelmi kezelési munkákat.
- A terület fő belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

Kezelés-9: A Béka-tói mocsár és égeres természetvédelmi terület természetvédelmi kezelése

- Az erdőben természetszerű erdőgazdálkodást szükséges folytatni.
- Az erdőben új feltáróutat létesíteni tilos.
- A gyepterületeket extenzív módon, rendszeres, megfelelő időben (a védett állatfajok életritmusához igazítva) és módon (a földön fészkelő madarak előzetes riasztásával, fészekaljuk körbekaszálásával stb.) elvégzett kaszálással, esetleg legeltetéssel szükséges fenntartani.
- A füves és vizes élőhelyeken erdősítés, fásítás tilos.
- Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
- A természetvédelmi őrnek a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel a fokozottan védett és védett madárfajok fészkeire, illetve a fiókák nevelési időszakára. A természetvédelmi őrnek felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkákat is.
- A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

Kezelés-10: A Banya-völgyi tölgyes természetvédelmi terület természetvédelmi kezelése

- Az erdőben természetszerű erdőgazdálkodást szükséges folytatni. A hazánkban honos fajok egyedeit a biológiai kor végső határáig fenn kell tartani.
- Az erdőben új feltáróutat létesíteni tilos.
- Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
- A természetvédelmi őrnek a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel a fokozottan védett és védett madárfajok fészkeire, illetve a fiókák nevelési időszakára. A természetvédelmi őrnek felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkálatokat is.
- A területre november 1. és július 31. között belépni és ott bármilyen tevékenységet végezni kizárólag a természetvédelmi őr jelenlétében lehet.
- A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

Kezelés-11: A Mágocsi úti tölgyes természetvédelmi terület természetvédelmi kezelése

- Az erdőben természetszerű erdőgazdálkodást szükséges folytatni. A hazánkban honos fajok egyedeit a biológiai kor végső határáig fenn kell tartani.
- Az erdőben új feltáróutat létesíteni tilos.
- Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
- A természetvédelmi őrnek a területet rendszeresen ellenőrizni kell. A természetvédelmi őrnek felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkálatokat is.
- A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

Kezelés-12: A Bontovai erdő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelése

- Az erdőben természetszerű erdőgazdálkodást szükséges folytatni.
- Az erdőben új feltáróutat létesíteni tilos.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

- Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
- A természetvédelmi őrnök a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel a fokozottan védett és védett madárfajok fészkeire, illetve a fiókák nevelési időszakára. A természetvédelmi őrnök felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkákat is.
- A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

Kezelés-13: A Mászlonyi kastélypark természetvédelmi terület természetvédelmi kezelése

- Az erdőben természetszerű erdőgazdálkodást szükséges folytatni. Az egykori park megmaradt idős egyedeit a biológiai kor végső határáig fenn kell tartani.
- Az erdőben új feltáróutat létesíteni tilos.
- Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
- Javasolt megteremteni a park részleges rekonstrukciójának és hozzá kapcsolódóan a bemutatási infrastruktúra megteremtésének feltételeit.
- A természetvédelmi őrnök a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel az illegális hulladéklerakásra és a falopásra. A természetvédelmi őrnök felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkákat is.
- A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

Kezelés-14: A Gunarasi partifecske költőtelep természetvédelmi terület természetvédelmi kezelése

- A madarak megtelepedését szükség szerinti rendszerességgel és módon elvégzett természetvédelmi célú partalakítással és egyéb munkálatokkal javasolt elősegíteni.
- A fészektelep megőrzése érdekében – a vadászati előírások betartása mellett – szükség szerint támogatandó a károsító állatok kilövése.
- A természetvédelmi őrnök a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel a madarak zavarására. A természetvédelmi őrnök felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkákat is.
- A terület főbb belépési pontjánál helyi védettséget jelző táblát szükséges elhelyezni.

- A terület kezelésébe – a szükséges források biztosításával – javasolt bevonní a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Dombóvári Helyi Csoportját.

Kezelés-15: A védett és védelemre tervezett fasorok, facsoportok, faegyedek ápolása, kezelése

- A fákat a biológiai kor végső határáig fenn kell tartani, egyedeket kivágni csak élet- és balesetvédelmi okok alapján lehet. Gondoskodni kell az elhalt egyedek pótlásáról, amely csak az adott fasorra, facsoportra jellemző fajjal, fajokkal történhet.
- Rendszeresen el kell végezni a fenntartási, ápolási munkálatokat. A vadgesztenyefák esetében az aknázómoly irtását vegyszeres úton és a lehullott lomblevelek rendszeres összegyűjtésével, eltávolításával szükséges megoldani. A platánokat a csipkés platánpoloska kártétele ellen permetezni szükséges. A gépi permetezés mellett az érintett faegyedeknél kézi permetezést szükséges alkalmazni. Az elvégzett munkálatokról éves rendszerességgel beszámolót kell készíteni.
- A természetvédelmi őrnök felügyelni kell a fenntartási, ápolási munkálatokat.
- A fasorok végein, a faegyedek mellett helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

Kezelés-16: A védett fajok városi élőhelyeivel kapcsolatos kezelési feladatok

- A városi élőhelyekhez kötődő védett fajok (*ld. 6. melléklet*) fészkeinek helyet adó építményeken bármilyen beavatkozás csak a költési időszakon kívül történhet.
- A fészekládák, fészekodúk kihelyezését, karbantartását a jövőben is folytatni kell.
- A természetvédelmi őrnöknek az élőhelyeket rendszeresen ellenőrizni kell, fokozottan a költési időszakban, és különös figyelemmel az építési munkálatokra.

Ütemezés: folyamatos

Közreműködők: helyi természetvédelmi civil szervezetek, helyi oktatási-nevelési intézmények

Kezelés-17: Együttműködési program a magántulajdonban lévő védett természeti területek természetvédelmi kezelésére

„A védett természeti területeken természetvédelmi érdekből .. elrendelt mező- és erdőgazdasági korlátozás, illetve tilalom esetén, vagy a termelészervezet jelentős megváltoztatásának előírása következtében a tulajdonos tényleges kárát meg kell téríteni.” (Tvt. 72. §. 1. bekezdés)

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

A magántulajdonban lévő védett természeti területek önkormányzat által történő kisajátítása nem realitás. Ezért ezeken a területeken el kell érni, hogy a tulajdonosok olyan módon folytassák a gazdálkodást, hogy az a természeti értékek megőrzését (is) szolgálja.

Ennek érdekében olyan együttműködési programot javasolt kezdeményezni, amelynek során a védett természeti területeken gazdálkodókat tájékoztatni kell

- a gazdálkodásnak az önkormányzati értékvédelmi rendeletben meghatározott feltételeiről,
- a természetkímélő gazdálkodási módszerekről, valamint
- a természeti értékek megőrzését (is) szolgáló gazdálkodást támogató Európai Unió és hazai programokról.

Mindemellett a gazdákat segíteni kell

- a pályázatok megírásában, valamint
- a természetkímélő gazdálkodási módszerek alkalmazásában.

Ütemezés: folyamatos

Közreműködők: szakértői csoport

2.2. A természeti örökség fenntartható hasznosítását szolgáló programok

A természetvédelem jellemzően nem profitorientált tevékenység, s jellemzően nem rövid távon jelentkező „hasznot” eredményez. Ezért kiemelkedően fontos, hogy a megőrző tevékenységgel párhuzamosan sor kerüljön a **helyi közösségek közvetlen, rövid- és középtávú érdekeltiségének felkeltésére** a természeti örökség megőrzése iránt.

A természeti örökség hasznosítását szolgáló programok megvalósítása során alapelvnek kell tekinteni, hogy a hasznosításnak a **megőrzésnek alárendelten, a fenntarthatóság szempontjai szerint** kell történnie.

2.2.1. A Kis-Konda-patak menti ökológiai folyosó ökológiai fejlesztése és turisztikai-rekreációs hasznosítása

A Kis-Konda-patak menti zöldfelületek fejlesztése a *közeljövő egyik kiemelkedő fontosságú és jelentőségű feladata*, ami a következőkkel indokolható:

- A patak völgy zöldfelületei a Koppány menti erdők és a Gyulaji-erdő, illetve a Kapos-völgy, a Zselic és a Völgység nagyobb, összefüggő, természetszerű foltjai közötti ökológiai kapcsolatok megteremtésében kiemelkedő szerepet játszó regionális szintű ökológiai folyosót képeznek, így *megőrzésük, fejlesztésük térségi érdek.*
- A patak völgy zöldfelületei a város zöldfelületi rendszerének szervezői, a környezetterhelésekkel szemben jelentős szűrő funkciót töltenek be, s kiemelkedő jelentőségű városképi elemek. Mindezek következtében a patak völgy zöldfelületeinek *megőrzése, fejlesztése ösvvárosi érdek.*

A fejlesztések során a következő *alapelveknek* szükséges érvényesülni:

- A patak völgy zöldfelületei egyre jelentősebb szerepet töltenek be a helyi lakosság rekreációs igényeinek kielégítésében, valamint az oktatási intézményekben zajló környezeti oktatásban, nevelésben. A város gazdasági életében – a Gunarashoz kapcsolódó gyógyturizmusra alapozva – a jövőben a jelenleginél jelentősebb szerepet tölthet be a turizmus. A turizmus fejlesztéséhez hozzájárulhat a természeti vonzótényezőként számba jövő zöldfelület turisztikai vérkeringésbe való bekapcsolása. Mindezek figyelembevételével az *ökológiai hálózat megőrzését, állapotának javítását célszerű összekapcsolni a turisztikai-rekreációs fejlesztésekkel.*
- Annak érdekében, hogy a már jelenleg is érvényesülő, és a jövőben fejleszteni szándékozott turisztikai-rekreációs szereppel egyidejűleg a terület ökológiai funkcióját is eredményesen tudja betölteni, a fejlesztések során fontosnak tartjuk a *két funkció bizonyos mértékű térbeli elkülönítését.*

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

A helyi védett természeti terület fejlesztése kapcsán jelentős előrelépést tesz lehetővé, hogy az önkormányzattal kötött megállapodás alapján, közmunkások közreműködésével a Dombóvári Roma Nemzetiségi Önkormányzat vesz részt a természetvédelmi kezelési munkálatok elvégzésében. E megállapodásban rejlő lehetőségek kihasználása érdekében az alapterv felülvizsgálatával párhuzamosan elkészült a Kis-Konda-patak völgye helyi jelentőségű természetvédelmi területen folyó táj- és élőhely-rehabilitációs munkákat segítő tanulmány, a program részeként a roma közmunkások képzésére is sor került.

Cél: A város kiemelkedő jelentőségű természetvédelmi területe élőhelyeinek jó állapotban tartása és az élőhelyi változatosság növelése az ökológiai funkció erősítése érdekében, valamint a tájképi adottságok javítása a turisztikai-rekreációs hasznosítás elősegítése érdekében.

Célállapot: Változatos és jó állapotban lévő élőhelyek, amelyek fajgazdag élővilág életfeltételeit biztosítják. Vonzó táji környezet, amely a természeti értékek károsodása nélkül biztosítja a védett természeti terület turisztikai-rekreációs hasznosítását.

Programok:

Kis-Konda-patak völgye TT-1: Táj- és élőhely-rehabilitációs program végrehajtása a védett természeti területen

- *nyílt füves élőhelyek rehabilitációja:* nyílt, gyepes területek létrehozása, kitisztítása a vonzó táji környezet és az élőhelyek változatosságának biztosítása érdekében;
- *özönnövények irtása:* a völgyben előforduló, agresszívan terjeszkedő özönnövények visszaszorítása aktív természetvédelmi kezeléssel;
- *védősávok erősítése:* a szomszédos intenzív hasznosítású szántóterületek felé a védő szerepet betöltő növényzóna erősítése;
- *forrás-rehabilitáció:* a völgyben található természetes fakadású források, kutak kitisztítása, rendezése, pihenőhelyek kialakítása;
- *„ablakok” a természetre:* a tavakra, vizes élőhelyek való rálátási lehetőség biztosítása „ablakok” kialakításával;
- *túraútvonalak karbantartása, korrekciója:* a völgy természeti és kultúrtörténeti értékeit felfűző gyalogos, kerékpáros és nordic walking útvonal rendszeres karbantartása, a nyomvonal felülvizsgálata;
- *képzés:* a programban résztvevő közmunkások és munkavezetőik rendszeres képzése a feladatok eredményes kivitelezése érdekében.

A programelemek részletes leírását a 9. melléklet tartalmazza.

Ütemezés: 2015 III. negyedévtől folyamatos

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Közreműködők: a tervezést és a képzést koordináló szakértő(k), Dombóvári Roma Nemzetiségi Önkormányzat, MME Dombóvári Helyi Csoportja

Kis-Konda-patak völgye TT-2: Élőhely-rekonstrukció az arra alkalmas önkormányzati tulajdonban lévő területeken

Állapotjavító program elindítása az arra alkalmas önkormányzati tulajdonban lévő területeken. Az ökológiai állapot javítása kiemelten indokolt a védett természeti terület, térségi jelentőségű ökológiai folyosó déli, városi szakaszán. A megvalósításhoz pályázati forrásokat szükséges keresni.

Ütemezés: 2016 – koncepcionális tervezés; végrehajtás a pályázati lehetőségek függvényében

Közreműködők: szaktervezők és a kivitelezők

2.2.2. A Gólyavár helyreállítása és turisztikai-rekreációs hasznosítása

Cél: A város kiemelkedő jelentőségű kultúrtörténeti és régészeti értékének jelentőségéhez méltó helyreállítása, valamint az állapotmegőrzés hosszú távú finanszírozásának biztosítása, és a város turisztikai programkínálatának szélesítése a turisztikai-rekreációs hasznosítás révén.

Célállapot: Az eredeti formában helyreállított vár, amely a Kapos-völgy dombóvári szakaszának karakteres tájeleme. A folyamatos állapotmegőrzést a turisztikai-rekreációs hasznosításból származó bevételek hosszú távon is biztosítják.

Program:

*Gólyavár TT-1: A Gólyavár helyreállítása és turisztikai-rekreációs hasznosítása*²⁷

- Javasolt a terület régészeti feltárásának folytatása.
- Rövid távon környezetrendezés, hosszú távon a vár rekonstrukciója javasolt. A hely szellemiségét és esztétikai megjelenését rontó lakóterületet – a tulajdonos kártalanításával – javasolt felszámolni. Az épületet – a szükséges átalakítási munkálatok elvégzése után – a bemutatóhely fogadóépületként, látogatóközpontjaként javasolt hasznosítani.
- Javasolt a bemutatóhely turisztikai hasznosítása a környék várait felfűző tematikus út egyik állomásaként, esetleg központjaként.

²⁷ Jelen programnál csak a fejlesztési feladatokat mutatjuk be, az egyéb természetvédelmi kezelési feladatokat a *Kezelés-2* program tartalmazza.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Ütemezés: régészeti feltárás, részleges környezetrendezés – 2015-2018; hosszú távú hasznosításhoz kapcsolódó tervezési és kivitelezési munkálatok – 2018-2020

Közreműködők: szakértői tervezői csoport (régész, tájépítész, építész) és a kivitelezést végző cég(ek)

2.3. A megvalósítás eszközei

2.3.1. Igazgatási és hatósági feladatok

Cél: A természeti örökség jogi védelmét szolgáló és a hasznosítás módját, feltételeit meghatározó jogszabályok megalkotása, igazgatási és hatósági feladatok ellátása.

Célállapot: Hatályos jogszabályok, amelyek biztosítják a természeti örökség hosszú távú megőrzését és fenntartható hasznosítását.

Programok:

Igazgatás-1: Az önkormányzati értékvédelmi rendelet felülvizsgálata

Az Alaptervben helyi védetté nyilvánításra javasolt területek és értékek (*ld. 2.1. „Védelemre érdemes természeti területek és értékek kijelölése és védetté nyilvánítása” c. fejezet*) jogi védelmének biztosítására és a meglévő helyi védett természeti területek és értékek esetében a szükséges változások lekövetése érdekében az önkormányzati értékvédelmi rendeletet felül kell vizsgálni.

Az alapterv készítésével párhuzamosan, jelen program keretében sor került a Dombóvár város helyi jelentőségű természeti értékeinek védelméről szóló 10/2004. (IV.19.) rendelet felülvizsgálatára. A rendelet tervezetét a *8. melléklet* tartalmazza. A tervezet kapcsán a területi egyeztetések eredményeként még felmerülhetnek kisebb változtatások.

Ütemezés: 2015 IV. negyedév és 2016 I. negyedév; későbbi módosítás szükség szerint

Igazgatás-2: A helyi jelentőségű természetvédelmi területek kezelési terveinek elkészítése

A Tvt. előírása szerint (55. §) a helyi jelentőségű természetvédelmi területekre a települési önkormányzatnak természetvédelmi kezelési tervet kell készítenie.

A *természetvédelmi kezelési terv* a védett természeti terület és természeti értékei felmérését és nyilvántartását, megóvását, fenntartását, bemutatását, valamint helyreállítását célzó valamennyi tevékenységet, továbbá a tervezési területen tartósan fennmaradó, vagy a jövőben várható gazdasági, gazdálkodási tevékenységeket és az azokra vonatkozó előírásokat magába foglaló terv.

A kezelési terv tartalmi követelményeit a 30/2001-es KöM rendelet rögzíti. A tervben foglaltaknak összhangban kell lenniük az országos és regionális tervekben rögzítettekkel. Az elkészült tervet el kell küldeni DDNPI-nek előzetes véleményezésre, majd a képviselő-testületnek rendelettel kell elfogadnia. Az elfogadott kezelési terv egy példányát meg kell küldeni a DDNPI-nek.

*Javasolt prioritás:*²⁸

- *Kiemelt prioritás:* Banya-völgyi tölgyes (helyi szintű védelemre tervezett természeti terület), Dombóvári „tűzlepkés-rétek” TT, Nyerges-erdő és -horgászó TT, Béka-tói-mocsár és égeres (helyi szintű védelemre tervezett természeti terület), Mágocsi úti tölgyes (helyi szintű védelemre tervezett természeti terület),
- *Másodlagos prioritás:* Szigeterdő TT, Gólyavár TT, Bontovai-tó TT, Tüskei tölgyes maradványerdő TT, Gunarasi parkerdő TT, Bontovai erdő (helyi szintű védelemre tervezett természeti terület), Mászlonyi kastélypark (helyi szintű védelemre tervezett természeti terület), Gunarasi partifecske költőtelep (helyi szintű védelemre tervezett természeti terület),

Ütemezés: 2016-tól folyamatos; évente minimum egy védett természeti terület kezelési tervének elkészítése

Közreműködők: szakértői tervezői csoport

Igazgatás-3: A helyi védelemre tervezett természeti területek ingatlan-nyilvántartási rendezése

Gondoskodni kell a helyi védelemre tervezett területek ingatlan-nyilvántartási bejegyzéséről. A hatályos jogszabályok lehetővé teszik a védett természeti területek sarokpont-koordinátákkal történő lehatárolását és bejegyeztetését.

Ütemezés: 2016

Igazgatás-4: Természetvédelmi intézkedési terv készítése

A környezetvédelmi referensnek – a környezetvédelmi intézkedési terv részeként – éves rendszerességgel természetvédelmi intézkedési tervet kell készíteni, amely az Alaptervben rögzített cselekvési programok ütemezését és finanszírozási igényét tartalmazza.

Ütemezés: folyamatos

²⁸ A listán nem szerepel a Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi terület, amelynek természetvédelmi kezelési terve elkészült és hatályban van.

Igazgatás-5: Természetvédelmi igazgatási és hatósági feladatok helyi szintű ellátása

A természetvédelmi hatósági feladatokat első fokon a települési önkormányzat államigazgatási, hatósági hatáskörébe tartozó ügyekben a jegyző látja el.

Ütemezés: folyamatos

2.3.2. Intézményhálózat fejlesztése, szakember-ellátottság javítása

Cél: A természeti örökség hosszú távú megőrzését, valamint a természeti területek és értékek hasznosítását biztosító önkormányzati és egyéb intézmények létrehozása, működtetése, megfelelő képzettségű szakemberek alkalmazása.

Célállapot: A természeti örökség hosszú távú megőrzését és fenntartható hasznosítását biztosító helyi szintű intézmények megléte, megfelelő képzettségű szakemberek alkalmazása.

Programok:

Intézmény-1: Természetvédelmi őrszolgálat működtetése

A természetvédelmi örök feladata a Tvt-ben és a természetvédelmi örökre, illetve őrszolgálatokra vonatkozó részletes szabályokról szóló 4/2000. Kormányrendeletben meghatározott jogok gyakorlása és kötelezettségek teljesítése.

A természetvédelmi örök kiemelt feladatai:

- a védett természeti területek és értékek rendszeres ellenőrzése, különös figyelemmel a városi élőhelyekhez kötődő védett fajok élőhelyein (pl. gólyafészkek, templomtornyok, Hunyadi-téri víztorony) és a gazdasági hasznosítás alatt álló védett természeti területeken (halastavak, Kapos-völgyi és Kis-Konda-patak menti gyepek),
- a védett természeti területeken folyó parkfenntartási, faápolási és egyéb természetvédelmi kezelési munkálatok felügyelete,
- a természeti és kultúrtörténeti értékek bemutatását, valamint turisztikai-rekreációs hasznosítását szolgáló környezetarchitektúra elemek rendszeres felügyelete, rongálásuk esetén a csere lebonyolítása.

A 4/2000. Kormányrendelet előírása alapján a jegyzőnek a természetvédelmi őrszolgálatról, illetőleg az alkalmazott önkormányzati természetvédelmi örökről – a létrehozást, illetve alkalmazást követő 15 napon belül – tájékoztatnia kell az illetékes minisztériumot (jelenleg Földművelésügyi Minisztérium).

Ütemezés: folyamatos

Intézmény-2: Helyi túravezetők kiképzése és alkalmazása

A természeti és kultúrtörténeti örökség bemutatásának egyik legeredményesebben alkalmazható módja a *szakvezetővel történő látogatás*. A természeti és kultúrtörténeti értékeket a látogatók szemében a leghitelesebb módon helybéli túravezetők tudják bemutatni. Ennek érdekében az önkormányzat alkalmi megbízások keretében felkérhet helyi lakosokat a városba érkező csoportok kalauzolására. A túravezetők a helyi természetvédelmi civil szervezetek tagjai közül is kikerülhetnek. Ez utóbbi esetben az együttműködés kereteit előzetesen rögzíteni kell (pl. rendelkezésre állás a szervezet rendszeres önkormányzati támogatása fejében). A túravezetéseket – megfelelő érdeklődés esetén – állandó időpontokban is meg lehet hirdetni, a magyar mellett esetleg német nyelven is. A programot a város rendezvénytárában is javasolt feltüntetni.

A helyi túravezetők alkalmazásának elengedhetetlen feltétele egy *képzési program* beindítása, amelynek során az önként jelentkezők a helyi természeti és kultúrtörténeti örökség mellett a bemutatás módszertanával is megismerkednének.

Ütemezés: képzési program – 2016, alkalmazás – folyamatos

Közreműködők: helyi természetvédelmi civil szervezetek, szakértők (érintett szakterületek képviselői, környezeti nevelők)

2.3.3. Feladatok a környezeti nevelés területén

Cél: A helyi lakosság és a települést felkereső turisták környezeti tudatának fejlesztése, a város oktatási intézményeiben zajló környezettudományi oktatás elősegítése, eredményességének fokozása, valamint a természetvédelem és a természeti örökség megőrzését, hasznosítását szolgáló intézkedések, programok társadalmi támogatottságának növelése.

Célállapot: A város természeti és kultúrtörténeti örökségét magáénak érző, megőrzése érdekében tenni hajlandó és képes helyi lakosság.

Programok:**Környezeti nevelés-1: A tájismereti bemutatóhelyek rendszerének továbbfejlesztése**

A város természeti és kultúrtörténeti örökségének bemutatása egy *egységes tájismereti bemutatósi-hálózat* keretében oldható meg a legeredményesebben, amely az É-D-i „ökológia tengely” mentén, a Tüskei-horgásztótól a Nyerges-erdőig húzódna. Ennek keretében a következő fejlesztési elemek megvalósítását javasoljuk:

- A környezeti oktatást, nevelést szolgáló fejlesztések központi eleme az *egykori tüskei kisvasút Gyár utcai állomásépületében* működő látogatóközpont, amely a Kis-Konda-patak völgyi túrák és a városséták kiindulópontjaként szolgál. A központ továbbfejlesztése érdekében javasolt
  - a kiállítás interaktív jellegének erősítése;
  - sportszerkölszönző szolgáltatás (kerékpár, nordic walking botok stb.) biztosítása;
  - a város védett természeti területeit és a turisztikai-rekreációs lehetőségeket bemutató kisfilm és zenés dia-show elkészítése.
- A terület *főbb belépési pontjainál* – a terület Gyár utca felőli déli végén és a Tüskei-horgásztónál – *egységes arculatú fogadóterek* kialakítását javasoljuk. A többcélú terek egyik feladata a látogatók informálása, így minden fogadótéren tájékoztató táblát szükséges elhelyezni, amelyen a völgy természeti és kultúrtörténeti értékeire, turisztikai-rekreációs lehetőségeire, valamint a bejárásra vonatkozó legfontosabb információkat célszerű feltüntetni.
- A terület természeti és kultúrtörténeti értékeinek terepi bemutatását egy olyan *tanösvény-rendszer* keretében javasoljuk megoldani, amely egy *É-D-i irányú túraútvonalra felfűzött körutakból* áll. A körutak kialakítására alkalmas helyek
  - a Tüskei-horgásztó környéke,
  - a volt kenderáztató tavak környéke a Kis-Konda-patak völgyében,
  - a Szigeterdő, valamint
  - a Nyerges és Szőlőhegy környéke.

Olyan vegyes bemutatósi módot alkalmazó tanösvény-hálózat kialakítása javasolt, amelyek esetében az állomáshelyeken a látóvalókat masszív kialakítású táblákon, rövid szövegekkel és sok illusztrációval kerülnének bemutatásra, míg az érdeklődők részletes ismereteket találnának a kapcsolódó kirándulásvezető-füzetben. A bemutatósi rendszert a QR-kódos és mobiltelefonos applikáció egészítené ki.

A bemutató ösvényekkel párhuzamosan javasoljuk egy *foglalkoztató tanösvény* kialakítását. Ezen elsősorban a fiatalabb korosztályok, csoportos foglalkozás keretében, játékos formában ismerkedhetnek meg a természettel. A megoldandó feladatok egy munkafüzetben kapnak helyet.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

- A foglalkoztató tanösvény részeként *vízminőség-mérőhelyek* kialakítása javasolt a Kis-Konda-patak város „feletti” és „alatti” szakaszán. A mérőpontok lehetővé teszik a vízfolyás balesetmentes megközelítését a fő célcsoport, a gyerekek számára is. Az itt elvégzett vízminőség-mérések során megismerkedhetnek a mérési módszerekkel, valamint első kézből kaphatnak információt lakóhelyük egyik élővízfolyásának állapotáról. A két mérőpont elhelyezkedése lehetőséget biztosít a fő szennyezőforrások feltárására is.
- A bemutatási hálózat részeként a téglagyár területén *téglamúzeum és tégláégető-bemutatóhely* kialakítása javasolt, ahol a látogatók megismerhetik és személyesen is kipróbálhatják ezt a város környékére évszázadok óta jellemző mesterséget. Az égetésekre adott időpontokban (pl. országos ünnepnapok, idegenforgalmi vonzerővel rendelkező helyi rendezvények időpontjai) kerülne sor, és a látogatók megvásárolhatnák a saját maguk által előállított termékeket.
- A Kis-Konda-patak menti ökológiai folyosóhoz kapcsolódó bemutatóhely mellett Dombóvár város természeti és építészeti örökségét „városséta” keretében javasolt bemutatni. Ennek útvonalába természetesen a látóvalókban bővelkedő Kis-Konda-patak völgyét is érdemes bekapcsolni. A „városséta” leporelló-szerű kiadványában a turisták útvonal-javaslato(ka)t kapnának a látóvalók felkeresésére, és rövid ismertetőik segítségével ismerkedhetnek meg a természeti és kultúrtörténeti értékekkel. Az útvonal bejárására szakképzett helybéli vezetőket is lehetne igényelni (*ld. Intézmény-2*).

Kapcsolódó javaslatok

- A bemutatóhely-hálózat helyiekkel és turistákkal való megismertetésére egyoldalas, háromrét hajtott *szórólap* összeállítása és kiadása javasolt.
- A kirándulásvezető-füzetet és a szórólapot – a magyar mellett – *német nyelven* is szükséges kiadni, mivel ebben az esetben a bemutatóhely-hálózatról a Gunarasban üdülő külföldi vendégek is értesülnének, s felkeresésük programlehetőséget biztosítana számukra. Az idegen nyelvű bemutatás költséghatékony módja a QR-kódos és mobiltelefonos applikáció német nyelvű változatának fejlesztése,
- Javasolt a *bemutatási infrastruktúra újragondolása, egységes szemléletű és arculatú, a bemutatás újszerű eszközeit is alkalmazó kialakítása*. Erre különös időszzerűségét ad az a tény, hogy a meglévő bemutatási elemek szinte kivétel nélkül mostanra kerültek leromlott állapotba. A környezetarchitektúra elemeket a helyi adottságokra tekintettel, a hagyományos és modern megoldások innovatív ötvözésével célszerű megtervezni és kialakítani.
- A környezetarchitektúra elemek fenntartása *folyamatos, szakszerű karbantartást* igényel, amely – az egyéb feladatok mellett – az önkormányzati természetvédelmi örök szervezésében, felügyeletével történhet (*ld. Intézmény-1*).

Ütemezés: 2016-tól folyamatos

Közreműködők: szakértői csoport (tervezés, kiadványok összeállítása)

Környezeti nevelés-2: A város természeti és épített örökségét bemutató információs pontok létesítése

A várost felkereső turisták tájékoztatására néhány frekventált helyen (pl. Hunyadi tér, főutak városba bevezető szakaszai mentén) információs pontokat javasolt létesíteni, amelyeken – az egyéb közérdekű információk (pl. sport, kultúra, önkormányzati hírek) mellett – a város természeti és épített örökségét is célszerű röviden bemutatni. A táblán a részletes információforrásokra (pl. kiadványok) is fel kell hívni a figyelmet.

Ütemezés: 2016-2017

Közreműködők: szakértői csoport (tervezés)

Környezeti nevelés-3: A város ökológiai honlapjának folyamatos frissítése

A város természeti és építészeti örökségének bemutatására a város ökológiai honlapján (www.kondavolgy.hu) is javasolt sort keríteni, ahol az aktuális természetvédelemmel kapcsolatos programokról is hírt lehet adni.

Ütemezés: folyamatos

Környezeti nevelés-4: Természetvédelmi tematikájú rendezvények és túrák szervezése

A természetvédelmi vonatkozású „jeles napok”-hoz kapcsolódóan a védett természeti területek értékeit és az ott folyó megőrzési tevékenységet bemutató, népszerűsítő rendezvényeket javasolt szervezni. A természetvédelmi vonatkozású „jeles napok” a következők:

február 2. – Vizes élőhelyek napja	június 5. – Környezetvédelmi világnap
március 22. – A víz világnapja	október 1. – Élőhely világnap
április 22. – Föld napja	október 4. – Az állatok világnapja
május 10. – Madarak és fák napja	október 21. – Földünkért világnap
május 22. –	december 29. –
Biológiai sokféleség nemzetközi napja	A biológiai sokféleség védelmének napja

Valamely jeles naphoz (pl. október 21. – Földünkért világnap) vagy városi rendezvényhez kapcsolódóan javasolt „Dombóvár természeti örökségének napja” megrendezése. Minden évben javasolt valamely védett természeti területet vagy értéket a fókuszba állítani, és a terepi és egyéb programokat ahhoz kapcsolódóan szervezni.

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

A „Hat vár hat rád” című rendezvényhez hasonlóan javasolt *más tematikus túrát, túrasorozatot* is szervezni. Ilyen lehet például egy túrasorozat a védett virágok virágzási idejéhez kapcsolódva, kiemelten az új jelképnövény, a fehér madársisak megtekintésére. A helyi természeti értékek között kiemelkedő szerepet töltenek be az idős tölgyek, amelyek megismerésére szintén javasolt egy többalkalmas túrasorozat elindítása. Ezt egybe lehet kötni olyan aktivitásokkal, mint például a természetes fák törzskerületének lemérése a „Melyik Dombóvár legnagyobb tölgye?” városi vetélkedő keretében.

A természetvédelmi vonatkozású programokról *éves rendezvénynaptárt* érdemes összeállítani, amit elsősorban a kondavolgy.hu holnapon célszerű közzétenni.

Ütemezés: folyamatos

Közreműködők: helyi természetvédelmi civil szervezetek, helyi oktatási-nevelési intézmények

Környezeti nevelés-5: A városi élőhelyekhez kötődő védett fajok megismertetése

A városi élőhelyekhez kötődő védett fajok potenciálisan a legveszélyeztetettebb értékek közé tartoznak. A tényleges károk megelőzése érdekében a természetvédelmi civil szervezetekkel és a helyi oktatási-nevelési intézményekkel együttműködve oktatási program kezdeményezése javasolt, amelynek keretében civil természetvédők és szakirányú végzettségű pedagógusok ismertetnék meg a helybéli lakosságot a

- a fajok jogi védettségének tényének,
- azok aktuális és potenciális élőhelyeivel,
- a védelem lehetséges módjaival (pl. fecskepelenka), valamint
- a lakosság teendőivel.

Ütemezés: folyamatos

Közreműködők: helyi oktatási-nevelési intézmények pedagógusai, helyi természetvédelmi civil szervezetek

2.3.4. Természetvédelmi témájú kutatási, tervezési feladatok

Cél: A természetvédelem és a természeti örökség megőrzését és tervszerű hasznosítását megalapozó kutatások, programok, tervek stb. készítése.

Célállapot: A természetvédelmi kezelés és hasznosítás mindig tervszerűen, a leghatékonyabb megoldások alkalmazásával valósul meg.

*Programok:***Kutatás-1: A helyi jelentőségű természetvédelmi területek kezelési terveinek elkészítése**

A programot részletesen az *Igazgatás-2.* pont alatt ismertetjük.

Kutatás-2: Dombóvár Város egyeditájérték-kataszterének elkészítése közösségi tájérték-gyűjtés keretében

A program során sort kell keríteni azoknak a tájra jellemző természeti értékeknek, képződményeknek és emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elemeknek a felvételezésére, tudományos feldolgozására, amelyeknek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van. Az egyedi tájértékek a tájak egyedi karakterének fontos befolyásoló tényezői, így megőrzésük hozzájárul a vonzó települési környezet és a turisztikai vonzerő fenntartásához. A felmérésre – a helyi tudás hasznosítása és a helyi „erők” megőrzés érdekében történő mozgósítása érdekében – a helyi közösség aktív bevonásával, a közösségi tájérték-gyűjtés elmúlt években kidolgozott módszertana alapján javasolt sort keríteni. Az egyedi tájértékeket a helybéli lakossággal és a városba érkező turistákkal a kondavolgy.hu honlapon keresztül és egy közérthető, ugyanakkor szakszerű módon megírt, színvonalasan kivitelezett kiadvány segítségével javasolt megismertetni.

Ütemezés: 2016

Közreműködők: szakértői csoport megfelelő referenciával rendelkező tájföldrajzos vagy tájépítész-mérnök szakmai irányításával

Kutatás-3: A tervezett bemutatóhely-hálózat és egyéb kapcsolódó létesítmények koncepció- és kiviteli tervének elkészítése

A tervezett bemutatóhelyek és az egyéb kapcsolódó létesítmények – ld. *Környezeti nevelés-1* – kialakítását megelőzően el kell készíttetni a részletes koncepció- és kiviteli terveket, beleértve az új arculat megtervezését is.

Ütemezés: 2016

Közreműködők: szakértői csoport

Kutatás-4: Környezetrendezési tanulmányterv készítése a Gólyavár területére

A Gólyavár a város kiemelkedő jelentőségű kultúrtörténeti értéke, amely jelen állapotában nem rendelkezik jelentős turisztikai-rekreációs vonzeróval. A védett

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

természeti terület jelentőségéhez méltó rendezésének szakmai megalapozására környezetrendezési tanulmányterv készíttetése javasolt. A tervezésre és a terv kivitelezésére két lépcsőben javasolt sort keríteni.

Ütemezés: 2017-2018

Közreműködők: szakértői csoport (az érintett szakterületek képviselői – tájépítész-mérnök, régész)

A fenti kutatási, tervezési feladatok mellett támogatni javasolt a természetvédelmi civil szervezetek által folytatott **állományfelmérő programokat**.

2.3.5. Térségi és helyi szintű természetvédelmi együttműködések

Cél: A természeti örökség megőrzését és fenntartható hasznosítását segítő együttműködések kialakítása, erősítése.

Célállapot: A természeti örökség megőrzését és fenntartható hasznosítását hatékonyan segítő partnerhálózat létrejötte.

Együttműködés-1: Az együttműködés erősítése az oktatási-nevelési intézmények és a civil szervezetek, illetve az önkormányzat között

A természetvédelmi programok hatékonyságának növelése érdekében az oktatási-nevelési intézmények és a természetvédelmi civil szervezetek, illetve az önkormányzat közötti együttműködés javítása javasolt, amelyre jó lehetőséget biztosítanak a környezeti nevelési programok. Az önkormányzatnak az általa kezdeményezett programok szervezésében és kivitelezésében való részvételre rendszeresen fel kell kérnie a helyi oktatási, nevelési intézmények és természetvédelmi civil szervezetek képviselőit. Az oktatási-nevelési intézmények és a civil szervezetek által szervezett egyes környezeti nevelési programokat anyagilag támogatni szükséges. Továbbra is kiemelt partnerként javasolt kezelni a Dombóvári Önkéntes Polgári Természetőr Egyesületet (DÖPTE) és a Magyar Madártani Egyesület Dombóvári Csoportját. Utóbbi szervezet kapcsán javasolt egyeztetni a Gunarasi partifecske költőtelep helyi jelentőségű természetvédelmi terület kezelési feladatainak a civil szervezet részére történő átadásáról, a szükséges források biztosításával együtt.

Ütemezés: folyamatos

Közreműködők: helyi oktatási-nevelési intézmények, helyi természetvédelmi civil szervezetek

Együttműködés-2: Együttműködés kialakítása a térség egyéb, természetvédelmi jellegű feladatokat ellátó szervezeteivel

A természetvédelmi programok hatékonyságának növelése érdekében javasolt felvenni a kapcsolatot a térség egyéb természetvédelmi jellegű feladatokat ellátó szervezeteivel. Kiemelt stratégiai partnerként javasolt tekinteni a két közeli natúrpark, a törökkoppányi központú Koppányvölgy Natúrpark és az alsómocsoládi központú Hét Patak Gyöngye Natúrpark) munkaszervezetével. Az együttműködések tapasztalatai alapján javasolt átgondolni az országosan komoly fejlődés lehetőségét magában rejtő natúrpark kezdeményezéshez való csatlakozást.

Ütemezés: folyamatos

Közreműködők: a térség egyéb természetvédelmi jellegű feladatokat ellátó szervezetei

2.3.6. Pénzügyi források biztosítása

Cél: A természeti örökség megőrzését és hasznosítását szolgáló programok pénzügyi alapjainak megteremtése.

Célállapot: A tervezett programok megvalósítását nem akadályozzák pénzügyi akadályok.

Programok:

Forrás-1: Települési természetvédelmi alap működtetése

Dombóvár Város Önkormányzata a természet védelmét szolgáló helyi feladatainak ellátására az önkormányzat környezetvédelmi alapjában minden természetvédelmi célokat szolgáló részt különít el. Ez a forrás biztosítja egyrészt a pályázati források egy része esetében kötelezően előírt önrészt, másrészt a Dombóvár Város Természetvédelmi Alaptervében meghatározott programok és feladatok végrehajtásának közvetlen finanszírozását. Az alaphoz elkülönített összeg a város pénzügyi lehetőségeinek, illetve a jogszabályok alapján abba közvetlenül befolyó bevételek függvénye.

Ütemezés: folyamatos

Forrás-2: Pályázatok összeállítása és benyújtása a természet megőrzését szolgáló programok finanszírozására

Az önkormányzatnak – együttműködésben a térségbeli partnerekkel – a továbbiakban is rendszeresen részt kell venni az Európai Unió, országos és regionális szintű pályázatokban. A pályázati önrészt az önkormányzati költségvetésből – a települési természetvédelmi alapon keresztül (*ld. Forrás-1*) – biztosítani kell.

Javasolt az Európai Unió szervezetek által közvetlenül kiírt pályázatokon való részvétel, a térségbeli szakmai partnerekkel, esetleg a testvérvárosokkal együttműködésben.

Ütemezés: folyamatos

Forrás-3: Magántőke bevonása a természetvédelmi programok finanszírozásába

A természetvédelem jellemzően nem profitorientált tevékenység, ezért a természetvédelmi programok pénzügyi forrásainak tervezésekor szem előtt kell tartani, hogy azoknak szükségyszerűen **elsődlegesen állami és önkormányzati forrásokból kell megvalósulnia**. Ennek ellenére kísérletet kell tenni a haszonérdekelt magántőke bevonására, amelyre a következő lehetőségeket látjuk:

- Természetvédelmi programok támogatása a „**környezetbarát**” termék, termelés „**címke**” reklámozási célra történő felhasználásáért cserében. Nagyon fontos, hogy az önkormányzat egy állásfoglalás keretében előre rögzítse, hogy csak azoktól a cégektől fogad el ilyen támogatást, amely az anyagi támogatáson kívül ténylegesen is tesz a természet megőrzése érdekében, és ehhez az elvhez következetesen tartsa is magát.
- Természetvédelmi programokhoz kapcsolódóan a magántőke részéről beruházásokra kizárólag a **természeti és kultúrtörténeti örökség hasznosítását célzó fejlesztések** esetében lehet reálisan számolni. Ez lehet például valamely bemutatóhely vagy az ahhoz kapcsolódó vendéglátó létesítmények üzemeltetése. Nagyon fontos, hogy az önkormányzat előre meghatározza, hogy mely tevékenységek egyeztethetőek össze a természeti és kultúrtörténeti örökség megőrzésével, és az előre meghatározott elvekhez, feltételekhez következetesen tartsa magát.

Ütemezés: folyamatos

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

A tervezési időszakra (2015-2020) vonatkozó természetvédelmi programok összesítése

<i>Program kódja</i>	<i>Program megnevezése</i>	<i>Ütemezés</i>
Jogi védelem-1	Az arra érdemes védett természeti területek és értékek helyi szintű természetvédelmi oltalmának megerősítése	2015 IV. negyedév és 2016 I. negyedév; későbbi módosítás szükség szerint
Jogi védelem-2	A védelmem indokának megszűnése miatt védett természeti terület és érték helyi szintű természetvédelmi oltalmának megszüntetése	
Jogi védelem-3	Az arra érdemes védett természeti területek és értékek helyi szintű természetvédelmi oltalom alá helyezése	
Kezelés-1	A Szigeterdő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelése	folyamatos
Kezelés-2	A Gólyavár természetvédelmi terület természetvédelmi kezelése	folyamatos
Kezelés-3	A Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi terület természetvédelmi kezelése	folyamatos
Kezelés-4	A Bontovai-tó természetvédelmi terület természetvédelmi kezelése	folyamatos
Kezelés-5	A Nyerges-erdő és -horgásztó természetvédelmi terület természetvédelmi kezelése	folyamatos
Kezelés-6	A Dombóvári „tűzlepkés-rétek” természetvédelmi terület természetvédelmi kezelése	folyamatos
Kezelés-7	A Tüskei tölgyes maradványerdő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelése	folyamatos
Kezelés-8	A Gunarasi parkerdő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelése	folyamatos
Kezelés-9	A Béka-tói mocsár és égeres természetvédelmi terület természetvédelmi kezelése	folyamatos
Kezelés-10	A Banya-völgyi tölgyes természetvédelmi terület természetvédelmi kezelése	folyamatos
Kezelés-11	A Mágocsi úti tölgyes természetvédelmi terület természetvédelmi kezelése	folyamatos
Kezelés-12	A Bontovai erdő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelése	folyamatos
Kezelés-13	A Mászlonyi kastélypark természetvédelmi terület természetvédelmi kezelése	folyamatos
Kezelés-14	A Gunarasi partifecske költőtelep természetvédelmi terület természetvédelmi kezelése	folyamatos
Kezelés-15	A védett és védelemre tervezett fasorok, facsoportok, faegyedek ápolása, kezelése	folyamatos
Kezelés-16	A védett fajok városi élőhelyeivel kapcsolatos kezelési feladatok	folyamatos

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Kezelés-17	Együttműködési program a magántulajdonban lévő védett természeti területek természetvédelmi kezelésére	folyamatos
Kis-Konda-patak völgye TT-1	Táj- és élőhely-rehabilitációs program végrehajtása a védett természeti területen	2015 III. negyedévtől folyamatos
Kis-Konda-patak völgye TT-2	Élőhely-rekonstrukció az arra alkalmas önkormányzati tulajdonban lévő területeken	2016 – koncepcionális tervezés; végrehajtás a pályázati lehetőségek függvényében
Gólyavár TT-1	A Gólyavár helyreállítása és turisztikai-rekreációs hasznosítása	régészeti feltárás, részleges környezet-rendezés – 2015-2018; hosszú távú hasznosításhoz kapcsolódó tervezési és kivitelezési munkálatok – 2018-2020
Igazgatás-1	Az önkormányzati értékvédelmi rendelet felülvizsgálata	2015 IV. negyedév és 2016 I. negyedév; későbbi módosítás szükség szerint
Igazgatás-2	A helyi jelentőségű természetvédelmi területek kezelési terveinek elkészítése	2016-tól folyamatos; évente minimum egy védett természeti terület kezelési tervének elkészítése
Igazgatás-3	A helyi védelemre tervezett természeti területek ingatlan-nyilvántartási rendezése	2016

Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020

Igazgatás-4	Természetvédelmi intézkedési terv készítése	folyamatos
Igazgatás-5	Természetvédelmi igazgatási és hatósági feladatok helyi szintű ellátása	folyamatos
Intézmény-1	Természetvédelmi őrszolgálat működtetése	folyamatos
Intézmény-2	Helyi túravezetők kiképzése és alkalmazása	képzési program – 2016, alkalmazás – folyamatos
Környezeti nevelés-1	A tájismereti bemutatóhelyek rendszerének továbbfejlesztése	2016-tól folyamatos
Környezeti nevelés-2	A város természeti és épített örökségét bemutató információs pontok létesítése	2016-2017
Környezeti nevelés-3	A város ökológiai honlapjának folyamatos frissítése	folyamatos
Környezeti nevelés-4	Természetvédelmi tematikájú rendezvények és túrák szervezése	folyamatos
Környezeti nevelés-5	A városi élőhelyekhez kötődő védett fajok megismertetése	folyamatos
Kutatás-1	A helyi jelentőségű természetvédelmi területek kezelési terveinek elkészítése	
Kutatás-2	Dombóvár Város egyedijárték-kataszterének elkészítése közösségi tájérték-gyűjtés keretében	2016
Kutatás-3	A tervezett bemutatóhely-hálózat és egyéb kapcsolódó létesítmények koncepció- és kiviteli tervének elkészítése	2016
Kutatás-4	Környezetrendezési tanulmányterv készítése a Gólyavár területére	2017-2018
Együttműködés-1	Az együttműködés erősítése az oktatási-nevelési intézmények és a civil szervezetek, illetve az önkormányzat között	folyamatos
Együttműködés-2	Együttműködés kialakítása a térség egyéb, természetvédelmi jellegű feladatokat ellátó szervezeteivel	folyamatos
Forrás-1	Települési természetvédelmi alap működtetése	folyamatos
Forrás-2	Pályázatok összeállítása és benyújtása a természet megőrzését szolgáló programok finanszírozására	folyamatos
Forrás-3	Magántőke bevonása a természetvédelmi programok finanszírozásába	folyamatos

MELLÉKLETEK

1. melléklet

Dombóvár közigazgatási területén előforduló védett növényfajok

(Forrás: Kisvárdai A-né 2002, Koller és Társa Tervező Kft. 2002, Nagy Sándor, szóbeli közlés)

Védett fajok	Előfordulási hely	Természetvédelmi érték
Bársonyos görvélyfű (<i>Scrophularia scopolii</i>)	Nyerges-erdő	5 000 Ft
Farkasölő sisakvirág (<i>Aconitum vulparia</i>)	Nyerges-erdő	5 000 Ft
Nemes májvirág (<i>Hepatica nobilis</i>)	Nyerges-erdő	5 000 Ft
Szártalan kankalin (<i>Primula vulgaris</i>)	Nyerges-erdő	5 000 Ft
Tarka lednek (<i>Lathyrus venetus</i>)	Nyerges-erdő	5 000 Ft
Tavaszi hérics (<i>Adonis vernalis</i>)	Nyerges-erdő	5 000 Ft
Szálkás pajzsika (<i>Dryopteris carthusiana</i>)	Nyerges-erdő	5 000 Ft
Széles pajzsika (<i>Dryopteris dilatata</i>)	Nyerges-erdő	5 000 Ft
Fehér madársisak (<i>Cephalanthera damasonium</i>)	Gunarasi parkerdő	10 000 Ft
Karcsú orbáncfű (<i>Hypericum elegans</i>)	Gunarasi parkerdő	10 000 Ft
Kígyógyökerű keserűfű (<i>Persicaria bistorta</i>)	Dosztányi-berek	5 000 Ft
Fehér tündérrózsa (<i>Nymphaea alba</i>)	Kis-Kondai-halastavak	5 000 Ft

2. melléklet

**A Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi területen
megfigyelt védett és fokozottan védett állatfajok listája**

(Forrás: Baka Gy. et al 1999, Koller és Társa Tervező Kft. 2002 és Nagy S. 2015.)

Fajok	Természetvédelmi érték	Megjegyzés
<i>Ízeltlábúak</i>		
Szegélyes vidrapók (<i>Dolomedes fimbriatus</i>)	5 000 Ft	állománya stabil
Kisasszony-szitakötő (<i>Calopteryx virgo</i>)	5 000 Ft	állománya stabil
Imádkozósáska (<i>Mantis religiosa</i>)	5 000 Ft	állománya csökken
Bőrfutrinka (<i>Carabus coriaceus</i>)	5 000 Ft	állománya kicsi
Kis szarvasbogár (<i>Dorcus paralellipedus</i>)	5 000 Ft	állománya stabil
Nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>)	10 000 Ft	állománya csökken
Nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>)	50 000 Ft	állománya kicsi
Fecskefarkú lepke (<i>Papilio machaon</i>)	10 000 Ft	állománya kicsi
Kardoslepke (<i>Iphiclides podalirius</i>)	10 000 Ft	állománya kicsi
Atalantalepke (<i>Vanessa atalanta</i>)	5 000 Ft	állománya stabil
Nappali pávaszem (<i>Inachis io</i>)	5 000 Ft	állománya stabil
Nagy pávaszem (<i>Saturnia pyri</i>)	50 000 Ft	állománya csökken
<i>Kétféltűek</i>		
Barna ásóbéka (<i>Pelobates fuscus</i>)	10 000 Ft	állománya kicsi
Barna varangy (<i>Bufo bufo</i>)	10 000 Ft	állománya stabil
Zöld varangy (<i>Bufo viridis</i>)	10 000 Ft	állománya stabil
Erdei béka (<i>Rana dalmatina</i>)	10 000 Ft	állománya stabil
Kacagó béka (<i>Rana ridibunda</i>)	10 000 Ft	állománya nagy
Kecskebéka (<i>Rana esculenta</i>)	10 000 Ft	állománya nagy
Kis tavibéka (<i>Rana lessonae</i>)	10 000 Ft	állománya nagy
Zöld levelibéka (<i>Hyla arborea</i>)	10 000 Ft	állománya stabil
Vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)	10 000 Ft	állománya nagy
Pettyes gőte (<i>Triturus vulgaris</i>)	10 000 Ft	állománya csökken
Közönséges tarajosgőte (<i>Triturus cristatus</i>)	50 000 Ft	állománya stabil
<i>Hüllők</i>		
Fali gyík (<i>Podarcis muralis</i>)	25 000 Ft	állománya kicsi
Fürge gyík (<i>Lacerta agilis</i>)	25 000 Ft	állománya stabil
Zöld gyík (<i>Lacerta viridis</i>)	25 000 Ft	állománya kicsi
Kockás sikló (<i>Natrix tessellata</i>)	25 000 Ft	állománya nő

Rézsikló (<i>Coronella austriaca</i>)	50 000 Ft	állománya nő
Vízisikló (<i>Natrix natrix</i>)	25 000 Ft	állománya nő
Mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)	50 000 Ft	állománya csökken
<i>Fokozottan védett madarak</i>		
Rétisas (<i>Haliaetus albicilla</i>)	1 000 000 Ft	alkalmi költő
Barna kánya (<i>Milvus migrans</i>)	500 000 Ft	rendszeres költő
Cigányréce (<i>Aythya nyroca</i>)	500 000 Ft	rendszeres költő
Fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	500 000 Ft	alkalmi költő
Halászsas (<i>Pandion haliaetus</i>)	500 000 Ft	rendszeres vonuló
Haris (<i>Crex crex</i>)	500 000 Ft	alkalmi költő
Kis csér (<i>Sterna albifrons</i>)	500 000 Ft	ritka vonuló
Nagy póling (<i>Numenius arquata</i>)	500 000 Ft	ritka kóborló
Vándorsólyom (<i>Falco peregrinus</i>)	500 000 Ft	téli vendég, kóborló
Gólyatöcs (<i>Himantopus himantopus</i>)	250 000 Ft	kóborló
Kis kócsag (<i>Egretta garzetta</i>)	250 000 Ft	rendszeres táplálkozó
Kormos szerkő (<i>Chlidonias niger</i>)	250 000 Ft	ritka vonuló
Nagy goda (<i>Limosa limosa</i>)	250 000 Ft	ritka kóborló
Sárszalonna (<i>Gallinago gallinago</i>)	250 000 Ft	rendszeres vonuló
Vörös gém (<i>Ardea purpurea</i>)	250 000 Ft	gyakori táplálkozó
Bakcsó (<i>Nycticorax nycticorax</i>)	100 000 Ft	rendszeres táplálkozó
Bőjti réce (<i>Anas querquedula</i>)	100 000 Ft	vonuló
Bölmöbika (<i>Botaurus stellaris</i>)	100 000 Ft	alkalmi költő
Fattyúszerkő (<i>Chlidonias hybrida</i>)	100 000 Ft	ritka kóborló
Fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	100 000 Ft	rendszeres költő
Füleskuvik (<i>Otus scops</i>)	100 000 Ft	ritka költő, vonuló
Gyöngybagoly (<i>Tyto alba</i>)	100 000 Ft	rendszeres költő
Gyurgyalag (<i>Merops apiaster</i>)	100 000 Ft	rendszeres költő
Kormos szerkő (<i>Chlidonias niger</i>)	100 000 Ft	ritka kóborló
Kuvik (<i>Athene noctua</i>)	100 000 Ft	ritka költő
Nagy fülemüle (<i>Luscinia luscinia</i>)	100 000 Ft	rendszeres vonuló
Nagy kócsag (<i>Egretta alba</i>)	100 000 Ft	rendszeres táplálkozó
Törpegém (<i>Ixobrychus minutus</i>)	100 000 Ft	rendszeres költő
<i>Védett madarak</i>		
Barna rétihéja (<i>Circus aeruginosus</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Barkóscinege (<i>Panurus biarmicus</i>)	50 000 Ft	kóborló

Berki tücsökmadár (<i>Locustella fluviatilis</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Billegető cankó (<i>Actitis hypoleucos</i>)	50 000 Ft	rendszeres vonuló
Bíbic (<i>Vanellus vanellus</i>)	50 000 Ft	vonuló, táplálkozó
Búbosbanka (<i>Upopo epops</i>)	50 000 Ft	ritka költő, vonuló
Búbos pacsirta (<i>Galerida cristata</i>)	50 000 Ft	ritka költő
Búbos vöcsök (<i>Podiceps cristatus</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Csörgő réce (<i>Anas crecca</i>)	50 000 Ft	rendszeres vonuló
Daru (<i>Grus grus</i>)	50 000 Ft	ritka vonuló
Erdei fülesbagoly (<i>Asio otus</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Fekete harkály (<i>Dryocopus martius</i>)	50 000 Ft	ritka költő
Függőcinege (<i>Remis pendulinus</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Fürj (<i>Coturnix coturnix</i>)	50 000 Ft	ritka költő, vonuló
Guvat (<i>Rallus aquaticus</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő, telelő
Hamvas küllő (<i>Picus canus</i>)	50 000 Ft	költő faj (2013-tól)
Héja (<i>Accipiter gentilis</i>)	50 000 Ft	költőfaj
Holló (<i>Corvus corax</i>)	50 000 Ft	táplálkozó, kóborló
Jégmadár (<i>Alcedo atthis</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Kabasólyom (<i>Falco subbuteo</i>)	50 000 Ft	költő, táplálkozó
Kakukk (<i>Cuculus canorus</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Kanalas réce (<i>Anas clypeata</i>)	50 000 Ft	ritka vonuló
Karvaly (<i>Accipiter nisus</i>)	50 000 Ft	költő, táplálkozó
Karvalyposzáta (<i>Sylvia nisoria</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Kerti poszáta (<i>Sylvia borin</i>)	50 000 Ft	rendszeres vonuló
Kerti rozsdafarkú (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>)	50 000 Ft	ritka vonuló
Kékes rétihéja (<i>Circus cyaneus</i>)	50 000 Ft	rendszeres téli vendég
Kis fakopáncs (<i>Dendrocopos minor</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Közép fakopáncs (<i>Dendrocopos médius</i>)	50 000 Ft	költő faj
Kis vöcsök (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Nagy őrgébics (<i>Lanius excubitor</i>)	50 000 Ft	rendszeres téli vendég
Nádi tücsökmadár (<i>Locustella luscinioides</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Nyaktekercs (<i>Jynx torquilla</i>)	50 000 Ft	ritka költő, rendszeres vonuló
Réti tücsökmadár (<i>Locustella naevia</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Szürke gém (<i>Ardea cinerea</i>)	50 000 Ft	rendszeres táplálkozó

Szürke légykapó (<i>Muscicapa striata</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Parti fecske (<i>Riparia riparia</i>)	50 000 Ft	alkalmi költő
Pettyes vízcisze (<i>Porsana porsana</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Vadgerle (<i>Streptopelia turtur</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Vetési varjú (<i>Corvus frugillegus</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Vörös vércse (<i>Falco tinnunculus</i>)	50 000 Ft	táplálkozó, vonuló
Zöld küllő (<i>Picus viridis</i>)	50 000 Ft	költő faj
Balkáni fakopáncs (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	25 000 Ft	rendszeres költőfaj
Barázdabillegető (<i>Motacilla alba</i>)	25 000 Ft	alkalmi költő
Barátcinege (<i>Parus palustris</i>)	25 000 Ft	ritka költő
Barátka (<i>Sylvia atricapilla</i>)	25 000 Ft	nagyszámú költő és vonuló
Cigány csuk (<i>Saxicola torquata</i>)	25 000 Ft	ritka költő
Citromsármány (<i>Emberiza citrinella</i>)	25 000 Ft	téli vendég, kóborló
Cserregő nádiposzáta (<i>Acrocephalus scirapeus</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Csilpcsálp füzike (<i>Phylloscopus collybita</i>)	25 000 Ft	költő, nagyszámú vonuló
Csonttollú (<i>Bombicilla garrulus</i>)	25 000 Ft	téli vendég (inváziós)
Csuszka (<i>Sitta europea</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Erdei pinty (<i>Fringilla coelebs</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Erdei szürkebegy (<i>Prunella modularis</i>)	25 000 Ft	vonuló
Énekes nádiposzáta (<i>Acrocephalus palustris</i>)	25 000 Ft	állománya jelentős
Énekes rigó (<i>Turdus philomelos</i>)	25 000 Ft	állománya jelentős
Egerészölyv (<i>Buteo buteo</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Fekete rigó (<i>Turdus merula</i>)	25 000 Ft	nagyszámú költő
Fenyőpinty (<i>Fringilla montifringilla</i>)	25 000 Ft	rendszeres téli vendég
Fenyőrigó (<i>Turdus pilaris</i>)	25 000 Ft	rendszeres téli vendég
Fenyőszajkó (<i>Nucifraga caryocatactes</i>)	25 000 Ft	ritka inváziós madár
Fenyvescinege (<i>Patus ater</i>)	25 000 Ft	rendszeres téli vendég
Fitiszfüzike (<i>Phylloscopus trochilus</i>)	25 000 Ft	rendszeres vonuló
Foltos nádiposzáta (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>)	25 000 Ft	állománya jelentős
Fülemüle (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	25 000 Ft	állománya jelentős
Fürj (<i>Coturnix coturnix</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Hantmadár (<i>Oenanthe oenanthe</i>)	25 000 Ft	vonuló

Házi rozsdafarkú (<i>Phoenicurus ochruros</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Hegyi fakusz (<i>Certhia familiaris</i>)	25 000 Ft	ritka kóborló
Kék cinege (<i>Parus caeruleus</i>)	25 000 Ft	ritka költő
Kis poszáta (<i>Sylvia curruca</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő, nagyszámú vonuló
Kormos légykapó (<i>Ficedula hypoleuca</i>)	25 000 Ft	kis számú vonuló
Ökörszem (<i>Troglodytes troglodytes</i>)	25 000 Ft	ritka költő, vonuló
Örvös légykapó (<i>Ficedula albicollis</i>)	25 000 Ft	kis számú vonuló
Őszapó (<i>Aegithalos caudatus</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Meggyvágó (<i>C. coccothraustes</i>)	25 000 Ft	ritka költő
Mezei poszáta (<i>Sylvia communis</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő, tömeges vonuló
Nagy fakopáncs (<i>Dendrocopos major</i>)	25 000 Ft	rendszeres költőfaj
Nádi sármány (<i>Emberiza schoeniclus</i>)	25 000 Ft	kis számú költő
Nagy őrgébics (<i>Lanius excubitor</i>)	25 000 Ft	ritka téli vendég
Nádirigó (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Nádi tücsökmadár (<i>Locustella luscinioides</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Parti lile (<i>Charadrius dubius</i>)	25 000 Ft	vonuló
Rozsdás csuk (<i>Saxicola rubetra</i>)	25 000 Ft	ritka vonuló
Rövidkarmú fakusz (<i>Certhia brachydactyla</i>)	25 000 Ft	rendszeres fészkelő
Réti tücsökmadár (<i>Locustella naevia</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Sarlósfecske (<i>Apus apus</i>)	25 000 Ft	táplálkozó
Sárga billegető (<i>Motallica flava</i>)	25 000 Ft	ritka költő
Sárgafejű királyka (<i>Regulus regulus</i>)	25 000 Ft	rendszeres vonuló
Sárgarigó (<i>Oriolus oriolus</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Sisegő fűzike (<i>Phylloscopus sibilatrix</i>)	25 000 Ft	tömeges vonuló
Sordély (<i>Miliaria calandra</i>)	25 000 Ft	kóborló
Süvöltő (<i>Pyrrhula pyrrhula</i>)	25 000 Ft	téli vendég
Tövisszúró gébics (<i>Lanius collurio</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Szécinege (<i>Parus major</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Vízityúk (<i>Gallinula chloropus</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Vörösbegy (<i>Eritacus rubecula</i>)	25 000 Ft	költő, vonuló
<i>Fokozottan védett emlős</i>		
Vidra (<i>Lutra lutra</i>)	250 000 Ft	2-3 család
<i>Védett emlősök</i>		
Erdei cickány (<i>Sorex araneus</i>)	25 000 Ft	gyakori
Mezei cickány (<i>Crocidura leucodon</i>)	25 000 Ft	gyakori
Keleti cickány (<i>Crocidura suaveolens</i>)	25 000 Ft	gyakori

Hermelin (<i>Mustela erminea</i>)	50 000 Ft	állomány veszélyben
Közönséges vízicickány (<i>Neomys fodiens</i>)	50 000 Ft	gyakori
Keleti sün (<i>Erinaceus concolor</i>)	25 000 Ft	állománya stabil
Mogyorós pele (<i>Muscardinus avellanarius</i>)	50 000 Ft	állománya kicsi
Mókus (<i>Sciurus vulgaris</i>)	25 000 Ft	állománya nő
Törpecickány (<i>Sorex minutus</i>)	25 000 Ft	gyakori
Törpe egér (<i>Micromys minutus</i>)	25 000 Ft	állománya stabil
Vakond (<i>Talpa europea</i>)	25 000 Ft	állománya stabil

3. melléklet

A Dombóvári „tűzlepkes rétek” természetvédelmi terület védett és fokozottan védett állatfajai

(Forrás: Baka Gy. et al 1999, Koller és Társa Tervező Kft. 2002 és Nagy S. 2015)

Fajok	Természetvédelmi érték	Megjegyzés
<i>Ízeltlábúak</i>		
Folyami rák (<i>Astacus astacus</i>)	50 000 Ft	állománya nő
Fecskefarkú lepke (<i>Papilio machaon</i>)	10 000 Ft	állománya kicsi
Kardoslepke (<i>Iphiclides podalirius</i>)	10 000 Ft	állománya kicsi
Imádkozósáska (<i>Mantis religiosa</i>)	5 000 Ft	állománya csökken
Bőrfutrinka (<i>Carabus coriaceus</i>)	5 000 Ft	állománya kicsi
Kisasszony-szitakötő (<i>Calopteryx virgo</i>)	5000 Ft	állománya kicsi
Havasi tűzlepke (<i>Palaeochrysoptan hippothoe</i>)	5000 Ft	állomány stabil
Atalanta lepke (<i>Vanessa atalanta</i>)	5 000 Ft	állománya stabil
Nappali pávaszem (<i>Inachis io</i>)	5 000 Ft	állománya stabil
<i>Kétféltűek</i>		
Közönséges tarajosgöte (<i>Triturus cristatus</i>)	50 000 Ft	állománya csökken
Barna varangy (<i>Bufo bufo</i>)	10 000 Ft	állománya kicsi
Erdei béka (<i>Rana dalmatina</i>)	10 000 Ft	állománya stabil
Kecskebéka (<i>Rana esculenta</i>)	10 000 Ft	állománya nagy
Vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)	10 000 Ft	állománya stabil
Pettyes göte (<i>Triturus vulgaris</i>)	10 000 Ft	állománya csökken
<i>Hüllők</i>		
Fürge gyík (<i>Lacerta agilis</i>)	25 000 Ft	állománya kicsi
Vízisikló (<i>Natrix natrix</i>)	25 000 Ft	állománya nő
Mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)	50 000 Ft	állománya kicsi
<i>Fokozottan védett madarak</i>		
Nagy póling (<i>Numenius arquata</i>)	500 000 Ft	ritka kóborló
Sárszalonka (<i>Gallinago gallinago</i>)	250 000 Ft	rendszeres vonuló
Nagy goda (<i>Limosa limosa</i>)	250 000 Ft	ritka kóborló
Bőjti réce (<i>Anas querquedula</i>)	100 000 Ft	vonuló
Fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	100 000 Ft	táplálkozó
Gyöngybagoly (<i>Tyto alba</i>)	100 000 Ft	táplálkozó
Gyurgyalag (<i>Merops apiaster</i>)	100 000 Ft	alkalmi költő

Nagy fülemüle (<i>Luscinia luscinia</i>)	100 000 Ft	rendszeres vonuló
Nagy kócsag (<i>Egretta alba</i>)	100 000 Ft	rendszeres táplálkozó
<i>Védett madarak</i>		
Barna rétihéja (<i>Circus aeruginosus</i>)	50 000 Ft	vonuló
Berki tücsökmadár (<i>Locustella fluviatilis</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Bíbic (<i>Vanellus vanellus</i>)	50 000 Ft	alkalmi költő, vonuló, táplálkozó
Billegető cankó (<i>Actitis hypoleucos</i>)	50 000 Ft	rendszeres vonuló
Búbosbanka (<i>Upopo epops</i>)	50 000 Ft	vonuló
Csörgő réce (<i>Anas crecca</i>)	50 000 Ft	vonuló
Daru (<i>Grus grus</i>)	50 000 Ft	ritka vonuló
Erdei fülesbagoly (<i>Asio otus</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Fekete harkály (<i>Dryocopus martius</i>)	50 000 Ft	táplálkozó
Fürj (<i>Coturnix coturnix</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Guvat (<i>Rallus aquaticus</i>)	50 000 Ft	telelő
Héja (<i>Accipiter gentilis</i>)	50 000 Ft	táplálkozó
Holló (<i>Corvus corax</i>)	50 000 Ft	kóborló
Jégmadár (<i>Alcedo atthis</i>)	50 000 Ft	alkalmi költő
Kabasólyom (<i>Falco subbuteo</i>)	50 000 Ft	táplálkozó
Kanalas réce (<i>Anas clypeata</i>)	50 000 Ft	ritka vonuló
Kakukk (<i>Cuculus canorus</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Karvaly (<i>Accipiter nisus</i>)	50 000 Ft	táplálkozó
Karvalyposzáta (<i>Sylvia nisoria</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Kékes rétihéja (<i>Circus cyaneus</i>)	50 000 Ft	rendszeres téli vendég, vonuló
Kerti poszáta (<i>Sylvia borin</i>)	50 000 Ft	rendszeres vonuló
Kerti rozsdafarkú (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>)	50 000 Ft	ritka vonuló
Kis vöcsök (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	50 000 Ft	vonuló, telelő
Nagy őrgébics (<i>Lanius excubitor</i>)	50 000 Ft	rendszeres téli vendég
Nyaktekercs (<i>Jynx torquilla</i>)	50 000 Ft	rendszeres vonuló
Réti tücsökmadár (<i>L. naevia</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Szürke gém (<i>Ardea cinerea</i>)	50 000 Ft	rendszeres táplálkozó
Parti fecske (<i>Riparia riparia</i>)	50 000 Ft	alkalmi költő
Pettyes vízcicsibe (<i>Porsana porsana</i>)	50 000 Ft	vonuló
Vadgerle (<i>Streptopelia turtur</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő

Vetési varjú (<i>Corvus frugillegus</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Vörös vércse (<i>Falco tinnunculus</i>)	50 000 Ft	táplálkozó, vonuló
Zöld küllő (<i>Picus viridis</i>)	50 000 Ft	kóborló
Balkáni fakopáncs (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	25 000 Ft	táplálkozó
Barázdabillegető (<i>Motacilla alba</i>)	25 000 Ft	alkalmi költő
Barátka (<i>Sylvia atricapilla</i>)	25 000 Ft	nagyszámú költő és vonuló
Cigány csuk (<i>Saxicola torquata</i>)	25 000 Ft	ritka költő
Citromsármány (<i>Emberiza citrinella</i>)	25 000 Ft	téli vendég, kóborló
Csilpcsálp füzike (<i>Phylloscopus collybita</i>)	25 000 Ft	vonuló
Erdei szürkebegy (<i>Prunella modularis</i>)	25 000 Ft	vonuló
Énekes nádiposzáta (<i>Acrocephalus palustris</i>)	25 000 Ft	költő
Énekes rigó (<i>Turdus philomelos</i>)	25 000 Ft	költő
Egerészölyv (<i>Buteo buteo</i>)	25 000 Ft	alkalmi költő
Fekete rigó (<i>Turdus merula</i>)	25 000 Ft	költő
Fenyőpinty (<i>Fringilla montifringilla</i>)	25 000 Ft	rendszeres téli vendég
Fitiszfüzike (<i>Phylloscopus trochilus</i>)	25 000 Ft	rendszeres vonuló
Foltos nádiposzáta (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>)	25 000 Ft	költő
Fülemüle (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	25 000 Ft	költő
Fürj (<i>Coturnix coturnix</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Hantmadár (<i>Oenanthe oenanthe</i>)	25 000 Ft	vonuló
Kis poszáta (<i>Sylvia curruca</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Kormos légykapó (<i>Ficedula hypoleuca</i>)	25 000 Ft	kis számú vonuló
Nagy fakopáncs (<i>Dendrocopos major</i>)	25 000 Ft	költő
Nádi sármány (<i>Emberiza schoeniclus</i>)	25 000 Ft	kis számú költő
Nagy őrgébics (<i>Lanius excubitor</i>)	25 000 Ft	ritka téli vendég
Nádirigó (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Parti lile (<i>Charadrius dubius</i>)	25 000 Ft	vonuló
Rozsdás csuk (<i>Saxicola rubetra</i>)	25 000 Ft	jellegzetes költőfaj
Réti tücsökmadár (<i>Locustella naevia</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Sarlósfecske (<i>Apus apus</i>)	25 000 Ft	táplálkozó
Sárga billegető (<i>Motacilla flava</i>)	25 000 Ft	jellegzetes költőfaj
Sárgarigó (<i>Oriolus oriolus</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Sisegő füzike (<i>Phylloscopus sibilatrix</i>)	25 000 Ft	vonuló
Sordély (<i>Miliaria calandra</i>)	25 000 Ft	kóborló
Tövisszúró gébics (<i>Lanius collurio</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő

Széncinege (<i>Parus major</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Vízityúk (<i>Gallinula chloropus</i>)	25 000 Ft	vonuló
Vörösbecg (<i>Eritacus rubecula</i>)	25 000 Ft	vonuló
<i>Fokozottan védett emlős</i>		
Vidra (<i>Lutra lutra</i>)	250 000 Ft	kóborló példányok
<i>Védett emlősök</i>		
Közönséges vízicickány (<i>Neomys fodiens</i>)	50 000 Ft	gyakori
Csalitjáró pocok (<i>Microtus agrestis</i>)	25 000 Ft	állománya nem ismert
Erdei cickány (<i>Sorex araneus</i>)	25 000 Ft	gyakori
Mezei cickány (<i>Crocidura leucodon</i>)	25 000 Ft	gyakori
Keleti cickány (<i>Crocidura suaveolens</i>)	25 000 Ft	gyakori
Keleti sün (<i>Erinaceus concolor</i>)	25 000 Ft	állománya stabil
Vakond (<i>Talpa europea</i>)	25 000 Ft	állománya stabil
Törpecickány (<i>Sorex minutus</i>)	25 000 Ft	gyakori
Törpe egér (<i>Micromys minutus</i>)	25 000 Ft	állománya stabil

4. melléklet

**A Nyerges-erdő és -horgásztó természetvédelmi terület
védett és fokozottan védett állatfajai**

(Forrás: Baka Gy. et al 1999 és Nagy S. 2014)

Fajok	Természetvédelmi érték	Megjegyzés
<i>Ízeltlábúak</i>		
Kisasszony-szitakötő (<i>Calopteryx virgo</i>)	5 000 Ft	állománya stabil
Bőrfutrinka (<i>Carabus coriaceus</i>)	5 000 Ft	állománya kicsi
Kis szarvasbogár (<i>Dorcus paralellipedus</i>)	5 000 Ft	állománya stabil
Nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>)	10 000 Ft	állománya csökken
Nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>)	50 000 Ft	állománya kicsi
Fecskefarkú lepke (<i>Papilio machaon</i>)	10 000 Ft	állománya kicsi
Kardoslepke (<i>Iphiclides podalirius</i>)	10 000 Ft	állománya kicsi
Nappali pávaszem (<i>Aglais io</i>)	5 000 Ft	állománya kicsi
<i>Kétéltűek</i>		
Barna varangy (<i>Bufo bufo</i>)	10 000 Ft	állománya nagy
Zöld varangy (<i>Bufo viridis</i>)	10 000 Ft	állománya stabil
Erdei béka (<i>Rana dalmatina</i>)	10 000 Ft	állománya stabil
Kacagó béka (<i>Rana ridibunda</i>)	10 000 Ft	állománya stabil
Kecskebéka (<i>Rana esculenta</i>)	10 000 Ft	állománya stabil
Kis tavibéka (<i>Rana lessonae</i>)	10 000 Ft	állománya kicsi
Zöld levelibéka (<i>Hyla arborea</i>)	10 000 Ft	állománya stabil
Vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)	10 000 Ft	állománya nagy
Pettyes götte (<i>Triturus vulgaris</i>)	10 000 Ft	állománya csökken
Közönséges tarajosgötte (<i>Triturus cristatus</i>)	50 000 Ft	állománya stabil
<i>Hüllők</i>		
Erdei sikló (<i>Elaphe longissima</i>)	50 000 Ft	állománya kicsi
Lábatlan gyík (<i>Anguis fragilis</i>)	25 000 Ft	állománya csökken
Kockás sikló (<i>Natrix tessellata</i>)	25 000 Ft	állománya nő
Rézsisikló (<i>Coronella austriaca</i>)	50 000 Ft	állománya nő
Vízisikló (<i>Natrix natrix</i>)	25 000 Ft	állománya nő
Mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)	50 000 Ft	állománya csökken (25-30 pld)
<i>Fokozottan védett madarak</i>		
Fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	500 000 Ft	alkalmi költő

Sárszalonka (<i>Gallinago gallinago</i>)	250 000 Ft	rendszeres vonuló
Törpegém (<i>Ixobrychus minutus</i>)	100 000 Ft	kóborló , vonuló
<i>Védett madarak</i>		
Berki tücsökmadár (<i>Locustella fluviatilis</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Billegető cankó (<i>Actitis hypoleucos</i>)	50 000 Ft	rendszeres vonuló
Erdei fülesbagoly (<i>Asio otus</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Fekete harkály (<i>Dryocopus martius</i>)	50 000 Ft	ritka költő, táplálkozó
Guvat (<i>Rallus aquaticus</i>)	50 000 Ft	áttelelő
Héja (<i>Accipiter gentilis</i>)	50 000 Ft	ritka költőfaj
Holló (<i>Corvus corax</i>)	50 000 Ft	táplálkozó, ritka költő
Jégmadár (<i>Alcedo atthis</i>)	50 000 Ft	kóborló
Kabasólyom (<i>Falco subbuteo</i>)	50 000 Ft	táplálkozó
Kakukk (<i>Cuculus canorus</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Karvaly (<i>Accipiter nisus</i>)	50 000 Ft	költő, táplálkozó
Közép fakopáncs (<i>Dendrocopos médius</i>)	50 000 Ft	költő faj
Kis fakopáncs (<i>Dendrocopos minor</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Kis vöcsök (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	50 000 Ft	ritka vonuló
Nyaktekercs (<i>Jynx torquilla</i>)	50 000 Ft	ritka költő, rendszeres vonuló
Szürke gém (<i>Ardea cinerea</i>)	50 000 Ft	ritka táplálkozó
Szürke légykapó (<i>Muscicapa striata</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Pettyes vízcisze (<i>Porsana porsana</i>)	50 000 Ft	vonuló
Vadgerle (<i>Streptopelia turtur</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Vetési varjú (<i>Corvus frugillegus</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Zöld küllő (<i>Picus viridis</i>)	50 000 Ft	költő faj
Balkáni fakopáncs (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	25 000 Ft	rendszeres költőfaj
Barázdabillegető (<i>Motacilla alba</i>)	25 000 Ft	alkalmi költő
Barátcinege (<i>Parus palustris</i>)	25 000 Ft	költő
Barátka (<i>Sylvia atricapilla</i>)	25 000 Ft	költő
Citromsármány (<i>Emberiza citrinella</i>)	25 000 Ft	ritka költő
Csilpcsalp füzike (<i>Phylloscopus collybita</i>)	25 000 Ft	költő
Csuszka (<i>Sitta europea</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Erdei pinty (<i>Fringilla coelebs</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Erdei szürkebegy (<i>Prunella modularis</i>)	25 000 Ft	vonuló
Énekes nádiposzáta (<i>Acrocephalus palustris</i>)	25 000 Ft	ritka költő
Énekes rigó (<i>Turdus philomelos</i>)	25 000 Ft	költőfaj

Egerészölyv (<i>Buteo buteo</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Fekete rigó (<i>Turdus merula</i>)	25 000 Ft	költőfaj
Fenyőpinty (<i>Fringilla montifringilla</i>)	25 000 Ft	rendszeres téli vendég
Fenyőrigó (<i>Turdus pilaris</i>)	25 000 Ft	rendszeres téli vendég
Foltos nádiposzáta (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>)	25 000 Ft	állománya kicsi
Fülemüle (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Kék cinege (<i>Parus caeruleus</i>)	25 000 Ft	költő
Kis poszáta (<i>Sylvia curruca</i>)	25 000 Ft	rendszeres költ
Kormos légykapó (<i>Ficedula hypoleuca</i>)	25 000 Ft	kis számú vonuló
Ökörszem (<i>Troglodytes troglodytes</i>)	25 000 Ft	ritka költő, vonuló
Örvös légykapó (<i>Ficedula albicollis</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Őszapó (<i>Aegithalos caudatus</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Meggyvágó (<i>C. coccothraustes</i>)	25 000 Ft	ritka költő
Nagy fakopáncs (<i>Dendrocopos major</i>)	25 000 Ft	rendszeres költőfaj
Nádirigó (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Rövidkarmú fakusz (<i>Certhia brachydactyla</i>)	25 000 Ft	rendszeres fészkelő
Sárgarigó (<i>Oriolus oriolus</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Sisegő fűzike (<i>Phylloscopus sibilatrix</i>)	25 000 Ft	tömeges vonuló
Tövisszűrő gébics (<i>Lanius collurio</i>)	25 000 Ft	állománya kicsi
Szécinege (<i>Parus major</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Vízityúk (<i>Gallinula chloropus</i>)	25 000 Ft	alkalmi költő
Vörösbecgy (<i>Eritacus rubecula</i>)	25 000 Ft	költő, vonuló
<i>Fokozottan védett emlős</i>		
Vidra (<i>Lutra lutra</i>)	250 000 Ft	alkalomszerűen (tél)
<i>Védett emlősök</i>		
Hermelin (<i>Mustela erminea</i>)	50 000 Ft	állomány veszélyben
Közönséges vízicickány (<i>Neomys fodiens</i>)	50 000 Ft	gyakori
Vizi denevér (<i>Myotis daubentonii</i>)	50 000 Ft	állománya nem ismert
Mogyorós pele (<i>Muscardinus avellanarius</i>)	50 000 Ft	állománya kicsi
Nagy pele (<i>Glis glis</i>)	50 000 Ft	állománya erős
Erdei cickány (<i>Sorex araneus</i>)	25 000 Ft	gyakori
Mezei cickány (<i>Crocidura leucodon</i>)	25 000 Ft	gyakori
Keleti cickány (<i>Crocidura suaveolens</i>)	25 000 Ft	gyakori
Keleti sün (<i>Erinaceus concolor</i>)	25 000 Ft	állománya stabil
Mókus (<i>Sciurus vulgaris</i>)	25 000 Ft	állománya nő

Közönséges törpedenevér (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	25 000 Ft	állomány nem ismert
Vakond (<i>Talpa europea</i>)	25 000 Ft	állománya stabil
Törpecickány (<i>Sorex minutus</i>)	25 000 Ft	gyakori
Törpe egér (<i>Micromys minutus</i>)	25 000 Ft	állománya kicsi

5. melléklet

A Béka-tói mocsár és égeres védett és fokozottan védett állatfajai

(Forrás: Baka Gy. et al 1999 és Nagy S. 2014)

<i>Fajok</i>	<i>Természetvédelmi érték</i>	<i>Megjegyzés</i>
<i>Ízeltlábúak</i>		
Kisasszony-szitakötő (<i>Calopteryx virgo</i>)	5 000 Ft	állománya kicsi
<i>Kétéltűek</i>		
Kecskebéka (<i>Rana esculenta</i>)	10 000 Ft	állománya kicsi
Zöld levelibéka (<i>Hyla arborea</i>)	10 000 Ft	állománya stabil
Vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)	10 000 Ft	állománya nagy
<i>Hüllők</i>		
Vízisikló (<i>Natrix natrix</i>)	25 000 Ft	állománya nő
Mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)	50 000 Ft	állománya csökken
<i>Fokozottan védett madarak</i>		
Fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	500 000 Ft	táplálkozó terület
Haris (<i>Crex crex</i>)	500 000 Ft	vonuló
Sárszalonna (<i>Gallinago gallinago</i>)	250 000 Ft	rendszeres vonuló
Kis kócsag (<i>Egretta garzetta</i>)	250 000 Ft	költő (2015-től)
Bakcsó (<i>Nycticorax nycticorax</i>)	100 000 Ft	rendszeres táplálkozó
Bölgébika (<i>Botaurus stellaris</i>)	100 000 Ft	alkalmi megjelenés
Fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	100 000 Ft	táplálkozó terület
Nagy kócsag (<i>Egretta alba</i>)	100 000 Ft	rendszeres táplálkozó
<i>Védett madarak</i>		
Barna rétihéja (<i>Circus aeruginosus</i>)	50 000 Ft	táplálkozó terület
Berki tücsökmadár (<i>Locustella fluviatilis</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Bíbic (<i>Vanellus vanellus</i>)	50 000 Ft	vonuló, táplálkozó
Billegető cankó (<i>Actitis hypoleucos</i>)	50 000 Ft	rendszeres vonuló
Fürj (<i>Coturnix coturnix</i>)	50 000 Ft	vonuló
Kabasólyom (<i>Falco subbuteo</i>)	50 000 Ft	táplálkozó terület
Kékes rétihéja (<i>Circus cyaneus</i>)	50 000 Ft	rendszeres téli vendég
Nagy őrgébics (<i>Lanius excubitor</i>)	50 000 Ft	rendszeres téli vendég
Nádi tücsökmadár (<i>Locustella luscinioides</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Réti tücsökmadár (<i>Locustella naevia</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő

Szürke gém (<i>Ardea cinerea</i>)	50 000 Ft	költő (2015-től)
Cigány csuk (<i>Saxicola torquata</i>)	25 000 Ft	ritka költő (eltűnőben)
Énekes nádiposzáta (<i>Acrocephalus palustris</i>)	25 000 Ft	költő
Egerészölyv (<i>Buteo buteo</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Fekete rigó (<i>Turdus merula</i>)	25 000 Ft	költő
Foltos nádiposzáta (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>)	25 000 Ft	állománya jelentős
Nagy őrgébics (<i>Lanius excubitor</i>)	25 000 Ft	ritka téli vendég
Nádirigó (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Nádi tücsökmadár (<i>Locustella luscinioides</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Parti lile (<i>Charadrius dubius</i>)	25 000 Ft	vonuló
Réti tücsökmadár (<i>Locustella naevia</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Tövisszúró gébics (<i>Lanius collurio</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Széncinege (<i>Parus major</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
<i>Emlősök</i>		
Hermelin (<i>Mustela erminea</i>)	50 000 Ft	állomány veszélyben
Közönséges vízicickány (<i>Neomys fodiens</i>)	50 000 Ft	gyakori
Erdei cickány (<i>Sorex araneus</i>)	25 000 Ft	gyakori
Törpecickány (<i>Sorex minutus</i>)	25 000 Ft	gyakori
Törpe egér (<i>Micromys minutus</i>)	25 000 Ft	állománya stabil

6. melléklet

Városi élőhelyeken nagyobb számban előforduló védett és fokozottan védett állatfajok

(Forrás: Baka Gy. et al 1999, Koller és Társa Tervező Kft. 2002 és Nagy S. 2015.)

<i>Fajok</i>	<i>Természetvédelmi érték</i>	<i>Megjegyzés</i>
<i>Ízeltlábúak</i>		
Bőrfutrinka (<i>Carabus coriaceus</i>)	5 000 Ft	állománya kicsi
Kis szarvasbogár (<i>Dorcus paralellipedus</i>)	5 000 Ft	állománya stabil
Nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>)	10 000 Ft	állománya stabil
Nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>)	50 000 Ft	állománya kicsi
Fecskefarkú lepke (<i>Papilio machaon</i>)	10 000 Ft	állománya kicsi
Kardoslepke (<i>Iphiclides podalirius</i>)	10 000 Ft	állománya kicsi
Atalantalepke (<i>Vanessa atalanta</i>)	5 000 Ft	állománya stabil
Nappali pávaszem (<i>Inachis io</i>)	5 000 Ft	állománya stabil
<i>Kételtűek</i>		
Barna ásóbéka (<i>Pelobates fuscus</i>)	10 000 Ft	állománya kicsi
Barna varangy (<i>Bufo bufo</i>)	10 000 Ft	állománya stabil
Zöld varangy (<i>Bufo viridis</i>)	10 000 Ft	állománya stabil
Zöld levelibéka (<i>Hyla arborea</i>)	10 000 Ft	állománya stabil
Vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)	10 000 Ft	állománya nagy
Pettyes götte (<i>Triturus vulgaris</i>)	10 000 Ft	állománya csökken
Közönséges tarajosgötte (<i>Triturus cristatus</i>)	50 000 Ft	állománya stabil
<i>Hüllők</i>		
Fali gyík (<i>Podarcis muralis</i>)	25 000 Ft	állománya stabil
<i>Fokozottan védett madarak</i>		
Vándorsólyom (<i>Falco peregrinus</i>)	500.000 Ft	téli vendég, kóborló
Fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	100 000 Ft	rendszeres költő
Füleskuvik (<i>Otus scops</i>)	100 000 Ft	ritka költő, vonuló
Gyöngybagoly (<i>Tyto alba</i>)	100 000 Ft	rendszeres költő
Gyurgyalag (<i>Merops apiaster</i>)	100 000 Ft	rendszeres költő
Kuvik (<i>Athene noctua</i>)	100 000 Ft	ritka költő
Nagy fülemüle (<i>Luscinia luscinia</i>)	100 000 Ft	rendszeres vonuló
<i>Védett madarak</i>		
Búbos pacsirta (<i>Galerida cristata</i>)	50 000 Ft	ritka költő

Búbosbanka (<i>Upopo epops</i>)	50 000 Ft	ritka költő, vonuló
Daru (<i>Grus grus</i>)	50 000 Ft	vonuló
Erdei fülesbagoly (<i>Asio otus</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Hamvas küllő (<i>Picus canus</i>)	50 000 Ft	költő faj (2013-tól)
Fekete harkály (<i>Dryocopus martius</i>)	50 000 Ft	ritka költő, táplálkozó
Fürj (<i>Coturnix coturnix</i>)	50 000 Ft	vonuló
Héja (<i>Accipiter gentilis</i>)	50 000 Ft	táplálkozó terület
Kabasólyom (<i>Falco subbuteo</i>)	50 000 Ft	táplálkozó terület
Kakukk (<i>Cuculus canorus</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Karvaly (<i>Accipiter nisus</i>)	50 000 Ft	költő, táplálkozó
Kerti poszáta (<i>Sylvia borin</i>)	50 000 Ft	rendszeres vonuló
Kerti rozsdafarkú (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>)	50 000 Ft	ritka költő, vonuló
Közép fakopáncs (<i>Dendrocopos médius</i>)	50 000 Ft	költő faj
Kis fakopáncs (<i>Dendrocopos minor</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Nyaktekercs (<i>Jynx torquilla</i>)	50 000 Ft	ritka költő, rendszeres vonuló
Réti tücsökmadár (<i>Locustella naevia</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Szürke gém (<i>Ardea cinerea</i>)	50 000 Ft	rendszeres táplálkozó
Szürke légykapó (<i>Muscicapa striata</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Parti fecske (<i>Riparia riparia</i>)	50 000 Ft	költő (telep)
Vadgerle (<i>Streptopelia turtur</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő
Vetési varjú (<i>Corvus frugillegus</i>)	50 000 Ft	rendszeres költő (négy nagy telep)
Zöld küllő (<i>Picus viridis</i>)	50 000 Ft	költő faj (2012-től)
Balkáni fakopáncs (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	25 000 Ft	rendszeres költőfaj
Barázdabillegető (<i>Motacilla alba</i>)	25 000 Ft	alkalmi költő
Barátcinege (<i>Parus palustris</i>)	25 000 Ft	költő
Barátka (<i>Sylvia atricapilla</i>)	25 000 Ft	nagyszámú költő és vonuló
Cigány csuk (<i>Saxicola torquata</i>)	25 000 Ft	ritka költő
Citromsármány (<i>Emberiza citrinella</i>)	25 000 Ft	téli vendég, kóborló
Csonttollú (<i>Bombicilla garrulus</i>)	25 000 Ft	téli vendég (inváziós)
Csuszka (<i>Sitta europea</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Erdei pinty (<i>Fringilla coelebs</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Erdei szürkebegy (<i>Prunella modularis</i>)	25 000 Ft	vonuló
Énekes nádiposzáta (<i>Acrocephalus palustris</i>)	25 000 Ft	költ

Énekes rigó (<i>Turdus philomelos</i>)	25 000 Ft	állománya jelentő
Egerészölyv (<i>Buteo buteo</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Fekete rigó (<i>Turdus merula</i>)	25 000 Ft	nagyszámú költő
Fenyőpinty (<i>Fringilla montifringilla</i>)	25 000 Ft	rendszeres téli vendég
Fenyőrigó (<i>Turdus pilaris</i>)	25 000 Ft	rendszeres téli vendég
Fenyőszajkó (<i>Nucifraga caryocatactes</i>)	25 000 Ft	ritka inváziós madár
Fenyvescinege (<i>Patulus ater</i>)	25 000 Ft	rendszeres téli vendég
Fitiszfűzike (<i>Phylloscopus trochilus</i>)	25 000 Ft	rendszeres vonuló
Fülemüle (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	25 000 Ft	állománya jelentős
Füsti fecske (<i>Hirundo rustica</i>)	25 000 Ft	állománya csökken
Házi rozsdafarkú (<i>Phoenicurus ochruros</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Kék cinege (<i>Parus caeruleus</i>)	25 000 Ft	ritka költő
Kis poszáta (<i>Sylvia curruca</i>)	25 000 Ft	rendszeres költ, nagyszámú vonuló
Kormos légykapó (<i>Ficedula hypoleuca</i>)	25 000 Ft	kis számú vonuló
Ökörszem (<i>Troglodytes troglodytes</i>)	25 000 Ft	ritka költő, vonuló
Őrvös légykapó (<i>Ficedula albicollis</i>)	25 000 Ft	kis számú vonuló
Őszapó (<i>Aegithalos caudatus</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Meggyvágó (<i>C. coccothraustes</i>)	25 000 Ft	ritka költő
Mezei poszáta (<i>Sylvia communis</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő, tömeges vonuló
Molnárfecske (<i>Delicon urbica</i>)	25 000 Ft	állománya csökken
Nagy fakopáncs (<i>Dendrocopos major</i>)	25 000 Ft	rendszeres költőfaj
Nádi sármány (<i>Emberiza schoeniclus</i>)	25 000 Ft	téli vendég
Nagy őrgébics (<i>Lanius excubitor</i>)	25 000 Ft	ritka téli vendég
Rövidkarmú fakusz (<i>Certhia brachydactyla</i>)	25 000 Ft	rendszeres fészkelő
Réti tücsökmadár (<i>Locustella naevia</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Sarlósfecske (<i>Apus apus</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Sárga billegető (<i>Motallica flava</i>)	25 000 Ft	ritka költő
Sárgafejű királyka (<i>Regulus regulus</i>)	25 000 Ft	rendszeres vonuló
Sárgarigó (<i>Oriolus oriolus</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Sisegő fűzike (<i>Phylloscopus sibilatrix</i>)	25 000 Ft	tömeges vonuló
Sordély (<i>Miliaria calandra</i>)	25 000 Ft	alkalmi költő, kóborló
Süvöltő (<i>Pyrrhula pyrrhula</i>)	25 000 Ft	téli vendég
Tövisszúró gébics (<i>Lanius collurio</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő

Széncinege (<i>Parus major</i>)	25 000 Ft	rendszeres költő
Vörösbecgy (<i>Eritacus rubecula</i>)	25 000 Ft	költő, vonuló
<i>Emlősök</i>		
Közönséges vízicickány (<i>Neomys fodiens</i>)	50 000 Ft	gyakori
Erdei cickány (<i>Sorex araneus</i>)	25 000 Ft	gyakori
Keleti cickány (<i>Crocidura suaveolens</i>)	25 000 Ft	gyakori
Keleti sün (<i>Erinaceus concolor</i>)	25 000 Ft	állománya stabil
Mókus (<i>Sciurus vulgaris</i>)	25 000 Ft	állománya nő
Mezei cickány (<i>Crocidura leucodon</i>)	25 000 Ft	gyakori
Vakond (<i>Talpa europea</i>)	25 000 Ft	állománya stabil
Törpecickány (<i>Sorex minutus</i>)	25 000 Ft	gyakori

A védett és védelemre tervezett természeti területek összesítő térképe - külterület

7/1. melléklet

7/2. melléklet

A védett és védelemre tervezett természeti területek összesítő térképe - belterület

**Helyi jelentőségű természeti emlékek
(védett fák, fasorok):**

1. Újdombóvári vadgesztenye fasor
2. Hunyadi téri fák, fasorok
3. Arany János téri fák
4. Ady Endre utcai vadgesztenye fasor
5. Gorkij utcai gömbkőrös fasor
6. Fő utcai juhar fasor
7. Dőry platán
8. Szabadság utcai borostyános platán
9. Szabadság utcai többtörzsű platán
10. Szabadság utcai „Pinoklió” platán
11. Helytörténeti Múzeum kertjének idős fái
12. Szent Flórián-szobor vadgesztenyefái
13. Teleki utcai fehér nyár

Helyi szintű védelemre tervezett fák, fasorok:

1. Hunyadi téri facsoport
2. Árpád utcai gömbkőrös fasor
3. Óvodakerti vadgesztenye
4. Hóvirág utcai mocsárciprus
5. Hunyadi téri oszlopos gyertyán

**Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének
44/2015 (XII. 18.) önkormányzati rendelete
a közigazgatási területének helyi építési szabályzatáról szóló
2/2006. (II.20.) önkormányzati rendelet módosításáról**

Dombóvár Város Önkormányzat Képviselő-testülete Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) bekezdés a) pontja és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdés 1. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 62.§ (6) bekezdés 6. pontjában kapott felhatalmazás alapján, valamint a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról, és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 9. melléklete szerinti államigazgatási szervek és egyéb érdekelték véleményének kikérésével a Dombóvár Város közigazgatási területének helyi építési szabályzatáról szóló 2/2006. (II.20.) önkormányzati rendelet módosításáról az következőket rendeli el:

**I. FEJEZET
MÓDOSÍTÓ RENDELKEZÉSEK**

ÚJRASZABÁLYOZÓ MÓDOSÍTÓ RENDELKEZÉSEK

1.§ Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testületének a város közigazgatási területének helyi építési szabályzatáról szóló 2/2006. (II.20.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: R.) 6.§ (2) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A kötelező szabályozási elemek a következők:

	MEGLÉVŐ	TERVEZETT	
1)			Közigazgatási terület határa
2)			Belterületi határ
3)			Szabályozási vonal
4)			Területfelhasználási egység határa
5)			Övezet, építési övezet határa
6)			A terület beépíthetőségének feltételeit vízügyi hatástanulmányra alapozott tanulmányterv határozhatja meg
7)			Beültetési közelezettség határa
8)			100%-osan beépíthető földszint
9)			Felülépítési hely
10)			Ideiglenesen lefedhető építési hely
11)			Bontás esetén újra nem építhető épület
12)			Építési vonal
13)			Szabályozási szélesség
14)			Tereplejtés, tájkép- ill. városképvédelmi szempontból nem beépíthető terület
15)			Az övezet be nem építhető kertjei
16)			Árok, vízfolyás

2. § A R. 6.§ (13) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(13) Az irányadó szabályozási elemek a következők:

1)		Irányadó telekhatár
2)		Építmények elhelyezésének javasolt helye és határa
3)		Épített medencék, vízfelületek építési helye
4)		Országos védelemre terjesztendő fasor
5)		Jelentős szintbeni gépjárműtároló határa, férőhelyszáma
6)		Jelentős térszín alatti gépjárműtároló határa, férőhelyszáma
7)		Telepítendő fasorok
8)		Gyalogút
9)		Kerékpárút
10)		Magánútként is kialakítható telekrész
11)		Térburkolattal kialakítandó útszakasz
12)		Vegyesforgalmú útszakasz
13)		Telken belüli feltáró út
14)		Övezeten belüli eltérő használatot elválasztó vonal
15)		Javasolt gépkocsi behajtó, garázs
16)		Telek feltárását szolgáló gépkocsi behajtó javasolt helye
17)		Javasolt gyalogos feltárás
18)		Megszüntető jel

3. § (1) A R. 8.§ (9) bekezdés 6. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„6.

Az övezetben elhelyezhető épületekre vonatkozó megkötések			
Megengedett építménymagasság	Tetőzet és tető hajlásszöge	Magastető legnagyobb szélessége	Tető héjazata közterületről látható oldalon
K tartható illetve 5,0/6,0° m	Jellemzően magastető legyen	max. 12,0 m	Hullámpala nem lehet

° saroktelken alkalmazható a második érték.”

(2) A R. 8.§ (10) bekezdés 6. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„6.

Az övezetben elhelyezhető épületekre vonatkozó megkötések			
Megengedett építménymagasság	Tetőzet és tető hajlásszöge	Magastető legnagyobb szélessége	Tető héjazata közterületről látható oldalon
K tartható illetve 6,5 m	Jellemzően magastető legyen	12,0 m	Hullámpala nem lehet

(3) A R. 8.§ (11) bekezdés 6. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„6.

Az övezetben elhelyezhető épületekre vonatkozó megkötések			
---	--	--	--

Megengedett építménymagasság	Tetőzet és tető hajlásszöge	Magastető legnagyobb szélessége	Tető héjazata közterületről látható oldalon
4,5 m	Jellemzően magastető legyen	Max. 10,0 m	Cserép-, fém- vagy üvegfedés lehet

(4) A R. 8.§ (12) bekezdés 6. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. **Az övezetben elhelyezhető épületekre vonatkozó megkötések**

Megengedett építménymagasság	Tetőzet és tető hajlásszöge	Magastető legnagyobb szélessége	Tető héjazata közterületről látható oldalon
6,0 m	Jellemzően magastető legyen	12,0 m	Cserép-, fém- vagy üvegfedés lehet

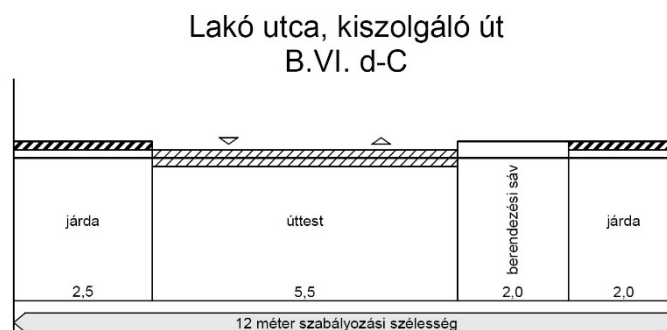
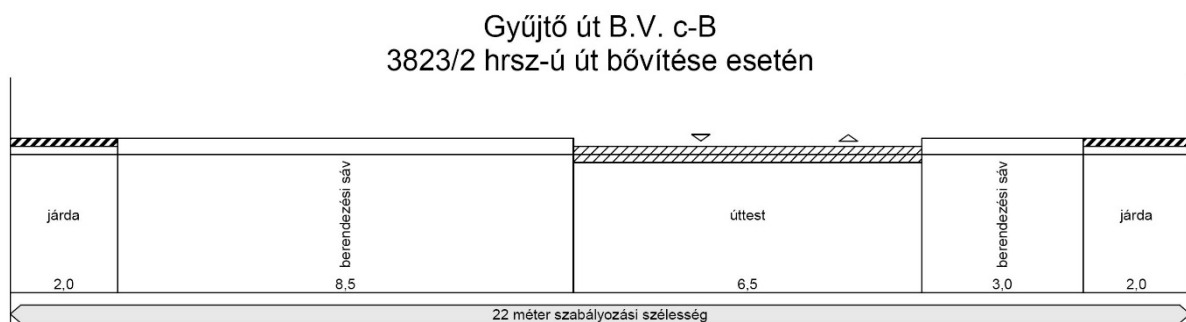
(5) A R. 8.§ (13) bekezdés 6. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. **Az övezetben elhelyezhető épületekre vonatkozó megkötések**

Megengedett építménymagasság	Tetőzet és tető hajlásszöge	Magastető legnagyobb szélessége	Tető héjazata közterületről látható oldalon
K tartható illetve 6,5 m	Jellemzően magastető legyen.	max. 12,0 m	cserépfedés alkalmazható

KIEGÉSZÍTŐ MÓDOSÍTÓ RENDELKEZÉSEK

4. § A R. 10. számú melléklete az alábbi 2 mintakeresztzelvénnyel egészül ki:

5. § A R. az alábbi 5. számú függelékkel:

„5. sz. függelék

Örökségvédelmi tájékoztató

- (1) Műemlék telkén, műemléki környezetben, műemléki jelentőségű területen minden olyan építéssel, környezetalakítással, védett parkban növényzet-telepítéssel és eltávolítással járó tevékenység, amely építésügyi hatósági engedélyhez vagy az építésfelügyeleti hatóság tudomásulvételéhez nem kötött, a hatályos jogszabályok¹ szerint örökségvédelmi engedély vagy bejelentés alapján végezhető. Műemlék épületek építési ügyeiben az illetékes örökségvédelmi hatóság¹ építésügyi hatóságként jár el.
- (2) Azokban az esetekben, ahol felmerül az építmény műemlékké nyilvánításának szándéka, első lépésként kezdeményezni kell a nyilvántartott műemléki értékkelé nyilvánítását.¹
- (3) Régészeti érintettség esetén a hatályos jogszabály¹ alapján kell eljárni.
- (4) Nyilvántartott régészeti lelőhelyet érintő talajbolygatással járó tevékenység végzéséhez kapcsolódó eljárásban, amennyiben ezt jogszabály előírja, az illetékes örökségvédelmi hatóság szakhatóságként, illetve szakkérdés vizsgálatában vesz részt.¹
- (5) A védett régészeti lelőhelyen végzett 30 cm-t meghaladó földmunka örökségvédelmi engedély köteles tevékenység.¹
- (6) Minden olyan esetben, amikor régészeti lelet vagy annak tűnő tárgya, régészeti emlék vagy régészeti jelenség kerül elő, a területileg illetékes jegyzőt értesíteni kell, aki haladéktalanul tájékoztatja a Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központot, a további intézkedésig a munkálatokat fel kell függeszteni, a terület őrzéséről a megtaláló köteles gondoskodni.¹
- (7) A jogszabályban meghatározott nagyberuházások¹ esetében a régészeti feladatok tartalma előzetes régészeti dokumentáció elkészítése után kerül meghatározásra, az előzetes régészeti dokumentáció elkészítésére, a jogszabályban meghatározott szerv jogosult.
- (8) Nagyberuházások esetén a földmunkával járó tevékenység engedélyezésére irányuló hatósági eljárásban, az adott beruházásra vonatkozó előzetes régészeti dokumentáció az eljáró hatósághoz benyújtott kérelem kötelező melléklete.¹
- (9) A régészeti örökséget és a műemléki értéket érintő kérdésekben a központi közhiteles örökségvédelmi nyilvántartásban¹ és a rendezési tervhez készített örökségvédelmi hatástanulmányban foglaltak együttesen irányadók.”

HATÁLYON KÍVÜL HELYEZŐ RENDELKEZÉSEK

6. § A R. 22.§ (3) ÉS (7) bekezdése hatályát veszti.

**II. FEJEZET
ZÁRÓ RENDELKEZÉS**

7. § (1) Ez a rendelet a településrendezési eszköz állami főépítésznek és a településrendezési eljárásban részt vevő összes államigazgatási szervvel történő közlését követő 15., de

leghamarabb, az elfogadástól számított 30. napon lép hatályba. Jelen rendelet rendelkezéseit a hatályba lépését követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

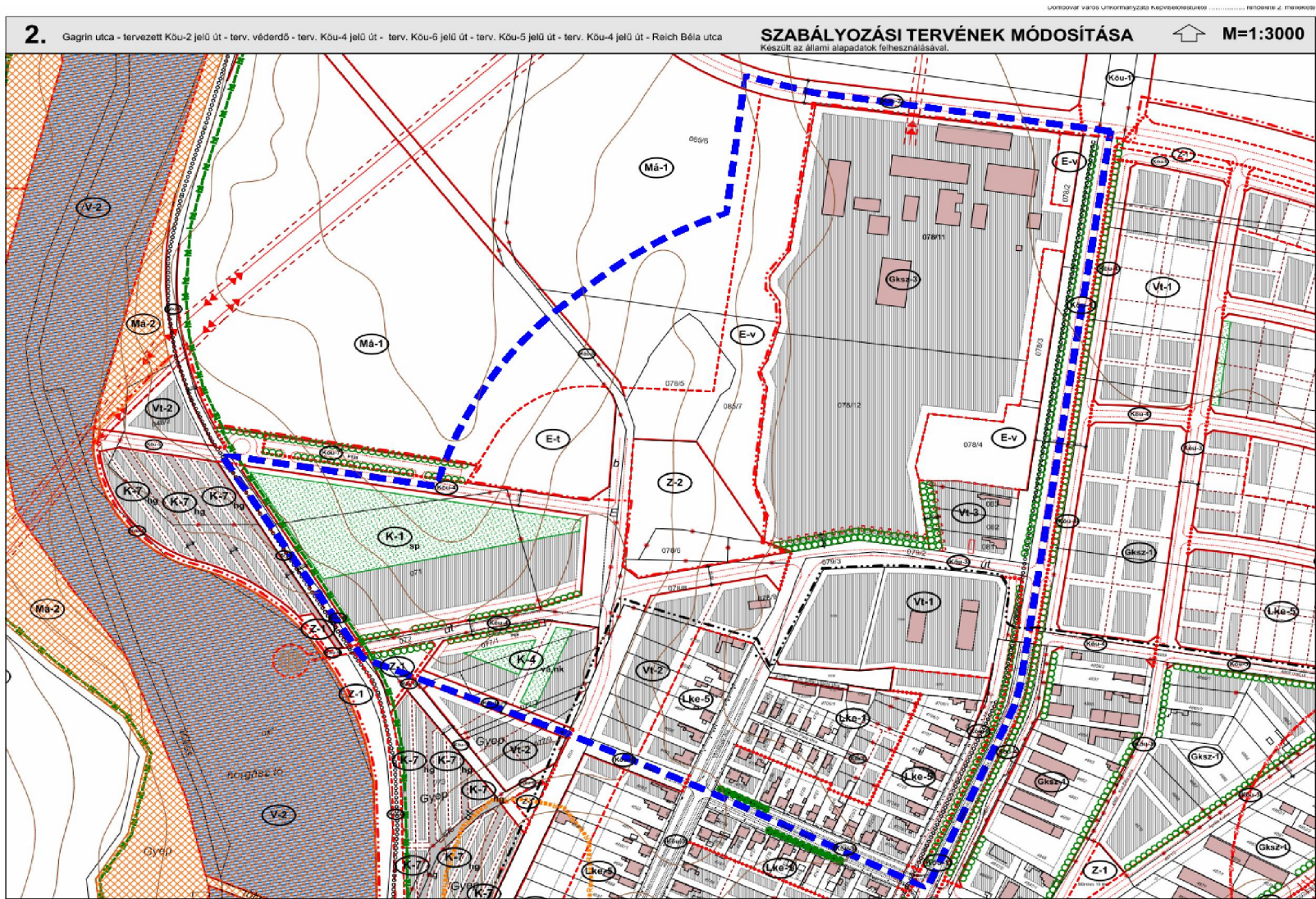
(2) E rendelet a belső piaci szolgáltatásokról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2006/123/EK irányelvének való megfelelést szolgálja.

Szabó Loránd
polgármester

dr. Letenyei Róbert
jegyző

Melléletek:

1. melléklet a 44/2015. (XII.18.) önkormányzati rendelethez
2. melléklet a 44/2015. (XII.18.) önkormányzati rendelethez
3. melléklet a 44/2015. (XII.18.) önkormányzati rendelethez
4. melléklet a 44/2015. (XII.18.) önkormányzati rendelethez

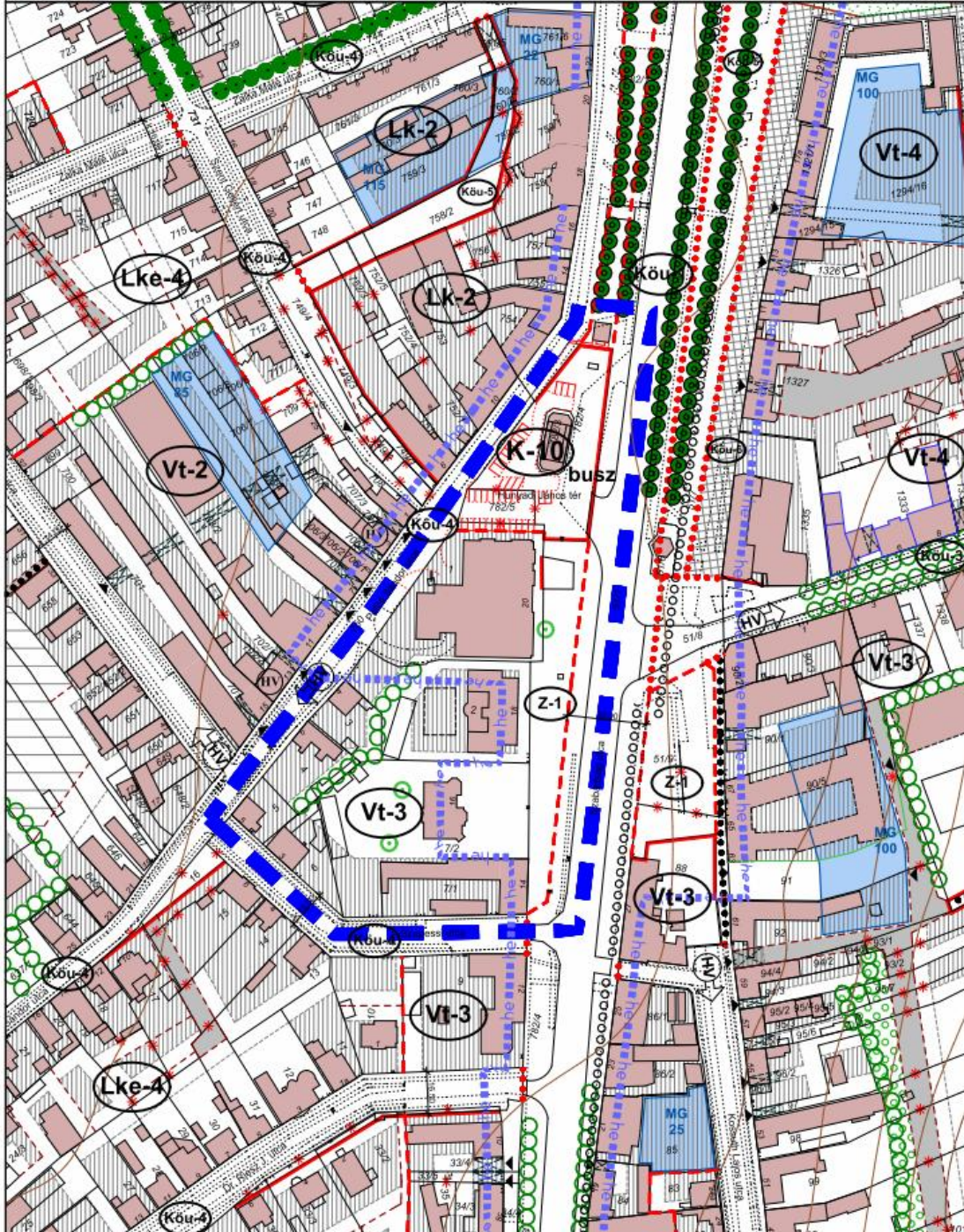
3.

Szabadság utca - Petőfi utca - SzepeSSI utca

SZABÁLYOZÁSI TERVÉNEK MÓDOSÍTÁSA

M=1:2000

Készült az állami alapadatok felhasználásával.

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselőtestülete ..... rendelete 5. melléklete

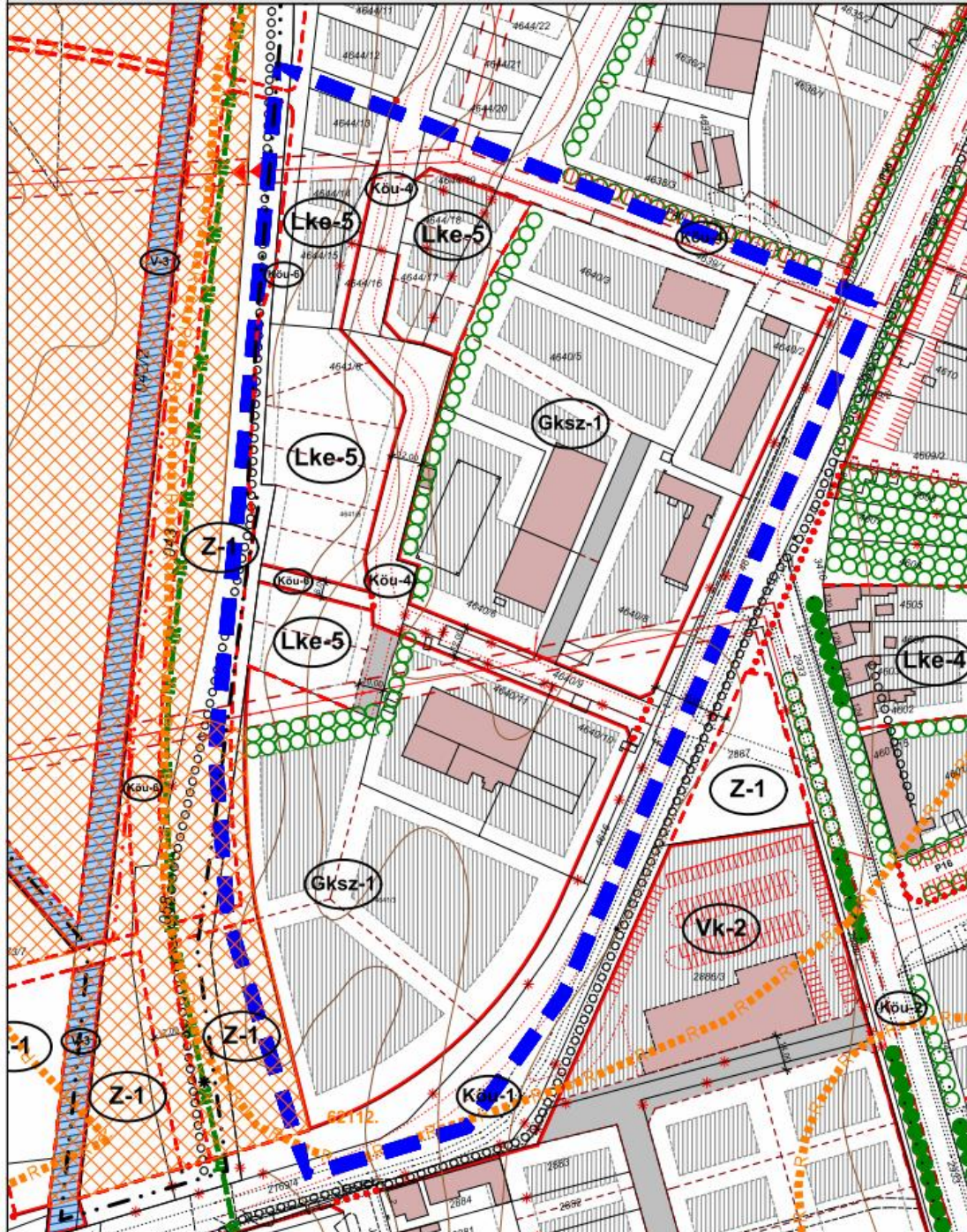
5.

Kőztársaság útja - Kőu-4 jelű út - Kőu-6 jelű út - Kiskondai patak menti tervezett zöldterület

SZABÁLYOZÁSI TERVÉNEK MÓDOSÍTÁSA

↑ M=1:2000

Készült az állami alapadatok felhasználásával.

**Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének
45/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelete
az egészségügyi alapellátás körzeteiről szóló 19/2002. (VI.25.) önkormányzati rendelet
módosításáról**

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 6. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 4. pontjában foglalt feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének az egészségügyi alapellátás körzeteiről szóló 19/2002. (VI.25.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Rendelet) 5. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az I. védőnői körzet ellátási területe a Szekszárdi Szakképzési Centrum Apáczai Csere János Szakközépiskolája és Kollégiuma, valamint a Dombóvári Illyés Gyula Gimnázium 5-8. évfolyama.”

2. §

A Rendelet 5/B. § (2) bekezdése a következő 20. alponttal egészül ki:

[(2) Az III. védőnői körzet ellátási területe:]

...

„20. Dombóvári Belvárosi Általános és Alapfokú Művészeti Iskola felső tagozata megosztva.”

3. §

Ez a rendelet 2016. január 1-jén lép hatályba és 2016. január 2-án hatályát veszti.

Szabó Loránd
polgármester

dr. Letenyei Róbert
jegyző

**Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének
46/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelete
az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól szóló 10/2011. (III. 4.)
önkormányzati rendelet módosításáról**

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében, a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 3. § (1) bekezdésében, 11. § (16) bekezdésében, 5. § (4) bekezdésében, 13. § (1) bekezdésében és 18. § (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés e) pontjában, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 107. §-ában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól szóló 10/2011. (III. 4.) önkormányzati rendeletének 31. § (9) bekezdése a következő 30. ponttal egészül ki:

[Nem kell alkalmazni az (1) bekezdés szerinti ajánlatkérési eljárást a következő esetekben:]

„30. biztosítási szolgáltatás megrendelésére irányuló beszerzésekre, amelyekben alkusz cég jár el az ajánlatkérő nevében.”

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba és az azt követő napon hatályát veszti.

Szabó Loránd
polgármester

dr. Letenyei Róbert
jegyző

**Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének
47/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelete
a szociális szolgáltatásokról szóló 22/2003. (VIII.26.) önkormányzati rendelet
módosításáról**

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92. § (1) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 8a. pontjában foglalt feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális szolgáltatásokról szóló 22/2003. (XII.26.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Rendelet) 2. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A Helyi Szociálpolitikai Kerekasztal vezetője a Képviselő-testület által delegált személy, tagjai a következő szervezetek képviselői:

- 1) Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény,*
- 2) Dombóvári Szociális és Gyermejkölési Intézményfenntartó Társulás,*
- 3) Civil Tanács,*
- 4) Dombóvári Rendőrkapitányság,*
- 5) Dombóvári Város- és Lakásgazdálkodási Nonprofit Kft.,*
- 6) Dombóvár Város Könyvtára,*
- 7) dombóvári települési nemzetiségi önkormányzatok,*
- 8) a Dombóváron működő egyházak,*
- 9) PRESIDIUM Közhasznú Egyesület,*
- 10) „Nők Dombóvárért” Egyesület,*
- 11) Dombóvári Nyugdíjasok Érdekvédelmi Egyesülete,*
- 12) Dombóvár-Kernen I.R.Baráti Kör,*
- 13) Viharmadár Önkéntes Mentő Egyesület,*
- 14) Nagycsaládosok Egyesülete Dombóvári Csoport,*
- 15) Magyar Vöröskereszt Dombóvár Városi-Területi Szervezete,*
- 16) Szemem Fénye - A Beteg Gyermekéért Alapítvány,*
- 17) Őszidő Nyugdíjas Klub.”*

2. §

A Rendelet 4. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A térítés ellenében igénybe vett étkeztetés és a Népkonyhán történő ellátás a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézményben vehető igénybe.”

3. §

A Rendelet 5. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Házi segítségnyújtást a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény által foglalkoztatott hivatásos és tiszteletdíjas gondozók végzik. A szolgáltatásért a Szt. alapján megállapított, e rendelet 2 melléklete szerinti térítési díjat kell fizetni.”

4. §

(1) A Rendelet 6. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Dombóvár Város Önkormányzata a város közigazgatási területéhez tartozó külterületi lakott helyeken (Mászlony, Szilfás, Kiskonda, Szarvasd, Szőlőhegy, Nagykonda) a szociális alapellátási feladatok megoldására tanyagondnoki szolgálatot működtet. A tanyagondnoki szolgáltatást a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény végzi.”

(2) A Rendelet 6. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Az (5) bekezdésben foglalt térítésköteles ellátások iránti szolgáltatási igényt a tanyagondnoknál kell bejelenteni. A szolgáltatás iránti igények teljesítéséről a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény intézményvezetője dönt.”

5. §

A Rendelet 7. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A családsegítést a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény végzi.”

6. §

A Rendelet 7/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az önkormányzat a támogató szolgáltatást a Szt. 65/C. §. szerint a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény útján biztosítja.”

7. §

A Rendelet 7/B. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az önkormányzat a pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek részére a közösségi ellátásokat a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény útján biztosítja.”

8. §

A Rendelet 7/C. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény ellátja a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás állami feladatát a fenntartó és a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság között kötött feladatellátási szerződés keretében, az abban rögzített időtartamra Dombóvár, Kaposszekcső, Kocsola, Kurd, Lápafő, Szakcs, Dalmand,

Attala, Döbrököz, Gyulaj, Kapospula, Csibrák, Várong, Csikóstóttós, Nak és Jágónak településeken.”

9. §

A Rendelet 7/D. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„7/D.§

(1) A nappali ellátás keretében demens és pszichiátriai betegek, a hajléktalanok, valamint idősök számára a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény Dombóvár nyújt ellátást.

(2) A rászoruló fogyatékos emberek részére a PRESIDIMUM Közhasznú Egyesület biztosít nappali ellátást az önkormányzattal kötött feladatellátási szerződés alapján.”

10. §

A Rendelet 10. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„10. §

(1) A Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény Tamasz Otthon telephelyén lehet elhelyezni azt az időskorú, vagy 18. életévét betöltött beteg személyeket, akik önmagukról betegségük miatt, vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni.

(2) A Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény Éjjeli Menedékhely telephelyén biztosítja a hajléktalan személyek átmeneti elhelyezését. A szolgáltatás térítésmentesen vehető igénybe.”

11. §

A Rendelet 11. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„11. §

Az önkormányzat a Szt. 68. §-ában meghatározott személyek tartós bentlakásos ápolását és gondozását a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény útján biztosítja.”

12. §

(1) A Rendelet 1. melléklete helyébe az 1. melléklet lép.

(2) A Rendelet 2. melléklete helyébe a 2. melléklet lép.

13. §

Ez a rendelet 2016. január 1-jén lép hatályba és 2016. január 2-án hatályát veszti.

Szabó Loránd
polgármester

dr. Letenyei Róbert
jegyző

1. melléklet a 47/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelethez

„1. melléklet a 22/2003. (VIII.26.) önkormányzati rendelethez

Személyes gondoskodást nyújtó intézmények

1. Alapellátások

1.1. Étkeztetés

1.1.1. szociális étkeztetés: Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény, Ószikék Szociális Alapszolgáltatások Intézménye, 7200 Dombóvár, Arany János tér 3.

1.1.2. népkonyhai étkeztetés: Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény, Nappali Melegedő és Népkonyha, 7200 Dombóvár, Arany János tér 2/A.

1.2. Házi segítségnyújtás

1.2.1. Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény, Ószikék Szociális Alapszolgáltatások Intézménye, 7200 Dombóvár, Arany János tér 3.

1.2.2. Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény, Idősek Otthona Szakcs, 7213 Szakcs, Petőfi tér 10.

1.3. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

1.3.1. Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény, Platán Otthon, 7200 Dombóvár, Szabadság u. 6.

1.4. Családsegítés

1.4.1. Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény, Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, 7200 Dombóvár, Kinizsi u. 37.

1.5. Támogató szolgáltatás:

1.5.1. Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény, Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, 7200 Dombóvár, Kinizsi u. 37.

1.6. Pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek közösségi ellátása:

1.6.1. Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény, Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, 7200 Dombóvár, Kinizsi u. 37.

1.7. Nappali ellátás

1.7.1. idősek nappali ellátása: Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény, Ószikék Szociális Alapszolgáltatások Intézménye, 7200 Dombóvár, Arany János tér 3.

1.7.2. idősek nappali ellátása: Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény, Támasz Otthon, 7200 Dombóvár, III. u. 22.

1.7.3. hajléktalanok nappali ellátása: Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény, Nappali Melegedő és Népkonyha, 7200 Dombóvár, Arany János tér 2/a.

1.7.4. fogyatékkal élők nappali ellátása: PRESIDIMUM Közhasznú Egyesület, 7200 Dombóvár, Kinizsi u. 37.

2. Szakosított ellátások

2.1. Átmeneti elhelyezést biztosító ellátások

2.1.1. idősek, 18. életévét betöltött személyek részére: Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény, Támasz Otthon, 7200 Dombóvár, III. u. 22.

2.1.2. hajléktalan személyek részére: Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény, Éjjeli Menedékhely, 7200 Dombóvár, Erdősor u. 3.

2.2. Tartós bentlakásos ápolást, gondozást nyújtó ellátás

2.2.1. Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény, Arany Sziget Idősek Otthona, 7200 Dombóvár, Arany János tér 2.

2.2.2. Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény, Platán Otthon, 7200 Dombóvár, Szabadság u. 6.

2.2.3. Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény, Idősek Otthona Szakcs, 7213 Szakcs, Petőfi tér 10.”

2. melléklet a 47/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelethez
 „2. melléklet a 22/2003. (VIII.26.) önkormányzati rendelethez

INTÉZMÉNYI TÉRÍTÉSI DÍJAK

1. DOMBÓVÁRI EGYESÍTETT HUMÁN SZOLGÁLTATÓ INTÉZMÉNY- DOMBÓVÁRI INTÉZMÉNYEGYSÉGEI

1.1. Idősek, demens betegek tartós bentlakásos intézményi ellátása (Arany Sziget Idősek Otthona, Platán Otthon)

	A	B	C
1.	Átlagos	napi	3000 Ft/fő
		havi	90.000 Ft/fő
2.	Demens	napi	3000 Ft/fő
		havi	90.000 Ft/fő

1.2. Idősek gondozóháza - idősek, demens betegek átmeneti elhelyezést biztosító intézményi ellátása (Támasz Otthon)

	A	B	C
1.	Átlagos	napi	3000 Ft/fő
		havi	90.000 Ft/fő
2.	Demens	napi	3000 Ft/fő
		havi	90.000 Ft/fő

1.3. Nappali ellátás – csak napközbeni tartózkodás, étkeztetés nélkül (Őszikék Szociális Alapszolgáltatások Intézménye, Támasz Otthon)

	A	B
1.	Idősek nappali ellátása - átlagos	270 Ft/nap
2.	Demens betegek nappali ellátása	370 Ft/nap
3.	Pszichiátriai betegek nappali ellátása	370 Ft/nap

1.4. Nappali ellátás étkeztetéssel (Őszikék Szociális Alapszolgáltatások Intézménye, Támasz Otthon)

	A	B
1.	Idősek nappali ellátása - átlagos	bruttó 620 Ft/nap
2.	Demens betegek nappali ellátása	bruttó 720 Ft/nap
3.	Pszichiátriai betegek nappali ellátása	bruttó 720Ft/nap

Az intézményi térítési díjak az általános forgalmi adót tartalmazzák.

1.5. Szociális étkeztetés (Őszikék Szociális Alapszolgáltatások Intézménye)

	A	B
1.	Étkeztetés helyben fogyasztással	bruttó 350 Ft/nap
2.	Szociális étkeztetés elvitellel	bruttó 350 Ft/nap
3.	Szociális étkeztetés kiszállítással – kiszállítás díja	bruttó 127 Ft/alkalom

Az intézményi térítési díjak az általános forgalmi adót tartalmazzák.

1.6. Házi segítségnyújtás (Őszikék Szociális Alapszolgáltatások Intézménye)

	A	B
1.	Házi segítségnyújtás	300 Ft/óra

1.7. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (Platán Otthon)

1.	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	55 Ft/kihelyezett készülék/nap
----	--------------------------------------	--------------------------------

1.8. Támogató szolgáltatás (Családsegítő és Gyermekjóléti Központ)

	A	B
1.	Szállító szolgálat – szociálisan rászoruló személy részére	125 Ft/km
2.	Szállító szolgálat – szociálisan nem rászorult személy részére	340 Ft/km
2.	Személyi segítség	500 Ft/óra

2. DOMBÓVÁRI EGYESÍTETT HUMÁN SZOLGÁLTATÓ INTÉZMÉNY- IDŐSEK OTTHONA SZAKCS

2.1. Idősek, demens betegek tartós bentlakásos intézményi ellátása

	A	B	C
1.	Átlagos	napi	2750 Ft/fő
		havi	82.500 Ft/fő

2.	Demens	napi	2750 Ft/fő
		havi	82.500Ft/fő

2.2. Szociális étkeztetés

	A	B
1.	Szociális étkeztetés – helyben fogyasztással és elvitellel	550 Ft/nap
2.	Szociális étkeztetés kiszállítással – kiszállítás díja	0 Ft/alkalom

Az intézményi térítési díjak az általános forgalmi adót tartalmazzák.

2.3. Házi segítségnyújtás

	A	B
1.	Házi segítségnyújtás – Szakcs község közigazgatási területe	0 Ft/óra
2.	Házi segítségnyújtás – Lápafő közigazgatási területe	350 Ft/fő/óra
3.	Házi segítségnyújtás – Várong közigazgatási területe	350 Ft/fő/óra

2.4. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

1.	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	55 Ft/kihelyezett készülék/nap
----	--------------------------------------	--------------------------------

**Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének
48/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelete
a gyermekvédelem helyi szabályozásáról szóló 12/2006. (II.20.) önkormányzati rendelet
módosításáról**

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 29. § (1) bekezdésében és 147. §-ban kapott felhatalmazás alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 8. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének a gyermekvédelem helyi szabályozásáról szóló 12/2006. (II.20.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Rendelet) 4. § (2)-(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A gyermekek napközbeni ellátását az önkormányzat közigazgatási területén működő bölcsőde és a nevelési-oktatási intézmények biztosítják, a nyári napközis tábort az önkormányzat működteti.

(3) Az önkormányzat a gyermekjóléti szolgáltatást, a helyettes szülői ellátást és a családok átmeneti otthonában való ellátást, valamint a Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatást a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény útján biztosítja.”

2. §

A Rendelet 13. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„13. §

(1) Az önkormányzat a gyermekek napközbeni ellátása érdekében az iskolai nyári szünetben nyári napközis tábort működtet.

(2) A tábor szervezésével és működtetésével kapcsolatos feladatokat az önkormányzat látja el.

(3) Az igénybevételre irányuló kérelmeket a Dombóvári Közös Önkormányzati Hivatalnál lehet benyújtani.”

3. §

A Rendelet 14. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„14. §

(1) A gyermekjóléti szolgáltatást az önkormányzat a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény útján biztosítja.

(2) A gyermekjóléti szolgáltatást az intézmény a szülő, más törvényes képviselő kérelmére, a Gyvt. 17. § (1) bekezdésében felsoroltak, valamint a jegyző, a gyámhivatal vagy bármely állampolgárnak a gyermek veszélyeztettségére utaló jelzése alapján végzi. A kérelmet előterjeszteni vagy a jelzést megtenni közvetlenül a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézménynél lehet.”

4. §

A Rendelet 15. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„15. §

A gyermekek átmeneti gondozását az önkormányzat a Gyvt. 45-48. §, 49. § és 51. §-a szerint a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény útján biztosítja.

A gyermekek átmeneti gondozásának formái:

- a) helyettes szülői ellátás,*
- b) családok átmeneti otthona.”*

5. §

A Rendelet 15/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„15/A. §

A Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatást az önkormányzat a Gyvt. 38/A. §, valamint a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 5/A-5/C. §-a szerint a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény útján biztosítja.”

6. §

A Rendelet 1. melléklete helyébe a melléklet lép.

7. §

Ez a rendelet 2016. január 1-jén lép hatályba és 2016. január 2-án hatályát veszti.

Szabó Loránd
polgármester

dr. Letenyei Róbert
jegyző

Melléklet a 48/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelethez
„1. melléklet a 12/2006. (II.20.) önkormányzati rendelethez

Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti intézmények

I. Gyermekjóléti szolgáltatás:

1. Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény (székhelye: 7200 Dombóvár, Arany János tér 2.)

- a) Családsegítő és Gyermekjóléti Központ telephelye
7200 Dombóvár, Kinizsi u. 37.

II. Gyermek napközbeni ellátása

1. Dombóvári Gyermekvilág Óvoda (OM azonosító 202289), 7200 Dombóvár, III. u. 34.

2. Dombóvári Szivárvány Óvoda és Bölcsőde (OM azonosító 202287), 7200 Dombóvár, Zrínyi u. 10.

- a) Bölcsődei Tagintézménye, 7200 Dombóvár, Kórház u. 35.
- b) Szivárvány Óvoda, 7200 Dombóvár, Zrínyi u. 10.
- c) Bezerédj Amália Óvodai Tagintézménye, 7200 Dombóvár, Bezerédj u. 33.
- d) Erzsébet Óvodai Tagintézménye, 7200 Dombóvár, Petőfi u. 27.

3. Margaréta Református Óvoda (OM azonosító 200320), 7200 Dombóvár, Bezerédj u. 2/a.

4. Dombóvári Belvárosi Általános és Alapfokú Művészeti Iskola (OM azonosító 036393), 7200 Dombóvár, Hunyadi tér 23.

5. Dombóvári József Attila Általános Iskola (OM azonosító 036268), 7200 Dombóvár, Fő u. 42-44.

6. Tolna Megyei Egységes Gyógypedagógiai Intézmény Móra Ferenc Általános Iskolája (OM azonosító 101304), 7200 Dombóvár, Szabadság u. 27.
Telephelye 7200 Dombóvár, Kinizsi u. 37.

7. Szent Orsolya Rendi Gárdonyi Géza Katolikus Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium (OM azonosító 036267), 7200 Dombóvár, Kölcsey u. 1-3.

8. Szekszárdi Szakképzési Centrum (OM azonosító 203054)

- a) Esterházy Miklós Szakképző Iskolája, Speciális Szakiskolája és Kollégiuma, 7200 Dombóvár, Pannónia út 21.
- b) Apáczai Csere János Szakközépiskolája és Kollégiuma, 7200 Dombóvár, Arany János tér 21.

9. Dombóvári Illyés Gyula Gimnázium (OM azonosító 036379), 7200 Dombóvár, Bajcsy-Zsilinszky u. 2.

III. Átmeneti gondozás

1. Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény, (székhelye: 7200 Dombóvár, Arany János tér 2.)

a) helyettes szülői ellátás: Családsegítő és Gyermejkölési Központ telephely, 7200 Dombóvár, Kinizsi u. 37.

b) családok átmeneti otthona: Családok Átmeneti Otthona telephely, 7200 Dombóvár, Szabadság u. 8.

IV. Biztos Kezdet Gyerekház

1. Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény, (székhelye: 7200 Dombóvár, Arany János tér 2.)

a) Biztos Kezdet Gyerekház telephelye, 7200 Dombóvár, Szabadság u. 8.

**Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének
49/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelete
az önkormányzat tulajdonában lévő lakások és helyiségek bérletéről szóló 22/2015.
(VI.29.) önkormányzati rendelet módosításáról**

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény 3. § (1) és (2), 4. § (3), (4), 5. § (3), 12. § (5), 19. § (1), (2), 20.§ (3), 21. § (6), 23. § (3), 27. § (2), 31. § (2), 33. § (3), 34. § (1), (3), (6), 35. § (2), 36. § (2), 42. § (2), 84. § (1), (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 9. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, a következőket rendeli el:

1. §

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének az önkormányzat tulajdonában lévő lakások és helyiségek bérletéről szóló 22/2015. (VI.29.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Rendelet) 4. § (3) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„b) Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény képviselője, ”

2. §

A Rendelet 3. melléklet Nem lakás céljára szolgáló helyiségek táblázat

a) D oszlop 11. sor mezője helyébe a következő rendelkezés lép:

„Park u. 2.”

b) B oszlop 17. sor mezője helyébe a következő rendelkezés lép:

„959/2/A/11.”

3. §

Ez a rendelet 2016. január 1-jén lép hatályba és a hatályba lépését követő napon hatályát veszti.

Szabó Loránd
polgármester

dr. Letenyei Róbert
jegyző

**Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének
50/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelete
Dombóvár Város Önkormányzata 2015. évi költségvetéséről szóló
9/2015. (II. 20.) önkormányzati rendeletének módosításáról**

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés f) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva Dombóvár Város Önkormányzata Pénzügyi és Gazdasági Bizottsága véleményének kikérésével a következőket rendeli el:

1. §

A Dombóvár Város Önkormányzata 2015. évi költségvetéséről szóló 9/2015. (II.20.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„A költségvetés bevételei és kiadásai

2. §

- (1) A Képviselő-testület az Önkormányzat és a költségvetési szervei együttes 2015. évi
1. költségvetésének főösszegét:	3.407.008 ezer Ft-ban
2. bevételi főösszegét:	3.096.368 ezer Ft-ban
ezen belül:	
2.1. a működési célú bevételt	2.254.274 ezer Ft-ban
2.2. a felhalmozási célú bevételt	842.094 ezer Ft-ban
3. kiadási főösszegét:	3.399.008 ezer Ft-ban
ezen belül:	
3.1. a működési célú kiadásokat	2.513.813 ezer Ft-ban
ebből:	
3.1.1. személyi jellegű kiadásokat	670.995 ezer Ft-ban
3.1.2. munkaadókat terh. jár-okat és szoc. hozz. adót	178.265 ezer Ft-ban
3.1.3. dologi jellegű kiadásokat	883.316 ezer Ft-ban
3.1.4. ellátottak pénzbeli juttatásait	96.085 ezer Ft-ban
3.1.5. egyéb működési célú kiadásokat	685.152 ezer Ft-ban
3.2. a felhalmozási célú kiadásokat	885.195 ezer Ft-ban
ebből:	
3.2.1. a beruházások összegét	164.074 ezer Ft-ban
3.2.2. a felújítások összegét	408.783 ezer Ft-ban
3.2.3. egyéb felhalmozási célú kiadásokat	312.338 ezer Ft-ban
4. a költségvetési létszámkeretét	250,0 főben
5. költségvetési hiányt	302.640 ezer Ft-ban
ezen belül:	
5.1. a felhalmozási célú hiányt	43.101 ezer Ft-ban
5.2. a működési célú hiányt	259.539 ezer Ft-ban
állapítja meg.	
6. A finanszírozási műveleteken belül	
6.1. a hitelfelvétel összegét	0 ezer Ft-ban
6.1.1. ebből a felhalmozási célú hitelfelvételt	0 ezer Ft-ban
6.2. a hiteltörlesztés, kötvény tőketörlesztés összegét	8.000 ezer Ft-ban
6.2.1. ebből a felhalmozási célú törlesztést	8.000 ezer Ft-ban
6.3. előző év felhasználható pénzmaradványát	310.640 ezer Ft-ban

6.3.1. ebből a felhalmozási célú pénzmaradványt határozza meg.”

291.952 ezer Ft-ban

2. §

- (1) A Rendelet 1. melléklete helyébe a jelen rendelet 1. melléklete lép.
- (2) A Rendelet 2. melléklet helyébe a jelen rendelet 2. melléklete lép.
- (3) A Rendelet 2.a. melléklete helyébe a jelen rendelet 2.a. melléklete lép.
- (4) A Rendelet 2.b. melléklete helyébe a jelen rendelet 2.b. melléklete lép.
- (5) A Rendelet 4. melléklete helyébe a jelen rendelet 3. melléklete lép.

3. §

- (1) A Rendelet 3. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A Képviselő-testület az önkormányzat felhalmozási céltartalékát 202.768 eFt, működési céltartalékát 1.000 eFt, általános tartalékát 2.011 eFt összegben határozza meg. A Képviselő-testület dönt a felhalmozási céltartalék, a működési céltartalék, valamint az általános tartalék felhasználásáról”

4. §

- (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba és a hatályba lépését követő napon hatályát veszti.

Szabó Loránd
polgármester

dr. Letenyei Róbert
jegyző

	1.1. Bölcsőde	2 600	2 600			2 600	2 600			2 600	2 600		
	1.2. Óvoda	4 900	4 900			4 900	4 900			4 900	4 900		
	<i>összesen:</i>	<i>7 500</i>	<i>7 500</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>7 500</i>	<i>7 500</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>7 500</i>	<i>7 500</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
V.	Támogatás államháztartáson belülről												
	1. Egyéb működési célú támogatás államháztartáson belülről												
	1.1. Közfoglalkoztatás támogatása					1 248	1 248			1 860	1 860		
	<i>összesen:</i>					<i>1 248</i>	<i>1 248</i>			<i>1 860</i>	<i>1 860</i>		
	102. cím összesen:	7 500	7 500	0	0	8 748	8 748	0	0	9 360	9 360	0	0
03	Integrált Önkormányzati Szolgáltató Szervezet												
I.	1. Intézményi működési bevétel	95 000	95 000			95 000	95 000			95 000	95 000		
V.	Támogatás államháztartáson belülről												
	1. Egyéb működési célú támogatás államháztartáson belülről												
	1.1. Közfoglalkoztatás támogatása					1 959	1 959			3 048	3 048		
	<i>összesen:</i>					<i>1 959</i>	<i>1 959</i>			<i>3 048</i>	<i>3 048</i>		
	103. cím összesen:	95 000	95 000	0	0	96 959	96 959	0	0	98 048	98 048	0	0
04	Dombóvár Város Könyvtára												
I.	Intézményi működési bevétel	2 500	2 500			2 500	2 500			2 500	2 500		
V.	Támogatás államháztartáson belülről												
	1. Egyéb működési célú támogatás államháztartáson belülről												
	1.1. Közfoglalkoztatás támogatása					1 645	1 645			2 309	2 309		
	1.2. TÁMOP-3.2.4.A-11/1-2012-0099					3 522	3 522			3 522	3 522		
	1.3. Diák munka támogatása									264	264		
	1.4. NAV SZJA 1%									39	39		

	<i>összesen:</i>					5 167	5 167			6 134	6 134		
	104. cím összesen:	2 500	2 500	0	0	7 667	7 667	0	0	8 634	8 634	0	0
	101-104. intézmények összesen	105 500	105 500	0	0	115 031	115 031	0	0	117 994	117 994	0	0
5	Dombóvári Közös Önkormányzati Hivatal												
	I. Intézményi működési bevétel												
	1.1. Dombóvár	5 000	5 000			5 000	5 000			5 000	5 000		
	1.2. Szakcsi Kirendeltség	0	0			0	0			0	0		
	<i>összesen:</i>	<i>5 000</i>	<i>5 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>5 000</i>	<i>5 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>5 000</i>	<i>5 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	IV. Felhalmozási bevételek												
	1. Tárgyi eszköz, ingatlanértékesítés												
	1.1. Ford Mondeo értékesítése	2 000	2 000			2 000	2 000			2 000	2 000		
	<i>összesen:</i>	<i>2 000</i>	<i>2 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2 000</i>	<i>2 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2 000</i>	<i>2 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	V. Támogatás államháztartáson belülről												
	1. Egyéb működési célú támogatás államháztartáson belülről												
	1.1. Jogi személyiségű társulások munkaszervezeti feladatainak ellátására	9 160	9 160			9 160	9 160			9 160	9 160		
	1.2. Közfoglalkoztatás támogatása	4 000	4 000			4 000	4 000			4 000	4 000		
	<i>összesen:</i>	<i>13 160</i>	<i>13 160</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>13 160</i>	<i>13 160</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>13 160</i>	<i>13 160</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	105. cím összesen	20 160	20 160	0	0	20 160	20 160	0	0	20 160	20 160	0	0
06	Önkormányzat												
	I. Intézményi működési bevétel												
	1.1. Intézményi működési bevétel (segélyek visszafizetése, közjg. bírság végrehajtásából)	8 000	8 000			8 000	8 000			8 000	8 000		

	1.2. Közvetített szolgáltatások ellenértéke (intézményi gázfűtés miatt, háziorvosi rendelők, konyhák)	2 000	2 000			2 000	2 000			2 000	2 000		
	1.3. Kamat, hozam	2 000	2 000			2 000	2 000			2 000	2 000		
	1.4. Lakásgazdálkodás, bérleményhasznosítás												
	1.4.1 Bérleti díj bevételek	2 250	2 250			2 250	2 250			2 250	2 250		
	1.4.2. Dombóvári Város- és Lakásgazdálkodási Nkft-től lakbér, bérleti díj 2014. márciustól	13 750	13 750			13 750	13 750			13 750	13 750		
	1.5. Közterület használati díj	4 000	4 000			4 000	4 000			4 000	4 000		
	1.6. Terület bérbeadás	2 600	2 600			2 600	2 600			2 600	2 600		
	1.7. Táborok bevételei					6 286	6 286			6 286	6 286		
	I. alcím összesen:	34 600	34 600	0	0	40 886	40 886	0	0	40 886	40 886	0	0
II.	Közhatalmi bevételek												
	1. Helyi adók												
	1.1. Magánszemélyek kommunális adója	65 000	65 000			65 000	65 000			65 000	65 000		
	1.2. Építményadó	31 000	31 000			31 000	31 000			31 000	31 000		
	1.3. Idegenforgalmi adó	15 000	15 000			15 000	15 000			15 000	15 000		
	1.4. Iparüzési adó	500 000	500 000			500 000	500 000			500 000	500 000		
	<i>összesen:</i>	<i>611 000</i>	<i>611 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>611 000</i>	<i>611 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>611 000</i>	<i>611 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	2. Átengedett központi adók												
	2.1. Gépjárműadó	50 000	50 000			50 000	50 000			50 000	50 000		
	<i>összesen:</i>	<i>50 000</i>	<i>50 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>50 000</i>	<i>50 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>50 000</i>	<i>50 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	3. Egyéb közhatalmi bevételek												
	3.1. pótlék, bírság	9 000	9 000			9 000	9 000			9 000	9 000		
	3.2. mezőéri járulék	2 700	2 700			2 700	2 700			2 700	2 700		
	3.3. talajterhelési díj	4 000	4 000			4 000	4 000			4 000	4 000		

	<i>összesen:</i>	15 700	15 700	0	0	15 700	15 700	0	0	15 700	15 700	0	0
	II. alcím összesen:	676 700	676 700	0	0	676 700	676 700	0	0	676 700	676 700	0	0
III.	Önkormányzat költségvetési támogatása												
	1. Helyi önkormányzat általános működésének és ágazati feladatainak támogatása												
	1.1. Általános feladatok támogatása	335 075	335 075			335 075	335 075			335 075	335 075		
	1.2. Egyes köznevelési feladatok támogatása	279 960	279 960			269 954	269 954			284 124	284 124		
	1.3. Szociális, gyermekjóléti és gyermekékeztetési feladatok támogatása	482 570	334 003	148 567		474 235	334 003	140 232		474 235	334 003	140 232	
	1.3.1. Szociális ágazati pótlék kifizetéséhez támogatás					16 223	16 223			22 341	22 341		
	1.4. Kulturális feladatok támogatása	21 966	21 966			21 966	21 966			21 966	21 966		
	1.4.1. Könyvtári érdekeltség-növelő támogatás					713	713			713	713		
	<i>összesen:</i>	<i>1 119 571</i>	<i>971 004</i>	<i>148 567</i>	<i>0</i>	<i>1 118 166</i>	<i>977 934</i>	<i>140 232</i>	<i>0</i>	<i>1 138 454</i>	<i>998 222</i>	<i>140 232</i>	<i>0</i>
	2. Pénzbeli szociális ellátások kiegészítése												
	2.1. Rendszeres szociális segély	3 168			3 168	3 168			3 168	3 168			3 168
	2.2. Foglalkoztatást helyettesítő támogatás	17 313			17	17 313			17	17 313			17 313
	2.3. Lakásfenntartási támogatás	14 896			14	14 896			14	14 896			14 896
	2.4. Adósságcsoökkentési támogatás	815			815	815			815	815			815
	<i>összesen:</i>	<i>36 192</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>36</i>	<i>36 192</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>36</i>	<i>36 192</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>36 192</i>
	3. Működési célú költségvetési támogatások és kiegészítő támogatások												
	3.1. 2014. évről áthúzódó bérkompenzáció támogatása					1 888	1 888			1 888	1 888		

	3.2. Költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2015. évi kompenzációja					11 979	11 979			16 749	16 749		
	3.3. Helyi közösségi közlekedés támogatása					11 058	11 058			11 058	11 058		
	3.4. Rendkívüli szociális támogatás I. ütem					12 559	12 559			12 559	12 559		
	3.5. Nyári gyermekétkeztetés támogatása					3 500	3 500			3 500	3 500		
	3.6. Szociális ágazati kiegészítő pótlék					9 082	9 082			9 082	9 082		
	3.7. 2014. évi állami támogatások elszámolása					1 941	1 941			1 941	1 941		
	3.8. Rendkívüli szociális támogatás II. ütem									5 907	5 907		
	<i>összesen:</i>					52 007	52 007	0	0	62 684	62 684	0	0
	4. Felhalmozási célú önkormányzati támogatások												
	4.1. Lakossági közműfejlesztés támogatása					65	65			65	65		
	4.2. Szociális szakosított ellátást szolgáló önkormányzati intézmény fejlesztése, felújítása					20 000	20 000			20 000	20 000		
	4.3. Ivóvízminőség javító program tám. (EU Önerő Alap) KEOP-7.1.3.0/09-2010-0025					2 555	2 555			2 555	2 555		
	4.4. Ivóvízminőség javító program tám. (EU Önerő Alap) KEOP-1.3.0/09-11-2013-0035									102 070	102 070		
	4.5. Család- és gyermekjóléti központok egyszeri támogatása									2 000	2 000		
	<i>összesen:</i>					22 620	22 620	0	0	126 690	126 690	0	0
	III. alcím összesen:	1 155 763	971 004	148 567	36 192	1 228 985	1 052 561	140 232	36 192	1 364 020	1 187 596	140 232	36 192
IV.	Felhalmozási bevételek												
	1. Tárgyi eszköz, ingatlanértékesítés												
	1.1. Állami ház hitelek törlesztése	195	195			195	195			195	195		

1.6.1. Közös Önkormányzati Hivatal működtetéséhez hozzájárulás Szakcs	6 452	6 452			6 452	6 452			6 452	6 452		
1.6.2. Közös Önkormányzati Hivatal működtetéséhez hozzájárulás Lápafo	1 263	1 263			1 913	1 913			1 913	1 913		
1.6.3. Közös Önkormányzati Hivatal működtetéséhez hozzájárulás Várong	1 185	1 185			1 185	1 185			1 185	1 185		
1.7. ÁROP-1.A.5 Szervezeti folyamatok korszerűsítése	13 906	13 906			13 906	13 906			13 906	13 906		
1.8. Többcélú Kistérségi Társulástól nettósítási különbözetre	5 200	5 200			5 200	5 200			5 200	5 200		
1.9. Közfoglalkoztatás támogatás	5 000	5 000			12 790	12 790			12 790	12 790		
1.10. 2014. évi autómentes nap támogatása	300		300		300		300		300		300	
1.11. Rendőrségtől 2014. évi támogatás elszámolása					463		463		463		463	
1.12. Többcélú Kistérségi Társulástól táborok többletbevételei					685	685			685	685		
1.13. Nyári diákmunka támogatása					1 615		1 615		1 615		1 615	
1.14. ÁROP-1.A.3-2014-2014-0105 - Térségi esélyegyenlőségi együttműködés a Dombóvári Járásban					22 000	22 000			22 000	22 000		
<i>összesen:</i>	<i>122 463</i>	<i>88 179</i>	<i>34 284</i>	<i>0</i>	<i>160 766</i>	<i>124 404</i>	<i>36 362</i>	<i>0</i>	<i>160 766</i>	<i>124 404</i>	<i>36 362</i>	<i>0</i>
2. Egyéb felhalmozási célú támogatás államháztartáson belülről												
2.1. Egyszeri csatlakozási díj ivóvízhálózat Nagypáltelep Döbrököz	8 215	8 215			8 215	8 215			8 215	8 215		
2.2. ÚJ K.O.R. önerőhöz átvett Csikóstöttöstől	112	112			112	112			112	112		
2.3. Kaposszekcső Község Önkormányzatától: Kapos ITK Kht. kezességvállalásra	14 626	14 626			14 626	14 626			14 626	14 626		
2.4. Dombóvár és Környéke Kistérségi Ivóvízminőség-javító Társulástól ingatlan vásárlásra	2 212	2 212			2 212	2 212			2 212	2 212		

	2.5. Dombóvár Térségi Szennyvízkezelési Önkormányzati Társulástól megszűnést követően vagyon átvétele	183 000	183 000			183 000	183 000			183 000	183 000		
	2.6. DDOP-3.1.3/G-14-2014-0134 - Dombóváron a Hóvirág utcai egészségügyi intézmény fejlesztése					52 500	52 500			52 500	52 500		
	2.7. DDOP-3.1.3/G-14-2014-0087 - Dombóváron a III. utcai egészségügyi intézmény fejlesztése					53 500	53 500			53 500	53 500		
	<i>összesen:</i>	<i>208 165</i>	<i>208 165</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>314 165</i>	<i>314 165</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>314 165</i>	<i>314 165</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	<i>V. alcím összesen:</i>	<i>330 628</i>	<i>296 344</i>	<i>34 284</i>	<i>0</i>	<i>474 931</i>	<i>438 569</i>	<i>36 362</i>	<i>0</i>	<i>474 931</i>	<i>438 569</i>	<i>36 362</i>	<i>0</i>
VI.	Átvett pénzeszközök												
	1. Működési célú átvett pénzeszközök államháztartáson kívülről												
	1.1. Közérdekű kötelezettségvállalás városi rendezvények, egyéb önkormányzati feladatok támogatására					510	510			2 438	2 438		
	<i>összesen:</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>510</i>	<i>510</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2 438</i>	<i>2 438</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	2. Felhalmozási célú átvett pénzeszközök államháztartáson kívülről												
	2.1. Parkoló megváltás	1 000	1 000			1 000	1 000			1 000	1 000		
	2.2. Lakosságtól szennyvízhozzájárulás	300	300			300	300			300	300		
	2.3. Kapos Innovációs Nkft-től kezeségvállalásra	7 016	7 016			7 016	7 016			7 016	7 016		
	2.4. Hunyadi tér 2. alatti társasház csatornabekötésére									381	381		
	<i>összesen:</i>	<i>8 316</i>	<i>8 316</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>8 316</i>	<i>8 316</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>8 697</i>	<i>8 697</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	<i>VI. alcím összesen</i>	<i>8 316</i>	<i>8 316</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>8 826</i>	<i>8 826</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>11 135</i>	<i>11 135</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

VII.	Kölcsönök visszatérülése												
	1. Felhalmozási célú kölcsönök visszatérülése												
	1.1. Gunaras Zrt.	70 000	70 000			70 000	70 000			70 000	70 000		
	1.2. Lakásszerzési támogatás, szociális kölcsön	1 500	1 500			1 500	1 500			1 500	1 500		
	1.3. Munkáltatói kölcsön	655	655			655	655			655	655		
	1.4. Dombóvár Térségi Szennyvízkezelési Társulás	6 477	6 477			6 477	6 477			6 477	6 477		
	1.5. Porubcsánszki Imre	750	750			750	750			750	750		
	2. Működési célú kölcsönök visszatérülése												
	2.1. Öko-Dombó Nkft. Tagi kölcsön					4 000	4 000			4 000	4 000		
	<i>összesen:</i>	79 382	79 382	0	0	83 382	83 382	0	0	83 382	83 382	0	0
	VII. alcím összesen:	79 382	79 382	0	0	83 382	83 382	0	0	83 382	83 382	0	0
	106. cím összesen:	2 614 815	2 395 772	182 851	36 192	2 842 390	2 629 604	176 594	36 192	2 958 214	2 745 428	176 594	36 192
	dösszesen:	2 740 475	2 521 432	182 851	36 192	2 977 581	2 764 795	176 594	36 192	3 096 368	2 883 582	176 594	36 192
VIII.	Költségvetési hiány belső finanszírozására szolgáló pénzforgalom nélküli bevételek												
	1. Tervezett működési célú pénzmaradvány												
	1. Dombóvári Gyermekvilág Óvoda					61	61			61	61		
	2. Dombóvári Szivárvány Óvoda és Bölcsőde					705	705			705	705		
	3. Integrált Önkormányzati Szolgáltató Szervezet					593	593			593	593		
	4. Dombóvár Város Könyvtára					533	533			533	533		
	5. Dombóvári Közös Önkormányzati Hivatal	1 046	1 046			1 046	1 046			4 788	4 788		

	6.1. Önkormányzat	9 958	9 958			9 958	9 958			9 958	9 958		
	6.2. Önkormányzat (ÁROP)	2 050	2 050			2 050	2 050			2 050	2 050		
	<i>Összesen:</i>	<i>13 054</i>	<i>13 054</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>14 946</i>	<i>14 946</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>18 688</i>	<i>18 688</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
2.	Tervezett felhalmozási célú pénzmaradvány												
	1. Dombóvári Gyermekvilág Óvoda												
	2. Dombóvári Szivárvány Óvoda és Bölcsőde												
	3. Integrált Önkormányzati Szolgáltató Szervezet												
	4. Dombóvár Város Könyvtára												
	5. Dombóvári Közös Önkormányzati Hivatal												
	6.1. Önkormányzat	33 407	33 407			33 407	33 407			85 990	85 990		
	6.2. Önkormányzat (KIOP)	192 063	192 063			192 063	192 063			192 063	192 063		
	6.3. Önkormányzat (TÁMOP)	13 899	13 899			13 899	13 899			13 899	13 899		
	<i>Összesen:</i>	<i>239 369</i>	<i>239 369</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>239 369</i>	<i>239 369</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>291 952</i>	<i>291 952</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
IX.	Finanszírozási bevételek												
	1. Hitelek												
	1.1 Működési hitel												
	1.2 Beruházási hitel												
	<i>Összesen:</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	Mindösszesen:	2 992 898	2 773 855	182 851	36 192	3 231 896	3 019 110	176 594	36 192	3 407 008	3 194 222	176 594	36 192

2. melléklet az 50/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelethez
 "2. melléklet a 9/2015. (II. 20.) önkormányzati rendelethez"

Önkormányzat
2015. évi kiadásai

			Eredeti előirányzat				Módosított előirányzat				Javasolt módosítás			
			eFt	kötelező feladat	önként vállalt feladat	állami feladat	eFt	kötelező feladat	önként vállalt feladat	állami feladat	eFt	kötelező feladat	önként vállalt feladat	állami feladat
Cím	Alcím	Cím neve												
101		Dombóvári Gyermekvilág Óvoda												
	I.	Személyi juttatások	85 841	85 841			79 429	79 429			79 747	79 747		
	II.	Munkaadókat terh. járulékok és szoc. hozzájár. adó	22 707	22 707			20 982	20 982			21 071	21 071		
	III.	Dologi kiadások	6 440	6 440			6 217	6 217			6 217	6 217		
	VI.	Beruházások												
		1. Kisértékű tárgyi eszköz beszerzés Dombóvár	200	200			200	200			200	200		
		2. Kisértékű tárgyi eszköz beszerzés Csikóstóttós	20	20			20	20			20	20		
		3. Öltözőszekrények a dolgozók számára					610	610			610	610		
		4. Kisértékű tárgyi eszköz beszerzés Dalmand					4	4			4	4		
		<i>Beruházások összesen</i>	<i>220</i>	<i>220</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>834</i>	<i>834</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>834</i>	<i>834</i>	<i>0</i>	
	VII.	Felújítások												
		1. Mosdó felújítás 2014. Dombóvár	1 862	1 862			1 862	1 862			1 862	1 862		
		2. Mosdó felújítás Dombóvár	2 200	2 200			2 200	2 200			2 200	2 200		
		<i>Felújítások összesen</i>	<i>4 062</i>	<i>4 062</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4 062</i>	<i>4 062</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4 062</i>	<i>4 062</i>	<i>0</i>	
		101. cím összesen:	119 270	119 270	0	0	111 524	111 524	0	0	111 931	111 931	0	
102		Dombóvári Szivárvány Óvoda és Bölcsőde												
	I.	Személyi juttatások	156 710	156 710			160 895	160 895			162 164	162 164		
	II.	Munkaadókat terh. járulékok és szoc. hozzájár. adó	41 000	41 000			42 110	42 110			42 427	42 427		

	III.	Dologi kiadások	23 000	23 000			23 705	23 705			23 705	23 705		
	VI.	Beruházások												
		1. Kisértékű tárgyi eszköz beszerzés	595	595			595	595			595	595		
		<i>Beruházások összesen</i>	595	595	0	0	595	595	0	0	595	595	0	0
	VII.	Felújítások												
		1. Bölcsőde felújítása	1 000	1 000			1 000	1 000			1 000	1 000		
		2. Amália Óvoda mosdó felújítása	4 000	4 000			4 000	4 000			4 000	4 000		
		<i>Felújítások összesen:</i>	5 000	5 000	0	0	5 000	5 000	0	0	5 000	5 000	0	0
		102. cím összesen:	226 305	226 305	0	0	232 305	232 305	0	0	233 891	233 891	0	0
103		Integrált Önkormányzati Szolgáltató Szervezet												
	I.	Személyi juttatások	121 372	121 372			125 748	125 748			121 375	121 375		
	II.	Munkaadókat terh. járulékok és szoc. hozzájár. adó	30 000	30 000			31 016	31 016			31 465	31 465		
	III.	Dologi kiadások	140 000	140 000			140 022	140 022			149 299	149 299		
	VI.	Beruházások												
		1. Kisértékű tárgyi eszköz beszerzés	196	196			196	196			196	196		
		2. Rozsdamentes munkaasztal Szivárvány Óvoda konyha	330	330			330	330			330	330		
		3. Kombi sütő-pároló készülék HEMI konyha	1 651	1 651			1 651	1 651			1 651	1 651		
		4. Stefánia program vásárlása	823	823			823	823			823	823		
		<i>Összesen:</i>	3 000	3 000	0	0	3 000	3 000	0	0	3 000	3 000	0	0
		103. cím összesen:	294 372	294 372	0	0	299 786	299 786	0	0	305 139	305 139	0	0
104		Dombóvár Város Könyvtára												
	I.	Személyi juttatások	13 176	13 176			16 094	16 094			16 923	16 923		
	II.	Munkaadókat terh. járulékok és szoc. hozzájár. adó	3 558	3 558			4 226	4 226			4 407	4 407		
	III.	Dologi kiadások	10 000	10 000			13 303	13 303			13 342	13 342		
	VI.	Beruházások												
		1. Kisértékű tárgyi eszköz beszerzés	500	500			500	500			500	500		
		<i>Beruházások összesen</i>	500	500	0	0	500	500	0	0	500	500	0	0
		104. cím összesen	27 234	27 234	0	0	34 123	34 123	0	0	35 172	35 172	0	0
		101-104. intézmények összesen	667 181	667 181	0	0	677 738	677 738	0	0	686 133	686 133	0	0

105		Dombóvári Közös Önkormányzati Hivatal											
	I.	Személyi juttatások	224 300	224 300			226 732	226 732			227 222	227 222	
	II.	Munkaadókat terh. járulékok és szoc. hozzájár. adó	60 360	60 360			61 167	61 167			61 299	61 299	
	III.	Dologi kiadások	83 000	83 000			82 550	82 550			85 536	85 536	
	VI.	Beruházások											
		1. Informatikai eszközök, szoftverek beszerzése Dombóvár	3 000	3 000			3 000	3 000			3 000	3 000	
		2. Beruházások Szakcsi Kirendeltség	600	600			280	280			280	280	
		3. Kisértékű tárgyi eszköz beszerzés Dombóvár	5 000	5 000			5 000	5 000			5 000	5 000	
		4. Ügyfélhívó rendszer	1 000	1 000			1 000	1 000			1 000	1 000	
		5. Segway					499	499			499	499	
		<i>Beruházások összesen:</i>	<i>9 600</i>	<i>9 600</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>9 779</i>	<i>9 779</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>9 779</i>	<i>9 779</i>	<i>0</i>
	VII.	Felújítások											
		1. Városháza átalakítás	3 000	3 000			3 000	3 000			3 000	3 000	
		2. Akadálymentes bejárat kialakítása	2 500	2 500			2 500	2 500			2 500	2 500	
		<i>Felújítások összesen:</i>	<i>5 500</i>	<i>5 500</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>5 500</i>	<i>5 500</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>5 500</i>	<i>5 500</i>	<i>0</i>
		105. cím összesen:	382 760	382 760	0	0	385 728	385 728	0	0	389 336	389 336	0
106		Önkormányzat											
	I.	Személyi juttatások											
		1. Foglalkoztatottak személyi juttatásai (polgármester, mezőőrök)	13 468	13 468			13 468	13 468			13 468	13 468	
		2. Foglalkoztatottak személyi juttatásai (közfoglalkoztatottak)	10 290		10 290		16 424		16 424		16 424		16 424
		3. Választott tisztségviselők juttatásai (képviselők)	19 386	19 386			19 386	19 386			19 386	19 386	
		4. Egyéb külső személyi juttatások	7 450	7 450			7 450	7 450			7 450	7 450	
		5. Nyári diákmunka					1 272		1 272		1 272		1 272
		6. ÁROP-1.A.3-2014-2014-0105 - Térségi esélyegyenlőségi együttműködés a Dombóvári Járásban					3 810	3 810			3 810	3 810	
		7. TÁMOP 3.1.3 "Együtt a jövődért"					914		914		914		914
		8. I. sz. házi gyermekorvosi körzet					840	840			840	840	

	I. alcím összesen:	50 594	40 304	10 290	0	63 564	44 954	18 610	0	63 564	44 954	18 610	0
II.	Munkaadókat terh. járulékok és szoc. hozzájár. adó												
	1. Foglalkoztatottak személyi juttatásai (polgármester, mezőőrök)	3 688	3 688			3 688	3 688			3 688	3 688		
	2. Foglalkoztatottak személyi juttatásai (közfoglalkoztatottak)	2 778		2 778		4 434		4 434		4 434		4 434	
	3. Választott tisztségviselők juttatásai (képviselők)	5 234	5 234			5 234	5 234			5 234	5 234		
	4. Egyéb külső személyi juttatások	2 394	2 394			2 394	2 394			2 394	2 394		
	5. Nyári diákmunka					343		343		343		343	
	6. ÁROP-1.A.3-2014-2014-0105 - Térségi esélyegyenlőségi együttműködés a Dombóvári Járásban					1 029	1 029			1 029	1 029		
	7. TÁMOP 3.1.3 "Együtt a jövőért"					247		247		247		247	
	8. I. sz. házi gyermekorvosi körzet					227	227			227	227		
	II. alcím összesen:	14 094	11 316	2 778	0	17 596	12 572	5 024	0	17 596	12 572	5 024	0
III.	Dologi kiadások												
	1. Polgármesteri keret	1 500		1 500		931		931		931		931	
	2. Intézményi vagyónbiztosítás	2 870	2 870			2 870	2 870			2 870	2 870		
	3. Foglalkoztatás eu. szolg.	1 133	1 133			1 133	1 133			1 133	1 133		
	4. Intézményi gáz	2 000	2 000			2 000	2 000			2 000	2 000		
	5. Város- és községgazdálkodás	49 900	49 900			49 900	49 900			67 000	67 000		
	6. Helyi utak fenntartása	19 935	19 935			19 812	19 812			19 812	19 812		
	7. Helyi utak fenntartása képviselői keretből: Gorkij-Erkel sarkon forgalmi tükkör	65	65			65	65			65	65		
	8. Belvízvédelem, települési vízellátás	5 000	5 000			5 000	5 000			5 000	5 000		
	9. Ingatlanok üzemeltetése	24 000	24 000			22 500	22 500			22 500	22 500		
	10. Kinizsi u. 37. üzemeltetése	5 316	5 316			5 316	5 316			5 316	5 316		
	11. Köztisztaság, parkfenntartás												
	11.1. Hulladékgyűjtés kezelés, egyéb takarítás	50 000	50 000			50 000	50 000			50 000	50 000		
	11.2. Utak szennyeződés mentesítése	15 000	15 000			15 000	15 000			15 000	15 000		
	11.3. Zöldterület kezelés	50 000	50 000			50 000	50 000			50 000	50 000		

	12. Közterületen lévő fák, fasorok cseréje, telepítése, rendezése, nyesése, eseti fákivágások	10 000	10 000			5 500	5 500			5 500	5 500	
	13. Temetőfenntartás	200	200			200	200			200	200	
	14. Közvilágítás - általános költségek, üzemeltetés, karbantartás	45 000	45 000			45 000	45 000			45 000	45 000	
	15. Katasztrófavédelemmel, közbiztonsággal kapcsolatos feladatok	1 000	1 000			500	500			500	500	
	16. Környezet- és természetvédelmi feladatok	3 500	3 500			3 556	3 556			3 556	3 556	
	17. Szerződéses szociális ellátások											
	17.1. Rehabilitációs foglalkoztatás	4 000	4 000			4 000	4 000			4 000	4 000	
	17.2. Közfoglalkoztatás önerő	8 400	8 400			6 192	6 192			5 822	5 822	
	18. Kamatfizetés											
	18.1. Működési hitel után	4 000	4 000			7 400	7 400			7 400	7 400	
	19. Központi orvosi ügyelet	3 044	3 044			3 044	3 044			3 044	3 044	
	20. Gyermekek- és ifjúsági önkormányzat	250	250			250	250			250	250	
	21. Jogi tanácsadás	6 000		6 000		6 000		6 000		15 000		15 000
	22. Városi rendezvények	14 500		14 500		14 500		14 500		16 228		16 228
	23. Városi rendezvény képviselői keretből: Anna napi búcsú	500		500		500		500		500		500
	24. DVMSE üzemeltetés	29 000		29 000		23 000		23 000		23 000		23 000
	25. Testvérvárosi, külkapcsolati kiadások	1 650		1 650		1 650		1 650		1 650		1 650
	26. Önkormányzati jogalkotás kiadásai	15 000	15 000			15 000	15 000			21 000	21 000	
	27. Helyi tömegközlekedés biztosítása	50 000		50 000		50 000		50 000		50 000		50 000
	28. Városmarketing és kommunikációs feladatok	19 800		19 800		19 800		19 800		19 800		19 800
	29. KLIK-nek köznevelési intézmények üzemeltetésére 2015.08.31-ig	116 368	116 368			0	0			0	0	
	30. Óvodások szállítása 2015.06.30-ig	2 000		2 000		2 000		2 000		2 000		2 000
	31. Víziközmű-fejlesztésekkel kapcsolatos műszaki tanácsadás	4 572	4 572			5 334	5 334			5 334	5 334	
	32. TÁMOP 3.1.3 "Együtt a jövőért"	2 959		2 959		2 959		2 959		2 959		2 959
	33. Népköztársaság u. 5. tervezés	2 000	2 000			2 000	2 000			2 000	2 000	

	34. Közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, a foglalkoztatási programból nem finanszírozható munkák fedezete	2 000	2 000			2 000	2 000			2 000	2 000		
	35. Ivóvíz-minőség javító programhoz kapcsolódó csatlakozási díj megállapításához szakértő díja	500	500			500	500			500	500		
	36. Víziközmű hálózat üzemeltetéséhez kapcsolódó tulajdonosi feladatok	5 000	5 000			5 000	5 000			5 000	5 000		
	37. Mezőöri szolgálat fenntartásával kapcsolatos költségek	500		500		500		500		500		500	
	38. Korona Szálló épületével kapcsolatos költségek - azonnali megerősítés	12 138	12 138			12 138	12 138			12 138	12 138		
	39. Korona Szálló épületével kapcsolatos költségek - tervezés	1 714	1 714			1 714	1 714			1 714	1 714		
	40. Szarvasd belterületbe vonásával kapcsolatos költségek	700	700			700	700			700	700		
	41. Baleseti megtérítés OEP-nek I	9 603	9 603			9 603	9 603			9 603	9 603		
	42. Új arculatú honlap üzembe helyezése	889		889		889		889		889		889	
	43. Kincstári Megtakarítási Program (biztosítás polgármesterre)	1 035	1 035			1 035	1 035			1 035	1 035		
	44. Közvilágítás energetikai veszteség feltárása és tenderterv készítése	7 112	7 112			7 112	7 112			7 112	7 112		
	45. Díszpolgár temetésének költségeire	2 000		2 000		2 000		2 000		2 000		2 000	
	46. Szigeterdő szoborpark	810	810			810	810			810	810		
	47. Dombó Pál vár ásatás folytatás	3 000	3 000			3 000	3 000			3 000	3 000		
	48. Vasúti étkezde felülvizsgálata	3 000	3 000			2 921	2 921			2 921	2 921		
	49. Balatonfenyvesi és Gunarasi Ifjúsági Tábor üzemeltetése					8 471	8 471			8 471	8 471		
	50. Dombóvári Roma Nemzetiségi Önkormányzat közfoglalkoztatással kapcsolatos kiadásaira					250	250			250	250		
	51. Móra Ferenc Általános Iskola udvar					500	500			500	500		
	52. Kapos-Koppányvölgyi Vízi Társulat					858	858			858	858		
	53. Közvélemény-kutatás (Dombó-Média Kft.)					300	300			300	300		
	54. Liget lakótelep 5. sz. és 6. sz. épület közös költségére					2 994	2 994			2 994	2 994		

	55. 5000 db Dombóvár térkép gyártása					350	350			350	350		
	56. Orvosi rendelők felújításával összefüggő átm. elhelyezés kiadásai					1 000	1 000			1 000	1 000		
	57. Nyári gyermekétkeztetés kiadásai					3 500	3 500			3 500	3 500		
	58. ÁFA befizetés					6 730	6 730			6 730	6 730		
	59. DDOP-3.1.3/G-14-2014-0134 - Dombóváron a Hóvirág utcai egészségügyi intézmény fejlesztése					6 416	6 416			6 416	6 416		
	60. DDOP-3.1.3/G-14-2014-0087 - Dombóváron a III. utcai egészségügyi intézmény fejlesztése					6 613	6 613			6 613	6 613		
	61. ÁROP-1.A.3-2014-2014-0105 - Térségi esélyegyenlőségi együttműködés a Dombóvári Járásban					17 161	17 161			17 161	17 161		
	62. Sportpályák üzemeltetése					6 000		6 000		6 000		6 000	
	63. I. sz. házi gyermekorvosi körzet					4 033	4 033			4 033	4 033		
	64. Parkolók kialakítása miatti területcsere kiadásai					1 000	1 000			1 000	1 000		
	65. Katona József u. 37. alatti sporttelep üzemeltetése 2015. július-augusztus					1 000	1 000			1 000	1 000		
	66. Dombó Pál u. egyirányúsítása					623	623			623	623		
	67. Szarvasd-Nagypáltelep közötti vasúti töltés nyomvonalának tisztítása, 8 db tábla elkészítése									1 126	1 126		
	68. KVG Zrt-nek hulladékszállításra									10 000	10 000		
	III. alcím összesen:	620 463	489 165	131 298	0	560 633	429 904	130 729	0	605 217	463 760	141 457	0
IV.	Ellátottak pénzbeli juttatásai												
	1. Aktív korúak ellátása												
	1.1. Egészségkárosodott személyek részére	1 938		1 938	1 938			1 938	1 938				1 938
	1.2. Nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betöltők részére	1 582		1 582	1 582			1 582	1 582				1 582
	1.3. Foglalkoztatást helyettesítő támogatás	21 642		21 642	21 642			21 642	21 642				21 642
	2. Lakásfenntartási támogatás	16 551		16 551	16 551			16 551	16 551				16 551

	2.3.1. Sporttámogatások sportszervezeteknek	25 000	25 000			25 000	25 000			25 000	25 000		
	2.3.3. Uszoda használat 2014. szeptember és december hónapokban keletkezett hátralék	1 704	1 704			1 704	1 704			1 704	1 704		
	2.4. Bursa Hungarica felsőoktatási ösztöndíj pályázat	3 500		3 500		3 500		3 500		3 500		3 500	
	2.5. Iskola egészségügyi feladat	318	318			318	318			318	318		
	2.6. Mecsek Dráva Önkormányzati Társulás 2014. évi hozzájárulás	10 876	10 876			10 876	10 876			10 876	10 876		
	2.7. Kaposvári TISZK működésére	700		700		700		700		700		700	
	2.8. Civil szervezetek támogatása	3 000		3 000		3 000		3 000		3 000		3 000	
	2.9. Kapos Alapítvány	1 000		1 000		1 000		1 000		1 000		1 000	
	2.10. Helytörténeti Gyűjtemény működtetésére	1 000		1 000		4 000		4 000		4 000		4 000	
	2.11. Polgárőrség	1 000		1 000		1 000		1 000		1 000		1 000	
	2.12. Hamulyák Közalapítvány működésére	100		100		100		100		100		100	
	2.13. Öko-Dombó Nkft. tőketartalék befizetés					4 140	4 140			4 140	4 140		
	2.14. Öko-Dombó Nkft-nek tagi kölcsön nyújtása					4 000	4 000			4 000	4 000		
	2.15. Tagi kölcsön a Dombóvári Város- és Lakásgazdálkodási Nkft. részére					2 300	2 300			2 300	2 300		
	2.16. Dombóvári Városszépítő és Városvédő Közhasznú Egyesület közüzemi tartozásának átvállalása					307		307		307		307	
	2.17. Dombó-Média Kft. részére pótbefizetés					2 783	2 783			2 783	2 783		
	<i>Összesen:</i>	<i>92 942</i>	<i>82 642</i>	<i>10 300</i>	<i>0</i>	<i>104 472</i>	<i>90 865</i>	<i>13 607</i>	<i>0</i>	<i>104 472</i>	<i>90 865</i>	<i>13 607</i>	<i>0</i>
	3. Céltartalék működési célú												
	3.1. Köznevelési intézmények működtetésére szeptember-december hónapokra	58 184	58 184			0	0			0	0		
	3.2. Közfoglalkoztatás hiányában kiskönyvesek alkalmazása városüzemeltetési munkák elvégzéséhez	1 000	1 000			1 000	1 000			1 000	1 000		

	Összesen:	59 184	59 184	0	0	1 000	1 000	0	0	1 000	1 000	0	0
	4. Általános tartalék	5 000	5 000			2 011	2 011			2 011	2 011		
	V. alcím összesen:	530 507	332 783	197 724	0	677 693	486 950	190 743	0	685 152	494 409	190 743	0
VI.	Beruházások												
	1. Gunaras Zrt. alaptőkeemelés 2011-13.	64 000		64 000		64 000		64 000		64 000		64 000	
	2. Gunaras Zrt. alaptőkeemelés 2014. évi	7 960		7 960		7 960		7 960		7 960		7 960	
	3. Ingatlanvásárlás	4 000	4 000			4 000	4 000			4 000	4 000		
	4. Dombóvár külterület 091/642. hrsz-ú szántó (ivóvízminőség-javító program végrehajtásához)	2 212	2 212			2 212	2 212			2 212	2 212		
	5. Hóvirág u-i parkolók térkövezése	804	804			804	804			804	804		
	6. Közvilágítás bővítése, korszerűsítése, fejlesztése	5 000	5 000			5 000	5 000			5 000	5 000		
	7. Közvilágítás bővítése, korszerűsítése, fejlesztése 2014. évi	1 886	1 886			1 886	1 886			1 886	1 886		
	8. Kórház utcai kerékpárút tervezése	2 000	2 000			2 000	2 000			2 000	2 000		
	9. Kisértékű tárgyi eszközök beszerzése	5 000	5 000			5 000	5 000			5 000	5 000		
	9.1. Mobiltelefon készülék képviselők részére					550	550			550	550		
	10. Településrendezési terv módosítása	409	409			409	409			409	409		
	11. Víztorony világítás kiépítése	356	356			356	356			356	356		
	12. Karácsonyi díszvilágítás bővítése	3 000	3 000			3 000	3 000			3 000	3 000		
	13. Karácsonyi díszvilágítás bővítése 2014. évi	3 000	3 000			3 000	3 000			3 000	3 000		
	14. Üzletrész vásárlás Dombó-Média Kft-ben	2 000	2 000			2 000	2 000			2 000	2 000		
	15. Tőkeemelés Dombó-Média Kft-ben	1 000	1 000			1 000	1 000			1 000	1 000		
	16. Szőlőhegyi kerékpárút megépítése, I. ütem	10 000	10 000			5 000	5 000			3 730	3 730		
	17. Szőlőhegyi kerékpárút tervezési munkálatokra, a telekalakítási eljárás lefolytatására, majd az ingatlanrészek vételárának fedezetére	1 000	1 000			1 000	1 000			1 000	1 000		
	18. Gréder beszerzése útjavításokhoz	6 500	6 500			6 500	6 500			6 500	6 500		

	19. Lidl mellett buszmegálló kialakítása	3 000	3 000			0	0			0	0		
	20. Személygépkocsi városüzemeltetési- rendészeti feladatok ellátásához	1 500	1 500			1 500	1 500			1 500	1 500		
	21. Térfigyelő kamerarendszer kiépítésének folytatása	2 500	2 500			2 500	2 500			2 500	2 500		
	22. Térfigyelő kamerarendszer kiépítésének folytatása képviselői keretből: Tüskei kamera kiépítése, IX. u. térfigyelő kamera	500	500			500	500			500	500		
	23. Mobilitási terv	5 000	5 000			2 000	2 000			2 000	2 000		
	24. Településfejlesztési koncepció, örökségvédelmi hatástanulmány	2 223	2 223			2 223	2 223			2 223	2 223		
	25. Szociális szolgáltatástervezési koncepció	500	500			500	500			500	500		
	26. Szigeterdő növényesítési tervek, részleges kivitelezés	2 000	2 000			4 500	4 500			4 500	4 500		
	27. DVMSE sporttelep tervezés	826	826			826	826			826	826		
	28. 2 db személygépkocsi beszerzése	5 000	5 000			5 000	5 000			5 000	5 000		
	29. Polar Team2 termékcsomag					1 512		1 512		1 512		1 512	
	30. Farkas Attila Uszoda fejlesztésére koncepcióterv					844	844			844	844		
	31. Öko-Dombó Nkft. törzstőke emelés					60	60			60	60		
	32. Ultrahangos favizsgáló eszköz beszerzése (Fakopp 3D)					1 600	1 600			1 600	1 600		
	33. Szuhay Sportcentrum center pályájára 2 db labdafogó háló					1 061	1 061			1 061	1 061		
	34. DDOP-3.1.3/G-14-2014-0134 - Dombóváron a Hóvirág utcai egészségügyi intézmény fejlesztése					2 120	2 120			2 120	2 120		
	35. DDOP-3.1.3/G-14-2014-0087 - Dombóváron a III. utcai egészségügyi intézmény fejlesztése					3 735	3 735			3 735	3 735		
	36. Dombó-Land Kft. Törzstőke					500	500			500	500		
	37. Parkoló kialakítása a DFC Sporttelepen									1 270	1 270		
	38. Család- és gyermekjóléti központok kialakítása									2 000	2 000		

	39. Napelemes világítótest a gunarasi útra									200	200		
	40. Szigeterdei lakótoronyhoz híd kialakításának tervezése									508	508		
	VI. alcím összesen:	143 176	71 216	71 960	0	146 658	73 186	73 472	0	149 366	75 894	73 472	0
VII.	Felújítások												
	1. Járdafelújítások	9 157	9 157			9 157	9 157			9 157	9 157		
	1.1. Járdafelújítások képviselői keretből: járdafelújítás Kossuth L. u. K-i oldalán, járda és árok javítás V. utcában a Fő u. és Béke u. között; Fő utcában a IV. u. - VI. u. között; járdafelújítás Rákóczi u.	1 400	1 400			1 400	1 400			1 400	1 400		
	1.2. Ady u. 14-16-18.	8 058	8 058			8 058	8 058			8 058	8 058		
	1.3. Hunyadi téri járdák	6 500	6 500			6 500	6 500			6 500	6 500		
	1.4. Hunyadi tér DOKK előtti járdaszakasz	6 003	6 003			6 003	6 003			6 003	6 003		
	1.5. Dombó Pál u. - Bezerédj u.	920	920			920	920			920	920		
	1.6. Fő u. I. u. - III. u. között	7 240	7 240			7 240	7 240			7 240	7 240		
	1.7. VII. u.	1 332	1 332			1 332	1 332			1 332	1 332		
	1.8. Rét u. - Szigeterdő közötti járda felújítása	7 045	7 045			7 045	7 045			7 045	7 045		
	1.9. Vörössugár u. híd, járda	2 079	2 079			2 079	2 079			2 079	2 079		
	1.10. Népköztársaság. u. 10-12. járda	1 012	1 012			1 012	1 012			1 012	1 012		
	1.11. Út- és járdaprogram gépbérlet	1 443	1 443			1 443	1 443			1 443	1 443		
	2. Útfelújítások	9 500	9 500			9 500	9 500			9 500	9 500		
	2.1. Útfelújítások képviselői keretből: Bajza utca	500	500			500	500			500	500		
	2.2. Szabadság u. 18. gépjármű behajtó	698	698			698	698			698	698		
	2.3. Ifjúság u. úttest	1 524	1 524			1 524	1 524			1 524	1 524		
	2.4. Mászlony Fülemüle u., Fecske u., Pacsirta u.	4 037	4 037			4 037	4 037			4 037	4 037		
	2.5. Gyár u. Gárdonyi téri sarok öböl-sziget	911	911			911	911			911	911		
	2.6. IX. u. - Mágocsi u. keskeny szakaszának rendezése (padkarendezés vagy szélesítés)	10 338	10 338			10 338	10 338			10 338	10 338		

	2.7. Szilárd burkolat nélküli utak állapotának javítása (zúzottkövezés)	724	724			724	724			724	724		
	2.8. Kapos sor úttest	858	858			858	858			858	858		
	3. Művelődési Ház mögötti zöld sziget	2 210	2 210			2 210	2 210			2 210	2 210		
	4. Kerékpárutak felújítása (gunarasi, szőlőhegyi)	1 000	1 000			1 000	1 000			1 000	1 000		
	5. Játzóterek felülvizsgálata, a szükséges és lehetséges javítási, felújítási munkák elvégzése, játszóterek építése és bővítése	4 750	4 750			4 750	4 750			4 750	4 750		
	6. Játzóeszköz képviselői keretből: Radnóti u. játszótérre lengő rönk	250	250			250	250			250	250		
	7. Kórház u. - Fő u. kereszteződés közlekedésbiztonsági fejlesztése	1 000	1 000			1 000	1 000			1 000	1 000		
	8. Akadálymentesítési munkák, közlekedésbiztonságot javító feladatok	2 000	2 000			2 000	2 000			2 000	2 000		
	9. 2011. évi forgalmi rend felülvizsgálatában szereplő, a Testület által szükségesnek ítélt munkák	6 000	6 000			6 000	6 000			6 000	6 000		
	10. Gyepmesteri telep fejlesztése	1 000	1 000			1 000	1 000			1 000	1 000		
	11. Támasz Otthon beázás megszüntetése	2 200	2 200			2 200	2 200			2 200	2 200		
	12. Platán Otthon beázás megszüntetése	6 900	6 900			6 900	6 900			6 900	6 900		
	13. Népkonyha beázás megszüntetése	6 600	6 600			2 140	2 140			2 140	2 140		
	14. Dombóvári Gyermekvilág Óvoda beázás megszüntetése	500	500			500	500			500	500		
	15. Petőfi utcai közművek (víz, csapadékvíz) rekonstrukciója	85 000	85 000			85 000	85 000			85 000	85 000		
	16. Lehel sor K-i oldalán található árok burkolása	8 210	8 210			8 210	8 210			8 210	8 210		
	17. Illyés Gyula Gimnázium pince-klub helyiség padlóburkolat felújítása	5 500	5 500			5 500	5 500			5 500	5 500		
	18. Teleki u. 1-3. előtt folyóca csere	2 500	2 500			2 500	2 500			2 500	2 500		
	19. Teleki u. 1-3. előtt folyóca csere képviselői keretből	500	500			500	500			500	500		
	20. Lehel sor vízvezetésének javítása	13 000	13 000			13 000	13 000			13 000	13 000		
	21. Népköztársaság útja 5. alatti ingatlan felújítása	36 000	36 000			36 000	36 000			36 000	36 000		

	2. Államháztartáson kívül												
	2.1. Dombó-Média Kft. részére 1 db kamera beszerzésére	1 100		1 100		1 100		1 100		1 100		1 100	
	2.2. Lakossági közműfejlesztés támogatása					65	65			65	65		
	2.3. Szuhay Sportcentrum fejlesztésére					1 780	1 780			1 780	1 780		
	<i>Összesen:</i>	<i>1 100</i>	<i>0</i>	<i>1 100</i>	<i>0</i>	<i>2 945</i>	<i>1 845</i>	<i>1 100</i>	<i>0</i>	<i>2 945</i>	<i>1 845</i>	<i>1 100</i>	<i>0</i>
	3. Céltartalék felhalmozási célú												
	3.1. KIOP Ivóvízminőség-javító program fejlesztési alap	174 428	174 428			167 698	167 698			167 253	167 253		
	3.2. Bérletés építési program felújításra elkülönített	37 000	37 000			34 006	34 006			34 006	34 006		
	3.3. TÁMOP 3.1.3 "Együtt a jövődért" labor építési munkák	1 509		1 509		1 509		1 509		1 509		1 509	
	<i>Összesen:</i>	<i>212 937</i>	<i>211 428</i>	<i>1 509</i>	<i>0</i>	<i>203 213</i>	<i>201 704</i>	<i>1 509</i>	<i>0</i>	<i>202 768</i>	<i>201 259</i>	<i>1 509</i>	<i>0</i>
	<i>VIII. alcím összesen:</i>	<i>216 037</i>	<i>211 428</i>	<i>4 609</i>	<i>0</i>	<i>210 713</i>	<i>206 104</i>	<i>4 609</i>	<i>0</i>	<i>312 338</i>	<i>307 729</i>	<i>4 609</i>	<i>0</i>
	106. cím összesen:	1 934 957	1 438 679	418 659	77 619	2 160 430	1 647 065	423 187	90 178	2 323 539	1 793 539	433 915	96 085
	Hiteltörlesztés, kötvény tőketörlesztés												
	1. Beruházási hitelek	8 000	8 000			8 000	8 000			8 000	8 000		
	2. Folyószámlahitel/rövidlejáratú hitel												
	3. Önkormányzati kötvény tőketörlesztés												
	4. Pénzügyi lízing kiadásai												
	<i>Összesen:</i>	8 000	8 000	0	0	8 000	8 000	0	0	8 000	8 000	0	0
	Mindösszesen:	2 992 898	2 496 620	418 659	77 619	3 231 896	2 718 531	423 187	90 178	3 407 008	2 877 008	433 915	96 085

2.a melléklet az 50/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelethez

"2.a melléklet a 9/2015. (II. 20.) önkormányzati rende

Dombóvári Gyermekvilág Óvoda

2015. évi kiemelt kiadási előirányzata

eFt

	Szem. juttatás			Munkaad.terh.j.			Dologi kiadás			Ellátottak pénzbeli juttatásai			Egyéb működési célú kiadások			Beruházások			Felújítások			<i>Kiadás összesen</i>		
	eredeti ei.	mód. ei.	javasolt ei.	eredeti ei.	mód. ei.	javasolt ei.	eredeti ei.	mód. ei.	javasolt ei.	eredeti ei.	mód. ei.	javasolt ei.	eredeti ei.	mód. ei.	javasolt ei.	eredeti ei.	mód. ei.	javasolt ei.	eredeti ei.	mód. ei.	javasolt ei.	eredeti ei.	mód. ei.	javasolt ei.
Gyermekvilág Óvoda Dombóvár	55 000	55 089	55 390	14 500	14 506	14 590	5 500	5 804	5 804	0	0	0	0	0	0	#	810	810	4 062	4 062	4 062	79 262	80 271	80 656
Gyermekvilág Óvoda Dalmand	20 775	16 038	16 049	5 489	4 235	4 238	447	200	200	0	0	0	0	0	0	0	4	4	0	0	0	26 711	20 477	20 491
Gyermekvilág Óvoda Csikóstöttös	10 066	8 302	8 308	2 718	2 241	2 243	493	213	213	0	0	0	0	0	0	#	20	20	0	0	0	13 297	10 776	10 784
Összesen:	85 841	79 429	79 747	22 707	20 982	21 071	6 440	6 217	6 217	0	0	0	0	0	0	##	834	834	4 062	4 062	4 062	119 270	111 524	111 931

2.b melléklet az 50/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelethez

"2.b melléklet a 9/2015. (II. 20.) önkormányzati rendelethez"

Dombóvári Közös Önkormányzati Hivatal
2015. évi kiemelt kiadási előirányzata

eFt

	Szem. juttatás			Munkaad.terh.j.			Dologi kiadás			Ellátottak pénzbeli juttatásai			Egyéb működési célú kiadások			Beruházások			Felújítások			<i>Kiadás összesen</i>		
	eredeti ei.	mód. ei.	javasolt ei.	eredeti ei.	mód. ei.	javasolt ei.	eredeti ei.	mód. ei.	javasolt ei.	eredeti ei.	mód. ei.	javasolt ei.	eredeti ei.	mód. ei.	javasolt ei.	eredeti ei.	mód. ei.	javasolt ei.	eredeti ei.	mód. ei.	javasolt ei.	eredeti ei.	mód. ei.	javasolt ei.
KÖH Dombóvár	203 000	204 219	204 633	54 810	55 140	55 252	78 650	78 650	81 636	0	0	0	0	0	0	9 000	9 499	9 499	5 500	5 500	5 500	350 960	353 008	356 520
<i>KÖH Szakcsi Kirendeltsége (választás nélkül)</i>	21 300	22 063	22 139	5 550	5 907	5 927	4 350	3 820	3 820	0	0	0	0	0	0	600	280	280	0	0	0	31 800	32 070	32 166
<i>KÖH Szakcsi Kirendeltsége lápafői időközi választás</i>	0	450	450	0	120	120	0	80	80	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	650	650
KÖH Szakcsi Kirendeltsége összesen	21 300	22 513	22 589	5 550	6 027	6 047	4 350	3 900	3 900	0	0	0	0	0	0	600	280	280	0	0	0	31 800	32 720	32 816
<i>Összesen:</i>	224 300	226 732	227 222	60 360	61 167	61 299	83 000	82 550	85 536	0	0	0	0	0	0	9 600	9 779	9 779	5 500	5 500	5 500	382 760	385 728	389 336

3. melléklet az 50/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelethez
"4. melléklet a 9/2015. (II. 20.) önkormányzati rendelethez"

**Működési és fejlesztési célú bevételek és kiadások mérlege
2013-15. év**

Bevételek megnevezése	2013. tény	2014. várható	2015. eredeti	2015. mód.	2015. jav. mód.	Kiadások megnevezése	2013. tény	2014. várható	2015. eredeti	2015. mód.	2015. jav. mód.
	eFt	eFt	eFt	eFt	eFt		eFt	eFt	eFt	eFt	eFt
Intézményi működési bevételek	158 934	114 209	145 100	151 393	151 393	Személyi juttatások Munkaadókat terh. jár. és szoc. hozzáj. adó	553 743	661 748	651 993	672 462	670 995
Közhatalmi bevételek	736 607	679 743	676 700	676 700	676 700	Dologi kiadás kamatok nélkül	137 820	167 229	171 719	177 097	178 265
Állami hozzájárulások és támogatások	1 256 895	1 455 005	1 155 763	1 206 365	1 237 330	Műk. célú pénzeszköz átadás, egyéb tám.	995 713	1 090 050	878 903	819 030	875 916
Működési célú támogatás államháztartáson belülről	123 416	196 611	135 623	183 450	186 413	Ellátottak pénzbeli juttatásai	513 041	457 062	466 323	674 682	682 141
Működési célú pénzeszköztámvétel államháztartáson kívülről	86 449	5 930	0	510	2 438	Rövidlejáratú hitel visszafizetése	196 598	165 395	77 619	90 178	96 085
Alulfinanszírozás	0	0	0	0	0	Rövidlejáratú hitel kamata	231 637	115 436	0	0	0
Működési célú kölcsönök visszatérülése	0	140 653	0	0	0	Működési célú kölcsönnyújtás	12 868	8 000	4 000	7 400	7 400
Működési célú pénzmaradvány	104 624	46 259	13 054	14 946	18 688	Céltartalék, általános tartalék (működési)	0	0	0	0	0
Működési célú hitelfelvétel	254 419	0	0	0	0		0	2 000	64 184	3 011	3 011
Működési célú bevételek összesen:	2 721 344	2 638 410	2 126 240	2 233 364	2 272 962	Működési célú kiadások összesen:	2 641 420	2 666 920	2 314 741	2 443 860	2 513 813
Felhalmozási bevételek	107 832	188 445	331 426	330 680	309 160	Beruházások	29 995	198 746	157 091	161 366	164 074
Fejlesztési célú állami támogatás	174 087	619 611	0	22 620	126 690	Felújítási kiadások	75 052	272 590	297 029	407 957	408 783

Felhalmozási célú pénzeszköz átvétele	7 077	5 342	8 316	8 316	8 697	Felhalmozási célú pénzeszköz átadás	24 101	360 263	3 100	7 500	109 570
Felhalmozási célú támogatás államháztartáson belülről	64 907	149 559	208 165	314 165	314 165	Felhalmozási célú hitel, kötvény törlesztés	232 582	270 956	8 000	8 000	8 000
Felhalmozási célú kölcsonők visszatérülése	2 389	58 043	79 382	83 382	83 382	Hosszú lejáratú hitel kamat	15 186	3 548	0	0	0
Felhalmozási célú pénzmaradvány	255 838	267 244	239 369	239 369	291 952	Céltartalék	0	161 631	212 937	203 213	202 768
Felhalmozási célú hitelfelvétel	0	8 000	0	0		Felhalmozási célú kölesönnyújtás	200	0	0		
Felhalmozási célú bevételek összesen:	612 130	1 296 244	866 658	998 532	1 134 046	Felhalmozási célú kiadások összesen:	377 116	1 267 734	678 157	788 036	893 195
Tárgyévi függő, átfutó, kiegyenlítő bevételek	-11 184					Tárgyévi függő, átfutó kiegyenlítő kiadások	-14 154				
Önkormányzati bevételek	3 322 290	3 934 654	2 992 898	3 231 896	3 407 008	Önkormányzati kiadások	3 004 382	3 934 654	2 992 898	3 231 896	3 407 008

**Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének
51/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelete
a Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének szervezeti és működési
szabályzatáról szóló 17/2015. (IV. 30.) önkormányzati rendelet módosításáról**

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 53. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés d) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, a Humán Bizottság és Pénzügyi és Gazdasági Bizottság véleményének kikérésével a következőket rendeli el:

1. §

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének szervezeti és működési szabályzatáról szóló 17/2015. (IV. 30.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Rendelet) a 20. § (3) bekezdése a következő mondattal egészül ki:

„(3) ... A 27. § (2) bekezdése szerinti napirendi ponthoz tartozó előterjesztést legkésőbb az ülés napját megelőzően kell közzétenni.”

2. §

A Rendelet 27. § (2) bekezdése a következő mondattal egészül ki:

„(2) ... A napirendi ponthoz tartozó előterjesztés kisebb jelentőségű, bizottsági állásfoglalást nem igénylő, vagy határozat módosítására, kiegészítésére irányuló határozati javaslatot is tartalmazhat.”

3. §

A Rendelet 30. § (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(9) A vita lezárására, a hozzászólások időtartamának korlátozására a képviselő-testület bármely tagja tehet ügyrendi javaslatot. A vita lezárására irányuló javaslat elfogadása esetén az ülésvezető dönt arról, hogy a már hozzászólásra jelentkezettnek megadja-e a szót.”

4. §

A Rendelet 58. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„58. §

A települési képviselő írásban indítványt tehet napirendi pont tárgyalására, amelyhez csatolnia kell a javasolt napirendi ponthoz tartozó előterjesztést, melynek elkészítéséről gondoskodnia kell. A települési képviselői indítványt a polgármesterhez kell benyújtani. Amennyiben az indítvány a soron következő rendes ülés munkaterv szerinti

- a) napját megelőzően tíz nappal korábban kerül benyújtásra – a benyújtás napját is beleszámítva –, akkor a napirendi pontként javasolt előterjesztést a soron következő rendes ülés,*
- b) napja előtt az a) pont szerinti időpontnál később kerül benyújtásra akkor a*

napirendi pontként javasolt előterjesztést a soron következő rendes ülést követő rendes ülés meghívójában javasolt napirendi pontként fel kell tüntetni az indítványt benyújtó települési képviselő előterjesztésében.”

5. §

A Rendelet a következő XV. Fejezetének címe helyébe a következő cím lép:

„XV. fejezet

„Az önkormányzati társulások, az önkormányzat saját működtetésében ellátott feladatok

6. §

A Rendelet a következő 81/A. §-sal egészül ki:

81/A. §

- (1) A képviselő-testület döntése szerint az önkormányzat közvetlenül saját feladatkörben biztosíthatja egyes önkormányzati ingatlanok, különösen sportlétesítmények üzemeltetését. A más szervezet vagy személy használatába, üzemeltetésébe vagy kezelésbe nem adott ingóságok és ingatlanok az önkormányzat saját üzemeltetésében állnak.*
- (2) Az önkormányzat közvetlenül saját feladatkörben működteti a tourinform irodát.*
- (3) Az önkormányzat saját működtetésében ellátott feladatokkal összefüggésben foglalkoztatottak munkaviszonyban vagy közfoglalkoztatási jogviszonyban állnak az önkormányzattal.”*

7. §

(1) A Rendelet 1. melléklet 27. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„27. Térfigyelő kamerarendszer működtetése.”

(2) A Rendelet 1. melléklet 33. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„33. A szakképzés körébe tartozó szakmai gyakorlati képzés támogatása, hozzájárulás a tanulószerveződéssel rendelkező tanulók részére ösztöndíj nyújtásához.”

(3) A Rendelet 1. melléklete a következő 35-37. pontokkal egészül ki:

„35. Kedvezményes üdülési lehetőség biztosítása szociálisan rászorulóknak részére az önkormányzat által fenntartott ifjúsági táborokban.

36. Városkártya bevezetése és az azzal összefüggő rendszer fenntartása.

37. Gimnáziumi tehetséggondozó program támogatása.”

8. §

A Rendelet 3. melléklete a következő 28-29. pontokkal egészül ki:

„28. Dönt a Dombóvár város nevének használatáról szóló önkormányzati rendeletben

meghatározott ügyekben.

29. Gyakorolja a munkáltatói jogokat az önkormányzattal munkaviszonyban vagy közfoglalkoztatási jogviszonyban állók felett.”

9. §

A Rendelet 5. melléklete a melléklet szerint módosul.

10. §

A Rendelet 70. § (4) bekezdésében a „Városüzemeltetési Iroda” szövegrész helyébe a „Hatósági Iroda” szöveg lép.

11. §

Hatályát veszti a Rendelet

- a) 21. alcíme,
- b) a 43. § (3) bekezdésének g) pontja, és
- c) az 50. § (1) bekezdésének 4. pontja.

12. §

Ez a rendelet 2016. január 1-jén lép hatályba és 2016. január 2-án hatályát veszti.

Szabó Loránd
polgármester

dr. Letenyei Róbert
jegyző

Melléklet az 51/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelethez

Az 5. melléklet 6. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. Az előterjesztés előlapjának az alábbi adatokat kell tartalmaznia a következő forma szerint:

... számú előterjesztés

..... többség

ELŐTERJESZTÉS

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének
.....-i ülésére

Tárgy:

Előterjesztő:

Készítette:

Tárgyalta:

Tanácskozási joggal meghívott:

Készítő részéről ellenőrizte:

Költségvetési, pénzügyi-gazdálkodási szempontból ellenőrizte:

Törvényességi szempontból ellenőrizte: ”

IMPRESSZUM

Kiadó: Dombóvári Közös Önkormányzati Hivatal
7200 Dombóvár, Szabadság u. 18.

Kiadásért felelős: dr. Letenyei Róbert jegyző
Szerkeszti: Dombóvári Közös Önkormányzati Hivatal
Önkormányzati Iroda

Szerkesztésért felelős: dr. Farkas-Szabó András
Dombóvár, 2015. december 18.